

శ్రీ:
శ్రీ శ్రీ శతత్వామృత మంథనమ్

శ్రీ :
శ్రీ శ్రీ శ తత్వామృత మన్దనమ్
జగద్గురు శ్రీమన్ మధ్వాచార్యులవారి ద్వైత తత్వభక్తిమార్గము
(ఐదాశ్వాసముల ఆంధ్ర పద్యకావ్యము)

రచన :- సుధీంద్ర ప్రహ్లాదుః

రూ - 51/-

ముద్రణ : నయాగర నోట్ బుక్స్ ప్రై. లిమిటెడ్., 205, ఆటోనగర్, వెల్లూరు-4.

Phones : Offi:255550: Fac :23565: Res : 25815

సర్వస్వామ్యములు గ్రంథకర్తవి

ప్రతులకు

**C/o Sri P.L.N.Rao
Development Officer
C&I and S.I.B
State Bank of India , Zonal Office
TIRUPATI - 517 501.**

**C/o సుధీంద్రరావు విజయభ్యాంకి
3.18.4 పాత పట్టాభిపురం
గుంటూరు 522 006.**

**C/o విజయీంద్రరావు
ఇంగ్లీషు లెక్చరరు
19/26 సంగయ్యపేట
నందికొట్లూరు 518 401.**

ఈ కావ్యము

శ్రీమత్ తిరుమల తిరుపతి

దేవస్థానము వారిచే ఆధ్యాత్మిక

పుస్తకప్రచురణల సహాయార్థము

అనుగ్రహింపబడు ప్రణాళిక నుండి

పదివేల రూపాయల ద్రవ్య సహాయము చే

ప్రచురింపబడినది.

అంకితము

వేంకన కీకృతి కన్యక

అంకితయైవిరులబూయ - నలమేల్పతివి

ణాంకనిభ, దరస్మితరుచి

మంకెన చెక్కిళ్ళు మదన -

మంజరులగుతన్

శ్రీవిష్ణున్ శ్రవణన్ బరీక్షితుడు, గీర్తింపన్ శుకుండబ్దిజా
 సేవింపన్, పృథురాబ్దు పూజనల, వాసిన్మాక్కున కూరుడున్,
 ఏ వేళన్ బ్రహ్మలాడుడున్ స్మరణ, కీశేంద్రుండు దాస్యమ్మునన్
 భావేత్సాఖ్యమునన్ గిరీటీ, బలిస - ర్వస్మాత్మనర్పించుచున్
 సేవించుర్నవ భక్తిముక్తి పథని - శ్రేయాలవైవిధ్యలై

ఇతి సమర్పణమ్

సుధీంద్ర ప్రహ్లాదః

కృతజ్ఞతలు

ఈ భక్తి జ్ఞాన కావ్యమంథనము దాదాపు మూడేండ్ల నుండి సాగుచున్నది. శ్రీ సుజయ్యాండ్ర స్వాముల వారి యాశీర్వాదముచే ఇందలిరెండు శార్వరాల విక్రీడితములు 1985 నాటి సుధాకావ్యమంగళ సంద్భరమున మంత్రాలయములో విద్యజ్ఞన బృందావన సమక్షమున సభాముఖమున గానము చేయబడినవి.

1985లో నాడద్యోగవిరమణానంతరము 1988 లో రచన సాగి సంపన్నమైనది. విద్యజ్ఞన పండితాభిప్రాయముల మేరకు కావ్యముద్రింపించుటావశ్యకమని, హరి,గురు వాయు. హితపండితులచే ప్రేరేపింపబడి ముద్రణా కార్యమునకు గడిగినాను. తిరుమల తిరుపతి వేంకన్న తన సంస్థానమునుండి పదివేలరూప్యముల సహాయ మనుగ్రహించి నాడు. నాఆగ్రతుల్యుడు కీశే ధార్వాడ హనుమంతరావుగారి రెండవ అల్లుడు చి | పల్లె లక్ష్మీనరసింహారావు. చి| సా | ఇందిర విశేషశ్రద్ధవహించి గ్రంథముద్రణకు తోడ్పడినారు. మామిత్ర వంశములోని బంధువర్గము. హితైషులు అభిమానులు, మాన్యులు చేయూత నొసగి ప్రోత్సహించినారు.

పండితరాజు, సచ్చాస్త్రరత్నాకర బిరుదాంకితులు, సుధా తత్వప్రకాశికా, దశప్రమాణములు, భారతతాత్పర్య నిర్ణయం పాఠములను సులభసుందర శైలిలో బోధించిన, కేంద్ర ఆకాడమీ గౌరవము పొందిన మధ్యశ్రీ మాగడిరంగనాథా చార్యులు గారు, శ్రీ శ్రీ సుజయ్యాండ్ర శ్రీపాద పుత్రులు సుధా ప్రవచనాచార్య పండిత రాజు. యస్ గిరిరాజాచార్యులు (సుజ్ఞానేంద్రాచార్యులవారు) పండిత రాజు పాణినీ వ్యాకరణ పీఠాధ్యక్షులు ఆత్మకూరు పండిత పద్మనాభాచార్యులు, ఉత్తరాది పీఠాస్థాన విద్వాంసులు బాల్కొండ నరసింహాచార్యుల వారు; వ్యాసరాయపీఠా స్థాన విద్వాంసులు, పురాణ భాస్కర కంబాలూరు వేంకటేశాచార్యుల వారు కావ్యగత కీంచి ద్దోషముల నటనిటపవరించి, సచ్చీలతను బెంచినారు.

తెఱపి లేని ముద్రణా ప్రాజెక్టులలో క్షణంతీరికలేని కార్యసరంపరలలో,
క్షిప్తతరమైన వర్ణనముచ్చయ భూయిష్టమైన గీర్వాణ మయమైన పద్యమయాత్మక
కావ్యమును హిందీ, ఆంగ్లము, తెలుగు సంస్కృతముల నేక కాలమున
సులభమనునట్లు బహుసుందరమైన ముద్రణతో జనహృదయము పరవశమగునట్లు
తయారుచేసిన వాణిప్రింబర్లు, నయాగారా నోట్‌బుక్స్ ప్రెస్ లిమిటెడ్., నెల్లూరు
వారికి కృతజ్ఞతాపూర్వక ధన్యవాదములు నామమాత్రములు కావు
ఆర్ద్రహృదయవినిర్గతములు . దైవము సదా వారికి తోడుండు గాత.

శ్రీ మన్మధాచార్యుల భాష్యగ్రంథవ్యాఖ్యాన గ్రంథములు - పండిత శ్రేష్ఠుల
అభిమానపూర్వక బోధనలు. Dr. B.N.K. Sarma, K.T. Pandu Rangi గార్ల
రచనలు జ్ఞానబిక్షునిడి ధన్యుని జేసి గ్రంథకర్తగా దీర్చి దిద్దినవనుటలో
సందియములేదు. ఎందరో మహాను భావులు. అందరికీ వందనములు. వైదిక
సూత్రముల, ప్రమేయముల భాష్యముల, వ్యాఖ్యల చదివి సారము గ్రహించ లేని వేటి
వారికి దైవముపై శ్రద్ధ భక్తి గలిగించి జీవుల పారమార్థ సిద్ధికి యీ కావ్యము తోడ్పడ
జాలినచో నా ప్రయత్నము సార్థకమై నన్ను ముక్తి భాజునిగా జేయగలదని
నమ్ముచున్నాను.

ఇతి సుధీంద్ర ప్రహ్లాదః

నందికొట్లకూరు - 518 401

శ్రావణ బహుళ ద్వితీయ

ప్రజోత్పత్తి 27.8.91

అందందు దహరించిన అపిరుషేయ మంత్రములకు

గ్రంథరత్నములకు సాష్టాంగ నమస్కృతులతో

సప్రణావ - స శ్రీకములు

1. శ్రుతులలోని మంత్రములు
2. ఉపనిషత్తులు
3. స్మృతులు
4. బ్రహ్మ సూత్రములు (తత్వప్రకాశిక)
5. త్రిమత భాష్యములు
6. పాంచరాత్రములు
7. అను వ్యాఖ్యానము మధ్వాచార్యులు
8. విష్ణుతత్వ నిర్ణయము ..
9. పురాణములు
10. శ్రీమద్భారత తాత్పర్య నిర్ణయం మధ్వాచార్యులు
11. శ్రీమద్భాగవత తాత్పర్య నిర్ణయం ..
12. శ్రీమన్న్యాయ సుధా - టీకాచార్యులు
13. శ్రీమత్ చంద్రికా - వ్యాసతీర్థులు
14. శ్రీమత్ పరిమళ - రాఘవేంద్ర తీర్థులు
15. తత్వ సంఖ్యానమ్ మధ్వాచార్యులు
16. తత్వ ద్యోతము ..
17. తంత్ర ప్రదీపమ్ రాఘవేంద్ర తీర్థులు
18. సదాచారస్మృతి మధ్వాచార్యులు
19. తారతమ్యసద్రత్నమాలా - అధరాపురపు పురుషోత్తమాచార్యులు
20. సర్వజ్ఞ - వచనములు
21. అక్ష్మమహాదేవి వచనములు
22. దాస సాహిత్యము
23. పురందర దాసు, అన్నమాచార్య - త్యాగయ్య కీర్తనలు
24. History of Dwaita Philosophy Dr. B.N.K. Sarma
25. Comparative Study of Trimata Bhashyas on
Brahma Sutras Dri B.N.K. Sarma
26. Comentry on Geetha - Balagangadhar Tilak
etc

శ్రీమన్నద్వాచార్యమూల సంస్థానం శ్రీరామవేంద్ర స్వామి పీఠం మంత్రాలయం:

జగద్గురు శ్రీమన్నద్వాచార్యుల మూల సంస్థానమ్ శ్రీ 1008 శ్రీ సంపన్న మంత్రాలయ రామవేంద్ర స్వాముల పీఠా స్థాన విద్వాంసులు, పండితరాజు, పండిత రత్న విద్యా విశారద, శాస్త్ర వారిధి, విద్యనృణి న్యాయ వేదాంత చూడామణి, వేదాంత భూషణ, తర్కశాస్త్ర, అలంకార శాస్త్రద్వైత వేదాంత శాస్త్ర విద్వాన్, శ్రీ వ్యాసరాజ మతాస్థాన, శ్రీమంత్రాలయ రామవేంద్ర మతాస్థాన విద్వాంసులు, ధర్మాధి కారులు రాష్ట్రపతి నుండి జాతీయ బహుమతి, కల్లాబక రాష్ట్ర బహుమతి ఉడుపి పర్యాయ శ్రీకృష్ణ పూజా మహోత్సవమున శ్రీ 1008 శ్రీ విశ్వేశ తీర్థుల వారిచే శ్రీ కృష్ణాను గ్రహ ప్రశస్తి పత్రికా గ్రహీతులు, ద్వైత వేదాంత ప్రాధ్యాపకులు గవర్నమెంటు సంస్కృత కాలేజీ ప్రిన్సిపాలుగా రిటైరైన మహోదయలు. శ్రీమన్ న్యాయ నుధా వ్రవచనాచార్య, ప్రాధ్యాపకాధ్యాపకులు, శ్రీగురు సార్యభౌమ సంస్కృత విద్యాపీఠము మంత్రాలయము, శ్రీగురు సార్యభౌమ మాస పత్రికా సంపాదకులు మాగడి రంగనాథా చార్యులు :-

శ్రీమద్రామవేంద్ర గురుసార్య భౌమ మఠీయ శిష్యకోటి ప్రవీణైః, శ్రీ సుదీంద్ర ప్రహ్లాద నామధేయ భూషితైః అస్మదంతేవాసిభిః ఆంద్ర భాషాయాం పద్యమయం ..... శ్రీ శ్రీశతత్వామృత మన్తన సంజ్ఞకం, గ్రంథ రత్నమేకం నిరమాయ! గ్రంథ రత్నస్య అస్య అధ్యయ నేన, వివిధ సాంసారిక దుఃఖ స్వపరిశ్రమీణాం, ముముక్షు చేతనానాం అనంత కల్యాణ గుణ పరిపూర్ణే, భగవతి నారాయణే, సర్వోత్తమే, భక్తి భావః ప్రవర్తత ఇత్యత్ర నాప్యేవ విశయ లేకోఽపి ఆసేన భక్తి ప్రచోదక జ్ఞాన కార్యేణ శ్రీమద్రామవేంద్ర గురు సార్య భౌమాంతర్గత శ్రీభారతీ రమణ ముఖ్య ప్రాణాంతర్గత శ్రీమన్మూల రామచంద్రః సుప్రీతః ఏతేభ్యః ఇతోఽప్యధికం జ్ఞాన భక్తి చైరాగ్యా దికంచ ప్రదద్యాతిత్యా శాస్త్రహే

ఇతి

25.10.91

ఆశ్వయుజ కృష్ణద్వితీయ

శుక్రవాసరః

మాగడి రంగనాథాచార్యః

మంత్రాలయ క్షేత్రమ్.

శ్రీమూల గోపాలకృష్ణ విజయతే శ్రీమన్మధ్యాచార్యమూల మహాసంస్థాన
శ్రీరాజేంద్ర తీర్థ పూర్వాది మతీయ శ్రీవ్యాసరాజ మహా సంస్థానమ్

శ్రీ ప్రజోత్పత్తి నామ సంవత్సరపు శ్రావణ కృష్ణాష్టమీ పర్వదినమున

శ్రీ వేదవ్యాసుల వారిచే సాక్షాత్ ప్రతి గృహీతమైన, శ్రీనీలా దేవి కరార్చితం, తదా శ్రీమత్పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యులైన, పదవాక్య ప్రమాణ పారావార పారీణ సర్వతంత్ర స్వతంత్రులైన, శ్రీమద్వైష్ణవ సిద్ధాంత ప్రతిష్ఠాపనాచార్యులైన, శ్రీ సర్వజ్ఞాచార్య కరార్చిత శ్రీ మూల గోపాలకృష్ణ పట్టాభి రామ వేదవ్యాసాది దేవుల దివ్య శ్రీపాదపద్మారాధకులైన, శ్రీ వ్యాసరాజ గురుసార్వభౌముల వారి విద్యా కర్ణాటక సింహాసనాధీశ్వరులైన శ్రీమద్విద్యా వారిధి తీర్థ శ్రీపాదుల వారి కరకముల సంజాతులైన శ్రీ మద్విద్యా ప్రసన్న తీర్థ శ్రీపాదుల వారి కరకముల సంజాతులైన శ్రీ 1008 శ్రీ శ్రీమద్విద్యా పయోనిధి తీర్థ శ్రీ పాదుల వారు తమకు పరమ ప్రിയ శిష్యులైన శ్రీ సుధీంద్ర ప్రహ్లాదులకు ఇతోప్యధిక శ్రేయోభి వృద్ధ్యర్థమై నారాయణ స్మరణ పూర్వకముగా వ్రాయించి పంపిన నిరూపము.

మీరు రచించిన ' శ్రీ శ్రీశతత్వామృత మష్టనం " కావ్యమును మీరే చదువగా విని సంతోషమైనది. ఆంధ్రభాషలో తమ కవనాశక్తి, ద్వైత వేదాంత శాస్త్రమున తమ పరిచయము సుందరమూ, సమీచీనమూ అయివుండుట ప్రశంస నీయము. ఒక్కొక్క చోట శ్రీమదాంధ్ర భాగవతపు శైలినీ కాంచి యున్నాము. ద్వైత వేదాంత సమీక్షను చేసిన పద్య కావ్య రచన ఇంత వరకు తెలుగు భాషలో రాలేదు. తమయీ కృషి ఆదరణీయమై యున్నది. ప్రమేయ భాగములను సరళముగా సామాన్య జనులకు తెలుపగల ఈ కావ్య ప్రయోజనము యావదాంధ్రులకు గలుగు గాత.

ఇతి నారాయణ స్మరణాని

(కన్నడ మూలమునుండి గ్రంథకర్తచే అనువదించ బడినది)

శ్రీమన్నద్వాచార్య మూల సంస్థానమ్ ఉత్తరాది మఠమ్

శ్రీ 1008 శ్రీ సంపన్న పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యేత్యాద్య నేక గుణగణ
మండితానాం, శ్రీసత్యాభిజ్ఞతీర్థ కరకమల సంజాతానాం శ్రీమన్నద్వా చార్యమూల
సంస్థాన ఉత్తరాది మఠాధీశానాం, శ్రీసత్యప్రమోద తీర్థానా మనుజ్ఞయా లేఖకః ఆస్థాన
విద్వాన్ బాలకొండు నరసింహాచార్య .....

ఏతైః సుదీంద్ర ప్రహ్లాదైః నందికొండుకూరు గ్రామ వాసిభిః కృతం ఆంధ్ర
భాషాయా.. శ్రీ శ్రీశతత్వామృత మన్థనమ్ పద్యకావ్యమ్ సర్వగుణ సమ్మిశ్రితమ్
శ్రీమన్నద్వాచార్య నిర్మిత ద్వైత సద్ధాంత ప్రతిపాదక తయో విశిష్టతాం భజతే
ఆంధ్రానాం, మాధ్వానాం పరమోప కారక మిత్యత్ర నాస్తి విశయ ఇతి ।

శకే 1913 భాద్రపద శుక్ల

సౌమ్యవాసరే

18.9.1991

ఇతి బాలకొండు నరసింహాచార్య

సువర్ణ గ్రామ (మండల నిర్మల్, జిల్లా

ఆదిలాబాద్ - ఆంధ్రప్రదేశ్)

శ్రీ 1008 శ్రీ విశ్వేశ తీర్థస్వామీజీ
 శ్రీ పేజావర ఆధోక్షజ మఠమ్
 జగద్గురు శ్రీ మన్మథ్యాచార్య సంస్థానమ్
 ఉడుపి 576 101 ద.క

ఫన్ : 20498

సప్రేమ నారాయణ స్మరణాని శ్రీ సుధీంద్ర ప్రహ్లాద

మహాదయై: విరచితం శ్రీ శ్రీశ తత్వామృత మష్టనాభిదానం ఆంధ్ర
 భాషామయం కావ్యమస్మాభిః సందృష్టం, పరిశీలితంచీ అత్రత్యం, ఆధ్యాత్మిక, భౌతిక,
 ప్రముఖ విషయాను బంధి, సరళ, సుందర నిరూపణమ్ నిరీక్ష్య నితరాం ప్రముదితాస్మః
 సమీచీన తత్వవాద వేదాంత సంబంధితాత్మిక ప్రమేయ జాతమపి హృదయ స్పర్శిన్యా
 సుమధుర పదబంధు రతయాచ కైల్యా సమ్యగ త్రావిరకారి । ఈ దృశ కృతిరత్న
 విరచయితృన్ సుధీంద్ర ప్రహ్లాద మహాదయాన్, వయం సమభినన్దామః । భగవదను
 గ్రహం చ ఏతేషు సంప్రార్థయామః

ఇతి సప్రేమ నారాయణ స్మరణాని

(సం) విశ్వేశతీర్థ స్వామిజీ.

శ్రావణ కృష్ణసప్తమి

పూర్ణప్రజ్ఞ మహావిద్యాలయం

బెంగుళూరు.

॥ శ్రీ : ॥

॥ శ్రీ హరిశ్చరణమ్మమ ॥

శ్రీ ప్రహ్లాదాపరసామభి : సుధీన్ద్రాభిదై :

శ్రీశతత్యామృతమన్తనం నామ లఘుకావ్య మాన్ద్ర్య
గిరా సప్తజ్జిం మయ్యాద్యావలోకి । నరసంసుధదరం
లోకోప కారిచవిద్యతే । ప్రసక్తానుప్రసక్త్యా

శ్రీ మదానన్ద తీర్థీయమపిక్వశిచ్చన్యన్నిరూపిసరలయా
ధోరణ్యాఽతో వశ్య మార్త్యః సంగ్రహణీయ మితి మామకీన
ఆశయః

పండితరాజోద్వక్తానేక పదవీకః

పండిత పద్మనాభాచార్యః

అధక్షః,

శ్రీ పాణినిమహావిద్యాలయః

ఆత్మకూరు (కర్నూలు జిల్లా)

ఆశ్వినకృష్ణప్రతిపత్తిథౌ ।

శ్రీవ్యాసరాజ మహాస్థాన విద్యాన్

పురాణ భాస్కర డా॥ కంబాలూరు వేంకటేశాచార్య

శ్రీ సుధీంద్రప్రస్థాదుల శ్రీశత త్యామృత మంథనము, తిరుమలేశుని సంబోధించి వ్రాసిన వ్యంగ్య కావ్యము, సర్వజ్ఞుని త్రిపదుల ననుసరించి వ్రాసిన రచనలు చదివి, వారేవినివంచగా విని, సంఘోషించితిని.

ఇది ఛందో విదుర్ధమైన కాలము. పాండిత్యవిముఖమైన సాహిత్యయుగము. ఈనాటి రచయితలకు భావతీవ్రత మెండుగా మన్నదికానీ వ్యుత్పత్తి అల్పము శాస్త్రాధ్యయనము పూర్తిగాసన్నగిలిపోయినది. దేనికైననూ రాజీవడవలె, రాణింప వలెనన్న కండ్పాటిమెండు.

ఇట్టి వాతావరణములో సుధీంద్రులరచనలు చూచి ఆశ్చర్యమైనది. వారు ద్వైత విద్వాంసులైన శ్రీ మాగడి రంగనాథాచార్యులు. శ్రీపశ్చ పూర్ణప్రజ్ఞాచార్యులు మొదలైన సాహిత్యవేదాంత విద్వాంసుల యొద్దవ్యాసంగము చేసినవారు.

సంస్కృతాంధ్ర కన్నడ భాషలందు చాలినంత పరిచయ పాండిత్యము కలవారు.

సంప్రదాయమునెడగౌరవము. సమాజమునెడ స్పృహ కల కవిప్రదయులు.

సమాజ స్పృహ యొత్తిడిచేయగా సంప్రదాయము వాహికగా పరమార్థమైన విష్ణుతత్వము మొదలుకొని పామరజన భ్రష్టాచారమువరకు నెన్నో విషయములు కావ్యవస్తువులుగా ప్రత్యక్షము చేయించినారు.

వీరి ఈ రచనలలో గహనమైన వేదాంతతత్వమున్నది. లలితమైన భావలహరులున్నవి, అలతి అలతిగా నవినీతిని మందలించుటయున్నది. అన్నింటికీని తోడుగుగా సాంప్రదాయక సంస్కారమున్నది.

సంప్రదాయముపైన, ఛందస్సుపైన, ప్రాచీనసంస్కృతీ వైభవముపైన విశ్వాసమున్నవారు. విజ్ఞతకలవారు వీరి రచనలను చదివి ఆనందించ గలరు.

ముఖ్యముగా త్రిపదులను ధారావాహికగా నే ప్రతికాముఖముననైన ప్రచురించినచో నవిబహుజనాదరణమును కూడ చూరగొనగలవని నావిశ్వాసము. భక్తులకిది సంసార సాగరమును తరింప గల దివ్యమైన నావ

నందికొలుకూరు బలిప్రతిపత్ విభవము

బుధజన విధేయుడు

ప్రిన్సిపల్ గవర్నమెంటు డిగ్రీ కళాశాల

డా॥ కంబాలూరు వేంకటేశాచార్య

శ్రీగాయత్రీ పంచాయతన పీఠం కొవ్వూరు ప.గో

గోప్పదీక్షేత్రము.

సద్గురు పరబ్రహ్మణేనమః

మహారాజశ్రీ సుదీంద్ర పల్లెడ గారిచే రచింపబడిన శ్రీ శ్రీశతత్వామృతమ స్థనమ్
ఆనురచనను ఆమూలాగ్రముగా పరిశీలించితిమి -

విశ్వవ్యాపి నిశ్చబ్దిస్వప్న సాక్షాత్కారరూపరసగంధస్పర్శామిళిత చాతుర్య
మున సంభాషణము జరుపుట రచయిత పూర్వజన్మఫలముగా భావింపుచున్నాము.
ఆత్మవంచన గావించుకొను నదమాధమ మానవరూపదానపులకు సర్వోత్తమ సర్వశక్తి
మంతునిగాదైవమొకడున్నాడని ఈ రచనల ద్వారా విశ్వశ్రేయుని దర్శనమును చేయింప
సత్సంకల్పము కల్గి ఇట్టి చందోబద్ధమయిన రచనచేయుట మిక్కిలి ముదాపహము .

పద్య రచన హృద్యముగాను భక్తి రసప్రాధాన్యముగాను సాగినది. ఈ రచన వీరి
సంస్కృతాంధ్రభాషా నైపుణ్యమును జూటుచున్నది. ఇహలోక వాసులను
మేల్కొనజేయు ననేకరచనలను విశ్వవ్యాప్తి శ్రీ విష్ణువు ప్రహ్లాదునిచేరచింపజేసి ఇతనిని
కృతార్థునిజేయవలసినదిగా మదుపాశ్వదైవమేగు జగన్నాథ శ్రీగాయత్రీదేవిని
అనేకానేకముగా ప్రార్థింపుచున్నాను.

ఇట్లు

భవదీయుడు

జ్ఞానానందతీర్థదీక్షా నామ

ఓగిరాలవీర రాఘవ శర్మ

దేవీగాన సుధాకర

కర్ణాట సంగీత విద్వాంసులు

వాగ్గేయ శిఖామణులు

కొవ్వూరు

ప.గో1.8.88

శ్రీగాయత్రీ పంచాయతన పీఠాలంకృత యతీంద్రులు

గోప్పదీక్షేత్రము

అభినందన

దాదాపు ఏడాదిక్రితం శ్రీ సుధీంద్ర ప్రహ్లాద గారు తమ శ్రీ శ్రీశతత్వామృత మంథనము అన్న కృతిని వినిపించారు.

ద్వైతాద్వైతసిద్ధాంతములను చక్కగా అధ్యయనమొనర్చిన శ్రీ సుధీంద్రగారు సమకాలీన సమాజమునకు ఉద్బోధకంగా ఈ రచన చేసినారు.

సంస్కృతాంధ్రములలోను, ఆంగ్లంలోను పండితులైన యీ కృతికర్త గృహనమ్మైన తాత్విక విషయములను సుబోధకంగా రచించి నందుకువారిని అభినందిస్తున్నాను.

మరికొన్ని ఉత్తమ రచనలు సాగించుటకై ఆయురారోగ్యములను ప్రసాదించ వాగ్దేవికి వేడికోలు

కడప

28/9/91

జానమద్ది హనుమచ్ఛాస్త్రి

ప్రాసెసరు ఇంగ్లీషు, తెలుగు

మహతి

1/1845

గాంధీ నగరు

కడప, 516004

డా॥ చతుర్వేద్యులనరసింహ శాస్త్రి
(ఆమరేంద్ర)రిటైర్డు ప్రిన్సిపాలు

2- 2- 3/6 బి శివం ప్రక్కన

శివం రోడ్డు

హైదరాబాదు.

శ్రీ సుధీంద్రప్రహ్లాద గారికి నమస్కృతులు

మీరు పంపిన శ్రీ శ్రీ శతత్వామృత మంథనం జెరాక్సు కాపీ అందినది. రచనలు ప్రౌఢంగా గంభీర భక్తి భావసుందరంగా వున్నాయి. చదివీ చాలా ఆనందించినాను. విశ్రాంత జీవితం వీణా పాణి నలువ రాణి సమర్పనంతో సార్థకం చేసుకోగలందులకు వెలసిన ధన్యజీవులు తమరని విశ్వసిస్తున్నాను.

శుభాభివందనాలతో

17 - 9 - 88

ఆమరేంద్ర

డా॥ బిరుదురాజు రామరాజు

తెలుగు ప్రాఫెసరు ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం

1 - 8 - 117 /2 చీకటిపల్లి , హైదరాబాదు - 20

శ్రీ యుతులు, ఆపులు శ్రీ సుధీంద్ర ప్రహ్లాదగారికి అనేక నమస్కారములు.

మీజెరాక్సు కాపీ అందినది. బహుకార్యమగున్నదైన పర్యటనలో నుండి వెంటనే మీకు వ్రాయలేక పోయినాను. నాయనికృష్ణకుమారిగారికి, రఘునాథాచార్యుల వారికి చూపినాను. మీరు రచించిన శ్రీ శ్రీ శతత్వామృత మంథనం అనుకావ్యమున ప్రాచీనులైన పండిత కవుల పోహళింపూ, ఆధునికుల భావసౌందర్యములు మేళవించిన మీ కవితాశైలి సరసులూ, సహృదయులందరికీ ఆమెత పెడుతుంది. మీకృతీ, మీరూ సుకృతులు.

నమస్కారములు

25 - 9 - 88

బి. రామరాజు

ఏరూరు సీతారామశర్మ,
రిటైర్డుప్రిన్సిపాలు, ఆదోని కాలేజి
గురుసార్వభౌమ పాఠశాల, మంత్రాలయం
పైదరాబారు

అభినవనము

సుధీనా మింద్రా : సుధీంద్రా, తేషామా ప్లాదకోయితి ప్రప్లాదః అని తమ
నామధేయమును చమత్కరించి బుధజనవిధేయతను వినయముగా తెలిపినారు
సంతోషము. మీరచనలు పరిశీలించగా నిజముగా నాప్లాదత్వము వెల్లివిరియుచున్న
దనుటలో నతిశయోక్తిలేదు.

శ్రీ శ్రీ శతత్వామృత మంథనం నన్ను బాగుగా ఆకర్షించినది. భావములు, భాష
పరస్పరం పోటీ పడ్డాయి. ఈ పద్ధతి పూర్వకవి పంగళి సూరన రచనలను పదేపదేజ్ఞప్తికి
దెచ్చునున్నది. ద్వైతాద్వైత విమర్శలు స్వీగ్తములై సద్భావదీప్తములై వెలుగుచున్నవి.

మంత్రాలయప్రభువులను గురించి వ్రాసిన పద్యములు మధురాతి
మధురములు తుంగభద్రానది అనన్యవిలాసగమిని. తెనాలి రామకృష్ణాదులచే
మనోహరముగా వర్ణింప బడినది వీరి “తుంగభద్ర వర్ణనమ్ము”

షడ్ ఋతువుల శీతలాంబువుల రూఢిమునుంగుచు బాసెదరెల్ల పాపముల్” అను
నూతన స్వతంత్ర భావము కడురమ్యముగా నదికి అమమర్షణత్వమును సూచించినది.
కావ్యము ధారాశుద్ధితో నడచినది.

రెండవ యాశ్వాసములో “నంకట వినాశ, మముత్రోచువేంకటేశ
వరదపద్మావతీ శ్రీశ తిరుమలేశ” అను మకుటముతో వ్యంగ్యసీమలతో
చమత్కరించిన నిందాస్తుతి. సర్వాలంకార సమన్వితము. ప్రశంసనీయుము సంప్రదాయ
కవిత్వమునకు గీర్వాణాంధ్ర భాషల నేటి దుస్థితిని గూర్చి కవిగారియారాటము. వేదన
హృదయ పూర్వకముగా నున్నది.

మూడవ యాశ్వాసము త్రివదులలో నడచినది. తెలుగువారికిది
క్రొత్తగనేయుండును. సర్వజ్ఞుడను కన్నడ కవి త్రివదులను వ్రాసి అజరామరుడైనాడు.
ఆచందస్సును కొద్ది మార్పుతో గ్రహించి సర్వజ్ఞుని కొన్ని మంచి నీతులను తెనుగులో

భావానువాదములుగా వ్రాసిన ప్రక్రియగానున్నది.

లోకములోని వైదిక ధర్మగ్లానికి సాంఘిక దురాచారములకు స్పందించి సులభ మక్తక త్రిపద శైలిలో సర్వజ్ఞుని, ఆక్రమహాదేవి వచనములు అనుసరించిన భావములు మెండుగా గలవు.

స్వతంత్ర కావ్యరచనా పాటవముగల రచనలను విశ్వశ్రేయోభిలాషతో ఇతోవ్యధికముగా కవిగారు సమర్పించ గలరని ఆశించుచున్నాను.

ఏరూరు సీతారామశర్మ

M. A. Eng M.A Telugu.Retd, Principal.

శ్రీదేవీగన సుధాప్రపూర్ణ

డా | పి. నాగమణి M.A.;M.Phil;Ph.D;

Lecturer in Telugu, T.J.P.S. College, GUNTUR.

శ్రీగురుభ్యోనమః

శ్రీసుదీంద్ర ప్రహ్లాదగారు సహజకవులు, సంస్కృతాంధ్ర ఆంగ్ల భాషా కోవిదులు. వారి భాషా నైదువ్యమునకు నికషోపరి మీ "శ్రీ శ్రీశతత్వామృత మంథనం" అను కావ్యం ఉద్దండ పండితులగు శ్రీ సుదీంద్ర ప్రహ్లాదగారి పురాకృత పుణ్య విశేషము పలరూపమై నిసర్గ సుందర కవితాధారతో కావ్యమై భాసించినది. ఇందలి సంస్కృత సమాస బంధుర రచనా పటిమ వీరికి గీర్వాణ వాణి శైలి యందుభిరుచి మెండని చాటు చున్నది. వాగ్దేవతాఽపార ప్రసాదలబ్ధమైన యీ "శ్రీ శ్రీశతత్వామృత మంథన కావ్య రసయురీ ప్లావితముగు భక్తిమాధురీ భాగ్యలాభము ఆంధ్ర పాఠకలోకమునకు భాగదేయమగుగాక.

పిన్ననైనను మదభిప్రాయ స్వీకృతి జేసి కృతినైతిని. మదుపాస్య దైవముగు శ్రీ గాయత్రీ మాత యీకవికి ఆయురారోగ్య సంపద నిచ్చి వీరిచే పెక్కుకృతుల వెలయింప జేయగాక యని విశ్వసర్వాంతర్యామిని ప్రార్థించు చున్నాను.

సుధీజన విధేయ

నాగమణి.

ఆశంసలు

హరిః ఓమ్

శ్రీ సీతారామా భ్యాంసమః

మధ్యశ్రీ సుదీంద్ర ప్రహ్లాదగారు రచించిన “శ్రీ శ్రీ శతత్వామృత మన్థనమ్” అనుకావ్యమును పరిశీలించితిని. గ్రంథము సర్వాంగ సుందరము. కల్పానందకరము. అందందు అలతి, అలతి పదములతో దేశీ కవితను, కొన్నియెడల, సమాసభూయిష్టమగు మార్గ కవితను , మరికొన్ని యెడల గ్రొత్త పోకడలతో, గ్రాంగొత్తరుచులతో , కవితా కన్యకను భావ లాస్యాభినయములతో నడిపించి త్రివేణి సంగమమని పించినారు.

ప్రాచీన, ఆర్యాచీన, అత్యంతాధునికులనుగూడ సమన్వయ పరచినారు. సంస్కృతాంధ్రములందున, పెక్కురీతులలో కవిత్వము సాగినది. ద్వైతాద్వైత, విశిష్టాద్వైత ములలోని మర్మము, తర్క, వేదాంత షడ్వర్ణన పారిభాషిక పదములలోని గూఢార్థములను సయితము, సులభముగా అర్థమగునట్లు చెప్పట ఇందలి విశేషము కావ్యము దాల్చాది గుణముల గనె-

సందర్శించితముగ, ఉపమాద్యర్థాలంకారములు, కల్పానందముగూర్చు శబ్దైచిత్యములు ధ్వనులు శయ్య కలదియై కావ్యము సర్వాంగ సుందరమనుట నిర్వివాదము.

ఇట్టి ఇహపరార్థ బహుళార్థ సాధకగ్రంథములు వెలయుంచవలయుననియు, శ్రీహరి తమకు ఆయురారోగ్య భాగ్యములనిచ్చి రక్షించు గాత అని మా ఆశంసలు.

“ లోకాః సమస్తాః : సుఖినో భవంతు ”

ఇత్థం

ప్రతాపగిరి కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి

నివృత్త సంస్కృతాంధ్ర

భాషాధ్యాపకులు,

ఉన్నత గవర్నమెంటు పాఠశాల నందికొట్కురు,

క్రావణ పుద్గద్విజ్ఞతీయ ప్రజోత్పత్తి

అభినందనాభిప్రాయము

" ఆర్థ్యం, తథ్యం, హితం, వాక్యమ్ లఘుయుక్తమనుత్తరం " అని విజ్ఞాన దాయకమైన రచన యెట్లుండ వలెనో శ్రీ వేదవ్యాసమహర్షిపై శ్లోకపాదముననిర్వచించినాడు. పెక్కు కావ్యములు సుధాపరిమళ తత్వప్రకాశి కాది. వ్యాఖ్యానగ్రంథముల నధ్యయనమొనర్చిన మధ్వశ్రీ సుదీంద్ర ప్రహ్లాద పుణ్యశీలుని శ్రీ శ్రీశతత్వామృత మంథనం అను ఐదాశ్వాసముల కావ్యము శ్రీ వ్యాస ముఖోక్తరీతి భావ్య, వ్యాఖ్యానములు వ్రాసిన శ్రీ మన్మద్వాచార్యుల ద్వైతతత్వ భక్తి మార్గముననుసరించి యున్నది. ప్రబంధరీతులగాక, జనతాశ్రేయోకాంక్షులైన, కవిత్వయుము సోతనాదుల వలె కవిత్వము దివ్య భక్తి ప్రేరకమై, విశ్వశ్రేయోప్రయోజన మునకై సాగినది. రచన హృదయాహ్లాద దాయకముగానున్నది. మంత్రాలయ మున శ్రీ రాఘవేంద్ర ప్రభువుల బృందావస సేవతో పెక్కిండ్లు గొలిచిన పుణ్యపరిపాకమే యీ దివ్యకావ్యా విష్కృతి

సంస్కృతాంధ్ర కర్ణాటకాంగ్లేయ భాషా కోవిదుడైన యీ రచయితనుండి ఆంధ్రావని ఇతోవ్యధికమధుర భక్తిరస పూరిత కావ్య ఫలములాశించుట, అత్యాశ అతిశయోక్తకాదు.

శ్రీ లక్ష్మీనారాయణులు రచయితకు ఆయురారోగ్యభాగ్యాభీష్ట సిద్ధిని ప్రసాదించురు గాత !

శుభం భూయాత్

శ్రీ విభవ వ్యాసపూర్ణిమ

శుక్రవారము 29.7.88

ఏలూరు పశ్చిమ గోదావరి

మధ్వశ్రీ చారాల నరసింహామూర్తి

నివృత్త వ్యవసాయాధికారి

రచయిత, సాహితీవేత్త

दो बातें

श्रीश तत्वामृत मथन काव्य के बारे में।

यह पद्योका सुंदर काव्य है। इसमें हेतुवाद की महत्ता स्पष्ट की गई है।

कवि का राय यह है कि, मानव परब्रह्म का अश लेश होने पर भी, छोटे से प्रयत्न से एक ही दफा अचानक अक्षर परब्रह्म बनजाना या परब्रह्म में लीन होना असंभव है। अपरा प्रकृति में जकड़ा मानव जल्दी से जल्दी आवरण विच्छेद करके अपने अपने स्वरूपानन्द तत्त्व में लीन होकर ब्रह्मतत्त्व के समीप नहीं पहुँच सकता लौकिक जीवन बिताते हुये जो कोई अपने आपको परब्रह्म माने तो, वह केवल मूर्खता दम्भ या अहंकार की प्रदर्शन है। परब्रह्म में लीन हो जाना संभव हो जाय तो फिर सृष्टि की आवश्यकता ही नहीं रहेगा, याने सृष्टि का उद्देश्य नौण हो जायेगा।

यह वश जन्म-मरण की वृत्त में पड़े मानव के पहले प्रभु और सदा-सदा भाति द्वैत भक्ति का अपनाने की आवश्यकता है। अतः द्वैत भाति के आनंद को प्राप्त करते हुए मुक्ति को पाना या सहज मुक्तानंद स्थिति में प्रभु के निकट रहना श्रेष्ठतम विधान है।

सृष्टि स्थिति लयादि कार्य को अलग-अलग सत्ताओं की रूप में निभाना केवल विष्णु की धर्म है। वह सर्व प्राणियों में चैतन्य को जगाने का महा पुरुषाधि देव है।

पंचतत्त्वों से बना यह-जहाँ नर-नारायण का क्रीड़ा क्षेत्र है। आदि पुरुष के सकल्प से सारी विश्व प्रकृति बनी है। ब्रह्म की संगिनी, विष्णु की हृदय-वासिनी, शिव की अर्ध नारीरूप

बनकर प्रकृति माई विभिन्न नामों से विराजमान होती है। इस प्रकार सारे ससार में, प्रकृति पुरुष एक दूसरे के पूरक बने हुए हैं। मुक्ति मार्ग में अतः स्त्री-पुरुष दोनों एक-दूसरे के, सहायक बन सकते हैं। यो बताते हुए कवि शक्ति के तत्व को सही मान्यता प्रदान किये हैं।

कवि कहते हैं, कि भक्ति क्षेत्र में मानव को मार्जाल किशोर न्याय को अपनाने का आवश्यकता है। ऐसा करने से सारी जिम्मेदारी भगवान की हो जाती है। गलत रहते पर कदम रखने का भूल नहीं हो सकता।

लक्ष्मी नारायण की चरणों में भक्ति से मानव का मन, शांत, निश्चल तथा विशाल बन जायँगा तन्मय भक्ति के द्वारा मानव के अतः शरीर अधोमुखी मुकुलित हृदय पथ ऊर्ध्व मुखी बनकर खिलेगी और प्रभु की सेवा में मग्न होकर देह भ्राति से छुटकार पायेगा।

कवि अपना खेद इस प्रकार प्रकट करते हैं कि दुनियाँ में भक्तिभाव केवल कोरी कल्पना बन गई है। अपने को भक्त या योगी मानने वाले केवल ढोंगे भक्त बने होते हैं।

“श्रीश तत्वामृत मथनम्” की परिसमाप्ति में दशावतार का वर्णन सुंदर ढंग से किया गया है जिससे काव्य को महत्ता और भी बढ़ गई है। यह द्वैत भक्ति की ओर सकेत करने वाला सच्चा विष्णु काव्य है। इसकी रचना में भाव व्यक्त करने में कवि पूर्ण सफल हुए हैं। काव्य के भाव ऊँचे तथा आदर्शमय हैं। भाषा सुंदर व हृदय स्पर्शी है।

इति के. भाग्य लक्ष्मी

उच्च श्रोणी हिंदी

प्राध्यापिका, सरकारी बालिका उच्च पाठशाला।

శ్రీ మద్రాఘవేంద్రగురుసార్వభౌమాంతర్గత శ్రీ ముఖ్యప్రాణాంతర్గత శ్రీ వేంకటేశ శ్రీశ సదావిజయతే

గ్రంథారంభ స్తుతి

శ్రీ మదఖిల జీవుల నుండు - శ్రీ విభుండు
 విశ్వస్పష్టితి వినాశ - విధి హితుండు
 సర్వ తంత్రస్వతంత్ర సత్ - శాసకుండు
 సతము ననుబ్రోచు సద్బుద్ధి - శాంతి నొసగి

శ్రీ రమామేయ శుభదాయి - శ్రీ ప్రదాయి
 విశ్వసముపేయి వేదనర్థ - విధి విధాయి
 జలధి ' అహిశాయి ' హృదిశాయి - చెలునిగొలిచి
 కరుణాబ్రోచుత మత్కావ్య - గరిమసిరుల

అజ - పవన - ఖగాహిశివేంద్ర - యమ వరుణుల
 తత్ సతినుతుల రవిశశి - తత్వదేవ
 తల విదులనెంచి పాలించి - ధవుని యాజ్ఞ
 విశ్వమేలుత శ్రీమాత - విష్ణు దయిత.

చతురముగ దాత జిహ్వపై - శ్రుతులగులికి
 వీణపై రాగభావసుతాన - బాణిజిలికి
 జనుల కనిశమ్ము నిజసాఖ్య - జ్ఞానమొసగి
 శైలిసుధ్యనులిడునాకు - జదువులమ్ము

చిత్రగతి నొత్తి శివకర - మెత్తిసతము
 శ్రవణ మననాల నిధిద్యాస - సాధనముల
 గ్యానసుసమాధి దైవ ప్ర - త్యక్షమిడెడు
 మానసేపడుమాపతి - మనల బ్రోచు

వ్య భాషా సుసంస్కృతీ - దివ్యప్రభల
 శ దిశల వెల్లు భరతోర్వి - నిశిదినమ్ము
 సాగ్నభమ్ముల రవిశశి - ప్రభల వోలె
 విశ్వ శ్రేయమ్ము లిడు మత్క - విత్వతతుల

భరత వాగ్దుని గీర్వాణి - భవ్యజనని
 హుళ భాషా మతల్లిస - ద్భావ సంస్కృ
 గరిమ విశ్వ విద్యాధి - దేవతహిత
 మల వాఙ్మయా మృతదోగ్రి - వెలయు గవిత

వ్యాస, వాల్మీకి, శూద్రక, - భాస, బాణ
 ార్ష, కాళిదాస, మయూరు, - డార్యదండి
 ట్టి, భవభూతి, కయ్యల - భర్తృహరులు
 తమరులైనారలమృతోక్తి - సుమసుసూక్తి

పక్షిణాపదాంధ్రసుకవి - తానికుంజ
 సుందరోద్యాన మాకండ - మందిరాల
 కవిశ్రయాదుల, పోతన్న - కావ్యరుచులు
 మరగి పికపంచమాల్యాయు - మధుర గతుల

ద్యనుల శయ్యల గడుకమ్మ - దనములెరిగి
సంస్కృతపు మాతృకలమించి - సంచరించి
తెనుగు తేటకు దియ్యని - తేనెలద్ది
దివ్యులై వెల్గిరి, మును మా - తెలుగు కవులు

ద్రవిడ, కర్ణాట, ఆంధ్ర, స- త్కవుల కృతుల
దేశ భాషల లెస్సని - తెలుగు మెచ్చు
భువన విజయాల గవితకు - భూషణులగు
పండితుని కృష్ణరాయ, నృ - పాలు దలతు

రసమయాలంకృతి, గులుకు - రచనలందు
శబ్దములు దివ్య భావార్థ - సంగమముల
తమకు దామే శ్రుతి, రయ్యాది - గమక గతుల
సుమసుకావ్యాల నటించు - నమర శైలి

ఋషులు గాకుండ, రచించు - టెందు, లేదు
విశ్వశ్రేయముల్ గాకుండ - వెడల వెందు
వేద వేద్యము జేయని - విద్యలేదు
నాటి మునివాటికలమేటి - సాటిలేదు

అట్టి కవికుల సోముల - కర్తవ్యమొసగి
లాక్షణిక కావ్య బోధన - లద్ది కతన
అక్షరాంజలిచ్చినే - నవ ధరింతు
భక్తి మార్గాన ప్రభుసేవ - బడయు కొరకు

హనుమ, భీమమధ్వాది, ది - వ్యావతార
ములను శ్రీ విష్ణు ననయమ్ము - గొలుచు నట్టి
భక్తికి బ్రమాణ మగువాని - బవన సుతుని
ప్రప్రథమ, గురు, ననిశమ్ము - భక్తి గొలుతు

మంత్రాలయ రాఘవేంద్ర స్వామిల పీఠం
రమ్యమంత్రాలయపు మూల - రామపూజ
లనుదినముసేయు శ్రీమద్వ - ముని, సుపీఠి
వెలుగు రాఘవేంద్రులసేన - విశ్వశ్రేయ
మునకు భక్తికై రచియింతు - ముక్తి గనగ

గరిమ సుయమీంద్ర సేవిత - కల్ప తరువు
సుయతి సుజయీంద్రసేవిత - సుమిత, పలిత
మహిత మంత్రాలయగురురా - ణ్మహిమ వలన
పరిమళించెడు సుశమీంద్ర - గురుడునేడు

రాఘవేంద్రుల మంత్రాల యోషు వెలుగు
సుప్రతి, సుజయీంద్ర, శ్రీపాద - సుత, సుదాప్ర
వచనగురురాజ, గిరిరాజ - పండితునకు
నతులొనర్తు సుజ్ఞానేంద్ర - జ్ఞాన నిధికి

తర్క వేదాంత సాహితీ - దార్శనికుడు
పరమ భాష్యాసువ్యాఖ్యాన - పరిణతుండు
మాగడి రంగనాథాచార్య - మద్వ సర్వ
మూల గ్రంథార్థ భాండాలు - మ్రొక్కుచుండు .

పండితరాజు, విద్యజ్ఞున - మండితుండు
 సకల సచ్చాస్త్ర రత్నాక - రకుల పతియు
 ప్రకట ప్రాధ్యాప కాధ్యాప - కకుల, మౌళి
 పండితుల దీర్ఘ గురురాజ్ - పాఠశాల

శ్రీమదుత్తరాది గురుపీఠం

జయరఘూత్తమ సత్జ్ఞాన - సత్యధ్యాన
 సత్పరంపరాగతమధ్య - శాస్త్రగరిమ
 మోదమోసగు శ్రీ సత్యవ్ర - మోదగురుల
 విపుల వాక్యార్థ చంద్రికల్ - వెలుగులిడగ

మధ్య విజయంపు శ్లోకార్థ - మహిమబొగడి
 నేను బడసితి శ్రీ సత్య - ధ్యాన గురుల
 వలన నేబది నిష్కముల్ - తొలుత, చెన్న
 పట్టణోత్తరాదిసుపీఠి - బాల్యదశను

శ్రీల సుత్తరాది తన్మధ్య - మూల పీఠి
 వరలు సత్యవ్రమోద, స - ధ్గురువరేణ్య
 ద్వైత సచ్చాస్త్ర ప్రావీణ్య - తాయశాస్త్ర
 పద్మబాంధవ ప్రభవెల్లు - భరత భూమి

శ్రీ సోనలె వ్యాపరాయపీఠం

రాఘవేంద్రులు మనువ్యాస - రాజ్ సుజన్మ
 సోనలెను సుదా, చంద్రికా - శోభలిడగ
 నొప్పుతత్త్వ విద్యాప - యోనిధిగురు
 మౌళి మధ్య శ్రీ పదధూళి - మౌళి దాల్చ

వరుస ద్విషడాబ్దములు గొల్చి - తిరుమలేశు
 రాయల కువూ రుజ హరించి - రాజ్యమరసి
 బ్రాహ్మ్యక్షాత్రాల వెలుగొందు - వ్యాసరాయ
 పీఠి విద్యాపయోనిధి - వెలుగు నిపుడు

శ్రీ వేణావర స్వాముల పీఠం

పూర్ణప్రజ్ఞ విద్యాలయ - పూర్ణబోధ
 ద్వైత సద్భక్తి పరిపక్వ - పూత రీతి
 మధ్య సర్వమూల గ్రంథ - మహిమ, మూల
 గురుకులశైలి నిడు, వేణా - వరపు గురువు

విమల భాష్యాను వ్యాఖ్యల - విపుల సర్వ
 మూలగ్రంథసదాచార - ముఖ్య స్మృతుల
 బెంగళూరున నెలకొల్పు - వేణ వరపు
 స్వామి విశ్వేశ తీర్థునే - భక్తి గొలుతు

ఇతర గురువులు

మధ్య విజయము మణిగుచ్చ - మదుర కావ్య
 మమర వాణిని తొలి బోధ - లమర నేర్పు
 కొప్రనరసింహ, నారాయణప్రముఖుల
 నాడు గురువరేణ్యుల వంద - నముల గొల్తు

పాణినీయ మలంకృతీ - భావ రీతి
 పంచకావ్యాల గీర్వాణి - వాగ్విలాస
 కళల, దర్శనముల నాకు - గరపినట్టి
 పల్లెపూర్ణాశ్యా గురువర్యు - భక్తి గొలుతు

గరొపెనన్నప శాస్త్ర వ్యా - కరణ విధులు
 కుప్ప బైరాగి శాస్త్రులు - గూర్చె - తర్క
 భాష్య మద్వైత రీతుల - వ్యారి నెంతు
 యోగపాతంజలము జెప్పె - నోరుగంటి

విమల సుస్వర శ్రుతి సూక్త - నమక, చమక
 దశ విధోప నిషత్ శాంతి - విశదములుగ
 పురుష, శ్రీ, మంత్ర సుమసూక్తి - గరపు చెరుకు
 మిల్లి కామావ ధాని , నే - మిగుల గొలుతు

బలిజెపలి లక్ష్మీ కాంత, దీ - పాలసూరి
 రామకృష్ణులు వేంకట - రామగురులు
 లలిదివాకర వేంకటూర్ - తెలుగుకవిత
 మెరుగులిడినేర్పిరి రసాల - మృదుల రుచులు

లక్ష్మీ, నరసమ్మ, వేంకమ్మ - లకు విభులగు
 మహి, నృసింగ, గుండూ, కృష్ణ - మత్పితరుల
 లక్ష్మీ నరసింగ, సుతుడబ్ర - ప్లాదుడనగ
 యొజ్జలు సుధీంద్రుడన, మా - యూరుకోస్లి

మధుర కల్లాట భాష నా - మాతృభాష
 నాంద్ర గీర్వాణి వాగ్దేయ - మలర జేసి
 కావ్య నాటక శతకాళి - గరిమ బెంచి
 విమల భాషామతల్లి,నే - విరులగొలుతు

తల్లికి, దండ్రుకి, గురులకు
అల్లన శుభ తత్వతతికి - హరిణికి హరికిన్
బల్లిద హిత రిపులకు, నతు
లెల్లరి కిడినాతు విశ్వ - హిత కావ్యముల్

ఇతి సుధీంద్ర ప్రహ్లాదః

(గంధకర్త) వంశ వృక్షము

బాగ్ కోట నుండి వీరి పూర్వీకులు శ్రీ రాఘవేంద్రస్వామి వారితో పాదయాత్రలో జేరి అప్పహిస్తులు విశ్రయించి మంత్రాలయం పరిసర ప్రాంతంలో కోసేగి - రాయమారు - సింధమారు - బొబ్బి మొదలగు ప్రదేశాలలో స్థావరాదేర్పరుచుకొన్నారు. వీరిది కోసేగి. కోసేగి కృష్ణారావు (బాగ్ శ్రీమతి వెంకమ్మ)

కోసేగి గుండారావు (శ్రీమతి నరసమ్మ) కౌతాళం

(కోసేగి) కౌతాళం సరసింగారావు (శ్రీమతి లక్ష్మీ దేవమ్మ)

చిత్రధర్మం అమలాధరు
శ్యామారావు కావేరమ్మల జ్యేష్ఠ పుత్రులు

చి | లు | సా | లు

శ్రీమతి నర్మద
శ్రీ సత్యనారాయణ రావు

మదీంద్రప్రస్థాద శ్రీమతి రుక్మిణి
గంధ కర్త. పుత్ర శ్రీనివాసరావు
జననం - చిత్రధర్మ రమణమ్మల ద్వితీయ పుత్రులు

శ్రీమతి సుదా
శ్రీ సత్యనారాయణ రావు

కాళీ నాథరావు
శ్రీమతి ఎమ్మల

శ్రీనివాసమ్మార్
శ్రీమతి ప్రేమల

గోపీనాథరావు
శ్రీమతి సత్యవతి

రాఘవేంద్ర
శ్రీమతి విజయలక్ష్మి

చి | వందెక
చి | దీప

శ్రీమతి వరిమళ
శ్రీ కృష్ణమ్మార్

చి | ప్రమాద్
చి | సామ్య

మదీంద్ర
శ్రీమతి కృష్ణ

చి | కైతవ్య కృష్ణ
చి | ప్రణవ ప్రయ

విజయ్యాంద్ర
శ్రీమతి కల్యాణి

చి | వంశీకృష్ణ
వారిణి

గ్రంథకర్త పితృన్మరణ

కీ | శే | నరసింగరాయ శర్మ పితా

కీ | శే | లక్ష్మీదేవమ్మ - మాతా   ఆలేయ (వసు)

కీ | శే | గుండురాయ శర్మ - పితామహా

కీ | శే | నరసమ్మ - పితామహి   ఆలేయ (సంకర్షణ)

కీ | శే | కృష్ణారాయ శర్మ - ప్రపితామహా

కీ | శే | వేంకమ్మ - ప్రపితామహి   ఆలేయ (ఆదిత్య)

కీ | శే | శ్యామరాయ శర్మ - మాతామహా

కీ | శే | కావేరమ్మ - మాతామహి   హరితస

కీ | శే | కృష్ణమూర్తి - మాతులః   ..

కీ | శే | పత్రి శ్రీనివసరాయ శర్మ - శ్వశురుః

కీ | శే | రమణమ్మ -   శ్వశ్రూ కౌండిన్యస

కీ | శే | పల్లెపూర్ణ ప్రజ్ఞాచార్యః - గురు   కాశ్యప

కీ | శే | ధార్వాడ హనుమంతరావు భాతృ వర్గ -

భారద్వాజ

కీ | శే | రాధమ్మ - వదినె

కీ | శే | వేముగంటివేంకట కిషన్ రావు - భాతృవర్గ భారద్వాజ

కీ | శే | పత్రి శ్రీనివసరావు (గంధ కర్త శ్వశురులు) రమణమ్మ (శ్వశ్రూ) కౌండిన్యస

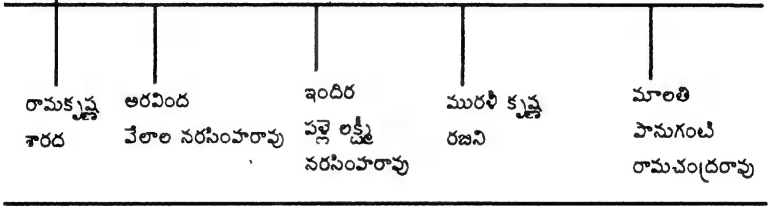
రాధమ్మ వెంకట్రావు	రుక్మిణి	జగన్నాథ	లక్ష్మీబాయి	లలిత	లిల	గోపాలకృష్ణ	నాగమణి
రాధాదేవమ్మ	పద్మిని	రావు	పురుషోత్తమ	రామ	గోపాల	మూర్తి	ఆనందతీర్థ
హనుమంత	ప్రహ్లాద	పీతమ్మ	రావు	మూర్తి	కృష్ణ	తులసి	

మా	నరసింహ	భాను	కల్యాణి	మదు	శారద	చంద్ర
జయ రావు	వసుం	విజ	సుబ్బా	శేఖర్		
షన్	భవాని	దర	య్యాండ్ర	రావు		

శరత్	కుందన	శ్రీకాంత్
లత		

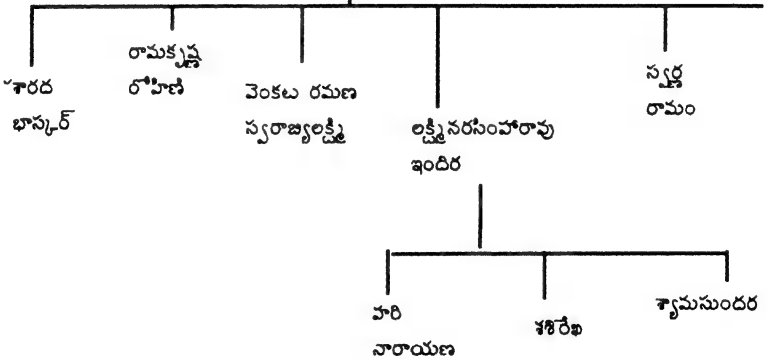
1. భాత్యవర్గ - భరద్వాజ
ధార్యాడ శేషగిరిరావు - సీతారామమ్మ

హనుమంతరావు (రాధమ్మ)

2. భాత్యవర్గ: కాశ్యప

పల్లెసేతునారాయణరావు 1. శారదమ్మ 2. కమలిమ్మ 3. గల భ కృష్ణవేణమ్మ

పల్లె లక్ష్మీనరసింహ తత్పత్ని - ఇందిరలు, మదీయ కావ్యసుయశోరమ్యరూప రమణగంధ చంద్రికల ద్విశల గూర్తు వారినిల్ల ప్న బ్రోహత - శ్రీరమణుడు

3.భాతృవర్గము భారద్వాజ

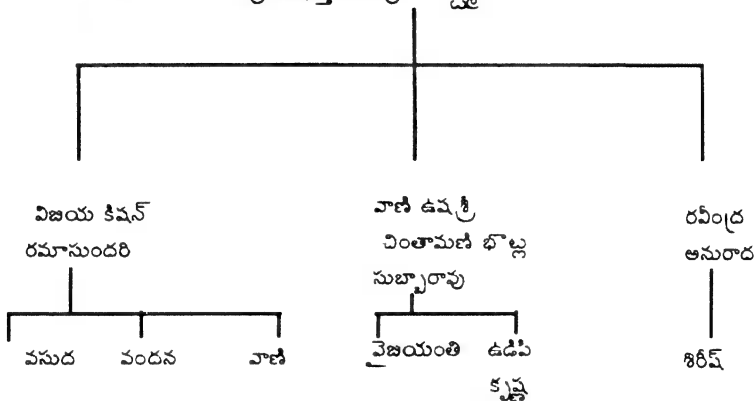
వేముగంటి నరసింహాచార్యులు - ప్రయాగమ్మ

పురుషోత్తమాచార్యులు - తిరుమలమ్మ

చినవేంకట కిషన్ రావు - గం|| భ || భారతమ్మ

చి | లు, సో | లు

పురుషోత్తమరావు - లక్ష్మీబాయి

4. భాతృవర్గము ఆశ్రేయ

చింతామణిభౌట్ల వేంకట రెడ్డి పంతులు గారు

|

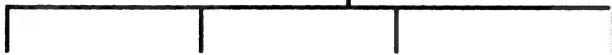
రామదాసు పంతులు గారు - పద్మావతమ్మ

|

శ్రీ కృష్ణమూర్తిగారు - కీ।కే।భీమాయమ్మ

|

చి।లు, పా।లు.

పద్మ
అణ్ణాజీరావు

రమా
సీతారామారావు

సుబ్బారావు
వాణి ఉషశ్రీ

లక్ష్మి
రఘు రామకుమార్

**ఈగ్రంథ రచనకు ప్రచురణకు
నన్ను ప్రోత్సహించిన బంధు, మిత్ర
హితైషాభిమానుల కభినందనలతో**

సర్వశ్రీ సకుటుంబం

కంకణధారులు ఇందిర పల్లె నరసింహారావు సకుటుంబం, తిరుపతి

1. చింతామణి భోట్లకృష్ణమూర్తిగారు	విశాఖపట్టణం
2. పి.వి.ఆర్.కె. ప్రసాద్ గారు	"
3. దార్యాడ రజని, మురళీకృష్ణ	"
4. దార్యాడ శారద, రామకృష్ణ	అనకాపల్లి
5. ఓగిరాల శంకరశర్మ గారు	కోవ్వూరు ప.గో
6. చారాల రుక్మిణి , నరసింహమూర్తి	ఏలూరు ప.గో
7. వేలాల అరవింద, నరసింహారావు	విజయవాడ
8. పామగంటి మాలతి, రామచంద్రరావు	"
9. శ్రీమతి లీలగారు	"
10. పత్రితులపి గోపాలకృష్ణమూర్తి	గుంటూరు
11. రాజామామూరు లీల, గోపాలకృష్ణ	"
12. పల్లెనాగమణి, ఆనంద తీర్థ	"
13. కౌతాళం కృష్ణ మధీంద్ర	"
14. పత్రి పద్మావతి వేంకటరావు	నత్తెనపల్లి
15. పత్రి సీతమ్మ జగన్నాథరావు	"
16. వేముగంటి లక్ష్మీబాయి, పురుషోత్తమరావు	పైదరాబాదు
17. వేముగంటి రమా విజయకిషన్	"
18. వేముగంటి అనూరాధ, రవీంద్ర	"
19. చింతామణి భోట్ల ఉష, సుబ్బారావు	"
20. మాలిగె భీమాసేనాచార్యులు మధ్వసమితి	"

21. చారాల సరోజని, విఠ్ఠలరావు	హైదరాబాదు
22. ఉమ్మెత్తల మాధవరావు	..
23. మానూరు జానకీ కృష్ణారావు	..
24. సాయి బాబా గారు, సాయిప్రభాకర్ గారు ఎం.పి	కడప
25. కోడిపల్లి నంజప్పగారు	బెంగళూరు
26. కోడిపల్లి పరిమళ, కృష్ణమూర్తి గారు	..
27. కౌతాళం సత్యవతి, గోపినాథరావు	..
28. మైసూరు నర్మద, సత్యనారాయణరావు	..
29. మైసూరు శ్యామారావు, రామారావు	..
30. మైసూరు సావిత్రమ్మ రాఘవేంద్రరావు	మైసూరు
31. కౌతాళం ప్రమీల శ్రీనివాసమూర్తి	కే.జీ. యస్
32. కౌతాళం, పద్మావతి నరసింహమూర్తి	హిందూపురం
33. ఏ గోపాల రావు గారు మధ్వసమితి	అనంతపురం
34. పరిగి రాఘవేంద్రరావుగారు	అనంతపురం
35. పరిగి సుబ్బారావుగారు	అనంతపురం
36. మేడం విమలమ్మగారు	నందికొట్లూరు
37. మేడం కమలమ్మగారు	..
38. మేడం శ్యామలమ్మగారు	..
39. మేడం నిర్మలమ్మగారు	..
40. కల్యాణి, విజయీంద్రరావు	..
41. విజయలక్ష్మి రాఘవేంద్రరావు	కొణిదెల
42. గుడిపల్లి నాగలక్ష్మయ్యగారు	..
43. మాదిరాజు నాగరత్నమయ్యగారు	..
44. ఓబుగారి సుబ్రహ్మణ్యముగారు	..
45. ఓబుగారి రత్నయ్యగారు	..
46. తాతగారి మల్లారెడ్డి గారు	..
47. దాస్ ప్రకాష్ గ్రూప్స్	మద్రాస్

శ్రీ రాఘవేంద్ర గురుసార్వభౌమాంతర్గత

శ్రీ భారతీరమణ ముఖ్య ప్రాణాంతర్గత

శ్రీ వేంకటేశః శ్రీ శః

సదా విజయతే

పీఠికా

హరిః ఓమ్

ఓం శన్నో మిత్రః శం వరుణః |

శన్నో భవత్యర్థమా |

శన్న ఇంద్రో బృహస్పతిః |

శన్నో విష్ణుర్గురుక్రమః |

సమో బ్రహ్మణో నమస్తే వాయో |

త్యమేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మసి |

త్యమేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మ వదిష్యామి |

ఋతం వది ష్యామి సత్యం వదిష్యామి |

తస్మామవతు తద్వక్తారమవతు |

అవతు మామ్ అవతు వక్తారమ్ |

ఓం శాంతిః శాంతిః శాంతిః |

అజాని రచనలో అత్యంతాశ్చర్య కరమైనది, అత్యద్భుతమైనది,
అత్యంతానందామృత దాయకమైనది మానవుని మేధోశక్తి.

విశ్వవిన్యాసములను, దాని కవతలనుండి విశ్వవ్యాపారములను శాసించు
అచింత్యాద్భుత, పరాత్పర, సర్వసృతంత్ర సర్వోత్తమ తత్వమును దర్శించి, అను
భూత్యానందమందగలది , మానవమేధస్సు మాత్రమే యనిన సత్యదూరము కాదు.
అతిచపల మైన మనస్సును నియమించి, విచక్షణాజ్ఞానంతో సత్యగమ్య సన్నిధానమును
చేర్చగల ఎక్తక దివ్యసాధనము భక్తితో గూడిన మానవ మనిషా శక్తియే. విశ్వశ్రేయో

బిలాషలో సత్యసుందరతత్వసందర్భనాసక్తితో నిరంతర సాధనానుభూతిలో , నేకాగ్రతలో స్వస్వరూప జ్ఞానానందముతో, నిత్యసత్యసన్నిధానములో నైజసుఖమును భవింపుచుండుటే ముక్తజీవుల సహజ స్థితి. హా....హా.....అను సామగాన మిదియే.

దీనిని సాధించుటకే జీవులకు శ్రేష్ఠమైన మానవ జన్మలభించును. దేవతలు కూడ మోక్షసాధనకు మానవ జన్మలను వాంఛింతురు. ఈ సత్యాన్వేషణముల కొరకు తీవ్రముగ కాంక్షించు శ్రద్ధయే భక్తి, దైవాభిముఖముగ మనస్సుంకల్పములను నియమించి, త్రికరణ కుద్దిలో దైవము నారాధించుటయే జీవుల ప్రధాన కర్తవ్యము ప్రాకృతిక రీతి చరించుచు, కాయక, లౌకిక కర్తవ్యములవశ్యముగ బాలింపుచు, గర్మము లాచరింపుచు ప్రపంచమును, అందరి సంఘములను మిథ్యలని యేవగించు కొనక, చిత్తము హరిపై నిలిపి జీవయాత్రలను సలుపుటే మానవుల మానవత్వమునకు నికషాయ మానధర్మము.

జీవులు స్వయంభువులు కారు. అనాదినుండి యుగకల్పప్రళయాల, పరమాత్మచెంత బీజస్వరూపమాత్రులుగనుండి , జీవ కర్మత్వాధికార కారణమున ప్రాక్షన పుణ్యపాప పరిపాకములతో వివిధోపాధులౌకషయించి చతుర్థ భువనాలలో జనన మరణచక్రములలో దిరుగుచుండురు. ప్రాపంచిక విషయానందములే పరమావధులని, యెండ మాపుల వంటి సుఖముల కర్మరులు జూచుచు జీవితములను వ్యర్థము చేయుచుండురు.

ఈనిర్విరామ యాతనామయ యాత్రాగత జననమరణ జగచ్ఛక్రభ్రమణములచే విసిగి, తమ జన్మములకు హేతువేది? ఈ కష్ట పరంపరల కంతులేదా? అని విచారముసేయుటకు మొదలిడుదురు. ఇదియే జిజ్ఞాస, ముందునిస్సార యంత్రవజ్జీవనముపై వ్యథ, తదుపరి దానిని దొలగించుకొనుప్రయత్నము, శాశ్వతానందమును సాధించు దీక్ష. ఈ ప్రక్రియలకే భక్తి యనిపేరు. ఇది మూఢాచారముకాదు. ప్రతిజీవుని నైజస్థితి. జీవన్ భద్రాణి పశ్యతి యనువాక్యార్థమిదియే. పరబ్రహ్మ పరమానంద ప్రసాద మనుగ్రహింపుచుండగా, తద్విప్య సాన్నిధ్యమున నిరంతర ధారాపాతంగాస్వస్వరూపానందమునుతారతమ్యానుసారంగా గ్రోలు చుండుటే ముక్తిస్థితి బ్రహ్మైక్యమను జీవాస్తిత్యనాశనముకాదు. ఐక్యమనునది యొక అపొహ.ప్రపంచమున వస్తువులకు మార్చేకాని నాశనములేదు. (LAW OF

INDESTRUCTABILITY) దైవవ్యాపారమును జీవులు గ్రహించి యానందించుచుండుటయే జీవుల పరమావధి అమృతత్వము. భక్తి రవ్యభిచారణీ అనగా నిదియే.

మన ఏవ మనుష్యాణాం కారణం బంధమోక్షయోః " అనువాక్యము వలన యీసాధనము ఆటుపోటులకు గురియగునని తెలియ వచ్చుచున్నది. గమ్యము మరియు దానికైచేయు సాధనము , సక్రమమైన దనుటకు నికషాయమానమగు ఋజువేది? మానవుని మనస్సా; అదిచపలమైనది మానవుని బుద్ధియా; అదిమనస్సుపై నాధారపడిన వక్రమగును. మరి నిజమగు దారి జూపునదేది. నిశ్చయముగ ప్రతి హృదయమునందు సర్వాంతర్యామిగ వెలుగు చున్న జ్ఞానజ్యోతి బింబమే. మనుజులకే యీ నిర్ణాయక శక్తి గలదన్నచో ఏ మానవుడు దానవుడుకాలేడు. అస్వతంత్రులైన జీవులకు ఏది సక్రమమైన మార్గమోతెలియదు. తెలిసినచో జన్మలుండవు. జన్మించినాడు గనుక మంచి మార్గమెంచుకోవలెను. సర్వ తంత్ర స్వతంత్రుడైన భగవంతుని కృపలేనిదే మనమార్గము సవ్యమైనది మనకు తెలియదు. అందులకే " మోక్షసాధన సామగ్ర్యం, భక్తి రేవ గరీయసీ " అని సర్వమతముల వారు నిర్ణయించిన 'సద్ధాంతము " అనన్యాయ; శ్చింతయంతో మాం యేజనా పర్యుపాసతే తేషాం నిత్యాభియుక్తానాం యోగక్షేమం వహోమ్యహం " అని దైవసమయము.

ఐనచో మానవుల దుఃఖమయ జీవితములకు హేతువేది? సత్సాసత్య వివేచన, విధి, నిషేధముల సక్రమముగ గ్రహించు బుద్ధి; చపల చిత్తుడు అస్వతంత్రుడు గనుక, సంశయములచే భాదించబడుచుండును. ఇట్టి దశలో సరియైన దారిజూపువారెవరు. వేదవేదాంతదర్శనములు. ప్రత్యక్ష - ఆగమ అను మానమను ప్రసిద్ధములైన మూడు ప్రమాణములు. బ్రహ్మసూత్రములు- భావ్యములు, ప్రస్తావన త్రయి. పరంపరా గతముగా మనకు లభించుచున్న మూడు పూర్వజాల అపారామభవములు. ఇవి యే మనకు దారిజూపు దివ్యజ్యోతులు.

శాస్త్రములన్నియు ఎవనిని జూపుచున్నవి.? ఈ విశ్వమున కాధారమేమి? ఆమహాశక్తిపురుషుడే అని ఎవరునిర్ణయించితి? అను పరిశోధనలు అనాదినుండి మనకు సంప్రదాయసూత్రముల లభించుచున్నవి. విశ్వరహస్యము తెరుగుట రుచించినచో అంతకన్నమహోత్సాహకరమగు దివ్య పరిశోధనానందము వేరేకలదా. స్వతంత్రం -

అస్వతంత్రంచ తత్వం ద్వివిధ మివ్యతే అను సూత్రమువలన అచ్యుతుడు, అనంతడు, అవాఙ్మానస గోచరుడు, - అనామయుడు- అచింత్యాద్భుత శక్తిమంతుడు విశ్వవ్యాప్తుడు, విశ్వాంతర్యామి విశ్వపాలకుడు- విశ్వస్పష్టే స్థితిలయకారకుడు, విశ్వహేతువు అగునొక విశ్వమూలపు శక్తి మహాపురుషోత్తముడని విశ్వశోధకులు నిర్ణయించిరి. ఇతడొక్కడే; ఇతడొకడే సర్వస్వతంత్రుడు ఇతడే పరాత్పరుడు, బ్రహ్మశబ్దవాచ్యుడు విశ్వపా, విశ్వేశ - వేదములలోని ఇంద్రశబ్దవాచ్యుడు. విష్ణు సర్వోత్తము డీతడే . ఇతడు పురుషుడే అనుటకు నిదర్శనములు.

" యోరాయో వనిర్మహాన్

సుపారః సున్యతః సఖా

4-10-(8)

తస్మా ఇంద్రాయ గాయత "

ఋగ్వేదం 40 వ మంత్రం

ఈ మహాద్భుత విశ్వమూలశక్తి పురుషుడే యని వేదోక్తి పురుః- పూర్ణములైన ష- షడ్గుణములు గలవాడు పురుషుడు ఆషాడ్గుణములేవనగా :-

ఐశ్వర్యస్య, సమగ్రస్య, వీర్యస్య, యశసః, శ్రీయః

జ్ఞానవైరాగ్యయోశ్చైవ - షడ్భ్యంభగ ఇతీరణా "

ఇట్టిగుణములు భగవంతుని యందుగలవి కనుకనే అతడు పురుషుడైనాడు. "

పురేశీతీతి పురుషః అనియు, పురుషతమం పురుణా మీశానం, వార్యాణామ్

" ఇంద్రం సోమే సవాసతే" *

ఋ - 42 మంత్రం (5)(2)

" సహూనో యోగ ఆభువత్

సరాయోపురంద్యామ్

ఋగ్వేదం - 42 వ మంత్రం (5)(6)

గమద్ వాజేభి రాసనః "

పురుషతమం అనగా నిరవధికమైన పూర్ణత గల పురుషుడనియు, వార్యాణాం, అనగా అన్ని తత్వముల కన్న ప్రేక్షితత్వుడనియు, పురుణాం, వార్యాణాం మీశానం, ప్రేక్ష, ప్రేక్షితమ పురుషోత్తముడని ఋగ్వేదములు ప్రగాయంతి - కీర్తించు చున్నవి. '

"పురుషః పురోఽగ్రో ఆజాయత |

కల్పయన్నాసం ద్వేచి అద్యుః సంభూతః

ప్రథివ్యైరసాచ్య విశ్వకర్మణః
 సమవర్తతాధి । తస్యత్వస్త్వైవిదధత్
 రూపమేతి । తత్పురుషాయ విశ్వ
 మాజానమగ్రే ॥ "అని ఋగ్వంశత్రయ
 పురుష సూక్తమునందు భగవంతుని
 పురుషోత్తమునిగా బేర్కొనబడినది.

" ఏకం సత్ విప్రబహుదావదంతి (ఋ | - 164 - 46)

" యోదేవానాం నామధా ఏక ఏవ"(ఋ - 82 - 3)

" యచ్చకించిత్ జగత్సర్వం దృశ్యతే

శ్రూయతే పివా । అంతర్వహిశ్చ తెతిరీ యారణ్యకం
 తత్సర్వం వ్యాప్యనారాయణ స్థితః "

" ఏకోవిష్ణుర్మహద్భూతం

ప్రథక్ భూతాన్యనే కశః శ్రుతులు

యతః, సర్వం జాతం,వియదనిల ముఖ్యం, జగదిదం స్థితౌ,

నిశేషం, యోఽవతి, నిజసుఖాంశేన, మధుహః,

లయే, సర్వం, స్వస్మిన్ హరతి, కలయాయస్తు, సవిభుః

శరణ్యో, లోకేశో, మమభవతు కృష్ణో, అక్షి విషయః । అని శంకరాచార్యులు

ప్రథీయ రేణు రణుః పయాంపి కణికాః, పల్లస్సులింగోఽనలః

తేజోవిశ్వసనం, మరుత్తనుతరం, రంధ్రం సు సూక్ష్మం నభః

క్షుద్రారుద్ర పితామహప్రభృతయః కీలాః సమస్తాః సురాః

దృష్టే యత్రసతావకోవిజయతే, భూమావధూతావధిః

(ముకుందమాల- కులవేణురాళార్ శ్రీనైష్ఠవం)

అజస్యనాభౌ అధ్యేకమర్చితమ్ ఋగ్వేదం,

సబ్రహ్మ సశివః సేంద్రశ సోఽక్షరః పరమః స్వరాట్ నారాయణ సూక్తం

బ్రహ్మణీ బ్రహ్మరూపోఽసౌ, శివ రూపీ, శివేష్ఠతః

ఉద్ధీపయన్ దేవగణాంశ్చ విష్ణుః దేవేనరూపేణ (స్మృతిః)

తత్రతత్ర స్థితో విష్ణుః తచ్చక్తి ప్రబోధకః   శ్రీ మద్వాచార్యుల వారి
ఏక ఏవమహాశక్తి కురుతే సర్వమంజసా"   అణు భాష్యం

" యోనఃపితా జనితా నామానివేద " - ఋగ్వేదము

" నామాని సర్వాణి య మావిశంతి

తంచైవిష్ణుం పరమ ముదాహరంతి "   ఋగ్మంత్రములు

" విశంతి పర్యే శబ్దాః ఆత్ర ఇతి విష్ణుః " విశ్వేవిశన్

శంసనం, శాసనం, యః కరోతిసః విష్ణుః అని వైయాకరణుల వివరములు.

ఓం కార మయమైన శబ్ద బ్రహ్మయే జగతికి బునాది. ఆ- ఉ- మ అను శబ్దము లోంకారమునకు మూలస్వరములు "అ" బ్రహ్మవాచ్యము కాగా " ఉ " తద్విభూతికి ప్రతీకయగు విశ్వావృతి కాగా , " మ" కారం తత్పున రావృతికి మూలాధారమగు శేష పరిధియని మూడు శబ్దము లేక నాదమై ప్రణవమై సృష్టిస్థితిలయాది త్రిగుణాల కాకరమై వైయాకరణుల మహావిస్ఫోట వాదమునకు ఆధారమగుచున్నదందురు.

అవ్యక్తము, వ్యక్తమై బోధ్యమగుటకు శబ్ద బ్రహ్మయే మూలము. చతుర్విశల బ్రసరించును గనుక చతుర్ముఖుడను పౌరుష శబ్ద వాచ్యమైనది. శబ్ద ధాతువులను సృజించును గనుక స్రష్టయైనది. " ధాతా" యైనది. ప్రజనన హేతు బీజమగుటచే ప్రజాపతి యని పిలువబడుచున్నది. ఇదియే శబ్దము యొక్క శక్తి. సమస్త భావములకు సంజ్ఞాబిధలోసంగి సంకల్ప తరంగములచే విశ్వమును పాలించుటకు శబ్దమే యాధారము " ఆనోభద్రా క్రతవో యస్తువిశ్వతో అనగా ఉదాత్త భావములు విశ్వమును పాలించు గాక అని యర్థము. భాషకు వాణి - వాహిక. సరస్వతి. శబ్దబ్రహ్మమునకు లోడుగానుండును. గనుక విద్యమాన జ్ఞానశక్తియై బ్రాహ్మబ్రహ్మణి యని పిలువబడుచున్నది.

విశ్వములో, వాఙ్మయములో సంజ్ఞాప్రకరణం మొట్ట మొదటిది. వ్యక్తికి గాని, వస్తువునకు గాని అభిధలులేక గుర్తించుట కష్టము. వ్యవహారము సాగదు. సమస్త దేవతల పేర్లుకూడ యీవిధమాగ సేర్పడినవే. దేవ, దానవ, యక్ష రక్ష కిన్నర కింపురుష మానవ వర్గముల స్థావర జంగమములకు పేర్లపట్టిక అమరకోశము. ఇవి మానవ మస్తిష్కము నుండి అనాదిగా వచ్చుచున్న శబ్దవాచ్యములు దేశదేశముల ఖండఖండంతరముల

మానవ భాష రమారమి పోలికల తో నుండును. ETY MOLOGY శబ్దోత్పత్త్యర్థ శాస్త్రము విశ్వవాఙ్మయమున కొక మాతృకను కనిపెట్టును. ఈ భాషలలో అతి ప్రాచీనములైనవి సంస్కృతం (పేరులోనే బాగా సంస్కరింపబడిన భాషమితికి, విస్తృతికి, భావప్రకటనకు నాగరికతకు మకుటాయ మానమైన దేవ నాగరిలిపిగలభాష) లాటిన్, పర్షియన్ గ్రీకు, హిబ్రూ ఈ గీర్వాణ భాషనుండి ప్రాంతీయ భేదములచే మార్పుచేర్పులు గలిగియున్నవని, నిర్ధరించిరి కొన్ని ఉదాహరణలు :-

ఓం - A MEN-OMEN-OMNI తత్-THAT త్వం-THOU

మాతృ - MOTHER, మా, మాదర్ ఏకం - ఏక్ -A

పితృ - PETER బా బాన్ ద్వి-దేవ్-ద్యే DYAS DYAD TWO

పుత్ర - GHEE ఏ త్రి-THREE-తీన్

సక్త - NOCTURNAL పంచ FIVE పాంక్

కృతక - CRITIC సప్త -SABBAT - సాత్

సర్ప - SERPENT అష్ట - EIGHT -ఆత్

శైలి - STYLE నవ NINE - నా

పర్య - PERCEIVE దశమ DECIMAL- దష్

నావిక్ - NAVY

సోమ - SOMO

హోమ - HAOMA (ZEND)

ఓజన్ - OZONE

దైవా - THEISM , THEOS

ఇట్లే సంతోషము, దుఃఖము, భయము ఆశ్చర్యము కలిగినపుడు సర్వదేశములలోని మానవులు ఒకే విధముగా శబ్దము చేసెదరు.

ఈ సూత్రముల పైననే విశ్వమూల తత్వరహస్యా విష్కృతికి విశ్వమానవ మేదస్సు లోకే విధముగ వికసించినవి. కాలానుగుణ్యముగ పుష్పములు సర్వత్ర మొకే కాలమునందు వికసించును కదా. in florescence is universal. ప్రాక్వాశ్చాత్య సమానభావస్ఫూర్క సమకాలీన రచనలు విశ్వకోధనా పరిణతికి వివిధ దేశాల మానవుల

మేధోవికాసములిందుకు నిదర్శనములు. ఋషిలుల్పలైన వీరల అనుభవ సారములే వేదములు. విశ్వస్రష్ట విశ్వపాలకుడు, అవి వేదములు. LORD of the universe అని పాశ్చాత్యులు అల్లా అని మహమ్మదీయులు . అఖండ జ్యోతియని పారశీకులు. నానా విధములుగా గుర్తించిననూ, యొకే యొక మహద్బుత శక్తియని గుర్తించి, దానినే తలచి, ద్యానించి ఆమహాశక్తి వినా మనమనుగడ కల్గయని నిర్ధారణ చేసినారు. సంజ్ఞలు, అభిధలు వివిధములుగనున్నను వస్తునిర్దేశము -భౌతిక, జీవ, యోగికవ్యవహారము సామాన్యముగా సమముగనే తోచును. భౌతిక, వైజ్ఞానిక, రసాయనిక, ఖగోళ శాస్త్రములలోని పాశ్చాత్యపండితుల సంజ్ఞాప్రకరణము లీవిధముగనే యున్నవి.

ఈ విశ్వమును పాలించు శక్తి విష్ణువనియు విష్ణుమండలములు పెక్కు గలవనియు. ప్రాకృతీయ ఖగోళ శాస్త్రములోకే పోలికల యభిధలు గలిగియున్నవి.

ఉదాహరణ

హరి : విష్ణువు
కమలనాభుడు

HERCULES అని పాశ్చాత్యులు విష్ణు

నక్షత్రమండలమును పిలుతురు.

హరికులేశః అనునది HERCULES గా మారి

యుండును. హరి యనగ సూర్యుడనియు అర్థము కలదు

హరి కులములనగా ద్వాదశాదిత్యులు

దుగ్ధబ్ధి

MILKY WAY

పాలవెల్లి

GALAXY

శేషాహి

విష్ణునక్షత్రమండలము శేషాహి పై శయనించును. శయ నైకాదశి నాడు దక్షిణముగవ్రాలి శయనించును. ఈ విష్ణు నక్షత్రమండలముల ప్రభావముచే విశ్వాంతరాల, గ్రహసంచారాల మార్పులు సంభవించును. ఇది విష్ణువు యొక్క అద్భుత శక్తి. విశ్వములను పాలించు శక్తి గలది. గనుక సవిత్ నామకుడగు సూర్యుడొక విష్ణువనియు. సూర్యాంతర్గత విష్ణుశక్తియనియు. ఇటువంటి సూర్యుల ద్వాదశులుగా నున్నారనియు వీరి ప్రభావము వలననే

విశ్వములేర్పడుచున్నవనియు సిద్ధాంతీకరించిరి. ఆషాఢస్య
 ప్రథమదివసే -- శాపేన అస్తంగమితమహిమా -- అని
 విభువిరహం శాపాంతే భుజగశయనాదుత్థితే శార్ఙ్గ పాణౌ అని
 కాలిదాసు విష్ణుని శయనోత్థానములు వర్ణించినాడు.
 తేజోమయ విరాట్ హిరణ్మయ స్వరూపమును నుతించు
 మంత్రములు ఋగ్వేదములైనవి
 తేజోఽదధియే పాలవెల్లి యైనది.
 సదా శేషముగా విస్తరించి యుండుటచే
 అనంత (unending) తత్వమైనది.
 ఆబో AQUA, నారా- స్తే
 తత్వము అయః, ము అనగా
 మార్గముగా గలవాడు నారాయణ
 అయినాడు. ఆ పోవా అగ్ర ఆసీత్
 అని పంచభూతములను
 పరిశీలించి తదంతర్గత
 మూలతత్వము పృథివ్యాపః
 స్తేజోవాయురాకాశములందు
 చోదకముగ నున్నను తద్విన్న
 ముగా నున్నదని సూత్రీకరించినారు.

LOTUS NEBULA పద్మగేహ
 నివాసిని
 NYRA
 EPPILAN NYRA
 ARC TURAS వాయు మరుత్తులు.

AQUILA - MATTER

ఆపః -

శ్రీ, లక్ష్మీ
 పద్మాసనా
 బ్రహ్మః-
 సరస్వతిః-
 హనుమంతుడుః-
 గరుడ, పృథ్వీ
 తత్వము :-

వినియోగము

వివృతము

ARSA MINOR

సప్తమండలం ౧

ARSA MAJOR

అను నక్షత్రమండలములలోని వివిధతత్వముల ప్రాముఖ్యతను, తదంతర్గత మహాప్రచోదక సర్వాంతర్యామి తత్వమును గుర్తించుకొన్నారు. కానివారివారి రీతులలో శోధనలు విశ్లేషణలు చేయుచున్నారు.

విశ్వమొక నియమాను సారము బరగుచున్నదనియు, దృశ్యమాన విశ్వమున కవతల పెనుచీకటి యగాధములు BLACK HOLES కలవనియు - వాటి కవతల విశ్వాధారుడు పరాత్పరుడై, ఏ కాకృతి వెలుగుచున్నదనియు అతని దివ్య సంకల్పములే యీ విశ్వములనియు అంగీకరించినారు. అలోకంబగు పెంజీకటి క్షుద్ర నెవ్వండే కాకృతి వెలుంగు అనిపోతన భాగవతం

హిరణ్మయేన పాత్రేణ, సత్యస్యాపి హితం ముఖం

తత్త్వం పూషన్ - అపావృణు సత్యధర్మాయ దృష్టవే

బంగారు పాత్రవలె వెలుగు సూర్యాంతర్గత తేజోటి సూర్యప్రభా భాసమాన విష్ణురూపమే సృష్టి వ్యావస్తే జాంతర్గత తేజ త్వం THAT THOU ART LORD పూషాంతర్గత విష్ణువా! సత్య ధర్మదృష్టి తో చూస్తున్నావని యర్థము. శక్ష్వతే లోకాన్.

తత్ - త్వం - అసి ఆమహాక్షి నీవై యున్నావు అని వేదములు పాగడుచున్నవి. ఆ దైవము నరుడని కాదు. తత్ - ఆవిశ్వాంతర్గత, విశ్వచోదక విశ్వపాలక - విశ్వపాషక, విశ్వనాశక ఇతి విశ్వేవిశ్వమునందు నువమ్ పాగడ బడుచున్న విష్ణు శబ్దవాచ్యుడని బ్రహ్మ ఇంద్ర ఇత్యాది శబ్దములకు పూర్వమైన ఋగుదులకు పూర్వమే నిర్ణయించబడిన శబ్దము విష్ణువు అని తెలిసిన పిదప అని తత్వమసీయనగా జీవుడే బ్రహ్మ అన్న అర్థము సరికాదు. విష్ణువే బ్రహ్మాయని తెలిసిన పిదప " అథాతో బ్రహ్మజిజ్ఞాసా" అను ప్రవ్రథమ బ్రహ్మ సూత్రము వెలువడినది. అథః అనంతరము అనగా ఆమహాక్షి పురుషోత్తముడైన విష్ణువే అని నిర్ధారణ చేసినపిదప అతః అందువలన ఆవిష్ణువే బ్రహ్మ ఇంద్ర శబ్దవాచ్యుడని అతనిని గురించి తెలుసుకొను కొరిక యే బ్రహ్మ జిజ్ఞాసా, అను ప్రథమసూత్రమైనది. అథ, అత అను రెండు అవ్యయములు " తదనంతరము, " అందువలన " అనునవి బ్రహ్మజిజ్ఞాసకు పూర్వమే పరిచిత మైన విష్ణువే అని తెలిసినతదనంతరం ఆవిష్ణువే బ్రహ్మ - ఇంద్ర శబ్ద

వాచ్యుడని తెలిసినందువలనను - బ్రహ్మజిజ్ఞాసకు అధికరణం లభించినది. అథశబ్దో మంగళార్థో అధికారానంతర్యాధ్యత్య అథశబ్దో హేతవ్యర్థః అథాత శబ్ద పూర్వాణి ప్రారంభంతే (ఏనముక్తంచ గారుడే) ఇందువలన బ్రహ్మసూత్రములలో ప్రతి పాదీన బడిన బ్రహ్మశబ్ద వాచ్యుడు, చతుర్ముఖ బ్రహ్మగాదనియు జననజరా మరణములేని విశ్వాంతర్యామియగు విష్ణుతత్వమని తేటతెల్లముగా రూఢియగుచున్నది. ఈ శబ్దములు సంజ్ఞాబిధలు విశ్వజనీనములు- ప్రత్యేకించి యొకానొక మతమునకు జెందినవి కావు. విశ్వపాలకుడైన విష్ణువు యొకే యొక మతానుకూల దైవముగాదు. విశ్వాంతర్యామి సంకుచిత ములైన నేటి కుటిలకులకూటముల సాత్తుకాడు. ప్రతినామమునకు సహస్రసానాధ్యక్షములగల విష్ణుసహస్రనామముల విశాల విస్తృతి సార్వభౌమత్వము సర్వాంతర్యామిత్వములకు సరియైన అర్థమిదియే, సంకుచిత మత ప్రతీకకాదు.

ఆమహోన్నత శక్తి విష్ణువే అని నిర్ధారణమైనది కనుక, తన్మహిమా విష్కారమునకు పీఠిక (BASE) INFLUENCED FIELD అవ్యక్తమును వ్యక్తమొకరించు యవనిక ఆవశ్యకము కదా అదియే అస్వతంత్రమైన ద్వితీయ తత్వము. తానవ్యక్త యయు్య అష్టైశ్వర్యమయ విభూతి భరిత విశ్వప్రకృతి, ప్రసవిత్రీ, లోకమాత, ఈశునకురమణస్థానమైన రమా, హిరణ్మయీ, జ్యోతిర్మయీ. పరమాత్మయైన విష్ణుని సంకల్పముల విశ్వదర్పణమున దర్శింపజేసి పాలించు పరాప్రకృతి. స్త్రీ తత్వము. శ్రీ - శకార రకార యీకార శబ్దసమ్మిళిత శ = శాసించి, శంసించి రక్షింపగా రకారము విభూతులందింపగా యీకారము అష్టైశ్వర్యములను విశ్వేశుని మహిమా విష్కారమునకు దోహదము జేయగా, భగవంతుని సన్నిధిని మనకు ముక్తిని బ్రసాదించజేయగల జగన్నాత విష్ణుహృదయనివాసిని పరమాత్మునకదీన - జననమరణాదులులేని, నిత్య ముక్తతత్వ పరమాత్ముని సంకల్పములు పాలించు ద్వితీయతత్వ హిరణ్యవర్ణాంహరిణీం సువర్ణ రజతస్రజాం చంద్రాం హిరణ్మయీం లక్ష్మీంజాతవేదో మ ఆవహో అని శ్రీ సూక్తము నుతించుచున్నది. ఆంభుణీ సూక్తములో (ఇదియును లక్ష్మీసూక్తమే) తాను శ్రీవిష్ణునాజ్ఞచే సర్వతత్వములను శాసించి పాలించు చున్నానని చెప్పుచున్నది. చెప్పుట యనగా మానవ మేధలో దైవము విశదీకరించు అంతర్వృద్ధ.

“అహం రుద్రేభిః । వసుభిః చరామ్యహం

ఆదిత్యైః ఋతవిశ్వ దేవైః ।

అహం మిత్రావరుణో బాభిభర్మహ

మింద్రాగ్నీ అహమశ్వినోభా ।

అహం సోమమాహనసం బిభర్మహం

త్వష్టేరముత పూషణం భగం

అహం దధామి ద్రవిణం హవిష్మతే ।

సుప్రావ్యే ౭౭౭ యజమానాయ సున్వతే ।”

అనితాను జగన్మాతృస్థానననియూ, వసువులు, రుద్రులు ఆదిత్యులు, విశ్వేదేవతలు సూర్య, వరుణ, ఇంద్రాగ్నులకు, అశ్వినీదేవతలు చంద్రునకు, చతుర్ముఖ బ్రహ్మకు, ఐశ్వర్యం ధనం, తేజస్సు యిచ్చివారి పనులను నిర్వర్తింప చేతుననియు

“ అహం సువే పితరమస్యమూర్ధన్మమ యోనిరప్స్వంత సముద్రే । తతో వితిష్ఠే భువనాని విశ్వోతామూంద్యాం వర్షణోఽపస్పృశామి । ”

తనకు స్వామి, భర్తయగు వాడు అప్స్వంతములో అనగా సముద్రమధ్యములో నున్నాడనియు. తాను గూడ అక్కడే యుండి అతనియాజ్ఞచే భువనాలను పాలిస్తున్నానని చెప్పుచున్నది.

ఈమెయే కమలా కమలాసనస్థా

చతుర్ముఖ బ్రహ్మకు తల్లి, బ్రహ్మమరుత్

రుద్ర, ఇంద్ర యమ వరుణ మదనాదులకు

మాత - చిచ్ఛక్తి - పరాత్పర హృదయాంతరస్థ

కనుక - పరాత్పరి - పరాశక్తి - త్రిమాతరాద్యా

అష్టైశ్వర్యదాయియైన ఆదిలక్ష్మి - “ సిద్ధలక్ష్మి, మోక్షలక్ష్మి

జయలక్ష్మిసరస్వతీ । శ్రీ లక్ష్మీవరలక్ష్మీశ్చ

ప్రసన్నామమసర్వదా ” అని శ్రీసూక్తము. శ్రీ-శ్రీశులు పక్కతి పురుషులే.

“ ఓం సాక్షాచ్ఛోభయ నామ్నాత్ ఓం ” ఏషస్త్రి, ఏషః పురుషః (బ్రహ్మసూత్రం)

మాయాంతు ప్రకృతిః మాయిశతి పరాత్పరం (ఇతిబ్రహ్మాండే)

స్వతంత్ర మస్వతంత్రంచద్వివిధం తత్వమివ్యతే అను మద్వాచార్యుల వారి సిద్ధాంతము రీతి స్వతంత్రుడు విష్ణువొక్కడే ఇక రెండవతత్వముగు అస్వతంత్ర తత్వ రమా ప్రకృతియే, యావద్విశ్వము, అందలి సమస్త జడజీవ చైతన్యమయప్రకృతి సర్వస్వము రమా ప్రకృతి కదీనములైన ప్రీతత్వములే . పురుషోత్తముడైన శ్రీ మహా విష్ణువే పురుషుడు. తదితర మంతయు ప్రీ ప్రకృతియే. ఇదియే లక్ష్మీనారాయణ, వాణి చతుర్ముఖ యుమామహేశ్వర, రాదా మాధవ యగళ తత్వముల - ప్రకృతి పురుష ద్వైత తత్వోపాసన.

“ ఓం పూర్ణమదః, పూర్ణమిదం

పూర్ణాత్ పూర్ణముదవ్యతే

పూర్ణస్యపూర్ణమాదాయ

పూర్ణమేవా వశిష్టతే ” ఇదియే స్వతంత్రం - అస్వతంత్రచ అనుద్వివిధ ద్వైత తత్వములు - పూర్ణుని నుండి పూర్ణ సంకల్ప ములు గ్రహించి పూర్ణపురుషుడగ్రా హ్యుడచ్యుతుడప్రమేయు, డనామయుడవ్యయుడు గనుక, తద్వైష్ణవశక్తి ప్రతీత రమామహిమచే, పరాత్పరుని లీలా విభూతిమయ జగద్వాపారముచే విశ్వమయంతర్గత విష్ణు మహిమనుజూపగల దర్శా దర్పణమే, ఈ విశ్వము విశ్వజనని, లోకమాత పదము లాశ్రయించిననే మనకు ఆమె విభుని అనుగ్రహము కలుగుట. లోపము లేని సాన్నిధ్యవైకుంఠ నివాసము జేరగల్గుట.

“ నను బ్రోవమని చెప్పవే ” అని రామదాసు వేడికోలు.

“ సీతమ్మ మాయమ్మ శ్రీ రాముడు మాకు తండ్రి ” అనుత్యాగరాజుని పితృభక్తి.

“ వాగర్థా వివసంప్రకృ, వాగర్థప్రతిపత్తయే జగతః పితౌ వందే, పార్వతీప, రమేశ్వరౌ ” అను కాళిదాసుని జగజ్జననీ జనకుల భేదాభేద ద్వైత సంస్థితి స్తవనం. ప్రకృతిపురుషులగు, రమా రమాపతుల లక్ష్మీనారాయణుల రాదామాధపుల “ అమలిన ప్రణయ ” శృంగార ,భక్తి దైవీ ద్వైత తత్వము లైన యీ దివ్యయుగ్మములకే పూర్ణ యోగమనిపేరు. బ్రహ్మసత్యం, జగంచ సత్యం “ స్వతంత్రం - అస్వతంత్రం చ ” అను

చకారప్రయోగము. “విశ్వం సత్యం మమవానా” అను తీర్పు. ఇదియే విశ్వవ్యాపార రహస్యము. జగత్తుమిథ్యకాదు. బ్రహ్మసత్యమైన అతని వ్యాపారము సత్యమే.

వివిధ మతానుయాయులు, వివిధ రీతుల, ఈ మహావిశ్వరహస్యమును విశదీకరింపయత్నించిరి. బ్రహ్మ, విష్ణు, మహేశ్వరులనియు, పరదేవతా, పరాశక్తి యనియు అల్లా, యోహానా, జోరాస్టరు అని నానా విదముల విశ్వవిభునిలీలలు గ్రహింప యత్నించిరి.

వేద, వేదాంత దర్శనములకిరవైన భారత భూమిలో, ఆధిభౌతిక శాస్త్రమనంతము గానున్నది. క్రీస్తునకు పెక్కువేలేండ్లపూర్వమే మనదేశములో, వేదాంత విజ్ఞానము మహాచ్య పరివక్తదళలోనున్నది. ఇతర ఖండములు అజ్ఞానాంధకారమున నున్నపుడు ప్రాగ్భూమిప్రభవే మనదేశము విశ్వమున దివ్యజ్యోతులను ప్రసరింపజేసినది. కొలంబస్ వాస్కోడిగామాం వలె నెవ్వరు కనిపెట్ట లేదు. అనాదియని మన ఋషులొనాడే తెలిసికొనిరి.

త్రయీ అని పిలువబడిన వేదముల రాశిని సముద్ధరించి, బుగ్యజా, స్నానము, అధర్వణములని నాలుగు భాగముల వింగడించి, అష్టాదశ పురాణములు వెలయించి, ఈశ, కేన, కఠ, ప్రశ్న, ముండక, మాండూక్య, తిత్తిరి. ఐతరీయ, ఛాందోగ్య, ద్విపాదారణ్యక, శ్వేతాశ్వతర, కౌషీతక, తలవకార అను ఉపనిషత్తుల వెలయించి, వేదములకు వ్యాప్తి, విస్తృతి జెంచిన పారాశరి, బాదరాయణుడు, కృష్ణద్వైపాయనుడు, సాత్యవతేయుడు, అను పెక్కునామములతో శోభించు శ్రీవ్యాసభగవానుడు సాక్షాత్ విష్ణువు యొక్క అవతారమనియు. ఆ-ఆ. ఆం - ఆ పురాణార్థి వ్యాసః శాఖాసహస్రకృత్ మహాభారత విర్మాతా, కవీంద్రో బాదరాయణః కృష్ణద్వైపాయనః సర్వపురుషైకార్థ బోధకః విష్ణుం సహస్రనామ్ని, వ్యాసం సాక్షాత్ నారాయణం విద్ధి మహాప్రభుమ్ - (గుర్వర్థ దీపికా). వేదవేదాంత శాస్త్రములకు మూలఋషియై చిరంజీవియై, నేటికిని ఉత్తర హిమాలయపర్వతాలలో వ్యాపరిదరిలో నున్నాడని విద్యజ్ఞుల విశ్వాసము.

వేదవేదాంత శాస్త్ర సర్వస్వము వ్యాసప్రాక్తమే ఎంతవివరించిననూ తృప్తి జెందక ముముక్షువులకు సులభ గ్రాహ్యముగా వేద విజ్ఞానము నంతయు 564 బ్రహ్మ సూత్రములలో క్రోడీకరించి క్లుప్త పరిచినాడు .

బ్రహ్మ సూత్రములకు ఇరువదిరెండు భాష్యములు గలవు. అందున పరమ ప్రసిద్ధిజేందినవి మూడు - శంకర రామానుజ మార్దవభాష్యములే. త్రిమతాచార్యుల భాష్యములని వేదాంత మనీషులచే నిగ్గుదేల్పబడినవి.

భాష్యమును జేయువారలకొక నియమముండును. పూర్వ భాష్యములనన్నింటిని పూర్వపక్షముజేసి - ఎదురించి - అవశ్యముగ ఖండించిన గాని వీరి భాష్య మారంభణీయము కాదు. ప్రఖ్యాతి గన్న పందొమ్మిది భాష్యముల శ్రీ శంకరులు, శ్రీ శంకర భాష్యముతో సహా ఇరువదిని శ్రీ రామానుజాచార్యులు మొత్తము ఇరువది యొక్క భాష్యములు ఖండించి శ్రీ మద్వాచార్యుల వారు ఇరువది రెండవ భాష్యమును వ్రాసిరి. వరుసగా అద్వైత, విశిష్టాద్వైత, ద్వైత భాష్యములని త్రిమతాచార్యుల భాష్యముల పేర్లు జగద్గురు శ్రీ మన్మద్వాచార్యుల వారి భాష్యమే అధునాతనమైనది. వీరితరువాత భాష్యకారులు లేరని ప్రతీతి. త్రిమతాచార్యుల జీవిత కాలము లీవిధముగా సున్నవని విజ్ఞాన వివరణ.

శ్రీ శంకరాచార్యులు 768 - 820 A.D

శ్రీ రామానుజాచార్యులు 1017 - 1137 A.D

శ్రీ మద్వాచార్యులు 1238 - 1317 A.D

(ఆనందతీర్థులు)

వల్లభాచార్య, నింబార్కు శ్రీధర స్వామి జ్ఞానేశ్వర, చార్వాక, సాగత, ఆర్థత, పాశుపత, న్యాయమౌక్తిక, సాంఖ్యనైయాయిక, కౌమారిలక వైయాకరణ, యాదవప్రకాశ, మొదలగు వ్యాఖ్యాలు లేక భాష్యములు వరాస్తములుగాగా త్రిమతాచార్యుల భాష్యములే నిగ్గుదేలి విశేష ప్రచారములో నున్నవి. అందు, శ్రీ మన్మద్వాచార్యుల వారి భాష్యమే ఆధునిక, భౌతిక విజ్ఞాన శాస్త్రమునకు చేరువగా సమన్వయించు నిత్యసత్య తత్వ సంఖ్యాసములను (ETERNAL ELEMENTS, MOLECULES, ELECTRONS, PROTONS etc) జగత్తు యొక్క సత్యత్యమును ఆవృత్తములను (CYCLES)పరమోత్కృష్ట శక్తికి (SUPER ENTITY) విధేయత్యమును (LAW OF GRAVITY) ప్రతిపాదించుచున్నవని. పెక్కు పాశ్చాత్య

2. **చీమలప్రళంప నేటి మన శాస్త్రజ్ఞులు** 120 దాకా మూలతత్వములను (INDIVISIBLE ENTITIES) కనుగొన్నారు. ద్వైత తత్వ సంఖ్యానము ప్రతినిష్ఠమనబడియే

దిమితాచార్యులు మహామనీషులు ప్రజ్ఞాపాటవమున, భక్తి గరిమమున, వేద వేదాంగ తర్క న్యాయ మీమాంసా దార్శనిక సామర్థ్యమున, బోధనా చాతుర్యమున, విష్ణుశక్తి త్యాగమయ వైరాగ్యజీవనమున, నిష్ప్రతిమాన్యులై వెలుగుచున్నారనుటలో సందేహములేదు. వీరిమార్గములు యీషత్ప్రభిన్నములే, గమ్యముమాత్రము పరమాత్మసందర్శనమే తాముతరించి ఇతరులను తరింపజేతురనుటలో వివాదములేదు.

నేటి కుహనామతాచార ప్రచారకుల వలె వీరు పరరస్పర నిందా పూరితపంకుచిత మనస్కులనుట కేమాత్రము ఆధారములేదు. వీరు సమకాలీనులు కారు. బ్రహ్మ పాక్షాత్కార సందర్శనానందమే వారి గమ్యము. విశ్వశ్రేయమే వారిలక్ష్యము. జగద్దిత కార్యములే వారి నిత్యకృత్యములు. రోష కావేషములకు లోనై కుల, మతపర్వవైషమ్య భూయిష్టమగు నేటి కుహనా బోధనలు వారి మార్గములలేవు. అవి నేటి పండితుల క్షుద్రవ్యాఖ్యాలు. వారు జగద్గురువులుగా, భగవంతుని యవతారములుగా, గుర్తింపబడినారు. సర్వదేశకాల పరిస్థితులలో వారమృత మూర్తులే.

శాస్త్ర ప్రగతి, నిరంతర, పురోగమసాధనామయ ప్రవాహిని. పెక్కు నూతన ప్రక్రియలు, విహితములగు సద్భావములు తరంగములవలె తీరములను తాకుచునే యుండును. ముఖేముఖే సరస్వతీయనునట్లు విజ్ఞానైవిధ్యములు, నిత్యనూతన వ్యాఖ్యాన ప్రస్తావనలు వచ్చుచునే యుండును కదా. భగవంతుడు నిత్యనూతనుడుకదా. ఉత్తమోత్తమములైన ఆధునాతనాధునాతములు వాటి ప్రాబల్యములను చాలునుకదా.

OLD ORDER CHANGETHY ELDING PLACE TO NEW.

ఈ దృశ ప్రాదుర్భావములు భారతావనికే పరిమితములనుటలో సంకుచితత్వము బాధించును. గెలేలియో అరిస్టోటల్. న్యూటన్, ఐన్స్టీన్. కన్యూషియస్, సోక్రటీసు, ప్లాటో, బైరన్, రస్సెల్, మొదలగు శాస్త్రవేత్తలు, తత్వవేత్తలు,

విశ్వవిజ్ఞానవిష్కారమునకు యెనలేని సత్యసూత్రములందించినారు. నేడు వారి అభిప్రాయానుభవములకు మెరుగులు దిద్దినవి, ఖండించునవి పెక్కునూత్నవ్యాఖ్యాలు వచ్చుచున్నవి. అంతమాత్రమున, వారివాదనలధమములనియు, వారజ్ఞానులనియు అర్థములు చెప్పరాదు.

సనాతన ఋషిసాంప్రదాయ భావనామనీషులైన వారి ధిషణా సామర్థ్యములు వారి సచ్చీలము శంకింపవీలులేదు. వ్యక్తి గత దూషణలు పనికిరావు. భావఖండనకు గాని, వ్యక్తిని కించపరచుటకాదు. ఋషిత్వములైన ఆమహానుభావులు సజీవులై యున్నవో, నూత్నప్రగతికి సంతసింపుచుండేరాకాని, భిన్నులయ్యెడు వారుకారు.

మూలప్రవక్తల సత్యాన్వేషణలను భ్రష్ట మొనరించు నేటి కొందరు కుహనా చార్యుల కుటీలాలోచనలే వర్గకుల, మత వైషమ్యములకు హేతువులగుచున్నవి. శిష్టుల కన్న దుష్టులే పటాటోపకులుగదా.

శాస్త్రసదవగాహన, నియమబద్ధజీవనముపై శ్రద్ధాసక్తిలేక, స్వార్థ విషయానంద పరమావధియే వీరిని యీ నీపస్థితికిదెచ్చినది. ఇటువంటి పాక్షిక కుటీల దృష్టులకులోను గాక సుందర సత్యాన్వేషణమే జీవితాశయముగా గలవారికి సహేతుకములైన ఖండనములు మండనములుగనే యుండును.

వేదబాహిరముగా , బౌద్ధము, మార్కము మార్గమున క్షీణదశలో సమాజము నస్తవ్యస్తముజేసి , మత యుద్ధముల, సంతా కలహముల తక్షశిల, నలంద, నాగార్జున, సారానాథ్ అనువిశ్వవిద్యాలయములు శిథిలముగాగా సంశయాస్పదసూత్రముల “ సర్వం క్షణికం క్షణికం ” య ద్విశ్వంతన్నశ్యం అను వ్యాఖ్యల, యొక్కప్రాణి నింకొక ప్రాణి తిని జీవించు ధర్మమును విస్మరించి “ అహింసా పరమోధర్మః ” అను అనుసరింప వీలులేని వాచా వేదాంతమును బోధించి జనులను నిరాసక్తులుగా నిర్వీర్యనిస్తేజాలుగా చేయుచున్నప్పుడు వేదప్రాశస్త్యమును పునరుద్ధరించి, భగవద్భక్తియే శ్రేష్ఠమని, త్రిపితకములకు వైదిక ధర్మాసక్తిని బెంచి జీవులకు మానవ జన్మశ్రేష్ఠతనుజూపి, వైదికాచారములను పునరుద్ధరించినకీర్తి నిస్సందేహముగా శంకరులదే ..... విశ్వీత్య, నిస్ప్రాణ, నిర్వాహర నిరాసక్త, నిద్రాలసులగుజనులకు '

1. అహం బ్రహ్మాస్మి
2. తత్సమసి
3. అయమాత్మాబ్రహ్మ
4. నేహనానాస్తికించన
5. ఐతదాత్మ్య మిదం సర్వం
6. ఏకమేవాద్వితీయం బ్రహ్మ

అను వాక్యములచే జీవుని, దేవునితో గల , పోలికలు జూపి, సాదాసాన్నత్యమును పలాపేక్షలేని కర్మాచరణమే జీవుల కర్తవ్యమని బోధించిరి. యుక్తి యుక్తముగా జీవుడధముడు కాడనియు. దైవాంశుడనియు. నిరాసక్తుడై, నిర్వీర్యుడై, నిరయపాంథికుడై మ్రగ్గు చుండుట వివేకము కాదనియు. సూతనోత్సాహమునకై జీవులందు దైవత్యమును చూపించిరి. కాని వారు " భక్తి రేవ గరీయసి " " భక్తి రవ్యభిచారిణి " అనియు సదా దైవధ్యానమున, తాదాత్మ్యము జెందుడని ప్రబోధించిరి.

కాలాపమార్గమున నేమాత్రమై ననూకొందరి విపరీత వ్యాఖ్యానచే, మూల విరుద్ధ భావములకు తావిచ్చుననుట సత్యదూరము కాదు. శ్రీ శంకరాచార్యుల " భక్తిరేవ గరీయసి " అను బోధనల ప్రాముఖ్యమును తగ్గించి, తామే బ్రహ్మం మని, తమకు కర్మలాచరింప వనిలేదనియు బ్రహ్మానందము నందుండుమనియు రావణాదుల వలె విపరీత వ్యాఖ్యానచే అద్వైతము నదోగతి కీడ్చిరి

" ఏకమేవాద్వితీయం బ్రహ్మ " "సర్వం

ఖల్వి దంబ్రహ్మ " " అహంబ్రహ్మాస్మి "

అను వాక్యములకు - జీవులకు , బ్రహ్మకు అభేదము సాదించు వ్యాఖ్యాన వల్ల భక్తి నశించి ఉపకారము కన్న నపకారమే మిక్కిలి యెక్కువగునని శ్రీ రామానుజాచార్యులు ఇరువదియొకటవ భాష్యములో శంకర భాష్యమును ఖండించిరి.

వేదమంత్రములకు, స్వతంత్ర వ్యాఖ్యాన పనికిరావనియు, శిక్షా - కల్ప వ్యాకరణం, నిరుక్తం, చందస్సు జ్యోతిషం అను షడంగములు, ఉపక్రమము - ఉపసంహారము అభ్యాసము - అపూర్వతా - పలము అర్థవాదము, ఉపపత్తియను తాత్పర్య నిర్ణాయక లింగములు, శ్రుతి లింగసమాఖ్యా, వాక్యస్థానప్రకరణ ములను,

సూత్రముల వేదవాక్యార్థము జేయనగును గాని, విశ్వంఖల రీతి వివరింపరాదని " సింహామాణవకః అనగా బాలుడే సింహమైనాడనుట సమంజసము గాదనియు. సింహము వలె బాలురలో పరాక్రమవంతుడనియు. ఆమాదిరి గనే ఆహంబ్రహ్మ స్మయనగా నేనే బ్రహ్మము కాదనియు. బ్రహ్మవలె జీవులను నేను గూడ భాసించుచున్నాననియు " తత్వమసి " అనగా దానివలె నీవును యున్నావనియు, అదియే నీవనుట అసమంజసమనియు, " గావః గోష్ఠీ ఏకీభూతాః " అనునట్లు జీవులందరు దైవనన్నిధినిజేరుట, జీవబ్రహ్మైక్యము కాదనియు, తత్వమీహవాసమేననియు, ఆవులన్నియు మందలోజేరినవనగా నొకచోట గుంపుగానున్నవి కాని, ఆఖండైక్యము పొందినవనుట సరికాదనియు. " ఏకోవిష్ణుః మహద్భూతం । పృథక్ భూతాన్యనేకః సర్వోత్తముడైన విష్ణువాకడే, మహాశక్తివంతుడనియు. వేర్వేరు అంశలతో జీవులు అనేకులనియు వివరించిరి. ఇవి శంకరులతరువాత 500 ఏండ్లకు వెడలిన మెరుగుపడిన శ్రీ మద్వాచార్యుల వ్యాఖ్యాలు

శ్రీమన్న వ్యాచార్యుల వారు " స్వతంత్రం - అస్వతంత్రంచ ద్వివిధం తత్వ మివ్యతే " అని సూత్రీకరించిరి. " సర్వం ఖల్విదంబ్రహ్మ " కు ఇది సూత్ర విధేయ వ్యాఖ్య. బ్రహ్మసత్యం జగం మిథ్యా " అను వాక్యఖండనం సర్వాంతర్యామి పరాత్పరుడు జీవులకన్న భిన్నుడైన ఉత్తమ స్వతంత్ర తత్వమనియు. బ్రహ్మతత్వము ద్వివిధములుగ నున్నది గనుక అస్వతంత్ర తత్వములలో విశ్వము లేక జగత్తు సత్యమని నిర్ధరించి రెండు వ్రేళ్లు జూపించి ద్వైతమును ప్రకటించిరి. వీరి సిద్ధాంతము ఈ విధముగా నున్నది.

శ్రీమన్ మధ్వమతే, హరిః పరతరః "సత్యంజగత్" తత్వతో

భిన్నాః, జీవగణాః. హరేరనుచరాః నీచోచ్ఛభావంగతాః

ముక్తిః నైజానుభానుభూతిః అమలాభక్తిశ్చ, తత్పాదనం

హక్ష్మ్యోది త్రితయం, ప్రమాణం. అఖిలామ్నాయై కవేద్యోహరిః

అని - ప్రత్యక్ష - ఆగమ - అనుమాన - అను ప్రసిద్ధ ప్రమాణముల వలన, వేదమంత్రము వలన నిరూపించి తత్వప్రస్థారము కావించిరి. జీవులు వేరు బ్రహ్మవేరు.

భేదము లేక నీచోచ్చ తారతమ్యము నిశ్చితము. భేదములైదు రకములు.

1. జీవులు - పరమాత్మ - భిన్నులు
2. జీవులు - అన్యజీవులు - భిన్నులు
3. జడములు - జీవులు - భిన్నులు
4. జడములు - అన్యజడములు - భిన్నులు
5. జడములు - పరమాత్మ - భిన్నులు

ఈ ప్రభేదములు పంచకములగుటచే " ప్రపంచ " మైనదని ప్రపంచ శబ్దమునకు ఉత్పత్త్యర్థము సిద్ధింప జేసినారు. ఈ పంచభేదములు " అనాది నిత్యము " లగుటచే " బ్రహ్మ యొకడే సత్యము జగము మిథ్యా అనుట సరికాదనియు " విశ్వం సత్యం మమనానా "

యచ్చికేత సత్యమిత్ తన్నమోషుం "

అను ఋగ్వేద మంత్రముల ఋజువు చూపించినారు. భగవంతుడు సత్యమే అయినప్పుడు - అతడు సృజించిన జగములు సత్యములేకాని, అసత్యము లెట్లగునని ప్రశ్నించినారు. బ్రహ్మసత్యము విశ్వము సత్యము. దేవుడొకడే శ్రేష్ఠుడు జీవుల భిన్నులు. దేవుని అనుచరులు పెద్ద - చిన్న అను భేదము కలవారు వారుసదా భగవంతుని యందు సేవ్యసేవక భావముంచుటే సహజముక్తిప్రీతి; దీనిని సాధించుటకు నిర్మల భక్తి యొకటే సాధనము. దీనికి ప్రత్యక్ష ఆగమ అనుమానమనునవియే మూడు ప్రమాణములు దేవుడు వేదములచే మాత్రమే తెలియ బడెడువాడు - అన్యనిదర్శనములకు దొరకడు. అని మధ్వమత సూత్రముల ప్రాశస్త్య మును ప్రబోధించి నారు. జగము మిథ్యయని అనాసక్తితో నుండక, కర్మాచరణలుత్యజింపక భగవంతుని దర్శించు కోరికను పెంచుకొని సమస్త కర్మఫలముల బ్రహ్మార్పణ మొనరింపుచు జీవించుటే, భక్తియనియు భక్తి పరిపక్వస్థితియే జీవికి నైజముక్తి యనియు జననమరణ చక్రభ్రమణ, రహిత స్వస్వరూపానంద తారతమ్య కలిత ముక్తి యని నిరూపించినారు.

త్రిమత ముల పారాంశము మూడు మాటలలో చెప్పవలెననిన

శ్రీశంకరుల ఆద్వైతము జీవులను బ్రహ్మతో సమానమనుటవలన

అహంకారము ప్రబలినది రావణ, భస్మాసుర - మొదలగుదైత్య ప్రవర్తనల బ్రహ్మసర్వోత్తమత్వమునకు భంగము వాటిల్లినది. జీవ బ్రహ్మైక్యము సాధింప బానుట వలన, అనశ్వరులగు జీవులకు నాశము ఆరోపింపబడినది. Law of indestructability అను ప్రప్రథమ భౌతిక శాస్త్రమబద్ధమైనది. జగము మిథ్య అనుటవలన ఈశ్వర రచన యైన విశ్వమును నిందించినట్లైనది. జగద్వ్యాపారముల పట్ల అనాసక్తత, వైరాగ్యభ్రమచే విద్వేషము. అసత్యములైన సాధనానిచయంతో సత్యశోధనకు అనత్యారంభమై అసత్యమే గమ్యమై భాసించినది. పరస్పరవిరుద్ధసందేహోన్నత వ్యాఖ్యాలు పాడనూపినవి. ఈ సందేహము మధుసూదన సరస్వతుల వారి కుండినదని Dr B.N.K. Sarma garu త్రిమతాచార్యుల బ్రహ్మసూత్రవ్యాఖ్యల సమ్యక్ పరిశీలనలో జెప్పియున్నారు కనుక శాంకర భాష్యమునకు నూత్న భాష్యము ఖండన రూపమున వెలువడినది. అదియే శ్రీ రామానుజుల భాష్యము

శ్రీ రామానుజుల వారు బ్రహ్మశ్రేష్ఠత్వమును, జీవబ్రహ్మభిన్నత్వమును సేవ్యసేవక దాసదాసాను దాస భక్తి ప్రపత్తి మార్గమును నిరూపించి, అహంబ్రహ్మస్మి మొదలగు వాక్యముల నిరాకరించిననూ, జీవబ్రహ్మైక్య వాదము విడువకుండుటవలన జీవ నాశము తదుపరి జీవబీజ శూన్యప్రళయము సూచితమయ్యెను. ముక్త జీవులు బ్రహ్మలో నైక్యము జెంది. విష్ణునిలో సమానమగు నానందము బొందుదురనుటవలన తారతమ్య ముక్తి దూషితమయ్యెను. ఉచ్చనీచలత్వముల స్వస్వరూపగత సత్యస్థితి అనిత్యమని చెప్ప బడెను. బౌద్ధుల శూన్యవాదమును కించితో భేదముచే మాయగా మార్చి జగంమిథ్యా అను శూన్యప్రతిపాదకమును విడక శ్రీ శంకరులు, జీవబ్రహ్మైక్యమును విడక విశిష్టాద్వైతమని శ్రీరామానుజులు - సారూప్య - సాయుజ్య, ముక్తులను చెప్పుటవలన మరి యొకసారి భాష్య ఖండనమవసరమైనది. సాలోక్యమే జీవుల సహజముక్తానంద స్థితియని శ్రీమద్వా చార్యుల సిద్ధాంతము. "నత్యే వాహమ్" (గీత) నిత్యోనిత్యానాం, చేతనశ్చేతనానామేకో భవానాం యోవిదధాతి కామాన్.... తేషాం శాంతిః శాశ్వత "కాతకం" 2.2.13, నిత్యోనిత్యానాం

చేతనశ్చేతనానాం.... జ్ఞాత్వాదేవం ముచ్చత సర్వపాశే శ్చేతా 6-13. జీవులు నిత్యులు
దేవుడు పరమనిత్యుడు. ఇద్దరు శాశ్వతులు బ్రహ్మసత్యం విశ్వంతు సత్యం.
శ్రీరామానుజులవారు ఉపనిషత్తులు లేక వేద శిఖలకు భావ్యము వ్రాయలేదు.
వారితరువాల శ్రీరంగరామానుజ యతీంద్రులు వ్రాసిరి.

అమితాచార్యులలో మూడవవారైన శ్రీ మన్మధ్యాచార్యులు (ఆనందతీర్థులు)
ఇరువది రెండవ భావ్యము రచించిరి.

విష్ణువు శ్రీహరి యే సత్త్వతమ శ్చుతంత్రుడు. జగత్తు పారమార్థిక సత్యము
జీవులు భగవద్భక్తులగుటలో శ్రీరామానుజ శ్రీమద్భులకు వివాదములేదు

ముక్తజీవులకు, బ్రహ్మకు, తారతమ్య ముండునని మధ్యాచార్యులవారు
సంతోషింపరి. విష్ణువునకు అప్రాకృతశరీరము షాడ్గుణసంపూర్ణమైనందున - జనన
- మరణాలు, దేహధారణ త్యాగము - బంధమోక్షములులేవు - అతడు నిత్యముక్తుడు.
అతడే కాదు. రమా ప్రకృతియగు శ్రీ కూడముక్తయే. ఆమెయు పురుషతత్వమే.
పురుషోత్తముడు విష్ణువే. వీరిద్దరిలోనే తారతమ్యమున్నది. నిత్యముక్తులౌ విష్ణు,
రమాదేవతలకు, ముక్తికైనిరంతర పాదనచేతపించు - బ్రహ్మాయు రుద్రాది
తత్వములకు - అధమాధమ జీవులకు, యథా శక్తిముక్తి యోగ్యులై సహజానందస్థితి
అనగా బ్రహ్మ యొక్క వ్యాపారమును గ్రహించు చుండుస్థితి కాక - సమానమనుట
దూష్యమని సిద్ధాంతీకరించిరి. ముక్తజీవులు బీజవృన్వరూపముల నానందము గ్రోలుచు
యుగకల్పకళల భగవత్సంకల్పములచే మగిడివచ్చుటయో, దైవకార్యమున
నియోగింపబడుటకో సిద్ధముగా నుండవలెను. భక్తివలన ముక్తి సిద్ధించినది. ఇకదైవము
నైనానుగనుక వేరేదైవముతో నాకేమిపని అనునట్లు సృష్టి స్థితిలయాదుల
నధిగమించినట్లు భ్రమకల్గును. మరల యదార్థజ్ఞానమునకై అదోలోకప్రవేశము
అవుదు.

“ఆబ్రహ్మ పర్యంతముగల దేవ, ఋషి, పితృ, ప, నర, మర్త్య, రాక్షస, పశు పక్షి
చేతనాచేతనములవరకు తారతమ్యమున్నదని తత్వసంఖ్యానమును శ్రీ మధ్యా
చార్యులు విస్తృతించినారు. దేవతాస్తుతి గూడ తారతమ్యామ సారము (ORDER OF

SENIORITY) చేయవలెనని చెప్పినారు.

" వందే విష్ణుం, నమామి శ్రీయమథచభువం

బ్రహ్మవాయూచవందే గాయత్రీం భారతీం గరుడమనంతంభజే రుద్రదేవం "

దేవీం వందే సువర్ణీం అహిపతి దయితాంవారుణీ

సుప్రమాంతా మింద్రాదీన్ కామముఖ్యాన్, సకల

సురాన్ తద్గురూన్ మద్గురూంశ్చ "

పంచభూతముల, పంచజ్ఞానేంద్రియముల పంచతన్మాత్రల, మనస్సు, అహంకారము బుద్ధి, ప్రకృతి మరియు పురుషుడు, అను పంచ పంచ (5 x 5) గుణకార భేదిత ప్రపంచమున పృథివ్యాపస్తేజోవాయు రాకాశాదికీ, రుద్ర, యమవరుణేంద్రాగ్ని సూర్య చంద్ర తారకాళికీ, దిక్పాలకాది చతుర్వింశతి తత్వములకు తత్వాభిమాన దేవతలకు జగద్వాపార నిమిత్తమై తత్తత్తారతమ్యానుసారములైన పదవులందదికారమివ్వ బడినదనియు, వీరికి మాతృదేవతయైన శ్రీ - విష్ణువత్సవి, ప్రకృతి, శాంతా, రమా ఇత్యాది పేర్లచే పిలువబడు ద్వితీయతత్వమే పరా. ప్రథముడు సర్వోత్తముడగు విష్ణువు కదా. లోకమాత యగు ఈమెయే సర్వాంతర్యామియగు విష్ణుని యాజ్ఞచే తత్వాది దేవతలను నియమించు చున్నది. (Power of Attorney వలె)

ఈ రెండు తత్వములు నిత్యముక్తులు, పరా పరాత్పరశబ్దములచే కోటిల్లు ద్వైతతత్వులు. వీరికి బంధమోక్షములు. సాధనలులేవు.

వీరితరువాత దేవజీవ సాధనాయుత వివిధ తత్వములు అందు ధాత, వాయువులు సమానులు. అధికారము వలన బ్రహ్మపదవిచే ధాత ప్రథమగణ్యుడు. జీవులలో శ్రేష్ఠుడైన తత్వుడు వాయువే సర్వజీవులప్రసిదిది. " హరిః సర్వోత్తమః వాయుజీవోత్తమః " భావిబ్రహ్మ పదవికీతడర్హుడు. వాయుతత్వము జౌరని శూన్యప్రదేశమున భగవత్తత్వ ముండదు. (Nothing passes through Vacuum) వాయువే పనుస్తమును మోయు " శేష " తత్వము (Vehicle for sound, odour, light etc) ఆమాదిరిగనే ప్రాణప్రతిష్ఠకు నిర్గమమునకు ప్రాణుడే యాధారము పృథివ్యాపస్తేజోఽనలనభాదులకు తన్నియామక దేవ వాయువే మూలస్తంభము. దీనిని గురించి వేదములలో కథగలదు. గోష్ఠమునకు దంతెలకన్న దూలమెట్లు ప్రధానమో,

ఇతర దేవతలకన్న ప్రాణాధారుడగు ముఖ్యప్రాణుడే దేవ - జీవ సందానకర్తయని చెప్పబడినది.

“ వాయుర్భూమో, మహాజా సర్వేషాం ప్రాణీనాం

ప్రాణభూతః | అనావృత్తిర్దేహీనాం దేహపాతే |

తస్మాత్ వాయుః దేవ దేవో విశిష్టః ”

అన్నారు. ఈతత్వమునే మాతరిశ్వుడనియు లాతవ్యుడనియు, ప్రాణాపాన ఉదానవ్యాన సమానుడనియు పిలుతురు. ఇందుముఖ్యప్రాణుడే మర్త్యులకు జీవాధారమగు (OXY-GEN) ప్రాణవాయువు. హనుమభీమ - మధ్వాది చిరంజీవ తత్త్వశ్రీ యంశమువారే. అవతారమూర్తులు. దశప్రమతి యనగా వీరే.

పంచభూతములు

స్పటివి :- భూమి - గరుడుడు - శేషుడు పార్థివ తత్వమును (Matter)మోయు వారు. యీతత్వముపైననే భగవత్తత్వము శయనించునది. (శేష శాయి)
(గరుడవాహనుడు) నిలుగడయై నతత్వము దీనికి ప్రవాహ గుణములేడు - సమస్తజీవరాసులకు వాసభూమి.

అపః, నారః పరుణః - జలాదిదేవత. నీరుపల్లమునకు బ్రవహించుగుణము కలది.

స్పటివీతత్వమునకు లేని ప్రవాహశైలి, పాత్రానుగుణరూపము, అవిరిగా మారు ద్రవ్యగుణము కలది. నారః యస్యః అయణః నారాయణ తత్వమనియు - జీవులలోని సోమరసమను జీవద్రవ్యము. భువన జీవ జీవనము

తేజస్సు :- సూర్యచంద్రులు భగవన్నేత్ర ములని, అగ్నియు తద్రూపమనియే ప్రతీతి ” అగ్నిర్వృక్షే, భువనం ప్రవిష్టో, రూపం, రూపం, ప్రతి రూపం బభూవ (కాతకం) దక్షిణాగ్ని - అహవనీయాగ్ని గార్హపత్యాగ్ని అనిమూడు త్రేతాగ్నులు ” “ అహం. వైశ్వానరో భూత్వా, ప్రాణీనాం దేహ మాశ్రితః ప్రాణాపాన సమావిష్ట పచామ్యన్నం చతుర్విధం ” అని భగవదూక్తి బడబాగ్ని అనునది. సముద్రమధ్యమున, దావానలం కాననమున, జలరాగ్ని ప్రాణుల యుదరమున దేహమున జాతవేదములు. “ అగ్నిమీశేపురోహతం ” అనునది

ఋగ్వేదప్రథమ మంత్రం. అగ్ని ఎప్పుడూ పురా -భావి, హితము
చేయవాడని

వాయుతత్వము :- ఇంతకు మునుపే వర్ణింప బడినది.

ఆకాశతత్వము :- శబ్దాధిదేవత అన్ని తత్వముకు ఆశ్రయమివ్వగలది

మానవ దేహములో, తత్వములు, తదభిమాన దేవతలు
శ్రీ మదానంద తీర్థ విరచితం తత్వ సంఖ్యానమ్

1

స్వతంత్ర మస్వతంత్రంచ, ద్వివిధం, తత్వమిష్యతే ।
స్వతంత్రో, భగవాన్ విష్ణుః భావాభావో, ద్విదేతరత్ ।

2

ప్రాక్, ప్రధ్వంస, సదాత్వేన, త్రి విధోఽభావ ఇష్యతే
చేతనాచేతనత్వేన, భావోఽపి, ద్వివిధో, మతః ।

3

దుఃఖస్సృష్టం, తదస్సృష్టమితి, ద్వేదేవ, చేతనమ్ ।
నిత్యాఽదుఃఖా, రమాఽన్యేతు, స్సృష్ట దుఃఖాస్సమస్తః ।

4

స్సృష్ట దుఃఖా, విముక్తాశ్చ దుఃఖ సంస్థా, ఇతి ద్విధా ।
దుఃఖ సంస్థా, ముక్తియోగ్యా, అయోగ్యా, ఇతి చద్విధా ।

5

దేవర్షి, పితృ, ప, నరా, ఇతి ముక్తాస్తు, పంచదా ।
ఏవం, విముక్తి యోగ్యాశ్చ, తమోగాః సుత్రిసంస్థితాః ।

6

ఇతి ద్విధా ముక్త్యయోగ్యా, దైత్య, రక్ష, పిశాచకాః ।
మర్త్యాధమాశ్చతుర్థైవ, తమోయోగ్యా, ప్రకీర్తితాః ।

7

తే,చ ప్రాప్తాందతమసః స్రుతి సంస్థా ఇతి ద్విదా ।
నిత్యా నిత్య విభాగేన, త్రి దైవ చేతనం మతమ్ ।

8

నిత్యా వేదాః పురాణాద్యాః, కాలంః ప్రకృతి రేవచ ।
నిత్యా నిత్యం త్రిదాప్రాక్తమనిత్యం, ద్వివిధం మతమ్ ।

9

అసంస్పృష్టంచ, సంస్పృష్టమ సంస్పృష్టం, మహావహమ్ ।
బుద్ధిర్మనః ఖాని దశ, మాత్రా, భూతాని పంచచ ।

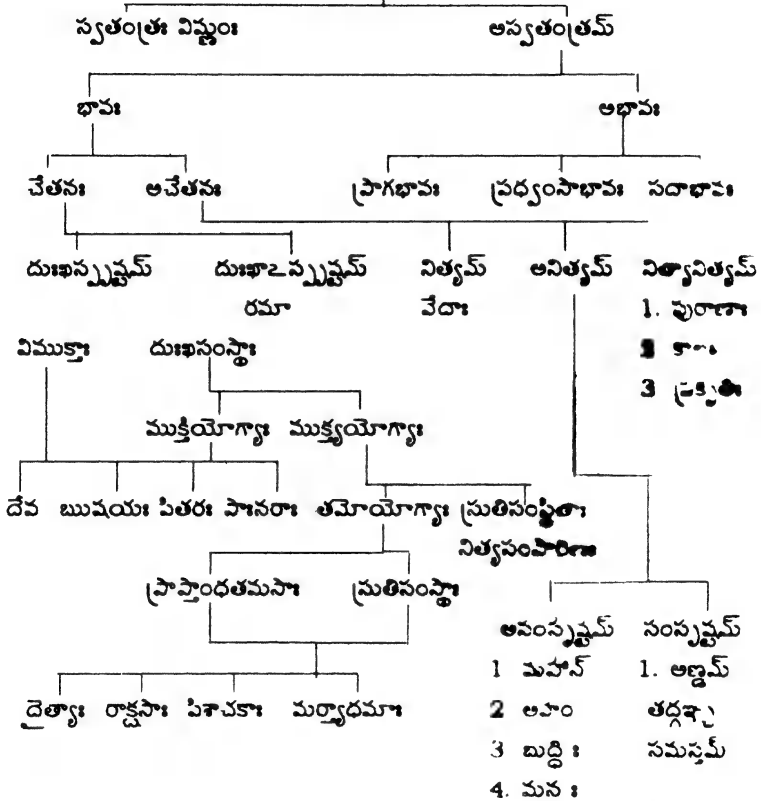
10

సంస్పృష్టమణ్ణం, తద్గజ్ఞ సమస్తం, సప్రసక్తిరీతమ్ ।
స్పృష్టః, ప్రితిః, సంహృతిశ్చ, నియమోఽజ్ఞానబోధనే ।

11

బన్ధో, మోక్షః, సుఖం, దుఃఖ మావృతిః జ్యోతిరేవచ ।
విష్ణు వాఽస్య, సమస్తస్య, సమాస వ్యాస యోగతః ।

శ్రీ: తత్వవృక్షః తత్వమ్

5. భానిదశ (పంచజ్ఞానేంద్రియాః పంచకర్మకర్త్రీయాః)

6. మాత్రా - రూప, రస, గంధ, వృద్ధి, శక్తి

7. భూతాని - పృథివీ, ఆపః, లేజః, వాయుః, ఆకాశ

తత్వములు

1. అవ్యక్త
2. మహత్
3. అహంకార
4. మనస్
5. శ్రోత్ర
6. త్వక్
7. చక్షు
8. జిహ్వ
9. స్పృహ
10. వాక్
11. పాణి
12. పాద
13. వాయు
14. ఉపస్థ
15. శబ్ద
16. స్పర్శ
17. రూప
18. రస
19. గంధ
20. ఆకాశ
21. వాయు
22. తేజస్
23. ఆపః
24. పృథివీ

తత్వాభిమానదేవతలు

- శ్రీ మహాలక్ష్మి
బ్రహ్మ, వాయు. సరస్వతి, భారతీ
గరుడ - శేష - రుద్ర
రుద్ర - ఉమా
దిగ్దేవతలు
అహంకారిక ప్రాణ దేవుడు
సూర్యుడు
వరుణుడు
అశ్వినీ దేవతలు
అగ్ని
ఇంద్ర - శచీ
జయంతుడు.
మిత్రనామక సూర్యుడు - దక్షుడు
స్వామంభువమసు - యముడు
బృహస్పతి ప్రాణుడు
అపానవాయు
వ్యానవాయు
ఉదానవాయు
సమానవాయు
విష్వక్సేనుడు
ప్రవాహవాయు
అగ్ని
వరుణుడు
ధరణి - శనైశ్చరః

ఇవి చతుర్వింశతి తత్వములు తదభిమాన దేవతలు.

25. పరా అప్రమేయ యగుపరాశ్రీ - లక్ష్మీతో గూడిన
విష్ణువు నవతారములు. శ్రీరాముడు శ్రీకృష్ణుడు
షోడశ కళల పూర్ణావతారాలు
26. పరాత్పరుడు లక్ష్మీచేతగూడ తెలియ బడని పరబ్రహ్మ విశ్వపా విష్ణు
శబ్దవాయుడు.

శ్రీమన్న ధ్వచార్యులుదాహరించిన

తారతమ్య శ్రేణి

పరమాత్మతత్వము

తారతమ్య క్రమము

- 1వ కక్ష్య - విష్ణు, విశ్వపా, పరాత్పరుడు పరబ్రహ్మ తత్వరూపాభిన్న
దశాద్యనేకవిష్ణావ తారములు. సాధనములు లేవు. నిత్యముక్తుడు
2. కక్ష్య - ప్రకృతి - విశ్వా - శ్రీ , భూ, దుర్గా ఆంభుణి - హ్రీ - మహాలక్ష్మి
- దక్షిణా జయంతీ - జానకీ - సత్యభామాద్యనే కావతారములు
సాధనములు లేవు నిత్యముక్త

3 వ కక్ష్య (i)బ్రహ్మ, (ii) వాయు

అవతారములుపురుషనామకబ్రహ్మ, కాలనామక విరించి, సూక్ష్మ వాసుదేవ.

మహన్నామక అనిరుద్ధరూపబ్రహ్మ చతుర్ముఖ

(నాభికమల జాతుడు) సాధనాకల్పములు - నూరు

వాయు - బ్రహ్మతో సమానమైనను పదవిలేదు గనుక కక్ష్యలో రెండవ
వారు (భావిబ్రహ్మ)

అవతారములు 1. ప్రాణ 2. సూత్ర 3. ధృతి 4. స్మృతి 5. మేధా 6. ముక్తి
7. విష్ణుభక్తి 8. చిత్తము 9. వాయు 10. బలము 11. స్థితి
12. ఋజు 13. యోగ 14. స్రజ్జ 15. జ్ఞాన
16. మహాగురువు. 17. మహాద్యతా 18. విజ్ఞాత 19. వైరాగ్య

20. రోచన 21. సుఖ 22. హనుమంత 23. భీమసేన

24. మధ్య శ్రీమదానందతీర్థ చరిత్రము.

4వ కక్ష - బ్రహ్మణీ సరస్వతీ (బ్రహ్మదేవుని భార్య) భారతీ
(వాయుదేవుని భార్య)

సరస్వతీయవతారములు - 1. హరిప్రీతి 2. సర్వవేదాత్మిక

3. భుజి 4. గాయత్రీ 5. గురుభక్తి 6. శ్రద్ధా 7. ప్రీతి

8. సుఖాత్మికా

భారతీ యవతారములు - 1. కాశీరాజపుత్రీ 2. ద్రౌపది

3. శివకన్యకా 4. ఇంద్రసేన 5. చంద్రా

సాధనములు బ్రహ్మవాయులకున్నట్లే

5వ కక్ష - (i)గరుడ కేష (ii)రుద్రాదులు

(i)గరుడ కేష - 1. విష్ణునారాయణవేశ సహిత " నర " నామకుడు

2. శుక్లకేశవేశయుత బలిరాముడు 3. సంకర్షణావేశయుత లక్ష్మణుడు
భారతములోని భీమార్జునులు కేష గరుడాంకులు.

సాధన - 50 కల్పములు

రుద్రుడు - అవతారములు . 1. సదాశివుడు 2. తపోనామకుడు

13000 ఏండ్లు లవణాంబుధిలో తపస్సు జేసిన వాడు 3. అహంకార
తత్వాభిమాని 4. ఊర్ధ్వవల ఊర్ధ్వరేతుడు 5. అత్రిచే

ననసూయకు జనించిన దూర్వాసుడు 6. నారాయణవేశకుడు

7. అశ్వత్థామ 8. జైగిష్యుడు 9. వామదేవుడు 10. సద్యోజాతుడు

11. అహెరనామకుడు (అహెరా పాపకాశినీ)

12. తత్పురుషనామకుడు 13. ఔర్వుడు

సాధన - 40 కల్పములు.

6వ కక్ష - షణ్మహిషీ మణులు - జాంబవతీ, నీలా, భద్రా,

మిత్రవిందా, కాలిందీ, లక్ష్మణా

సాధన - 50 కల్పములు.

- 7వ కక్ష్య - వారుణి - శేషుని భార్య
సాపర్ణి - గరుడుని భార్య
పార్వతీ - రుద్రుని భార్య
సాధన - 50 కల్పములు.
- 8వ కక్ష్య - ఇంద్రుడు, మన్మథుడు.
- 9వ కక్ష్య - అహంకారనామక ప్రాణదేవుడు.
- 10వ కక్ష్య - మన్మథుని కొడుకైన అనిరుద్ధుడు రతీ, శచీ, బృహస్పతి
స్వాయంభువమనువు దక్షప్రజాపతి.
- 11వ కక్ష్య - స్రవాహ వాయువు
- 12 వ కక్ష్య - సూర్య, చంద్ర, యములు.
- 13వ కక్ష్య - వరుణుడు
- 14వ కక్ష్య - నారదుడు
- 15 వ కక్ష్య అగ్నిహోత్రుడు, భృగుప్రసూతి, ప్రహ్లాదుడు. (ఐంకుళ్ల పాత్రలో ఆహవము)
- 16వ కక్ష్య - మరీచి, అత్రి - అంగిరస్, పులహ, క్రతు, వశిష్ట పులస్త్య,
విశ్వామిత్ర, వివస్వాన్, అను ఋషులు.
- 17వ కక్ష్య - మిత్రనామకసూర్యుడు, బృహస్పతి తార, నిఋతి, కుముద్యతి
- 18వ కక్ష్య - కుబేరుడు. విష్వక్సేనుడు, విష్ణుశ్వరుడు, ఉక్తులు ఉక్తశేషులు
ఉక్తులు - 1. ముఖ్యప్రాణవాయుమూర్తి 2. అష్టవసువులలో
ప్రధానాగ్ని 3. ఏకాదశ రుద్రులలో భవనామకరుద్రుడు.
4. ద్వాదశాదిత్యులలో 12 వ ఉరుక్రముడు
5. ద్వాదశాదిత్యులలో 1 వ వివస్వత్
6. ద్వాదశాదిత్యులలో 10 వ మిత్ర
7. ద్వాదశాదిత్యులలో 9వ వరుణ
8. ద్వాదశాదిత్యులలో 11వ శక్ర
9. గంగాది కక్ష్యలో పర్వమ్యుడు
10. మరుత్తులలో 48వ అహంకారనాయువు

11. మరుత్తులలో 11 వ ప్రవాహవాయువు

12. బృహస్పతి

13. ద్యావాప్రతివియందు ద్యులోకాభిమాని భారతి

14. ముగ్గురు పితృవులలో " యమ "

15. ముగ్గురు పితృవులలో " సోమ "

ఉక్తశేషులు 85 మంది. అష్ట వసువులు, ఏకాదశరుద్రులు. ద్వాదశాది
త్యులు, ఏకోనపంచాన్మరుత్తులు, విశ్వేదేవతలు. ఇద్దరు అశ్వినీ
దేవతలు. వీరిలోకొందరు. పితృవులలో కవ్యవాహనుడు.

ద్యావాప్రతివియందు పృథ్వీ, ఋభుగణములు.

19వ కక్ష్య - 1 దేవావరులు 2. కర్మజ దేవతలు

1. దేవావరులు - బ్రహ్మమానస పుత్రులగు సనకాదులు నలుగురిలో
మన్నతాంశుడగు సనత్కుమారుడు తప్పతక్కిన 1. సనకుడు

2. సనందుడు 3. సనత్కుజాతుడు.

2. కర్మజదేవతలు :- జయ విజయాది ద్వారపాలకులు 50 గురు
చతుర్దశ మనువులలో 11గురు దైవత, చాక్షుష

- స్వారోచిష - ఉత్తమ - సావర్ణి - బ్రహ్మసావర్ణి - రుద్ర సావర్ణి

- దేవసావర్ణి - ఇంద్రసావర్ణి దక్షసావర్ణి - ధర్మసావర్ణి అనువారు

చతుర్దశ ఇంద్రులలో 7 గురు. బలి, అద్భుత, శంభు విద్యుతి,

ఋతధాను, దివస్పతి, శుచి అనువారు, సావకుడు - చ్యవనుడు

- ఉపధ్యుడు - అను మునులు - క్షార్తవీర్యార్జున - శశిబిందు

- పృథు - ప్రయవ్రత - మాంధాత - గయ - కుకుత్తు

- దువ్యంత సుతుడగు భరతుడు అను మహారాజులు.

నవపితృవులు, అష్టగందర్వులు.

20వ కక్ష్య - రోహిణి - చంద్రుని భార్య

సంజ్ఞా - సూర్యుని భార్య

శ్యామల - యముని భార్య
 గంగా - వరుణుని భార్య
 సర్వస్వ మేమాభిమాని సూర్యుడు
 అనిరుద్ధుని భార్య విరాట్ నామకురాలు

21వ క్షు - అప్రసిద్ధ దేవతలు

22వ క్షు - అగ్నిజాయా - స్వాహా

23వ క్షు - ఉదకాభిమాని బుధుడు

24వ క్షు - నామాభిమాని

25వ క్షు - పృథివ్యభిమాని శనైశ్చరుడు

26వ క్షు - కర్మాభిమానియగు పుష్కరుడు ఇతి అణుతారతమ్యే అథ,
 ఆథో చ - అపి - ఉత- పదానాం మధ్యోక్తాః దేవాః సమానాః

27వ క్షు - అజానజదేవతలు

గంధర్వులు తుంబురుడు, నారదుడు చిత్రరథుడు, కిశోరనామక
 అక్రూరుడు, ధృతరాష్ట్రుడు, హాహూ, హాహా, విద్యాధర ఉగ్రసేన,
 విశ్వావసు, యుదామన్యు, పరావసు, చిత్రసేనుడు, వీరు
 పన్నెండుగురు కాక 88 మంది గంధర్వులు ;

ఊర్వశి- మొదలగు అపూర్వీలు అథయేశతం, కర్మదేవానాం,
 ఆనందంస ఏకః అజానజ, దేవానాం, ఆనందయశ్చక్రోత్రియో
 అచృణోతి కామహత - ఇత్యాది వాజసనేయశ్రుత్యా "తే, యే,
 శతమజానజానాం ఆనందాః, స ఏకః - కర్మదేవానాం ఆనందః,
 స ఏకః - కర్మదేవానాం ఆనందః" అని తైత్తిరీయోప
 నిషత్తునందున్నది.

28వ క్షు - సప్త పితృవులు తస్య తక్కిన చిరపితృవులు.

త్రిభిః పితృగణస్య (ఇతిప్రకాశ సంహితాయాం)

కల్పేమ త్రిమ బ్రహ్మేమ జన్మతః ఆత్మా. బ్రహ్మ పరోక్షంతు

పితరః చిరనామకా (ఇతితత్వ సారే)

29వ క్షు - 19వ , 27వ, క్షులలోని, అస్తోత్తరశత గంధర్వులు కాని
దేవగంధర్వులు, దేవతలచే ఆజ్ఞాపింపబడువారు.

30వ క్షు - మనుష్య గంధర్వులు (దేవతల వలన
దేవగంధర్వుల ద్వారా ఆజ్ఞాపింపబడువారు)

31వ క్షు - చక్రవర్తులు

32వ క్షు - మనుష్యోత్తములు, పశుపక్షాది జంగమ జీవులు, వృక్ష,
లతాది, స్థావర తృణజీవులు

అర్ధకల్పం తృణాంతానాం, యోగ్యాణాం, హరిదర్శనే
నియమోయం సర్వకల్పేషు, ఏవయేవ, నచాన్యథా కల్ప సంఖ్యా
బ్రహ్మ మానాత్, విజ్ఞేయంయోగ్యచేతనైః ప్రోక్తైః కల్పైః
విముచ్యంతే, తావత్కల్పైస్తు సాధనమ్ తత్పూర్వం, అపరోక్షస్య,
కర్తవ్యమితి నిశ్చయః

(ఇతి ప్రకాశ సంహితాయాం)

33వ క్షు - సంకర జాతివారు.

34వ క్షు - నీతి, జాతి, పజ్జ బాహ్యులు.

35వ క్షు - పశుపక్ష్యాదులు

36వ క్షు - కీటకాదులు

37వ క్షు - వృక్ష, గుర్మ, లతాది, తృణజీవులు

38వ క్షు - నిత్య సంసారులు, స్వర్గ, భూ, నిరయప్రచురులు

39వ క్షు - తమోయోగ్యులు

40వ క్షు - మిథ్యా జ్ఞానులు.

41వ క్షు - దైత్యులు

42వ క్షు - కీర్మీరులు

43వ క్షు - విప్రచిత్తులు

ఇతి తాతమ్య సద్రత్నమాలాయాం హరికథా మృత సార, ప్రకాశ సంహితా, పదార్థ సంగ్రహ, అనువ్యాఖ్యా, తత్వసారాది గ్రంథోక్త విషయాని ఇతి శ్రీ అధరాపురపు పురుషోత్తమా చార్యులవారి శ్రీమత్తాతమ్య రత్నమాలా వివృతి సారమునందు వివరింపబడియున్నది.

ఇరువది నాలుగు తత్వములు, ముప్పది మూడుకోట్ల దేవతలు, ఎనుబదినాలుగు లక్షల జీవులగల, తాతమ్యముల జగత్తు నందు, సాధనామయ, దేవ, ఋషి, పితృ స్థావర, జంగములు, దేహదారులైయున్నారనుట ప్రత్యక్షప్రమాణమే కదా. భక్తి సాధన లేనిదే, కక్ష్యలన్నింటిని దాట నిదే జీవులు ముక్తిబడ యుదురనుటనత్యదూరము కదా. శ్రీమద్వాచార్యుల వారు, తత్వప్రస్తార మును , నిత్యకర్మాను స్థానమునకై సదాచారస్మృతి యనుగ్రంథమును, వేద, వేదాంగ, వేదశిఖలకు విస్తృత వ్యాఖ్యానములు వ్రాసి, భాష్యములు రచించి, ముప్పదియేడు గ్రంథముల మానవాళికి సన్మార్గము జూపి, జగద్గురు స్థానమున శోభించు చున్నారనుట అతిశయోక్తి కాదు. ప్రాక్పాశ్చాత్య పండితులు, అరవిందయోగి. రవీంద్రులు, మధ్వని భక్తి మార్గమే - తత్వతాతమ్య సాలోక్య ముక్తి మార్గమే - శంకరుని, ఆద్వైత సారూప్య - సాయుజ్య వాదముకన్న అధునాతనము, అనుసరణీయము సులభగ్రాహ్యమని సెలవిచ్చియున్నారు.

“The revelation authentically interpreting Brahma Sutras is well answered from within the tradition of Madhwa and his school, starting from the sutra interpretation of great Acarya. Confronting with those of Sankara and Ramanuja, Madhwas often widely differing opinion is made clear, as to its motivation and augmentation. Advantageously, the broad back ground of interpretation at disposition of this learned savant in the field of DWAITA VE-DANTA, includes the vast literature of sub commentaries eg., Bhamati and Kalpa Taru for the ADWAITA,

sudarsanas sutra Prakasika for the VISISTA ADWAITA and the works of Jayatheertha Vyasa Teertha, the followers of Madhwa school of thought , to mention just the most important ones, offering thus a large amount of material unexplored until today .. .. and thus the Madhwa sampradaya have begun to gain the attention they deserve, only in more recent times

Gerhard Ober Hammer proffessor of indology (university of Vienna) and NINIAN inian Smart university of Lancaster (England)in their.preface to the Brahma sutras and their principal commentaries A critical exposition by Dr B.N.K. sarma, distinguished sanskrit scholar retired proffessor and head of department of sanskrit Ardha magadhi Ruparel College Bombay.

The famous Bala Gangdhar Tilak. in his introductory to Geeta Rahasya Quotes " Therefore we must say that the first attempt to deprive the Geeta of its energisitic form (KARMA YOGA) and to give it a renunciatory doctrinal form was made by Sankaracharya "

About 250 years after the coming into existance of sankara tradition, which maintained the theory of illusion (Maya) Non - dualism (ADWAITA) and renunciation (Sanyasa) Sri Ramanuja Acharya (1016 A.D) Founded the qualified monism (VISISTA - ADWAITA)

" Although Ramanuja Acharya had effected change, by substituting qualified monoism for non - duality, and devotion for renunciation , his interpretation must also be looked upon , as in a way, in favour of renunciation of action " (KARMA SAN-YASA)

"Although Ramanuja Acharya may have been right that the theory of non reality of illusion is wrong, and ultimately attains

release, only by devotion to Vasudeva and yet looking upon the parabrahma and the conscious ego (JIVA) as one in one way, and different in other ways, is a contradiction in terms and an inconsistency "

Therefore ,a third school of thought became necessary. The protagonist of this school was Sri Madhwa Acharya Sreemad Ananda Teertha (1218- 1317 A.D) has shown in his commentaries on the prasthanas Trayee, that all these sacred books are in favour of DUALITY. He says that although desireless action has been extolled in the Geeta, yet desireless action is only a means and devotion is the true and ultimate cult and that when once ,one has become perfect by following the path of devotion , ... the abandonment of fruit of action (Karma phala Tyaga) and not abandonment of action (Karma Tyaga) ద్వారా కర్మఫల త్యాగం (గీత) is whether one there after (పరిపక్వ భక్తిపాదిన పిదప) performs or does not perform the action is not just the same. He suggests that devotion to Vasudeva, together with phala Tyaga sahita karma, or performance of duty is the doctrine of Madhwas DUALITY

" BALA GANGADHAR TILAK"

మధ్వసాంప్రదాయమున, మునిశ్రయులనగా 1. శ్రీ మద్వాచార్యులు 2. శ్రీ జయతీర్థ (బీకాచార్యులు వీరే) 3. శ్రీ వ్యాస తీర్థులు (సోనలె వ్యాసరాయలు) 1. మద్వాచార్యులు :- ఉత్తర కర్ణాటకలో ఉడిపినద్ద పాజక గ్రామమున మధ్యగోపాఖ్యుడను భూసురుని పుత్రులు. వాసుదేవుని జన్మ నామము. " పూర్ణ ప్రజ్ఞ " బిరుదాంకితులు. " ఆనందతీర్థుని " వీరియతినామము. వీరు వాయుంశబరగు హనుమ - భీమ - మద్వావతారులని చిరంజీవ తత్వులని ప్రతీతి. నేటికిని ఉర్వ బదిరిలోనున్నారని మాధ్వల నమ్మిక, వీరు స్థాపించిన సాంప్రదాయ మునకే మధ్వమతమనిపేరు . స్వతంత్రుడు సర్వోత్తముడు అగు దైవము పురుషుడే, విష్ణువు అతడే. విశ్వము అతనికి కళత్రక్షేత్రమైన మహాలక్ష్మీ - ఇవియేయొక పూర్ణ యోగము

యొక్క రెండు తత్వములు. ఒకటి స్వతంత్రము. మరొకటి అస్వతంత్రయగు పరా - ముక్తా రమా . శ్రీ యనువిశ్వవిభూతి. సమస్తదైవీశక్తుల కీమయే తల్లి వీరందరు అస్వతంత్రలే. బ్రహ్మసత్యము తదర్థ భాగమైన (హృదయస్థయైన)

జగమూ సత్యమే - జీవులునిత్యులు

భగవదను చరులు - స్వస్వరూపానందమున

భగవత్సన్నిధిని సేవించుచుండుటే, సహజమగుముక్తి. దీనికి భక్తియే సాధనము. వేరే సాధనలులేవు. ఉన్ననూ భక్తి గనేపరిగణించవలెను. ప్రత్యక్ష - ఆగమ - అనుమానమును ప్రమాణ త్రయములు నిదర్శనములు. వేదములు మాత్రమే భగవంతుని గురించి తెలియజెప్పును. అన్యశాస్త్రములు జెప్పనేరవు. అని సిద్ధాంతీకరించి, భక్తికే పెద్దపీటవేసిన భాష్యకారులు. భాష్యకారులలో వీరే చివరివారు. వీరితరువాత భాష్యకారులులేరు. వాదములకు సమాప్తి అని ముద్రవేసి తీర్పు జెప్పినవారు. సాక్షాత్భగవంతుడైన శ్రీవేదవ్యాసుల వారిసూత్రములకు ఏమాత్రము భిన్నముగాని రీతి వ్యక్త్యామి శక్తతః అనకుండ వ్యాసుముఖోక్తరీతి, వ్యక్త్యామి లేశతః అని వినప్రభక్తి ప్రకటించినవారు. శ్రీమన్మహావిష్ణువు త్రేతాయుగమున శ్రీ రామునిగా చిరంజీవి హనుమంతుల వారిని, ద్వాపరముగమున శ్రీకృష్ణునిగా, చిరంజీవి భీమసేనుల వారిని, తన కార్యప్రచురమునకు వినియోగించుకొన్నారు. ఈ రెండు అవతారములు ఆహవ పరాక్రమ పూరిత వీరావతారములే. అందులకే జ్ఞాన ప్రచారావతారమైన శ్రీకృష్ణద్వైపాయన విష్ణుభగవానునకు అనవాయితిగా నవవ్యాకరణ పండితుడు - గానకళానిధియగు - మారు తాత్మజ తత్వము శ్రీమన్మద్వాచార్యులుగా అవతరింపవలసివచ్చినది. అందులకే భగవత్సేవను ఏయుగమునందైననూ క్షణకాలమెడబాయని చిరంజీవి వాయుసుతుడవతరించుట. అందులకే వీరి వ్యాఖ్యాసర్వోత్తమము. హృదయం గమము. సులభసాధ్యము. ఋగ్భాష్యములు, అణువ్యాఖ్యానము. అనువ్యాఖ్యానము, శ్రీ మద్భారత, శ్రీమద్భాగవత తాత్పర్యనిర్ణయము. గీతాభాష్యము మొదలగు 37 ప్రసిద్ధ గ్రంథములు రచించి జీవులకు భక్తి బోధచే ముక్తిమార్గము చూపినవారు. ఉదయమునుండి సాయంత్రం సాయాద్దిప్రాతకాంత సంతతము (అపారహము) భక్తి మార్గమువిడక ప్రపంచమును నిందించక , లౌకిక వృత్తుల కనుగుణముగా సాధన

క్రమములను జూపు " సదాచారసత్పత్తి " యను దైనందిన కర్తవ్యబోధక గ్రంథమును పలాపేక్ష రహిత కర్మమార్గమున, భక్తి సుధతో జనులకు బంచినారు.

2 శ్రీజయతీర్థులు - ఇంద్రాంశవే జన్మించినవారు. దోండోపంతు జన్మనామము మలభేదు- సంస్థానాధీశులు పూర్వ జన్మమున " అనన్తాచార (ఎద్దు) రూపమున " శ్రీమన్న ద్వాచార్యుల వ్యాఖ్యాన పాఠములను వినుచు నెమరువేయుచుండెడి వారట. మధ్యాచార్యులు స్రత్యక్ష శిష్యులగు అక్షోభ్యతీర్థులవారు తమ యనంతరపు శిష్యునికైవెదకునపుడు పూర్వజన్మవాసనవిడక గుర్రమునుదిగకనే, నదిలో మూతిలో జలప్రాసనముచేయు చుండ కిం పకో ! అని సంబోధించి కర్తవ్యస్ఫురణను జేసి యత్యాశ్రమమొసంగిరట. అప్పటి నుండియే అనగా నూత్నవధూనమాగమ ముహూర్తప్రయాణ సమయముననే నన్యసించి లోకోపకారార్థమై స్వీయ రాజ్యరమను, గృహలక్ష్మిని త్యజించిన లోకోత్తర మహిమాన్వితులు శ్రీమద్వాచార్యులవారి గ్రంథములకు విస్తృత వ్యాఖ్యాలు, టికలు వ్రాసి ద్వైత శాస్త్రమును దళదీక్షల-కోబింప జేసినందువలన వీరికి టికాచార్యులని బిరుదువచ్చినది. అను వ్యాఖ్యలకు శ్రీమన్ న్యాయసుధా అను బృహత్ వ్యాఖ్యానగ్రంథము వీరిదే. " సుధా పఠనం వా వసుధాపాలనంవా " "చేస్తేసుధాగ్రంథపాఠమైనా చేయాలి. లేదా రాజ్యమైనా పరిపాలించాలి " అని సుధాకావ్య పఠన ఫలశ్రుతి, మహాత్మ్యము హెచ్చింప బడినది.

3. శ్రీ వ్యాసతీర్థులు- సోసలె పితాదిపతులు. ముతుబాగలు శ్రీమదక్షోభ్య మతాదిపతులు శ్రీశ్రీపాదరాజవారి ప్రీయశిష్యులు. శైవదశనుండియే స్వామివారి పరి రక్షణలో ఆపారమైన బ్రహ్మవిద్యను కూలంకషంగా, అనాయాసంగా అభ్యసించినవారు. " శ్రీమన్ న్యాయసు ధాగ్రంథమునకు " చంద్రికా అను వ్యాఖ్యానము వ్రాయుటచే వీరికి చంద్రికాచార్యులని బిరుదు. వీరి అసహాన వాగ్దేహి, తర్కచాతురి సమయస్ఫూర్తి వీరికి " ప్రత్యర్థిగజకేసరి " అను బిరుదును ప్రసాదించినది. వీరు శ్రీకృష్ణదేవరాయల వారికి కులగురువు. రాయలవారు కుమారవ్యాధితో బాధపడుచున్నప్పుడు నిత్యతీర్థ జలప్రాక్షణచే వారి రుజను నివారించిరి. ఆ కాలమున వారు రాజ్యపీఠమలంకరించి పరిపాలించిరి. ప్రండ్రెండేండ్లు తిరుమలలో శ్రీ వేంకటేశుని నిత్య పూజలతో

సేవించిరి. దైవమాయోగము వీరికి సిద్ధింపజేసి అమూల్యసేవలను చేయించుకొన్నది. వీరు పూర్వజన్మమున శంకుకర్ణసత్తులని, ప్రహ్లాదవతారులని తదుపరి. శ్రీరామవేం ద్రస్వాములుగా నవతరించిరి మాధువులు ఋజువులను చూపించుచున్నారు.

శంకు కర్ణాభ్య దేవస్త్వ బ్రహ్మశాపాశ్చ భూతలే
ప్రహ్లాద ఇతి విఖ్యాతో భూభారక్షపణేరతః

ప్రహ్లాద రాజః ప్రథమో వ్యాసరాజః సవినచ
స ఏవరామవేంద్రాభ్యాః యతిరూపే కలియుగే (నృసింహపురాణే)

దేవాః శపదలదేవ ప్రహ్లాదాచిత్వమాగతాః (బ్రహ్మవైవర్తే)
దేవా శాపాభి భూతాత్వాత్ ప్రహ్లాదాద్యాః ఐభూవిరే (అద్యాత్మగ్రంథే)

ప్రహ్లాదోఽపి మహాభాగః కర్మదేవ సమః స్పృతః (గారుడం బ్రహ్మకాండే)
ఋతేతు తాత్వికాన్ దేవాన్ నారదాదీంస్తత్రైవచ
ప్రహ్లాదా దుత్తమః కోను, విష్ణు భక్తి, జగత్రయే । (స్కాందే)

వాయా వేశాశ్చ ప్రహ్లాదో నారదాదుపరిస్పృతః (బ్రహ్మకాండే)
హిరణ్యకశిపోః పుత్రః ప్రహ్లాదో భగవత్ప్రియః
వాయు నాచసమా విష్ణో మహాబలి సమన్వితః
(శ్రీమన్నహా భారత తాత్పర్య నిర్ణయే)

భవంతి పురుషాః లోకే మద్భక్తా స్వామనుప్రతాః
భవాన్ మేఖలు భక్తానాంసర్వేషాం ప్రతిరూపధృక్

అని భాగవతం సప్తమస్కంధం 10 అధ్యాయం ౭౭ శ్లోకంలో నృసింహనామ వరం

ఈ ముగ్గురు మహానుభావులనే " మనిత్రయులని " ద్వైతానుయాయులు పరిగణింతురు.

మధ్యాహ్నం తరువాత వారిపీఠపరంపర మూడు ప్రఖ్యాతవర్గములుగా విస్తరించినది.

పరమాత్మనుండి నేటివరకు గల ద్వైతాచార్య పరంపర

1. శ్రీహంస నామక పరమాత్మ (శ్రీవిష్ణువు)
2. శ్రీ చతుర్ముఖ బ్రహ్మ (చదుర్ముఖ)
3. శ్రీ సనకతీర్థులు
4. శ్రీ సనందులు
5. శ్రీ సనత్కుమారులు
6. శ్రీ సనాతనులు
7. శ్రీ దూర్వాసులు
8. శ్రీ జ్ఞాననిదులు
9. శ్రీ గరుడ వాహనులు
10. శ్రీ కైవల్యులు
11. శ్రీ జ్ఞానేశులు
12. శ్రీ పరతీర్థులు
13. శ్రీ సత్యప్రజ్ఞతీర్థులు
14. శ్రీ ప్రాజ్ఞతీర్థులు

..... 400 ఏండ్ల పరంపర లభించలేదు

15. శ్రీ ఆచార్య ప్రేక్షాచార్యులు పురుషోత్తమ తీర్థులు	
16. శ్రీ ఆనంద తీర్థులు శ్రీమన్మధ్యాచార్యులు	
17. శ్రీ పద్మనాభతీర్థులు	శ్రీమన్మధ్యాచార్యుల వారి
18. శ్రీ నరహరి తీర్థులు	ప్రత్యక్ష శిష్యులు. వారి
19. శ్రీ మాదవ తీర్థులు	తరువాత వరుసగా పీఠమలం
20. శ్రీ ఆక్షోభ్యతీర్థులు	కరించిన వారు.

శ్రీమన్నద్వాపార్యుల వారి శిష్య పరంపర (అష్టమతములు వేరే)
 (శ్రీమదానంద తీర్థులు) శ్రీమన్నద్వాపార్యులు 1218-1317
 ప్రత్యక్ష శిష్యులు (నలుగురు)

1. పద్మానాభ 1324 శ్రీపాదమఠం	2. నరహరి 1333	3. మాధవ 1350 మజ్జిగేనహల్లి	4. అక్షోభ్య - 1365 5. జయతీర్థ బీకాచార్యులు 6. విద్యాధిరాజ1402
7. రాజేంద్ర 1440 శ్రీవాసరాయపీఠం సాసలె			
8. జయధ్వజ 1448	రామవేంద్రపీఠం	ఉత్తరాదిపీఠం	
9. పురుషోత్తమ 1460	10. విజయేంద్ర 1470	10. విద్యానిధి1444	
10. బ్రహ్మణ్య 1476	11. జితామిత్ర 1475	11. రఘునాథ 1502	
11. వ్యాసతీర్థ	12. రఘునందన 1504	12.రఘువీర్య1557	
12. శ్రీనివాస	13. సురేంద్ర 1539	13. రఘుాత్తమ1596	
13. రామ	14. విజయీంద్ర 1595	14.వేదవ్యాస 1619	
14. లక్ష్మీకాంత	15. సుధీంద్ర 1623	15. విద్యాధీశ 1631	
15. శ్రీపతి	మంత్రాలయ పీఠం	16.వేదనిధి 1636	
16. రామచంద్ర 1635	16. శ్రీమద్రామవేంద్ర	17.సత్యవ్రత1638	
17. లక్ష్మీవల్లభ	స్వాములు 1671	(సత్యప్రజ్ఞ) +	
18. లక్ష్మీనాథ 1663	(యాదవేంద్ర) +	18. సత్యనిధి1648	
19. లక్ష్మీపతి 1690	17. యోగీంద్ర 1679	19.సత్యనాథ1674	
20. లక్ష్మీనారాయణ 1700	18. సూరీంద్ర 1692	(సత్యనంద) +	
21. రఘునాథ 1709 (లక్ష్మీనిధి) +	19. సుమతీంద్ర 1725	20.సత్యాభినవ1706	
	20. ఉపేంద్ర 1728	సత్యాధీశ+1681	

సోనలె

వ్యాసరాయ పీఠం

22. జగన్నాథ 1760

23. శ్రీనాథ

24. విద్యానాథ 1787

25. విద్యాపతి 1798

26. విద్యావల్లభ 1809

27. విద్యాకాంత 1827

28. విద్యానిధి 1845

29. విద్యాశ్రీసింధు 1863

30. విద్యాపూర్ణ

31. విద్యాధర 1884

32. విద్యానివాస 1890

33. విద్యాసముద్ర 1906

34. విద్యాదత్తాకర 1915

35. విద్యావారిధి 1940

36. విద్యాప్రసన్న 1969

37. శ్రీవిద్యాపయోనిధి

ప్రస్తుత సోనలె

శ్రీవ్యాసరాయపీఠాధిపతులు.

మంత్రాలయ

శ్రీరామవేంద్రపీఠం

21. నాదీంద్ర 1743

22. వసుదేంద్ర 1761

23. వరదేంద్ర 1774

(దీరేంద్ర)+

24. భువనేంద్ర 1799

25. సుబోధేంద్ర 1835

26. సుజనేంద్ర 1836

27. సుజ్ఞానేంద్ర 1861

28. సుదర్శేంద్ర 1872

29. సుగుణేంద్ర 1884

30. సుప్రజ్ఞేంద్ర 1903

31. సుకృతీంద్ర 1912

32. సుశీలేంద్ర 1926

33. సుప్రతీంద్ర 1933

34. సుయమీంద్ర 1967

35. సుజయీంద్ర 1986

36. శ్రీ సుశమీంద్ర

మంత్రాలయ

శ్రీరామవేంద్ర ప్రస్తుత

పీఠాధిపతులు.

శ్రీమదుత్తరాధిపీఠం

21. సత్యపూర్ణ 1726

22. సత్యవిజయ 1737

23. సత్యప్రియ 1744

24. సత్యబోధ 1783

25. సత్యసంద 1794

26. సత్యవీర 1797

27. సత్యధర్మ 1830

28. సత్యసంకల్ప 1841

29. సత్యసంతుష్ట 1842

30. సత్యపరాయణ 1863

31. సత్యకామ 1870

32. సత్యేష్ట 1872

33. సత్యపరాక్రమ 1880

34. సత్యవీర 1884

35. సత్యదీర 1907

36. సత్యజ్ఞాన 1913

37. సత్యద్యాన 1942

38. సత్యప్రాజ్ఞ 1945

39. సత్యాభిజ్ఞ 1948

40. శ్రీసత్యప్రమోద

ప్రస్తుత ఉత్తరాధి

పీఠాధిపతులు

పీఠాధిపతుల ప్రక్కన వేసిన సంవత్సరములు కొన్నిచోట్ల నిర్ణీతములు కావు

+ గుర్తుగల స్వాములు పీఠాధిపతులు కారు. ఇవి ముఖ్యమైన మూడు పీఠముల

పరంపర గ్రంథవిస్తర భీతిచే తదితర 37 పీఠస్థలైన స్వాములు వారి పట్టిక వ్రాయలేదు
అష్టమఠములందు

1. పలిమారు 28 గురు ప్రస్తుతం శ్రీ విద్యామాన్యతీర్థులు

2. అదమారు 30 ప్రస్తుతం శ్రీ విజయేశ్వరతీర్థులు

శ్రీ విశ్వప్రియతీర్థులు (భావి)

3. కృష్ణాపూరు 35 ప్రస్తుతం శ్రీ విద్యాసాగర తీర్థులు

4. పుత్తిగె 29 ప్రస్తుతం శ్రీ సుగుణేంద్ర తీర్థులు

5. సిరూరు 30 ప్రస్తుతం శ్రీ లక్ష్మీవర తీర్థులు

6. సోదె 35 ప్రస్తుతం శ్రీ విశ్వోత్తమతీర్థులు

7. కాణూరు 29 ప్రస్తుతం శ్రీ విద్యావారిధి తీర్థులు

8. పేజావర 31 ప్రస్తుతం శ్రీ విశ్వేశ్వరతీర్థులు

శ్రీ విశ్వవిజయతీర్థులు (భావి)

ఇతరమఠాలు :- భండారు కేరి - ప్రస్తుతం శ్రీ విద్యామాన్యతీర్థులు పలిమారు
పీఠాధిపతులు గూడా (మధ్యాచార్యుల గురువు అచ్యుత ప్రాజ్ఞ పూర్ణ ప్రజ్ఞ పరంపర)

శ్రీ వద్మనాథ తీర్థుల పరంపర (శ్రీ పాదరాజపీఠం ముళుబాగలు)

మధ్యాచార్యుల ప్రత్యక్ష శిష్యులు ప్రస్తుతం శ్రీ విజయనిధి తీర్థులు

మాధవ తీర్థ పరంపర మజ్జినేన హల్లి పీఠం. ప్రస్తుతం శ్రీ సత్యమాధవ తీర్థులు

అక్షోభ్య పరంపర - ప్రస్తుతం శ్రీ రఘుదాంత తీర్థులు

వీరుగాక తుళువ శిష్యులు గోకర్ణ, సుబ్రహ్మణ్య - కాశి బాలెగారు అక్షోభ్య,
మాధ్యగౌడీయ (వైతన్య) బెంగాలు చిత్రాపూరు, భీమన కట్టె, కూడ్ల, పీఠ పరంపరల
పెక్కు ద్వైత సాంప్రదాయ యతి వర్యులు మధ్య శాస్త్ర ప్రచారము గావించు చున్నారు.
ఆంధ్ర, కర్ణాట, మహారాష్ట్ర తమిళనాడు, యుత్కళవంగ ప్రదేశములందు ద్వైతతత్వ భక్తి
ప్రబోధముచే విష్ణు సర్వోత్తమత్వమును బోధించు స్వాములు భారతావనిని పరమ
పవిత్ర క్షేత్రమున రించు చున్నాడు.

ద్వైత మత వ్యాప్తి మిక్కిలముగా జెంది ఉడిపి అష్టమఠములు - గోకర్ణ, భీమన
కట్టె భండారుకేరి పేజావర కాణూరు పుత్తిగె, సుబ్రహ్మణ్య. ఇత్యాది 37 మధ్యాచార్య

పీఠములు వెలసినవి.

ఉత్తరాది మఠం సోసలె వ్యాసరాయల మఠం, రాఘవేంద్రస్వాములవారి మఠములు పెక్కు శిష్యులతో, మందిర. క్షేత్ర, జడ - జంతు జీవ- మానవ పరివార ములతో శ్రీహరికి నిత్యసేవజరిపించి జనులకు మార్గదర్శకులుగానున్నారు. శ్రీ సత్యాభిజ్ఞులు శ్రీ రఘూత్తమ తీర్థులు, శ్రీ సత్యజ్ఞాన శ్రీ సత్యధాన తీర్థులు ప్రస్తుతము శ్రీ సత్యప్రమోద తీర్థులవారు ఉత్తరాది పీఠమున మిక్కిలి జ్ఞాన వైరాగ్య భక్తి సంపదలతో ప్రఖ్యాతి గన్నారు. వీరభక్త కోటి తండ్రులపితండములుగా నున్నది.

శ్రీ సోసలె వ్యాసరాయపీఠములో

“ శ్రీ వ్యాసరాజతీర్థులు గురించి ఇంతకుముందే చెప్పబడినది. వీరితరువాత మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి గన్నవారు శ్రీ రఘునాథతీర్థులు (శేష చంద్రికాచార్యులు) శ్రీ జగన్నాథతీర్థులు (భావ్యదీపికాచార్యులు) శ్రీ విద్యావారిది తీర్థులు, శ్రీవిద్యాప్రసన్నతీర్థులు పరమగురు, గురువుల శిష్యులైన శ్రీ విద్యాపయోనిది తీర్థులవారు ప్రస్తుత శ్రీవాసరాయపీఠము (సోసలె)నలంకరించి మిక్కిలి విద్యద్యశోసంపద్యాప్తిచే శిష్యుల ననుగ్రహించుచున్నారు.

శ్రీవిజయేంద్రతీర్థుల వారినుండి ప్రత్యేకమైన శాఖ తిరునల్వేలి, శివపుర హంపి, మధురలోనుండి శ్రీరాఘవేంద్రస్వాముల పరమగురువులగు శ్రీ విజయీంద్ర స్వాములవారిచే కుంభకోణమున వెలసినది. వీరు అరువది నాలుగు విద్యులలో నిష్ణాతులు. శ్రీ అప్పయ్య దక్షితుల వారిని అరువది నాలుగు విద్యా వాదనలో గెలిచినవారు మహామనీషులు. వీరితరువాత శ్రీ సుధీంద్ర స్వాములవారు శ్రీ రాఘవేంద్రస్వాముల వారిగురువులు కుంభకోణమున ప్రఖ్యాతి గన్నవారు హంపి విజయనగర సామ్రాజ్యములోని భువనగిరిలో శ్రీ కృష్ణ దేవరాయలవారి ఆస్థానవిద్వాంసులగు వీణ కృష్ణభట్టు కుమారులు వీణ తిమ్మనభట్టునకు పుత్రులైన వేంకన భట్టుగారే శ్రీ రాఘవేంద్ర స్వాములవారు. వీరు కుంభకోణము వదలి సంచారమున, బొంబాయి పూనా, బిజాపుర మీదుగా ఆదవాని దగ్గర మంచాలె అను క్షేత్రమును ఆదవాని నవాబు సిద్దిక్ మసూద్ వద్ద అగ్రహారముగా స్వీకరించి క్షేత్రపాలిక యగు మంచాలమ్మ దేవత యనుజ్ఞచే “ మంత్రాలయ ” అను దివ్యక్షేత్రమున బృందావనస్థులై 320 సంవత్సరములైనది. ఇంకనూ 380 యేండ్లు బృందావనమున విరాజిల్లుచు ద్వైత భక్తి

మార్గమున భక్తులకు మోక్షమార్గమును జూపుచుండగలరు. కల్పవృక్షముని కామదేవుని, భక్తచింతామణియని భక్తులచే కీర్తించబడుచున్నారు. వీరి ఆపారమహిమ జగద్విదితము. మూలమధ్య పీఠముల వారు, భక్తులనేకులు. వీరిబృందావన మందిరములను, ఢిల్లీ బొంబాయి. మదరాసు ఇది అదియననేల పెక్కునగరములలో వెలయించి నిత్యపూజలచేసమర్పించి జగద్గురు శ్రీ మన్మధ్యవార్యుల వారి ద్వైత తత్వవాద భక్తమార్గమును, సులభసూత్రముగ జనులకు అందించుచున్నారు.

మధ్యవార్యుల ద్వైత సంస్థకు యెవలెనీకీర్తి, జ్ఞాన భక్తి వైరాగ్యసంపదలు గురిపించిన ప్రాతః స్మరణీయులు, నిత్యసంస్తవనీయులు, శ్రీ జయతీర్థ (ఓకాచార్యులు) శ్రీవ్యావతీర్థ శ్రీరఘూత్తమతీర్థ శ్రీవిజయాంధ్రతీర్థ శ్రీరామవేంద్రస్వాములు మనదేశమాత ప్రసాదించిన మహామనీషా పుత్రరత్నములని చెప్పక తప్పదు. సత్యలోకమున శంకుకర్ణయను నిత్యతత్వము, ప్రహ్లాద బాష్టకవ్యాసతీర్థ శ్రీరామవేంద్రస్వాములుగా నవతరించి నారనిప్రతితి " భవంతిపూరుషాః లోకే మద్భక్తా స్సామనువ్రతాః అని భాగవతప్రమాణము మందేచెప్పబడినది. మంత్రాలయ స్వాముల పరంపరలో శ్రీ రామవేంద్రస్వాముల కీర్తిని యిబ్బడి ముబ్బడిగా పది దిక్కుల విస్తరింప జేసిన శ్రీ సుజయాంధ్రతీర్థులవారు నిత్యసంస్మరణీయులు ఎడతెరుపలేని యాత్రికులకు నిత్యాన్నదాన వసతులు మెరుగు పరచిన మహనీయులు .

ప్రస్తుతము ఉత్తరాది పీఠమున శ్రీసత్యప్రమోదతీర్థులు, సోసలె వ్యాసరాయపీఠమున శ్రీ విద్యాపయోనిధి తీర్థులు, మంత్రాలయ రామవేంద్రస్వాములపీఠమున శ్రీ సుశమీంద్ర తీర్థులు విరాజిల్లుచున్నారు.

పేజావరు మఠాధిపతులగు శ్రీ విశ్వేశతీర్థులు,

ప్రస్తుత కాలము వారికి హృదయమునకు హత్తునట్లుగా శ్రీ పూర్ణప్రజ్ఞమహా విద్యాలయమును (UNIVERSITY OF MADHWA PHILOSOPHY)

బెంగళూరులో నెలకొలిపి మహావిద్వాంసులను ఆచార్యులను భక్త శిఖామణులను తయారుచేయుచున్నారు. ఆసేతు శీతాచల ప్రదేశంతమంతయు నిండిన వీరి జ్ఞాన భక్తి విద్యాప్రావీణ్యతా వ్యాప్తి నిష్కస్వర్ణాక్షరముల లిఖింపదగినది. ఈ మహాను భావులందరిని నిత్య సంస్మరణజేసిన మాత్రముననే జ్ఞాన భక్తి వైరాగ్యములు లభించును. వీరి

విద్యాగురువులు భండారు కేరి స్వాములు శ్రీ విద్యామాన్య తీర్థులు వారిగురువులు శ్రీ సత్యద్వానతీర్థులు ఈ దృశజ్ఞాన భక్తి వైరాగ్యములను దెనందిన చర్యలలో తెలుపు ద్వైతమార్గ ప్రకాశమే యీ కావ్యమునకు హేతువు

ప్రథమాశ్వాసమున, దీని ప్రాశస్త్యము చెప్పబడును. ద్వితీయాశ్వాసమున శ్రీమద్వేంకటేశ వ్యంగ్యవైభవమును చతుర్క్తులలో శ్రీ తిరుమల తిరుపతివేంకటేశుని సంబోధించి శతకశైలిలో ద్వైత శాస్త్రప్రస్తావన, ప్రాచుర్యము ఆవశ్యకత, నిర్గుప్త త, నిరూపించుటకు ప్రయత్నించబడినది. లౌకిక విషయములు అధునాతన వాదములు తడవబడినవి.

శ్రీమన్మహా విష్ణువు దశాద్యనేకావతారముల వివిధ సత్యరూపముల, లీలా మానుషవేషముల స్వీయప్రభలను వెలయించి, "యదాయదాహి ధర్మస్య గ్లానిర్నవతి భారత, అభ్యుత్థాన మధర్మస్య తదాత్మానం సృజామ్యహం" అను శబ్దాను సారము. తదాతదా కృత, త్రేత, ద్వాపర యుగముల నాల్గు పాదముల ధర్మమును నడిపించుచు ప్రస్తుత కలియుగమున "కలౌ, వేంకట నాయకః, అనియు" కలౌ నామ సంకీర్తనం అనియు నిరంతర హరి నామస్మరణమే శతకోటి యజ్ఞయాగాదుల ఫలమని, కర్మయోగఫలసారమని, దివ్యభక్తి సాధనమే పరమోత్తమ ముక్తి మార్గమని నిత్యకల్యాణము సచ్చలోరణముగా ప్రపంచమునందలి దివ్యక్షేత్రములన్నింటికి తలమానికముగా, "కలియుగ వైకుంఠము గా వెలసిన శ్రీ మత్తిరుమలేశ, శ్రీ శ్రీనివాస, శ్రీ పద్మావతీశ, శ్రీ వేంకటేశ, శ్రీ బాలాజీ, తిరుపతి వేంకన్న, కొండలరాయడు మలని యప్పన్. తిరుమల దొర (LORD OF SEVEN HILLS) అను దివ్యనామముల సర్వమతముల వారిని, ఆజాలవృద్ధులను నరనారీజన సందోహమును, ధనిక - దీన దేశ - విదేశ జనుల, వేలు, రిక్షలు, కోట్లకు పైగా, నిత్యము తనదరికి రప్పించుకొనుచు. భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్యములు ప్రసాదించుచు శ్రీ వైష్ణవ మహిమా పూర్ణప్రబోధమూర్తిగా వెలుగుచున్నాడు. కలియుగమున భక్తి యొక్కోటియే ధర్మపాదము. ఆ ప్రభువును మ్రొక్కుచు, చిక్కుప్రశ్నలు వేయుచు వ్యాజస్తుతి శతకరూపమున గొలుచుటే ద్వితీయాశ్వాసము

వేదవేదాంత, తర్కమీమాంసాది తర్కప్రామాణ నిరూపణాదులచే భక్తియే

పరమోత్కృష్ట సాధనమని భగవత్సమక్షమున, మొఱవెట్టుకొనుటే యీ శతకప్రక్రియ. వ్యంగ్యమర్యాదచే వ్యాజస్తుతిచే చిత్రము హత్తునట్లుగా జెప్పుటే యీ యాశ్వాసో సాక్షేణము " ముక్కన్య ముక్కార్థ " మనుటకంటె కొరుకుడు బడని న్యాయతర్కసూత్రముల తర్జన భర్జనల కంటె, నోరు దిరుగని జటిల పదబంధములకంటె, తేలికగా, హృదయంగమముగా, జానపదులకు అమాయక భక్తులకు బోధించుట శతక వాఙ్మయకారుల కావారమైయున్నది. అమాయక మనిపించు చమత్కార ప్రశ్నలతో, సన్నిహితత్వంతో, జంకులేని రీతి దైవమును సంభాషణలలోనికి, లాగుటయే వ్యంగ్యవాగ్దర్శ మహిమ, చనువుచే సన్నిహిత మగు భక్తి.

వచన కవితా పితామహుడైన అన్నమాచార్యుల, మరియు వారి సమకాలీనులని జెప్పబడు పురందర దాసుల మరియు త్యాగరాజు, రామదాసు కనక దాసు, విజయ విఠల దాసు మొదలగు దాస సాహిత్యముల నలరారు రాగ భావ తాళ రూపరసక్రియా విష్కారములైన సంగీత సాహిత్యవాగ్గేయ కారకుల బోధనల నిమిడ్చి భగవంతుని ప్రశ్నించి సమాధానములు బడసి సుముప్తితో స్వప్నాను భూతిజెందుట యీ ఆశ్వాసమున నడచినశైలి. దాక్షిణాత్య శైలీ మనోహరములై, భక్తిపుంజ నికుంజములై, పరిమళ భరితపుష్ప దామములై చంపక, పున్నాగ దవన మరువ తులసి దళ సమర్చనములై నిత్యసేవలను గొల్చు వాక్కునుమములే యీ సీసపద్యముక్తకములు. ప్రహేళికల నిపించు చతురోక్తులు తృతీయాశ్వాసము, త్రివిక్రమ వామనుని పాదమలు, భూ, నభో పాతాళముల నాక్రమించి విక్రయించునట్లు, త్రిపద ఛందస్సున దాదాపు 650 లకుపైగా ముక్తకములతో అలతి అలతిపదములతో సాగినది. వామనమూర్తియయ్యును ముల్లోకముల మూడు పాదముల నాక్రమించు విష్ణుసర్వోత్తముని త్రివిక్రమమును, మూడు పాదముల త్రిపద ఛందస్సుతో వర్ణించుట దైవిప్రేరణ. మదలృక్తచేగాడు.

ఆంధ్రవాఙ్మయమున త్రిపద ప్రక్రియ నెవ్వరూ ప్రయోగించినట్లగ పడదు. సర్వజ్ఞుడను జంగమ శివయోగియే కన్నడ వాఙ్మయములోదీనిని ప్రవేశింప జేసెనన వచ్చును. కన్నడ భాషలో వచ్చిది. - కంద, రగడడ, ఉత్పళికలను తరువోజ, మధ్యాక్కరలవలె దేశి ఛందస్సును గ్రహించిన ఉభయ భాషా ప్రాజ్ఞులైన, పాల్కురికి సోమనాథుడు, ఉడుసోమనాథుడు చామరసుడు త్రిపదుల నెందులకోతెనుగున బ్రయోగింపలేదు. సర్వజ్ఞుని వచనములకే త్రిపదులను పేరు. పది మాత్రలకు యతితో

మాత్రం మొదటి పాదమును, యతి పాటించక పడునేడు లేక పడునెనిమిది మాత్రంలో రెండవ పాదమును. పదుమూడు మాత్రంలో మూడవ పాదమును కుదించినాడు: ప్రాసనియమము - ప్రాసయతి పాటించినాడు. గచ్చచ్చెలిలో వచనము వలె నాశువుగా నుడివికొనుచు జంగమ శివయోగియై దేశాలనము గావించినాడు. సాగసైన ప్రాసతో అలంకారములతో, సామెతలతో, లోకానుభవసూక్తులను బసవేశ్వర, బసవణ్ణ, వీరబసవంత ఆక్రమహాదేవి - నిజగుణ కవుల వలె శివశరణ భవుల వలెనుడువుచు, నిలచిన చోట నిలువక నడచి వెళ్లెడి వాడని జనవాక్యము. ఏడు కోట్ల ఏడు లక్షల ఏడువేల డెబ్బది వచనములు చెప్పితినిని స్వయముగా జెప్పుకొన్నాడు. ఉత్తంగి చెన్నప్ప గారి యభిప్రాయమున, నితడు సుమారు పదునారవ శతాబ్దము వాడనియు, ఇతని వచనములు ఆరువందల వరకు సేకరించి తాత్పర్యము వ్రాసిన " కలమదాని గురురాయ అను కన్నడ కవి నుడివినాడు.

సర్వజ్ఞుని నిజమైన పేరు తెలియదు. ఇతని తండ్రి ధారవాడ జిల్లా మాసూరు గ్రామ వాసియైన భూసురుడు. తల్లి అంబాలూరు గ్రామమునకు జెందిన మాళి. ఇతడు అక్షరముల దిద్దినవాడు కాదు. " శర్వు శివునండతో సర్వపాతనుడినేర్చి గర్వహీనత శాస్త్ర పర్యతమునైతినిని సర్వజ్ఞాడనియె జనులార " అనిజెప్పు కొన్నాడు.

ఇతడు వీరశైవుడైననూ, సర్వమత సామరస్యం - నియమనిష్ఠల పాటించని వారిపై నేవగింపు - అన్నిమతముల లోటు పాట్లను నిర్భయముగ ఖండించుట - విశేషాను భవములనే నీతి వాక్యములుగా చెప్పుట సాగించినాడు. కొన్ని చోట్ల పరుషములుగా నున్నను. నిజము నిష్కార మని వెరవక చెప్పవలసినది నిర్భీతిగా నిస్సంశయముగా నుడివినాడు. సర్వజన సమ్మతములైన యీతని కొన్ని వచనములను, ఆక్రమహాదేవి వచనములను దూషణలు లేని వాటిని నిసర్గ రమణీయములైన వాటిని " అనియె " నని భావాను సారమొనరించితిని. త్రిపదులను ఆంధ్ర వాఙ్మయ లోకమునకు బరిచయ మొనరింపబాని నాల్గవ చందః ప్రస్తారమున, ఐదక్షర గణముల ఇంద్ర, చంద్ర, భర, నలలతో, ప్రాసనియమముతో, ప్రాసయతి సౌభ్యముతో, మొదటిది రెండవదియగు పాదముల సమముగా నిరువది మాత్రలతో, పదిమాత్రలకు యతిబాంధవుచు, మూడవ పాదమును ప్రాసతో పదమూడు మాత్రలకు కుదించితిని.

తెనుగున " అటవెరిది " సాగసు, కులుకు, నడక, వేమనయోగికోకనికే తెలుసున్నట్లు కన్నడపు త్రిపదనూక్తుల, యందము ముక్కు సూటినడక, నిర్వాక్యీణపు వ్యంగ్యము, క్లుప్తత, సుమసారభము సర్వజ్ఞుని కోకనికే చెల్లును. అణ్వంశమున, అఖిలాండ దర్శనము జూపించు, భావసౌకర్యము. నిశితవాగ్దాటి పదముల పాండిక ఇతని మకరంద బిందు తుందిలమగు కవితలోగలదు. వీరమాహేశుడైనను సర్వమత సహనమును బోధించిన మహాయోగి. సంఘమున, సకలాచారముల గల కుళ్లును, కుళ్లబొడిచిన సహజవాగ్మి. నిర్దుష్టమైన నీతివాక్యముల హృదయ స్పర్శరీతి లాలించి, ముక్కుచెంపలు వేయించి నేర్పుగ త్రోవజూపింపగలదిట్ట. అందులకే అతనికి సర్వజ్ఞబిరుదుము, లోకప్రియ కవితృము. జంగమ శివయోగ ద్వైతభక్తి సంపన్నత్వము. "ఇతడహంబ్రహ్మాస్మి" యన్నవాడు కాదు. బొద్దుల, జినశ్రమణకుల, మూఢాచార భూసురుల మెచ్చడు.

అక్కమహాదేవి వచనములు నట్లే శైవభక్తి సాహిత్యమున మకుటాయమానము లైయున్నవి. వాటిలో ననర్థరత్నముల గొన్నింటిని త్రిపదుల సంఘటికరించితిని.

అక్కమహాదేవి జన్మస్థలము కర్ణాట రాష్ట్రమున " ఉడుతడి " యనుగ్రామము తల్లిపేరు సుమతి, తండ్రి నిర్మల శెట్టి దైవ ప్రసాదముగా జనించిన యామె బాల్యమునుండియే, లౌకికమార్గ విరక్తయనియు, కర్ణాట, సంస్కృత, భాషల, ఆగమ పురాణేతి హాసముల జక్కగా నభ్యసించినదనియు, ఈమె కన్నడపు వచనములను తెనుగులో ననుసరించిన రేకళిగె మఠం వీరయ్యగారు వ్రాసియున్నారు

ఆప్రాంతపు రాజా, కౌశికుడను వాడు. యామె సౌందర్యమునకు ముగ్ధుడై బలవంతమున, వివాహము చేసికొని, తీసుకొని పోగా, యామె యాతనికి, సశముగాక, అంగసంగములు హేయములని, శ్రీశైల మల్లికార్జునుడే తన భర్తయనియు, గనుక తానగ్నిశిఖనమాన ననియు. అన్యలు తనను తాకలేరనియు, వననాదుల విసర్జించి. దీర్ఘకబరీ, కేశజలమాత్రాచ్ఛాదితయై, పాదచారియై కదలుచున్న జ్యోతివలె శ్రీశైల ప్రాంతమును జేరి, కదలీనవములో శివుని ధవునిగా నారాధించి సజీవ శివసాయుజ్యమందెనని తెలిపియున్నారు.

శివ శరణ కవులవలె యామెయు అనర్గళమైన శైలిలో ననుభవసారముల

వచనములునుడివినది.

శైవమైనను, వైష్ణవమైననూ అన్యమేదైననూ పరమాత్మనుసర్వోత్తమునిగా నెంచి సేవించు భక్తిమార్గము ద్వైతమే. పరాత్పరుని, వివిధనామరూపముల గొలుచు వారు. ముక్తియోగ్యులగు ద్వైతభక్తి శిఖామణులే, సంస్తవనీయులే, వారి నీతి వాక్యములు సుగ్రాహ్యములే కనుక, యీమహాసాధ్వి వచన మౌక్తికములను కొన్నింటిని " అనియే " నని ద్రిపదుల నను సరించితిని.

చతుర్థాశ్వాసము దండకము మంత్రాలయ శ్రీ రాఘవేంద్ర గురుసార్వభౌములనుద్దేశించి వ్రాసినది. 1944 లో నంద్యాలలో శ్రీరాఘవేంద్ర బృందావనారాధనా సమయమున భక్తితో పాడినది. ఆనాటి విద్యజ్ఞులు, మెచ్చినది. సార్వభౌమబిరుదము శ్రీ సోసలే వ్యాసరాయలవారికి, శ్రీ మంత్రాలయ రాఘవేంద్రరాయలవారికే జెందును. ఇరువురును "ప్రహ్లాద రాయ " నామక నృసింహభక్తశిఖామణి ప్రహ్లాదుని యవతారములే కదా. ఏడువందలయేండ్లు బృందావనములో వెలసి భక్తులకు వరము లిచ్చుచు. మోక్షమార్గమునుజూపుచు, దేశ దేశాంతరముల వారిని జేరబిల్చుచు తిరుపతికి తరువాత అంతటి దివ్య యాత్రాస్థలమైన మంత్రాలయ గ్రామ రమ్యక్షేత్రమున అఖండమహిమాజ్యోతిలో వెలుగు భక్తజనచింతామణి. నతజన కామధేను, - ఆర్తత్రాణ పరాయణ ద్వైత భక్తిపుంజము - కలియుగ కల్పతరువు అని ప్రసిద్ధిజెందిన శ్రీ మూలరామపాదసేవాసక్త వేదవేదాంగ న్యాయ వ్యాకరణ శాస్త్రపారీణ పరిమళేతి సుదాచంద్రికా వ్యాఖ్యా ప్రస్తారక శ్రీమత్ రాఘవేంద్రగురు సార్వభౌముల దండకము నిత్య పఠనకై కూర్చబడినది.

పంచమాశ్వాసమున, సకల తత్వదేవతా కృతి రత్నమంజరి యను కృతులు సంగీత శాస్త్ర పారీణులు, గాయకులు పాడుకొనుటకనువుగా సమర్పింపబడినవి.

శ్రీమన్ మద్వాచార్యుల ద్వైత పీఠ పరంపరలో శ్రీ సుధీంద్ర స్వాముల వారి తరువాత పీఠమలంకరించిన శ్రీ రాఘవేంద్రస్వాములవారికి సుధీంద్రసుతులని ప్రతీతి. శ్రీ రాఘవేంద్రస్వాములగురువులు శ్రీ సుధీంద్రస్వాములవారు. వారికి ముందు గురువులు. పీఠాధీశులు అగు శ్రీ విజయీంద్ర స్వాముల వారు పఠమ గురువులు. " సుధీంద్రసుతసుత " అను ముద్రతో దైవానుగ్రహముతో నాకించిత్సంగీత జ్ఞానముతో కృతులు రచించి పాడుకొన్నాను. ఈ ముద్ర శ్రీరాఘవేంద్ర స్వాముల వారి

దివ్యానుగ్రహం.

సుధీంద్ర సుతులైన శ్రీ రామవేంద్రులచే నుత, పాగడబడిన, అనుదిన షోడశార్చనలచే పూజలందుకొనుచున్న బ్రహ్మకర్పిత శ్రీమూల రామవిగ్రహస్థ సర్వోత్తమ సర్వాంత ర్యామియగు విష్ణునకు అంకితముద్రచే సమర్పింపబడినది.

కొందరు భక్తులచే కడపరేడియో వారిచే గానము చేయబడుచున్నది.

ఈశుడు పురుషుడే, అతడు విష్ణువే సకల నామములతనివే అతడే జగదీశుడు -
సృష్టి స్థితి లయకారుడు - జీవులు అతని సేవకులే, భక్తి యొక్కటే అతని చెంత
జేరుమార్గము. వేదములచే మాత్రమే అతనిని దర్శించుటకు వీలగును. అతడు
సత్యం - అతని చర్యలు సమస్తం సత్యం అందువలన యీజగత్తు సత్యమే.

నాహం కర్తా హరిః కర్తృత్వత్పూజా కర్మచాఖిలం
తథాపి మత్కృతాపూజా - త్వత్ప్రసాదేన నాన్యథా
త్వదేయం వస్తు గోవింద తుభ్యమేవ సమర్పితమ్
ఓం శన్నో మిత్రః శం వరుణః
శన్నో భవత్యర్థమా ।
శన్న ఇంద్రో బృహస్పతిః ।
శన్నో విష్ణురురుక్రమః ।
నమోబ్రహ్మణే । నమస్తేనాయో ।
త్వమేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మాసి ।
త్వమేవ ప్రత్యక్షం బ్రహ్మవాదిషమ్ ।
ఋతమనవాదిషమ్ । సత్యమనవాదిషమ్ ।
తన్నామావీత్ । తద్వక్తారమావీత్ ।
ఆవీన్మామ్ । ఆవీద్యక్తారమ్
ఓం శంతిః శంతిః శంతిః

ఇతి సుధీంద్ర ప్రహ్లాదుః

శ్రీ రాఘవేంద్ర గురుసార్యభౌమాంతర్గత

శ్రీ భారతీ రమణ ముఖ్య ప్రాణాంతర్గత శ్రీ వేంకటేశ శ్రీ శ నదా విజయతే

శ్రీ శ్రీ శ తత్త్వామృత మంథనమ్

ప్రథమాశ్వాసము

1

శ్రీమూలోంకృతి భూర్భువస్సువ సవిత్
స్వప్తిస్థితి ధ్వంసక
స్వామీ యిర్వదినాల్లు తత్త్వ తతిపై
సర్వాధిపత్యమ్మునౌ
నీ మాహాత్మ్య మచింత్యమద్భుతమనున్
నిత్యమ్ము లామ్నాయముల్
ప్రామాణత్రయి, పంచభేదములు జీ
వశ్రేణులున్ శ్రీపతీ

2

వేదనిరూపితుండజాడ!
విశ్వవిభుండవు నీదు శక్తిచే
చోదితు లిన్వతంతులును
జాడ రమాది సమస్త దేవతల్
వేదితు లుచ్చనీచగతి
విజ్ఞత నిగ్గను జీవు లెల్లరున్
మాధవుబోలు దైవమును
మధ్వసముండు గురుండు లేరనన్

3

సిరియే విశ్వవిభూతి, కాల మదియే శేషిహి, బ్రహ్మాండమే
సరి సృష్టిప్రజ, ప్రాణముల్ పరిజనుల్-సంహారుడే రుద్రుడౌ
వరపుత్వాస న భానిలానలగతుల్ - భాస్వజ్జగచ్చక్రముల్
హరి నీవే సకలాంతరంగముల నంతర్యామివౌ సత్యమున్.

4

సిరి తా బాదములొత్తగా నమృతముల్ క్షీరాబ్ధి నుప్పొంగగా
నురగంబే శయనంబుగానలువవే దోక్తుల్పబోధింపగా
హరు డీంద్రాదులు మెచ్చ విశ్వగతిబర్యాయమ్ము రక్షించున్
హరిసర్వోత్తమ ముఖ్య ప్రాణ గురురాజాంతర్గ తా వింటివా

5

గరిమన్ గావ్యము విశ్వశ్రేయమునకై - గైసేయు కాలమ్ము దా
నరిగెన్ స్పార్థమె గమ్యమౌ రచనలం-ధశ్శీల, దౌర్భాగ్యదు
ర్భర దుర్భావ కుశబ్ధ భాండకములే ప్రఖ్యాత పాకాలుసుం
దరసౌహార్ద్ర సుగంధ సూక్తముల సందర్భాలుగా దోచెరా

6

వ్యాసప్రచేతసాదులను-బాణుని దండిని గాళిదాసులన్
భాసు గవిశ్రయమ్మును, బ్రబంధ క వీంద్రుల, బోతనాదులన్
గోపిటబూలబూజలిడ-దుర్వ్రతమందురు నేటివార్షధా
యాసమలంకృతుల్ రసము. వ్యాకరణమ్మునియీసడిం తురే

7

పడికట్రాళ్ళను భావకర్తమములన్ బాషాణ పాకమ్ముతో
నడుసుల్దొ క్కెడువ్యాకృతీరహిత శ-య్యాభావ దుశ్శాసనుల్
నడివీధిన్నవితాలతాంగి వసనాల్పానా విభూషాదులన్
పడిదూయన్ విరసుల్లిగంబరులుగా - భాషంబ్రవేశింతురే

లలిత నిసర్గసుందర క-లాప తరంగ తరంగిణి ధ్వనుల్
కలిత కుహూకుహూరవ పి-కమ్మల కమ్మని రాగతానముల్
చలితమృదంగసంగతుల-సాగు మరాళ మయూరయానముల్
వెలసెడు దివ్యకావ్యములు వెట్టివలందురు నేటి పండితుల్

చందస్సుందరరీత్యలంకృతుల విశ్వశ్రేయ కావ్యాల, పే
రిం దేవీకృతులంచు ముట్టరుకదా-రిక్తప్రబోధాగ్రణుల్
వందే విష్ణవజ్ఞాల కీలరచనా - పారీణ వాఙ్మూలలన్
సందేహింపరుబాదె సేయుటకు విశ్వశ్రేయ సాభాగ్యమున్

కటుతిక్రాష్ట్ర కషాయనిర్లవణపుం గద్యంపుబద్యమ్ములై
రటనార్పాట దివాంధ ఖంజగతి గుండ్రాల్లంగడుందూలు త
త్కుటిలాచార సురాస్రమత్త గణికా-గోష్ఠిస్థల శ్లేషలో
పటిమార్థంబుల గావ్యసుధ్వనుల స-ద్భావంబు లెందుండునో

విషమ గ్రామ్య నిషిద్ధ శబ్దతతితో-విశ్వవయోగంపు స
ద్విషయంబు ల్చలుకంగరాదనుచు సం-వేదింపరే ధీనిధుల్
సుషమోల్లాసజగద్దీతంబులగు సత్సక్తులృపాదింపువో
ఋమలైగాని వచించిరే రచనలం-దింపైన సత్కావ్యముల్

అమిత ప్రజానురంజకములైన సమాన సమాజశ్రేయముల్
ప్రముఖత గాంచవే జగతి భాను శశాంక సువంశ భోజనా
లములను, కాళిదాసునుడి రాయలకీర్తిని, దిగ్గజాల స
ద్విమల సుకావ్య ధారలను-వెండి తదున్నతి నేడు గాంతుమే

13

ఏతత్సాదృశహీనదీన దశయం-దేమూలనున్నాడవో
దాతేశాన సురేంద్ర ముఖ్య వినుతా-త్పండు నిన్నెచ్చుటల్
తాతల్లండుల పాతవచ్చడుల వ్రాతల్కోతల ద్వాన్నముల్
గోతుర్దీయుడు పూడ్చుడందురుగదా - గోవింద దిక్కివెరా

14

సిరిపతివీపు పాల్కడలి- శ్రీసతిసేవల బాముపాన్నుపై
గిరిజగిరాం శచీపతుల - గీతములన్నివి తన్నయింపుచున్
దోరవలె దూగు కాలమిక - దూరములయ్యెనిమీలనేత్రముల్
విరియగ, విశ్వశాంతి మురిపంపగ-గల్గివికమ్ములెమ్మికన్

15

యదా యదా ధర్మము-యాచ్యమానో
పదేపదే దానిని - బాదుకొల్పన్
సదావతారమ్ములు-సల్పుడేవా
గదాధరా-కల్గివి-కానరావా

16

ఆస్తికులుం గవటులరై
నాస్తిక విషయప్రసక్తి - నరపశువులరై
వాస్తవమగు సత్యమ్ము ఐ
రాస్తము గా వింప జూతు రరుదెంచగదే

17

మతము లతి ప్రమాదకర-మౌఢ్య తిరోగమ స్వార్థసేవ సం
గతులను నైక్య భావుకులు-గాంతురై సర్వము నేకరీతిగా
చతురకుయుక్తి కుట్రల బ్రజామతముల్గ ను రాజకీయ పుం
మతముల న వ్యరీతులవి - మానవజాతికి మేలుగూర్చునే

మనసుహితమ్మదే మతము-మానిసి కీధర బిన్నబిన్నమై
నను, సహనమ్మతోమనుట-నాణ్యత, యైక్య మసాధ్యమేకదా
మనుజుని స్వేచ్ఛసమ్మతము-మాన్యగ లే మది మంకుపట్టుతో
మనమత మేదియైన మరి-మానగరాదుగ మానవత్వమున్

లోకము భూమి గ్రామము నిలుం దలి దండ్రి కళత్ర బాంధవా
నీకదశేంద్రియా స్థ,మత-నిష్ఠలు బిన్నము లాత్మత్వప్తికై
తేకువతోస్వకీయ హిత దివ్య విదానము బాయలేరు ము
ల్లోకము లేకమైన మరి-లోకువకారు జనాంతికమ్ములన్

అవిరళ త్యాగ యోగవ్రతయజ్ఞ తపో విధి సాధనక్రియా
ప్రవిమలశీలరై, మతప్రవక్తలు దివ్యపదానుగాములై
వివిధహితోపదేశముల-వెల్గులొసంగిరి విశ్వశాంతికై
యెవరిహితమ్మువారలు గ్రహించి చరించి తరించురీతులన్

మతము ల వేవియైన మన -మంచి రచించెడు దివ్య సంస్థలే
మతముల త్రోవ లెల్లబర-మాత్మ పదమ్మును జేరుదారులే
మతముల గీడులేదు మద-మత్తులు గొందరి దుష్ప్రవృత్తులే
మతముల సాకుతో బ్రజల-మాన ధనమ్ముల దోచునైచ్యముల్

వివిధమృషాకుభావ్యముల-బీరములైన విచిత్రసీతులన్
ఉవిదల పాండు ,తీర్థసుఖ-యోగ మలంకృతి దక్షిణార్పణల్
పవలును రేలుబాసలు, కు-భాషణ, నోటుప్రనోటుశక్తితో
వివశత రాజకీయకుల పితములాలు మఱా మించన్

23

కులములు జన్మమాత్రమున, గుంపన లివ్వ సుమారుకావు త
త్కులముల సత్పుతుల్ యశము-గూర్చగజల్లని చంద్రకాంతులె
కులములు ధర్మకౌశలపు గుర్తులు కానియ సహ్యమైన యీ
కులముల రొచ్చుకాదు మృగ-కూటనరాధమ నీచసంగతిన్

24

పులుగులు జంతువుల్ నరులు-బోలికలం దెగలె మెలంగి, త
త్కులపుగులాయమందు గుమి-గూడుట దోషముకాదు నైజమే
కులమున నెచ్చుతగ్గులిడి గొప్పలకోసము తన్నుకొంటలే
తులువతనమ్ము మాను డది-దొడ్డ మనస్సుల విశ్వశాంతికై

25

కులములమధ్యనైరముల గోరిరచించెడు నీచమానవుల్
కులపు వివక్షతో గొలుపు - కూటము లెంతురు స్వార్థబుద్ధిచే
కలుపులు దీయుకై వడిని - కల్మష చిత్తుల దూరముంచు చో
కులపుబ్రసక్తు లుండవు ని-గూడ విచారము మాసిపోయెడున్

26

ప్రళయము సంగరమ్ముల వివత్తుల బుట్టుక చాపులందు కా
నల నడిసంద్రమందు గగ-నాల విమాచి మశూచి వేశలం
గలవె కులస్పృహల్ కలిసి కట్టుటగాక, ఖలోపజీవులే
కులముల జిచ్చబెట్టెదరు, కోవిదు లెప్పుడు మెచ్చరీ గతుల్

27

ఎవరి మతమ్ము వారలకు-నింగితమైన నదేమి తప్పు,నే
రెవరికి ముప్పురాని విధ-మేర్పడు మార్గములం చరించుచో
భువిగల జీవకోటి తత-భుక్తికి ముక్తికి కోటిమార్గముల్
దవలిన నేమి శ్రీయురగ-దంతులబోలె సుభక్తి నెన్నుచో

28

హితులు నహితులైన నరుల-నేకరీతిగ మంచి నెంచి
 వితత గతుల బాసి విమల-విజ్ఞాన సద్బోధ లెంచి
 మతవైర కులవైర గతుల-మరచి మానవతము బెంచి
 మతములేనైన మానవత-మనుజుల మతి మండవలయు

29

రుచుల భిన్నతలు వ్యక్తి స్వరూప స్వభావ ప్రభావ
 నిచయానుసార మై స్వీయ-నిరతినిల్చుకొను యత్నాన
 పవరించు, బల్మితో నితర-పంథాల నిజస్వేచ్ఛగూర్చి
 విచలితమై స్వీయ ధర్మ-విషయాల సందిగ్ధపడును

30

ఎవరియనూచాన సరళి-నింకొక గతి మార్చలేక
 ఎవరి వంశచారగరిమ -నింకొక విధిజూడలేక
 పవలురేల్ పర ధర్మమందు - భయమంది యుభయభ్రష్టతల
 చివరిదాకను శాంతిబాసి-జీకాకు పడు మానవాళి

31

తలిదండ్రీభ్రాతృవర్గముల దనరారు నలవాట్ల జీవి
 కులకులాయమునందు బెరుగ -గోరుట నైజమ్ము గాదె
 కులములన్ గార్చిచ్చుగూర్చి-క్రూరస్వార్థము బెంచు వికట
 కులపాంసనుల నీచకుటిల-కులసర్పముల కాట్లవేరి

32

పలువురు పలురీతిభిన్న - పంథాలుబూన తప్పేమి
 జరి భువి గగనాల జీవ-జాలము లేవరు గావేమి
 కులమతాల్వేరైన శాంతి-కూటాల్లితము గోరవేమి
 కులమతా ల్మించివే కాని - కులవై రమది కోతిబుద్ధి

33

ఏవరికిన్నేది నద్విహిత-మెద్ది సాధ్యముగాగజరగు
సువిధము నద్దానినెంచు-సుకృతి వ్యక్తిత్వంపుస్వేచ్ఛ
వివిధవర్గంపు వ్యత్యాస-విషయము హరియింపుచేక
సవరణ కలగల్పుకతన-సమకాంతి సిద్ధింపగలదె

34

అసమతం ద్రిగుణ సంఘముల-నదికృతమేదో ప్రవృత్తి
విశదమై వేర్వేరు విధులు-విధియించ, జీవములైలగ
కుశలతల్ ల్లణ కర్మరీతి-కులమత స్తంభాల నూను
నిశిత సమ సమాజహితము-నిర్మలాంతర్వాహినియగు

35

యవనహాణాభిజాత్యాల-నగ్రవర్ణాదిపత్యాల
నవయు నీగ్రోల్పించజనుల - నరపశువులుగాగ జూచు
భువిని యస్పృశ్యతా పైత్య - మూఢ సంగతుల లభమము
లవి నీచము ల మానుషములు ప్రవిమల ధర్మముల్గవు

36

ధనిక దరిద్ర భేదముల-దర్పస్వార్థాహం కృతులను
మనుజవర్గములు మానవత-మరచి దానవరీతి మంచి
జనులను వంచనా శిల్ప-చాతుర్యముల ముంచి, సమత
జనహిత కులమత రహిత-సమనమాజమని నటించు

37

మతవర్గ వైషమ్య రీతి-మానవరూప దానపులు
ప్రతిచోట కలహాలుబెంచి ప్రజలపై పెత్తనాల్పాని
సతతద్వేషాగ్ని రగిల్చి-జనసంఘముల జీల్చుచుండ్రు
సతిన సాఖ్యసాధముల - స్వార్థము సాధించుకొరకు

జలములు బ్రాణమిచ్చు మరి-చంపు నవే ప్రళయార్చటగతిన్
జ్వలనమహోపకారికడు-భగ్గున మండు బ్రచండకీలలన్
మలయసమీరుడే ప్రళయ-మారుత భంజకుడగ్ని గూడుచో
కులముల ధర్మభూమి మరి -కూళలు బుట్టగ బ్రేతభూములౌ

కులములు లేక పోయినను-గొప్పమతా లవికూలిపోయినన్
తొలి మనవారు వెంగలులు-దుష్టులరే యని తీర్పు జెప్పినన్
ఇలగలవర్గభేషజము-లెచ్చులు తగ్గులుబాసిపోవునే
ఇలులు గులాల కుండముల కాన్త మటా లెగద్రోయుచుండగా

లోకాల్పిన్నరుచింబరంగుటలు దాలోకోపకారార్థియై
లోకేశుండోక సాక్షియై వెలుగుటా లోచింప బిన్నత్వమం
దేకత్వమొక దర్శనమ్ము నిజమే-నీగోత్రవిచ్ఛేదముల్
సాకుల్లేసిన విశ్వశాంతి హిత సత్సమాజికా శ్లోకనే

గీతమై గుణకర్మభాగితమునై - కీర్తిం సదాచారమై
యోతప్రోతమునై పురోగతికి శ్రేయోధర్మమార్గమునై
చాతుర్వర్ణ వ్యవస్థితిం సహజ స-త్సంతాన సౌభాగ్య మీ
రీతిం గూడని వర్ణసంకరపు గేళిందేలుటే భవ్యమా

ఒకపనిచేయ నల్వరకు-మండు నియోగ మదెప్పు డెల్లెడన్
బ్రకరణముం రచించుటకు-వస్తు సమీకరణమ్ము రక్షణల్
బ్రకటపుగాయకస్థమును బంచక నల్వరు నాల్గ వృత్తులన్
సకల సమాజ సన్నిహిత-శాంతి బ్రతిష్ఠ కవశ్యమే కదా

43

మానవశ్రేయస్సునకై
బానెడు దీ. ధనబలాఢ్యపురుషార్థములున్
వానికి శ్రమదానములున్
వేని కవే శ్రేష్ఠమైన-వృత్తులుగావే

44

వివిధోపాధుల జీవులు
జనములతోస్వ స్వరూప సహకారముతో
బ్రవిమల దర్మాచరణల
వివరించు నిజాత్మనిష్ఠ-విడువగదగునే

45

మత సహనముతో పకల-మానవ విశ్వవికాస వేద సం
హితల సుశాస్త్రబోధనల - నెల్లరు మెచ్చెడు విశ్వశ్రేయముల్
అతిసహజములై వెలుగు పైందవ సన్నత ధర్మమార్గమం
దతినుతి గాది దెల్లజగ-మంత యెరింగెడు భారతోన్నతుల్

46

మనుజు పురోగతి పద్ధతి
మన మనుస్మృతి మనమె దెగడి-మానుట దగునే
పనిగొని గతిమార్చగలమె
ఇన శక్తి గ్రహతారకాదు-లెరిగెడు గ్రమమున్

47

ఎందరు బోధజేసినన - వెన్నివిధాల బుర్రాణ శాస్త్రముల్
చందముబాని వేదములు - జక్కని మార్గము లేరికూర్చినన్
గొందరు స్వార్థకాముకులు - కుత్సితబుద్ధుల నెల్ల శాస్త్రమం
దందుగుతర్కముల్హనిపి - యచ్చపు శాంతికి హాని సేతురే

సాటి మనుజుల మేల్గోరు-సహజ మానవతను బాపి
 నేటిమానవులు బూటకపు -నేర్పు బ్రహ్మచర్యముచంద్రు
 నోట తేనియ తీసిమాట-నొసట వెక్కిరింపు కాల
 కూటమ్ముదరమున గ్రక్కు-కుటిల తంత్ర మదేమి హాయి

నమరస భావులై మనుజు-జాతులు విశ్వసుకాంతి కాములై
 తమతమ ధర్మమార్గములు -దప్పక హిందు తురుష్కక్రిస్తుమా
 ర్గముల బ్రహ్మప్రయోజనపు-గాంగ్రెసు గమ్ము నిజమ్ము సోషలి
 జము జనతా నెదో నొక సు-సాధనజేసి తరింప రేలకో

అంచిత వేదధర్మనములారును నైగమ బ్రహ్మ సూత్రముల్
 పంచమ వేదమౌజయ వి-పంచిక గీత ప్రభాతరోచులన్
 ఐంచి ప్రభల్ ఖరామ లటు-బైబిలు బాఠశాలలు చీనముల్
 గాంచు దిశాంచలాల పిత -కాంతులు బ్రాగ్విభవాల వెల్లులై

ఏవం విధ కార్యమందు
 నీవే గద సూత్రధారి-నిఖిలేశ హరి
 నీవే నిర్గుణు డనునెడ
 నీ విజ్ఞానములు భక్తు-లిచ్చకమేనా

సర్వసమాన సౌహృదయ-శాంత సమాజ సుఖమ్మొకొందుయీ
 సర్వము నేకపాకమును-శత్యమి కొండగుబొత్తులేదెటన్
 సర్వము బ్రహ్మ సత్యమున - సత్యమదెల్లగు నక్షి సాక్షిస
 త్సర్వ నిసర్గ సుందర బ్రహ్మ విభిన్న భవాను భూతియున్

53

ఎనుబదినాల్గు లక్షల గు-హేంద్రియ - వాసులు జీవరాసులున్
మునుపటి కర్మ పాకముల ముక్కుచు మూర్ఖుచు స్వస్వరూపభా
వన కనునైన యూర్వ్యగతి శాశ్వతమై వరమాత్మ పన్నిదిన్
గనుగొని గాక గాంచెదరె న మఖమ్మగు ముక్తివైజమున్

54

వేదే బ్రహ్మ మటంచు దానవగతిన్ విష్కర్మ నైర్గుణ్య బ్ర
హ్మానంద స్మృతి శూన్యమున్ మలచరే-మాయాప్రబోధమ్ముతో
జ్ఞానాజ్ఞానజ లప్తివాప్తియని ప్ర-చ్యన్నంపు బౌద్ధమ్మునిన్
వావా విశ్వవిభుం దలంపరు మృషా - జ్ఞానుల్ స్వయం బ్రహ్మలై

55

తామే బ్రహ్మములగుచో
నీ మాయా విశ్వమందు - విడుముల నుడులన్
గామాదుల వంగాతము
స్వామిత్యము, రెంటు, దాము, బ్రహ్మమ్ములరే

56

గగనమమము శశ శృంగము
నగవుల వంద్యా మపుత్రు-సటవార్పటియున్
అగుణుని జగదీశత్యము
జగతిని నర బ్రహ్మలుండు-సంగతి గలదే

57

ముక్తిస్థితి నద్వైతము
యుక్తిని సాధింప ద్వైత ముడిగెడు నమచో
ముక్తి నొసంగెడు శ్రీహరి
రక్తిని గ్రహించు జీవ-లక్షణ లోకరా

ఇచ్చెడు నెనరికి ముక్తిని
పుచ్చుకు దరియించు జీవ -పుణ్యులు లేకన్
నిచ్చలు దమ మది హరి గురి
గ్రుచ్చెడు విజ భక్తులెల్ల-గొర్రెల గములా

59

నేనే బ్రహ్మ మటన్న శంకరుని జ్ఞానిన్ సంతతాద్వైతప్ర
జ్ఞానానందుని యుక్తి భక్తి గరిమన్ శంకింప గాలేముతా
నా నారాయణగౌర్వ నాతడిడ బ్రహ్మనంద నివ్యంద మా
జ్ఞానానందము-జీవ సౌఖ్యమును త-త్కాలైక దేశమునెన్

60

హరి సర్వోత్తమున ద్వితీయమగు మాహాత్మ్య ప్రభామూర్తితో
విరహమోర్వని భక్తిప వ్యభిచర ప్రీతిన్ సదాతీనమై
చరియింపుండనె శంకరుండు నెరుగన్ శక్యం బె తత్సన్నిధిన్
గరుణాళుం హరి గాంచు ద్వైత పదహంకార స్పృహలేనిచో

61

నర నారాయణ జీవదేవు లుభయుల్ -నానా ప్రకారంబులన్
గురుతింపన్ గడు భిన్నతత్వులు సదా-కూటస్థులౌ సాక్షులై
కరుణింపన్ హరి, మోక్షగామి నరుడా-కాలైక్య దేశైక్యతన్
బరగన్ ద్వైతము నద్వితీయ సుఖ మ-ద్వైతమ్మ నన్జెల్లనె

62

నరనారాయణ లేక న్యందనముపై-నానాజాలం గెల్వరే
గరిమన్ శాండవ దాహమున్ పరమ ప్రఖ్యాతిం గురుక్షేత్రమున్
అరయం గృష్ణుడు బోయబాణమున ని-ర్యాణింపడె యొంటరిన్
వరుడేకాకి-అహశక్తుడె కుములడె నారీజనాక్రందనన్

63

జీవేశ్వర తత్వ లుభయు
తా వరుస వియోగ రహితు-లన్యోన్యలు నా
జీవుల కర్మాచరణలు
దేవుని కరుణాప్రదత్త - దీపులుగావే

64

జీవులు జేసెడు బ్రతి పని
దైవ ప్రేరణలై గాని - తదితర మగునే
దైవ ప్రసాదమ్మఖిలము
జీవుల కుభ గమ్యమంచు జెప్పుట విసమే

65

హరి కర్త సకల క్రియలకు
హరి పూజలు సకల క్రియలు - హరి ప్రేరణవే
హరి దరి హరి బరికించుట
నరులకు నిజ శాశ్వతమండ్రు-జ్ఞానులదెప్పుడున్

66

ఆధారము హరిబింబము
ఆధార దర్శ బింబితాళులు జీవుల్
ఆధార దర్శ యుగళి
వేదోక్త ప్రపంచ భేద - చిన్నత్వము లె

67

మా యజమాని నేనొకటి-మూలనటన్న మరిద్ద రొక్కలా
ఆ యజమాని సామ్మను రవంత వహింపగ తాను స్వామియే
ఆ యజమాని సేవకుడు నన్ని విధాల సమాన మన్నచో
నీయుగ యాజమాన్యములు నీపరివారజగా ల్మమేకమా

రజతము కుక్తి పామనెడు-రజ్జుపు భ్రాంతియు సత్యజ్ఞాన దృక్
 స్రజిత పురానుభూతిస్ఫుతి - సత్య మలేకముగాపు చిన్నముల్
 నిజముగ దృశ్యమౌ జగతి-నిర్మితి జేసిన సర్వశక్తుడా
 యజాడును దారతమ్యమున-నన్యులు చిన్ను లజస్రతత్వులున్

హరితానివ్యక రావు జీవుల కనా-యాసంబుగా జన్మలున్
 పరిపక్వంబగు భక్తివైజ ముఖమౌ- నైకుంఠ సంప్రాప్తియున్
 నరనారాయణు లా నివాతకవచా జ్ఞానార్థితార్జునమన్
 వరుసం గూల్చినగాని సాధ్యపడెనే-బ్రహ్మాండ సంరక్షణల్

తమ తమ నైజములైరిసి - తామన వృత్తుల వీడజేసిని
 ర్మమతభవౌహ మస్మియను-మాయ భ్రమల్దొలగంగదోసి యా
 యమనియమాది సాధనల-నాత్మసమున్నతిబెంచి జీవన్మ
 త్కమలమునందు శ్రీహరిని-గాంచెడు ద్వైతప్రవృత్తిముక్తియౌ

అతులిత కేశవ్యా మహిమాద్భుత శక్తి హృదంతరముల్
 స్థితమగు బింబరూపము న-ధిష్ఠమునైతత తత్వదేవతా
 నతుల నృదేహ దేవళము-నాకమొనర్చి వికుంఠసాధన
 ద్ధితముగ శ్రీసమేతముగ-దివ్యమునై మము బ్రోచు నెప్పుడున్

విశ్వంబెల్లన్ వివిధగతులన్ వృద్ధినాశము లందున్
 భాస్వంతమ్మై మరల మరలన్ భావ సంవేదితమ్మై
 శశ్యచ్ఛాంతిన్ హరిని గొలుచున్ జ్ఞాన భక్తి ప్రపత్తిన్
 ఆశ్వాసంపన్ భువన భవ జీ-వాళి నిశ్రేయసమ్మున్

సర్వాంతర్యామియగు హరియే-సర్వసత్వ స్వతంత్రుం
డు ర్విం జీవాళులు బహుళ - శక్త్యార్థితో పాదులందున్
సర్వోత్కృష్టం డగు విభుని యాజ్ఞన్ బ్రహ్మాత్ములైపూ
ర్వార్యాచిన ప్రగతిగతులన్ - యానముల్ నల్పువారే

సందేహింపన్ వలనుపడదే - శాస్త్ర సంపూర్ణతా నా
దేందూ దృక్కాంతి పిత లవలీ-దీపికాసముద్ధైర్లన్
చందోబద్ధ శ్రుతులగతులన్ - జ్ఞాన ప్రసూనార్థ భక్తిన్
జిందించున్ జీవహృదయములన్ - శ్రీ సాన్నిధ్యముక్తిన్

జన్మల్పిర్యాణాని దినతత్ సాఖ్య దుఃఖములైభా
వోన్మీలత్కాంతి తర తమ నీ-చోచ్యద్యంద్యములైత
చ్చిన్నూర్తిం గొల్పు వివిధములౌ జీవ తండములై శ్రీ
సన్మాన్యందౌ బరమ విభు సత్ శాంతి సాన్నిధ్యమందున్

నిర్దీతంబౌ జగతి గతియై నిశ్చల జ్యోతియైదు
గ్రాహ్యరాశిం భుజగళయనోదాత నాళిక నాభిన్
పూర్ణాత్పూర్ణ ప్రణవఋతమై ముక్తి బోధామృతమై
కర్ణకర్ణిం శుశ్రుల ద్యుతులం గంచ భక్త్యైకగమ్యున్

అజ్ఞానాందీకృత మనసిజాహం కృతీ నైర్య మెల్లన్
విజ్ఞానామ్నాయమదురసుదా - వీచికాసేచ నోద్యత్
సుజ్ఞానార్ద్రీకృతి వికచమౌ శుక్ల జ్యోతిన్ సుభక్తిన్
ప్రజ్ఞాపూర్ణం డభయ మిడగా - ద్వైత సాన్నిధ్యముక్తిన్

అంతర్వృత్తిన్ విమల రవరీ - యాంశు బాహ్రి ప్రశాంతిన్
 అంతర్వృత్తిన్ మధుర మహిమా - వ్యక్త భక్త్యైక సిద్ధిన్
 వింతల్చాపున్ విభుడవిశమున్ - విశ్వసర్వాత్మకుండై
 తెంతన్ జేర్చన్ దనదు హృదయ - శ్రీనివాసమ్మనందున్

మాదుర్యంబై జనన మరణ - మ్లాన నిర్మూలనంబై
 బాధా సంక్లిష్ట మలిప మహా పంక ప్రక్షాళనంబై
 వేదోదాత్త స్ఫురిత సరళి వేదితోంకార నాదా
 మోదంబై ద్వైతగతి ముఖమై - ముక్తి సాన్నిధ్య మిచ్చున్

వేదాద్రిం జిల్కెని గమత్రయీ విష్ణుతిం నాల్గభాగల్
 వేదవ్యాసుండమృత నుధలన్ - వేనవేల్పూత గ్రంథాల్
 బోధల్లాదాళి విధి విహిత ప్రాక్త సుద్వైత రీతిన్
 వేదింపన్ జీవులకు నిలలో - బ్రీతి భక్త్యైక సిద్ధిన్

వేద్యంబై జీవయురి యుటితి స్పృత నీలాభ్రశంసా
 ప్రద్యోతంబై నిరవదిక నీ-వార ఖాకాగ్ర తస్మి
 సద్యోల్లాస ప్రకట వటనా - చాతురీ ద్యోత కంబై
 హృద్యస్ఫూర్తిన్ నిగమ పదసం వేదితమ్మైలసించున్

అంతర్వృత్తిం హృదయ ముకుర మ్మందు బింబ స్వరూప
 స్వాంతమ్మందున్ హరిని గౌఠవన్ - భక్తిమార్గమ్మునంతల్
 శాంతాకారుం భుజగళయనుం శాంతదుగ్ధాద్రి లక్ష్మీ
 కాంతుం శ్రీద్వైతు ననుదినమున్ - గాంచుటే ముక్తికాదా

83

కన్యాల భావము లెసా - కరుణార్తశైలిన్
నవ్యంబులై హృదయ వీణల బల్కు రీతిన్
దివ్య ప్రబోధ హరియే - దివణమ్ములుంచున్
భవ్యంపు డెందములలో - బరమార్థ భక్తిన్

84

శైలేయ శీకరములై - యురులై సుభావా
ల్లాలించు గీతశ్రుతులై - లయల న్నటించన్
దోలాంచు మానజగముల్ - దులదూగు హిందో
ళాలందు సుప్తి సుషమా - లవలీ ప్రశాంతిన్

85

విశ్వాత్ముడై హరిరమా-విధిమాతరిశ్చన్
శశ్యన్నపేశ రవులన్ - శశితారకాళిన్
వైశ్వానరు న్వరుణ భావజ తత్వశ్రేణిన్
భాస్వంత స్పష్టి గతులన్ బ్రళయమ్ము లెంచున్

86

అత్యంత సూక్ష్మ మణువందవి భాజ్యశక్తిన్
సత్య ప్రకాశక మహా-జ్ఞానమంత రాత్మన్
నిత్యప్రచోదక గతిన్ నియమించు వాడై
ప్రత్యక్ష సాక్షి వెలుగున్ బ్రతి జీవకుక్షిన్

87

అన్నింటి కన్ననునుడో నజాడెల్లవేశన్
మన్నుంజలంబు వెలుగుం-మరుదభ్రతేజ
మన్నింట దానుబరగు-న్నధిక ప్రశస్తిన్
వెన్నుండు లేని భువనా-ర్విడినుండ వెందున్

88

ఆదారుడైన హరితా-నఖిలాండ స్పష్టిన్
మేదోవికాస మహిమా -మృతసేచనోద్య
ద్వేదోక్త సూత్ర సుగతిన్ - విమలంపు భక్తిన్
సాధించు నిత్య పదవీ- సదనాల నుంచున్

89

అద్దాన బింబము వలెన్ - హరియుండు స్పష్టిన్
నిద్దంపు ద్వైతగతితో-నిఖిలాత్మ లందున్
బుద్ధుల్ భ్రమించు నెపుడున్ బాడనూపు దప్పున్
సద్దర్శ భక్తియె సదా - సరిదారి జూపున్

90

బింబాన జీవ ప్రతిబింబితుల స్వతంత్రుల్
శంభుప్రజా పతులన -చృపు శక్తులెల్లన్
దంభప్రలోభములతోత మవంచునెంచన్
కుంబీ ప్రకార నిరయాల్సని తెచ్చు కొంటల్

91

నిత్య ప్రకాశ దజాడే - నిఖిల మ్మెరుంగున్
భృత్యాను భృత్య సరళిన్ - భృత జీవు లెల్లన్
సత్యంపు ముక్తి నరయన్ -హరి భక్తి యొండే
అత్యంత నైజ సుఖమై - యలరారు నెపుడున్

92

నాతాత్మ జండు శివుడ - ప్రతిమాన భక్తిన్
ద్వైతాళి విష్ణుపదమున్ - దిలకించరే; య
ద్వైతమ్ము స్వాతిశయమా - పరమేష్టి భ్రాంతు
ల్లేతావతా శ్రుతులలో నిది జెప్పరెందున్

93

'అ'కారాది 'హ'ందాక - నంద క్షరుండౌ
అకుంతుండ జుండంచు నామ్నాయ మొప్పున్
నికాయుండు విష్ణుండు - నిర్వృందువైవన్
ప్రకామంపు జీవుల్ పరబ్రహ్మలేనా

94

పరబ్రహ్మ జీవాల - బాలించు నన్నన్
పరబ్రహ్మ శేష్తన - భావుండుగాడా
పరబ్రహ్మతానైన - పాలిక్షుడౌనా
ధరంజీవ దేవుల్వి - దాసుండలేదా

95

స్వతంత్రుండు శ్రీశుండు - సర్వేశ్వరుండ
స్వతంత్రంపు జీవాళి - చాంచల్య చిత్తుల్
ప్రతీపంపు కర్మాలు పాపాలు బెంపన్
ప్రతాపాజ్వల ద్వివ్య - బ్రహ్మంబు లేనా

96

సదాచార సంపన్న - శాస్త్రప్రబోధన్
సదామోద సంపూర్ణ - సచ్చిత్త మాదుల్
నిదానముతో ద్వైత - నిష్ఠం జరించున్
విదానాలు భిన్నాలు - విశ్వాత్ముడౌండే

97

సుపక్వంపు సద్భక్తి - శుద్ధ ప్రవృత్తిన్
కృపాశున్ విభున్నొక్కి - గీర్తించుటొప్పున్
అపద్యాన రీతిన్ - యహంకార వృత్తిన్
అపాయ మ్మదద్వైత మప్రాప్య సిద్ధిన్

సదాన ప్రభుండివ్య - భక్తుల్ గ్రహింపన్
 సదానాన పుండ్రైత - సాన్నిద్య ముచ్చున్
 కదాపి ద్విదాభాజ్య కానట్టి రీతిన్
 తదైక్యంపు సిద్ధిం బ్రదర్శింపనానె

99

సదాపెక్ష జీవుల్ స్ర-శాంత ప్రభుండున్
 సదానం దపుండ్రైత - సాన్నిద్య ముండన్
 తదైక్యాన వ్యక్తిత్వ - దర్శము లూడన్
 సదా జీవనాశంపు సారూప్యమెట్లన్

100

వివాళముగారే న-నిత్రంపు జీవుల్
 మన బ్రహ్మశక్తింబ - గాడైక్య మొందన్
 వివాళంబులేదే భువింజీవి కెందున్
 తనన్వ వ్యరూపాన - దర్శించు ముక్తిన్.

(“యత్ర తస్య ఆత్మేవా
 భూత్-నయతా సైందవ
 తిర్య అవివాళీ నా ఆరే
 ఆత్మా అను చ్చిత్రి దర్శా
 బృహదారణ్యకం.)

101

విశాలంపు సద్బుష్టి - ప్రేమామృతమ్మై
 విశుద్ధంపు శ్రద్ధే భువింజీవి కాగా
 భృశంబౌ నమాదిన్ వి-నిత్రాత్మునికున్
 వెనం జూచుటే ముక్తి - నిశాంతి కారా

102

ఇష్టపలాలు మెక్కి బలహీనత - దైవ్యత గుండు జీవికిన్
 ఇష్టమనిష్ట మొల్లని య-హీన మహోత్తమ దైవమూర్తికిన్
 కష్టమశాల గ్రాలెడు వి-కార శరీరపు క్షుద్ర జీవికిన్
 గష్ట ముఖాంకుశాల మము -గావెడు కౌరికి సాటియున్నదే

103

ప్రతియుగ కల్పకల్పముల - బ్రాణ ప్రపంచిత పంచకోశులై
నిత నిజ జీవ రూపులిటు - నిచ్చలు బుట్టుచు జచ్చుచుంనదా
కలివయ భక్తి యోగముల - జ్ఞానము బెంచి వికుంత ధామసం
స్థిత కమలావతిన్లదిపి - దివ్యసుఖాను భవమ్ము గాంచరే

104

వితరణ బుద్ధి కౌశలము - విష్ణుని యందనురక్తి గల్గిన
న్నత ను తిభాషణాల శ్రుతి మార్గజ జ్ఞానముదా సుమాల బ్ర
స్తుతి తత తత్వ దేవతలు - దోహద కార్యమను గ్రహించు నిం
గితముల వేదవేద్యుడగు జ్ఞేయుని గమ్ముని విష్ణుజానరే

105

అతడు చరాచర ప్రకృతి-కంత నియామక మూలకారణం
బతని వినా జలింపె దణు మాత్రము గొంచెపు గడ్డిపోచయున్
అతడొక పూర్ణవడ్డుణు డనంతుడు విష్ణువు విశ్వవ్యాపకుం
డతని కృపా కటాక్ష సముపార్జనమే మన గమ్య ద్యేయమా

106

జగదధీశుండొకనిజమ్ము - జగము నిజము
యుగయు గావర్త కల్పాల - జగతి స్పృష్టి
స్థితిల యాదులనియమించు - హితుడతండు
సుస్వతంత్రుండు జగతితా-నస్వతంత్ర

107

అతని కన్నను పునుడులే-డతడు విభుడు
అతడు సకలమ్మునందుండు నప్రమేయి
చరమ చక్షువుల కతడు గో-చరుడు కాడు
అతని నేపేర బిల్చిన - హితము గూర్చు

108

ఇట్టి విజ్ఞాన మరయమి - వట్టి వగును
సకల మానవ శేముషీ - ప్రకట శాస్త్ర
జటిల కుటిలార్థ చాతురీ - చర్చ లెల్ల
బాదెలోనేయి గ్రుమ్మర బోసినట్లు

109

హృదయ ముత్కుల్ల పద్మమై - ముదము విరియ
దేహి దేహానైతన్య - దీప్తి జాపి
యెరుక గల్గించు నుదయార్కు-డిశుడతడు
శ్రద్ధయును భక్తిలేనిదే - శాంతినిడడు

110

కోర్కెయున్నంత ఫలితమ్ము - కూడిరాదు
సత్రయత్నము లేక దా సాధ్యపడదు
పట్టుదల శ్రద్ధ సహనమ్ము బ్రథమ భక్తి
శక్తి గూడక పరమాత్మ ముక్తి నిడదు

111

“భక్తి రేవగరీయసి” - భావ గరిమ
వ్యక్త మొనరించు నవ్యక్తు నప్రమేయు
చపల చిత్త సముద్భూత - శాస్త్ర శుష్క
తర్కముల కల పరమాత్మ - తరలిరాదు

112

అవని సతివతి సుతహితుల్ - అలుగువారి
ప్రితియును శ్రద్ధ లేనట్టి - ప్రేమికులకు
శ్రద్ధ సత్ప్రేమ యనుభక్తి - సాధ్యపడక
దైవ మూరకే మముబ్రోవ దరలిరాదు

113

దైవము స్పృశించి భయభక్తి భావముంచు
భక్తులతి మూఢ జనులండు - ప్రబలు రివుడు
నేతల వరించి తలవంచి - బీతి మట్టు
తిరుగు మండుల లేలకో - దెలుపలేరు

114

పనులకైయది శారుల పదములంటి
లంచముల నిచ్చియోదలత్ - వంచివంచి
చెప్పులరిగెడు రీతిబత్ - సేవ తిరిగి
తిరిగి గతిజెడు పేలకో దెలుప లేరు

115

కలికి కడకంటి చూపులో - కులుకు లెంచి
ప్రాణము పణమ్ము గానొడ్డి పరువు మరచి
శ్వాసముల వోలె వెంటాడి - దీనులగుచు
వలచి వగచుల లేలకో దెలుపలేరు

116

అవయవమ్ములు ముప్పునం -దలిగిపోవ
సతిసుతుల్పివక్కుల శక్తి గతిజెడంగ
పాపకర్ముండ ననుబ్రోచు - వాడెవండా
బలుక రాడను పేలకో-దెలుపలేరు

117

దశవిదేంద్రియ రతులతో - దనువు జెడగ
చిత్తము గలంగిసద్బుద్ధి రిత్తపడగ
చంచల ప్రవృత్తి నాత్మాతి శయము బెరుగ
తమరహంబ్రహ్మ లెట్లకో తలపలేరు

118

యంత్ర తంత్రాలతో వ్యోమయోధములను
 తరించెడి కంతలు పుంతలగసి
 శాంతి గనకుండ జగతిని క్రాంతిబెంచు
 అణురణముల వేలకో-అరయలేరు

119

చక్రకపు దృష్టి సరుకుల పసలు తగ్గ
 ధరలు మినుముట్టు కల్తీలు పెరుగుచుండ
 జగతి కల్యాణమను రిక్త శపథములను
 బ్రజల వంచించు టేలకో బలుకలేరు

120

మనుజ మస్తిష్క మాలిన్య దనుజ కళల
 చిత్ర చాంచల్య గతులు బ-ర్వెత్తు చుండ
 పట్టి నియమించు పరిపూర్ణ బలుడతండు
 దైవము విభుండు హితుడన్న తప్పులగునె

121

అమహాన్నతుడ వ్యక్తుడచ్యుతుండు
 సృష్టి రక్షించి శిక్షించు శ్రేష్ఠుడతడు
 విపుల విశ్వాంతరాళాల విదితుడగుచు
 వెలుగు బింబన్వరూపుడౌ - విష్ణువతడు

122

అతని యానతి లేక నాకైనదుదకు
 గడ్డిపాచైన కణమంత కదలలేదు
 సత్యసంకల్పు డత్యంత నిత్యుడతడు
 అతని దయలేక మనకెట్టి బ్రతుకులేదు

123

అతడు హరిహరుడంబయు నల్లక్రీస్తు
అన్ని నామములాతని - యభిధలగును
సకల గుణపూర్ణ శ్రేష్ఠమనత్యుడతడు
అతని మహిమలు గాంచుటె యరయముక్తి

124

అట్టిప్రభునీశు నుతియంచుటల్పమగునె
మతప్రవక్తల మౌఢ్యంపు మాయలగునె
కాను కొరగాని చరణాలు కడగు కన్న
హినమై తోచెనే దైవ ద్యానమకట

125

సకలక్రియాప్రచోదితమ సత్యుడు జీవుడు గర్మప్రేరణన్
ప్రకటవిజన్యరూప సరిభావ వికుద్ధ సదూర్వ రేతుడై
వికచహృదబ్ధి స్పృగదళ - పితవిహారి హరింస్మరించుటె
సకల సుశాస్త్ర సమ్మత బ్ర-శస్త్ర విధానమదెంచి చూడగా

126

పాలుపుగ విష్ణునొషధిని భుక్తి జనార్దను బద్ధనాభుశ
య్యలను బ్రజాపతింబరిణ యమ్మున యుద్ధమునందు జక్రినా
వలసద్రీ విక్రమున్ దనుపు బాయగ నారయణాఖ్య శ్రీధరున్
గుంసతి సద్రతిన్ గలల గోపకిశోరుని సంకటమ్ములన్ ;

127

అలమధుసూదనున్ వనము లందు నృసింహుని యగ్నికిలలన్
జలది శయాను క్రోడునడి సంద్రమునంగిరులందు రామపున్
కలిగతి వామనున్ సకల కార్యములందుర మాధవున్ సుమాం
జలులను షోడశాఖ్యముల సంస్మరియించి నగల్గు సద్గతుల్

128

స్వామీ! నా ప్రభువీపు ! ప్రాణములు నీ పాదార్పకుల్లేహమే
నామేనా విషయోపభోగ రచనల్-నానార్పనల్పిద్రయే
సామీప్యంపు సమాధి కాల్పడకలే సద్యాత్ర నామాటలే
నీ మంత్రములు నాపనుల్ కలముల్ నీకన్న పద్మక్రియో

129

విహిత సమస్త కర్మలు పవిత్ర రమారమణార్ప నార్పణన్
విహిత దశేంద్రియానుభవ నిర్మల చర్యలు ముక్తిదమ్ములౌ
ముహూరతిమాన స్వార్థగతి మోహపశమ్మున వెండమావులై
యహిత భవాద్ధి బంధనములై జనిమృత్యు ప్రవర్తకములౌ

130

జలముల మాదురీ సుధల సారమొసంగెడు జీవధారలున్
మలయ సమీర శీతసుకుమార సుఖమ్ము లొసంగు ప్రాణముల్
జ్వలన హవిష్మలాల జవనత్వసుతేజ మొసంగు నాహుతుల్
జలజ సునాభుడైన ఫణి-కాయ సురాజలకాయ న్యాయముల్

131

జలముల గ్రుంకినన్ మలిన సంగతి బాయపునింద్రియాల్పదాఽ
నిలముల బ్రాణ సంయమన నిశ్చల వృత్తి సమాధిరాదు యు
జ్వల మహిమానలాహుతుల బక్యములూర్ధ్వ ముఖాలుగావు స
న్నిలయుని శ్రీపతిన్ హృదయ-నీరజ పీఠినిగాంచకున్నచో

132

శకములు మారినన్ రవి శకంకులు తారలు దారి మార్తురే
సకల సుశాస్త్ర సమ్మతము సత్యము మారునె పేర్లు మార్చినన్
ప్రకటత్రి విక్రమోత్తమ ప్రభావుడనంతుడు క్షుద్రజీవియా
సకలము గేశవాం కీతము - సత్యము విశ్వము మిథ్యయెల్లగున్

133

ఆధునికొల్పుఖార కొరకై సురిభిక్పత యంత్ర ప్రక్రియా
సాదిత నవ్య కోదవల సాగర గర్భ గ్రహంతరస్వయం
నోదిత రోదసి గతుల జోచ్చుట మానవ మేధవే గదా
మాధవుడా పురాణములు మౌఢ్యమటందురు మాటిమాటికిన్

134

మానవ జాతివిశ్వముం మానవకోటికి మేలు గూర్చన
జ్ఞానపు దైవ ద్యానములు కర్మలు భక్తులు సావపుణ్యముల్
బోసము కోసమై కుట్రల బుద్ధులు గూర్చెడు స్వార్థప్రక్రియా
దీనపు భోగయోగ వికృతీకృతులండు నవీన పండితుల్

135

ఇందలి సూక్ష్మ పంగతుల నెల్లెస్వ పక్షవిపక్ష నిర్మమం
బందరలోన్పు సద్విధమ నాదృతి బూడిడగన్పు నిప్పుగా
నిండునణంగియున్నదది యింగితమున్న గవంబడుంగదా
సుందర సత్య సంగ్రహణ సూక్త మతింగ్రహియించు సత్యమై

136

మానుష మేధసత్కృతుల మానవశ్రేయము లెప్పమంచిదే
మానవతా విహీనములు మారణ సోమము నింద్యమే కదా
దీన కుఠాకుఠాల్మతి య దీనము దేవుడదేం నన్నచో
మానస కీక చంచలత మాన్యునియామకుడాతడేకదా

137

వానికి లేదు చంచలత-వానికి లేవు దశేంద్రియాస్థులున్
వానికి లేవు స్వార్థములు - వానికి లేవు సుఖాలు దుఃఖముల్
వానికి లేవు జన్మమృతి-వానికి లేవు యధోనివాసముల్
వేసి వివాద్యుణమ్మునొక - వీసమునైన గదంబ్రలేముకో

సకలవిశ్వమునేలు సకలార్థ సాక్షి జగదీశుడతనిక సాధ్యముగలదె
అకళంకమగు భక్తి నజుని గొల్వకను అజ్ఞానతిమిరమ్ము లంతరించెడిన
వికట ప్రవృత్తి చేవిభుని నిందింప-విశ్వరహస్యాలు వెలువడంగలవె
ముకుళిత హస్తాల ముల్లోక విభుని మ్రొక్కి సేవింపకమోక్షముగలదె

సృష్టిస్థితిలయాల సిరితోడగూడి తెలుపుగానియమించు జీవాళినతడు
కష్టనష్టములందుగ్రాలు విశ్వముల గర్మాను సారమ్ముగాపాడు నతడు
తుష్టిసత్కర్మలం దొడగుసజ్జనుల దులలేని సౌఖ్యం దులదూచునతడు
భ్రష్టమార్గము లెన్నుపావ కర్మతుల పరిల పంకాలలో బడవేయునతడు

పంచభూతములందు బడుమిశ్రణముల బంచవింశతితత్వ భావదేవతల
నెంచి శక్తులొనంగి యెల్ల జీవముల నేలు కార్యమ్ముల కేర్పాటుసేయు
మంచి చెడ్డలనెంచు మహితజీవముల మాన్యనదృక్తి సన్మార్గాల నుంచి
అంచిత వైకుంఠ మానంద పదము నందపరోక్ష మాత్యంతిక మ్రొసగు

విశ్వమూలపు క్షత్రి విష్ణులేజమున వివిధాంతరంగాల వెల్లుగాజొచ్చి
నశ్వరపు దేహంపు నరకయాతనల నష్టకష్టముద్రుంచు నయభక్తులెన్ని
శశ్వదానందమ్ము సాధించు కొరకు సకల జీవాళికి సద్బుద్ధి గరపు
విశ్వదేవతలెల్ల వివిధ తత్వముల-వెల్గరే రవిశేషుల్విమలతారకల

అంతరిక్షపు, ¹పుంత-నలు, ²పాలవెల్లి-అరయ, ³దుగ్ధాబ్ధి, ⁴హరిరమా సదన
మంత, ⁵వద్యాననుండలు, ⁶సరస్వతియు-⁷అనిలజగరుడులున్ ⁸అహావినియకులు ⁹
వింత ¹⁰సప్తర్షులున్-¹¹విశ్వతారకలు-విశ్వదేవత తత్వ-విదులేలుచుండ్రు
సంత, తానందంపు-శాంతి, దామమున, -శాస్త్ర సంకేతాల-సంజ్ఞాబిధముల

1. Black hole 2. Milky Way 3. Hari-Hercules Harukulesh 4. Lotus Nebula
 5. Nega Alpha Nyra బ్రహ్మ 6. Eppilan Nyra 7. Arc Turas అనిలజ లేక హనుమంత
 8. Aquila గరుడ 9. Serpennue Appcuss శేష-అపి 10. Arsa Minor వినాయక
 11. ARSA MAJOR' వస్తరిమండలము (పాశ్చాత ఖగోళ శాస్త్రము నందలి
 నక్షత్రమండలముల పేరులకు మనతత్వ సంఖ్యాన తత్వదేవతల పేరులకు గల
 సామ్యము గమనింపదగును.) భగవంతుని తత్వ ప్రస్తార జగచ్చక్రావృత్తి సర్వ స్వతంత్ర
 సత్సంకల్పము, తదాజ్ఞాను సారి క్రియాశీల విదేయ తత్వము అనుద్విధా విభాజ్య ప్రకృతి
 పురుష- శ్రీ శ్రీశ. ద్వైత సంస్థితి (Qualified Dualism) క్రియారూపిత ఏకతత్వవాదము
 (MONOISM) కన్న శ్రేష్ఠమని దహుళ మనీష జనాంగీకృతము.

143

శయనించు విష్ణువా-షాడ ప్రతీచి-సత్య, యేకాదశిం, జలజాపురథము
 అయనాన, దక్షిణమ్మై చాలు, వాన-లవనిపై గురిపించు-నలు, జాడ్యములును
 స్వయముగా, నుత్తాన ద్వాదశిన్ లేచుసత్యకార్తీకాన శార్ఙ్గపాణియును
 అయనమ్మదుత్తర మ్మైచాల చుండ హరిత కేదారాల నలరు సస్యములు
 (ఆషాఢస్యప్రథమ దినపే...కశ్చిత్కాంతా విరహ గురుణా .... శపేనాఽస్తంగ
 మితమహిమా..శపాంతే భుజగశయనాదుత్థితే శార్ఙ్గపాణి అను కాళిదాసుని దైవీ-
 పాకృతిక వర్ణనలు వేద-రహస్యములు)

విష్ణునక్షత్ర మండలము ఆషాఢ ఖద్ద ఏకాదశి (శయనైకాదశి) శేషపాన్నుపై
 పవళించును ద్వాదశాదిత్యులలోని సవిత్సనానుక విష్ణువు ఉత్తర దిశనుండి దక్షిణమునకు
 బయనించును దక్షిణాయణమున మిక్కిలి వానలు అంటుజాడ్యములు ప్రబలును పునః
 ఖద్దకార్తీక ద్వాదశి (ఉత్తాన ద్వాదశి) శార్ఙ్గపాణి (విష్ణునక్షత్ర మండలము) దక్షిణ
 దిశనుండి ఉత్తర దిశకు బయనించును (ఉత్తరాయణము) సస్యశ్యామలముగా ప్రకృతి
 రమణీయ ఫలదాయి యగును. గ్రహతారకల గమనములతో పురుషోత్తమ తత్వము
 ప్రకృతి తత్వమును చైతన్యము గాచేయు విశ్వ వ్యాపారములు పెక్కు వేదాంత
 గ్రంథములలో వివరింపబడినవి. తిరువనంత పురం అనంత పద్మనాభ దేవాలయ
 పాంప్రదాయ రూప మిదియే.

ఆరుఋతువులందు నల్ల చక్రముల నవనిపై జీవాళు లావర్తమొందు
 ఆరు యుగ్మమ్ముల వాదిత్య మండలాక్షరైత గ్రహం నలు జన్మమ్ములను
 వారలై పితరు లెవనురుద్ర రవుల వరభూర్పువ సువాం పదములందెదరు
 నీరజాక్షుని గౌర్య నిల్వరేగాని వేరుగా బ్రహ్మలై నిర్వంగలేరు
 (అందరిలోవర బ్రహ్మయుండును కాని ఎవ్వరును పరబ్రహ్మకారు)

దేహాన జీవియౌ దేహిగాడతడు, దేహిబంధనమూడ్చు దివ్యప్రభుండు
 దేహబంధన ముద్ది - దేహికోక భ్రాంతి - దివ్యదామానసు స్థితిలిర్వురెవుడు
 పాపమ్ములనుబలు శుద్ధాత్మ విభుని జూచి మ్రొక్కెడు భక్తియేయగును
 దేహిదేవులనువిదేహ నిత్యులును దేవుండు బోధింప దేహితానెరుగు

ద్వితయంపుతరతమ భిన్నులైయుండ్రు విష్ణుపున్, తదధీన విషయబంధితులు
 ద్వితయ భక్తి వధమ్ము తిమిరమ్ముగాదు, దివ్య సుస్థిరమైన తీరౌను సుమ్ము
 అతడు న్వతంత్రుండు నవ్వతంత్రులు మరందరాతనికి పే వానుసేవకులు
 అతడున్నతుండన నద్వైత మొప్పు అతడు దాననుబయే అనరాని తప్పు

సకల షాడ్గుణ పూర్ణ సంపూర్ణ డతడు-జడుడు నిర్గుణదైన-స్వామిగాలేడు
 అకళంకుడప్రమే - యాచ్యుతుండతడు-అనిరుద్ధుడన్నింటికాదారుడతడు
 సకలమ్ము నశియింప సమసిపోడతడు సర్వేశు డలిగిన జగములే లేవు
 ప్రకట సత్యమ్మిద్ది ప్రభువు భక్తుడను ద్వైత సంస్థితిలోన వరలు నీజగము

భక్తి మార్గము రూఢి బహుమలభమ్ము-పరమాత్మపైశ్రద్ధ వాంచా విరక్తి
 యుక్తి నష్టాంగంపు యోగకోశలము యూర్వాది నియమాం నొనగూడు భక్తి
 సక్తి పలమువీడు సత్కర్మ నిరతి సర్వమానవ సేవ సతతాను రక్తి
 ముక్తి పలాపేక్ష-మోహాది నిరతి, మురరిపునన్నిధిన్ మురియుటే ముక్తి

మనకు జన్మంబివ్వ మరీద్రహ్యాయండు మనల పల్కెఁజేయునె మాధవుండండు
మన చిత్తనియతికు మాధవు డండు మనశ్వాస నిశ్వాస మారుతియండు
మనుగడల్యరుణాగ్ని మరణాలయముడు మరితత్వ దేవతా మహిమమ్ములెల్ల
మనుడునంతర్యామి గల్గించు శక్తి మనుడనంతందుదా గల డన్నిదిశల

అతని యానతి లేక నన్ని విశ్వములు నట్లాస నాదులౌ యుఖిలదేవతలు
గతులు మానగలేరు కార్యదక్షతల గర్మపాలన మందు గడుభక్తి నుండు
అతడు శక్తివొనంగ నన్నియుబరగు అతడు విముఖుడైన నంతయు మునుంగు
అతడ కళంకుడౌ నజాడు విష్ణువును అతని గొల్చెడు భక్తి నరయటెముక్తి

శివకేశవులంచు శ్రీవాణీయుమల శ్రీవరదేవతా చిచ్ఛక్తి యనుచు
ప్రవిమలల్లాయంచు ప్రభువెహె వనుచు వరజౌరాష్ట్రరలంచు ప్రభుసింహాడనుచు
వివిధ నామమ్ముల వివిధ రీతులను విశ్వేశు గొల్చురు వివిధ వర్గముల
వివరింప శివివిష్ణు విశ్వపాయనిన విష్ణుమార్తి యెగాని వేరులేరెవరు.

కలహింప గారాదు - కంజాక్షుడనిన ఘనవ్యోమకేశుడౌ కాలుడే యనిన
వెలయు విష్ణువలన్న విధియతండనిన విలయరుద్రండన్న పెనుశక్తియనిన
కలిత పరాశక్తి కళలెల్ల నతడు - కార్యకారణ ధర్మ కర్మంపు గతుల
పలుజీవతతిలోన పరిపక్వభక్తి పరిపూర్ణులకు దాను వరముక్తి నిడును

జ్ఞానమ్ము భక్తియు గడు వేరుగాదు గడుమూడ భక్తుడ-జ్ఞానియే యగును
జ్ఞానమాత్రమునహం-కారమ్ము బెంచు నదృక్తి లేనిదే జ్ఞానమ్ము లేదు
దీన దేహభ్రాంతి దిమిరాన దిరుగ దేహనిత్యుండంచు దెలియంగలేరు
నేను దేవుడనంచు నిక్కుచున్ జెడిన నిర్జురు శ్రుతివైర నిశ్శ్రుతి సంస్థ

154

దేవుండు దేహము ప్థిరులు శాశ్వతులు, దేహదేహభ్రాంతి దెగడకంగుండు
దేవుండునియమించు దేహ లెల్లరను దేవుని దయలక తిరముక్తలేడు
భావములంబుని పరమాత్ముడతడు భవబంధ భావాల భ్రష్టుడౌజీవి
దేవజీవులు ద్వైత ద్విజవిహంగములు తినిగుందునొక్కటి తినినిదింకొకటి

155

నరుని బ్రహ్మ భ్రాంతి నయవంచనమ్ము నరజీవితావిశ్వ నాటుండుగాడు
పరమునందెక్కాన బడుజీవనస్థి - బ్రహ్మను భవము జీవమెఱుగ్రహించు
బరికింప నిరువురు బహుశాశ్వతులని భావనాల్గు ప్పించు భావ్యమ్ము లెల్ల
సారి నరులొక్కరిన నమృతానంతకుడ ప్రమేయి యనుట కర్థమ్ములేదు

156

పరమాత్ము విదిగొల్ప పరివక్తభక్తి బ్రహ్మనేనన్నచో ప్రజ్ఞాన నస్తి
పరభక్తి ప్రేమతో బ్రహ్మమ్ము గొలిచి బ్రహ్మనేననుట సద్భావమ్ముకాదు
పరమాత్మ వలె నేనుభవ ముక్తుడనిన, భవసారినము సేయుపరిపూర్ణుడగునె
కరుణచే జ్ఞానమ్ము గల్గించు విభుని - మనతగాంచుటమాని గర్వింపదగదు

157

నేను బ్రహ్మమనెనె నిన్మ రాముండు నిఖిల రాక్షస శక్తి నిర్దించునపుడు
నేనను ప్రాచీన నిజరూపుడెల్లె నేబ్రహ్మ ననిజెప్పినే కృష్ణుడని
నేనను పరమాత్మ నిజవిశ్వమేలు, నేనను జీవుండు నిగళబంధితుడు
నేనను బ్రహ్మంబు వెరగొల్పు జీవి నిర్మలక్రాంతమ్ము నిరతిద్వైతమున

158

పరమాత్ముడ ద్వైత పరుడొక్కడనగ, భవజీవరాసులు బ్రహ్మలయ్యెదరె
తరతమ భేదాల దనరు ద్వంద్వములు తరచి మాడగద్వైత ధర్మముల్గొనె
పరమాత్మ విభవమ్ము భవపీఠి జాపుబహుయుపాధులవన్ని బ్రహ్మమ్ములగునె
కరుణాళు కృపచేత గాంచుజీవములు మనయజాండమునేలు మనుడుకాగరె

సక్తిలో యుక్తిలో సకల జీవములు సతతమ్ము దేహ ప్రశాంతినిగనవు
భుక్తినింద్రియరతిన్ పాలుపైన రక్తి, శక్తిలో జనిమ్ముతింజహియింపలేవు
భక్తియే జ్ఞానమ్ము భక్తియే ప్రేమ భక్తియేసత్కర్మ బరమ సాఖ్యమ్ము
భక్తిగాకితరంపు వంథమే లేదు, భక్తి తప్పని వరి భవబంధితులకు.

అష్టాంగ యోగంబు లలవర్చునంత వరచేత వైకుంఠమరయంగలేరు
శ్రేష్ఠాస్థానైర్ల చింతన ల్గులుప - సిద్ధి కైవల్యంబు - జేరంగరాదు
నిష్ఠలో సత్కర్మ నియమించి నంత నిత్యసత్సన్నిధిన్-నిలువంగలేరు
ఇష్టయై సద్భక్తి నిలువక్యమైన ఇష్టుడై హరివచ్చు విఠవి బ్రోతునని

పరమాత్ము దర్శింప వలయు సద్భక్తి పరముగాంచిన వెంటబాయంగరాదు
పరమాత్ముడవరోక్ష వరజ్ఞాన మిడగ భక్తి వీడని నిత్య పదమంద వలయు
పరమాత్మవలె జీవి బ్రహ్మమే య నుచువడిబోధజేయు చో పతనమయ్యెదరు
సరళిలో సద్భక్తి జ్ఞానమ్ము లరసిజనసేవ హరిసేవ సాగింప వలయు

వేనవే ధీవుల భిన్నత్వమందు, ప్రిత్యైక దృష్టియే పెద్దదర్శనము
జ్ఞానమ్ము భక్తి సత్కర్మ మార్గముల కలిమి లేములచెల్మికడు సుఖంకరము
మానవుల్విశ్వాస మంచి సాధింప మనుజ మనీషులై మనుచుండవలయు
మానవత్వమ్ముడే మనుజునైజమ్ము మానవ సేవయే మూఢవసేవ

ఇదియే సువిధాన శ్రయిగాతిగా
సదయుల్ భువిలో బహుశాస్త్రములన్
విదితంబొనరించిరి - విశ్వగతిన్
ముదమిచ్చెడు భక్తియే ముక్తియనన్

164

భువినెన్నది నాలుగు ముఖ్యములొ
జనజీవములుండు ది-శంగనుచో
నవియెల్లనొకేక్రమ - మందెడినా
వివిధములుగావె వివిక్తములై

165

నరులందరు భిన్న వినప్రతులన్
గరిమమ్ముల బెక్కుప్ర-కారములన్
ఐరికింతురు సన్మితవద్దతులన్
ఐరమాత్మను గాంచెడువాంఛలతో

166

ఎవరే మతమెంచిన నిష్ఠముగా
భవమందున సాదరభావ మిడన్
వివిధమున నేకత- వెల్వడరా
యవివేకపువైరమ వర్ణమగున్

167

ప్రతిజీవము భద్రత ప్రాజ్ఞతతో
హితమెన్ను మతాన జరించెడుచో
తతవిశ్వ హితమ్ము బ్రదానమగున్
సతతమ్ము సుఖమ్మును-సన్నిధిలో

168

పరమాత్మనదేగతి భక్తిగనన్
ష్ఠిరసన్నిధిముక్తిని - శ్రీశుడిడున్
పరమాత్మయెతానను - భావనలో
నరునాత్మ సుకాంతి వి-వాళమగున్

169

వలు జీవులు శ్రీకుని - భాసురని
శృం కాంతిని స్వాత్మల - సత్యముగా
దిలకింతురు బింబగ-తింబ్రతిబిం
బంసద్విక చాంబుజ - భక్తిసుధన్

170

తిలకింపగ దేహపు దేహియుపా
దులద్రైత హృదిస్థితి తోయజమ్మె
పులకింపుచు బింబపు మూర్తిగనం
గలుగంబ్రతిబింబము గవందే

171

భవ బంధము బాపెడు భక్తిగతిన్
భువి జీవులు సాధన పుణ్యముతో
భువనేశుని గాంచుట ముక్తియగున్
భువిజీవియెబ్రహ్మన పూర్తిజెడున్

172

పరమాత్మ సుసన్నిది భక్తిసుఖం
బరయన్ బహుదివ్యమనంతముత
త్సరతాంత సుఖమ్ముగ దోచెడుచో
నరబ్రహ్మ సుఖమ్ముది నారకమో

173

అనురాగముతో బరమాత్మభజిం
చినచో నది భక్తియు చిత్సూచనో
అనవద్యుడబ్రహ్మమ-హమ్మనుచో
ననుయోజ్యాడు జీవి-నిరర్థకుడో

174

జీవులు దేహపు - జింతలు బాయన్
సావన భక్తి ప్ర-భావములందున్
శ్రీవిలసిల్లెడు - చిన్నయ కోభన్
దైవమనన్పిది - తన్నయ మిచ్చున్

175

ఇంద్రియతోగము లెప్ప సుఖమే
సాంద్రపు రక్తివి - స్వార్థము మించున్
తంద్రములం దను - దర్పములాడున్
మంద్ర గతిన్ మృతి మార్గములెంచున్

176

దీపముతో నిలుదిద్దెడు రీతిన్
భావము బాసెడు - భక్తి విశుద్ధిన్
శ్రీపురుషోత్తమ-చిన్నయ మూర్తిన్
జాపులు నిల్పెడున్ సుఖమమ్మన్

177

జన్మములందుట-సాధవకేగా
మృణ్మయ దేహము మ్రొందుటకేగా
చిన్నయ శాంతివి జేరుటకేగా
సన్నత ముల్లసు సత్యసతముల్

178

సర్వమతమ్ముల సారములెల్లన్
దుర్విది మంచు దూలెడు జీవుల్
గర్విత కాయప్రకామము బాయన్
విర్వచనమ్ముల వీరులు వేర్పున్

179

ఏనుఱమ్మై నను - ఈశునిసేవన్
ఏనుపు సాదన - విశ్వం భక్తిన్
క్షేమముగా ప్రభు-చిత్తుల సంఘన్
ప్రేమముతో స్థితి బెంచుటగాదా

180

ఈజగమందువ నెల్ల ప్రలోభాల్
వేజహియించిన విజ్ఞాత భక్తుల్
శ్రీజగదీశుని చిన్నయ సంఘన్
రాజిలుచుందురు-రమ్యసుఖాంతిన్

181

దేహము వందిరు- తేజములుండున్
దేహివెతల్పుడు దేవుడజాండో
దేహి విదేహిగ- దేవుని గొల్వన్
శ్రీహరి సన్నిధి - సేవలనుండున్

182

భావభవమ్మూల - బంధన చేదా
జీవిస్వరూప విశేషముబాయున్
జీవి నిజస్థితి - శ్రీహరి గొలువన్
దేవుని సన్నిధి- దేలుసుఖాంతిన్

183

ఎల్లపుడుంగమియించు జగమ్ముల్
కల్లలు గావువి- కాసములౌయు
త్పల్ల సరోజము బోలునుపాధిన్
యుల్లములన్ హరి - యుంచు సుభక్తిన్

184

వేదిక లేకద్ర వేషములనే
వీధిని నాటక వేషము లెల్లన్
తాదృశ జీవ వి-తర్లిక లేకన్
వేద విభుండెటు - వెల్లెడు నృప్తిన్

185

అమరులు గోరెద-రాత్మనృజన్మల్
యమ నియ మాదియహంకృతులూడన్
అమలిన భక్తి మహాంబుదిలోస
ద్విమల సునన్నిది- విష్ణుని గొల్వన్

186

కొదువలు దీర్చగ-గూడెడు జీవుల్
సదమల రీతుల - సద్విధులందున్
బదపడి శ్రీశుని - భక్తిని గొల్వన్
ముదమున గాంతురు ముక్తి పదమున్

187

ఎనుబది నాలుగు - లెన్నినలక్షల్
జనుమల జీవులు - సాగినృజన్మన్
మనునియనామయు - గాంచెదరార్తిన్
పునరపి జన్మము - బొందని భక్తిన్

188

భువులను జీవులు - బుట్టుటలెల్లన్
భవముల బంధము - బాటుటకేసల్
వివశత భక్తియు - విజ్ఞత తోడై
ప్రమిమల శాంతికి - బాటలు వేయున్

189

నిశించినమున్నతి-నేర్చుసుతత్వాల్
పశుపతి బుద్ధిసు-పక్వమైనర్చున్
కుశలతతో హరి-గోల్యగ భక్తిన్
అసదృశ సౌఖ్యము - లందెడు జీవుల్

190

వితరణతో హరి - విజ్ఞత బెంచన్
వ్రతముగ జీవులు - భక్తిలసింపన్
ప్రతియుగ కల్పప్ర-భావము లెల్లన్
గతిగొను విశ్వవి - కాస ప్రవృత్తిన్

191

అవిరత రీతిగ్రహోల్ల మియంచున్
రవిశశితారలు - రాజిలు త్రోవన్
భువన వికాసము పుట్టును బెరుగున్
వినకత గ్రుంకెడు - విష్ణుప్రదీప్తిన్

192

ఇరువది నాల్గు శు-భేక్షక తత్వాల్
నరులకు శాంతిన-నశ్వర సంస్థన్
నిరత సుసాధన - నిశ్చల భక్తిన్
ష్టిరముగ నుంచెడు - తెన్నులు జూపున్

193

నిగమ సునిశ్చిత - నిర్మల భక్తిన్
సగుణ స్వరూపుని - సంస్మరియింపన్
జగదధినాయకు - సన్నిధియొండే
జగమున జీవుల సద్గతి బెంచున్

194

భువుల నవేక వి-ముక్తి విధానా
లవిరళ భావప్ర -యత్నములైనన్
నవవిధ భక్తివి-నమ్రతలంచి
త్రవిమలసన్నిధి - ప్రస్తుతిగాంచున్

195

నరుల జన్మాలు జగదీశు నెరుగుకొరకె
సకల శాస్త్రముల విగూఢ - సత్యమిదియె
సత్యదర్శన మరయని - శాస్త్రవయము
లవియజాగళిస్తనముల -ననసరములు

196

వచ్చినారము భువిజన్మ-మెచ్చికోనుచు
దవిలిమృగత్వస్థ మకముల దడిమి దడిమి
చచ్చు చుండుము మరుజన్మ దెచ్చుకొనగ
నచ్చవుందిమిర పథమం-దుచ్చుబిగియ

197

చదువులాటల బాధ్యము-పొగిపోవ
కామవాంఛల యౌవన-కాలమేగ
సతిసుతాదులు నిరసింప-జరభరించి
చచ్చుచును గోరెదముపున-ర్జన్మములను

198

గుడులు గోపురములు తీర్థ-కూటములను
పూర్ణవిదుల దానముల పుణ్యగతుల
భోగత్యాగల హతయోగ పోడుములను
బెంచు చుండుము మరుజన్మ-మంచికొరకు

199

చదువు ధనము బదవి రిక్త - సాధనముల
వ్యర్థమయ్యెడు జన్మని-రథ్థకముగ
తెలిసి తెలియని తెలివితో - వెలితి బడెడు
జ్ఞానమదియెంతయందని - మ్రానిపండు

200

ఇహోపరమ్ముల భోగము-లెంతవెగలు
సంపదలు కీర్తి సతతమ్ము-నింపుగావు
జనన మరణాల చక్రమ్ము-సాగుచుండ
బంధనము బాయుమార్గమ్ము - బయట పడదు

201

ఇట్టితరిగల్గ జిజ్ఞాస లెవడనేను
జగము జగదీశు లెవ్వారు- జన్మలేల
జన్మలేనట్టి గతియున్నె- పత్యముగను
దాని సాధింతుననుకోర్కె - తగులు కొనును

202

దినదిన గండమౌ బ్రతుకుతీరు శతాయువులంచు
ననుదినమవనిపై స్వార్థమతి శయింపుచునుండు టెరిగి
మనతయు సంపదల్మోహ-కారణముల శాశ్వతమని
జనులెరింగియు చిత్తములను - స్వార్థసంగతిబాయలేరు

203

తమపాన నింద్రియ ముఖము దన్మయతల జన్మసార్థ
కములంచు దలపోసి భ్రష్ట-కార్పణ్య కపటసంగతుల
సమసమాజములను పేర-జనుల వంచన జేతురకల
అమలిన జీవితానంద - మది జనహితమంట మరచి

204

ఇది యాత్మవంచనాశిల్ప-మిద్దియ జ్ఞానంపుచేష్ట
 చెదులు బట్టెడు దేహబుద్ధి - చిత్త వాంచల్య విభ్రమల
 ముదిరిపోయిన పరాకాష్ఠ మూర్ఖప్రవృత్తి నీచంపు
 మదిరామదవతీ విలాస-మదమత్తమాలిన్యపూరి

205

తనువుపైనధికారమూడ - దైన్యాన బ్రతుకీడ్చు చుండ
 తనశక్తి తనకీర్తి ధనము - దనవారు దూరమ్ముగాగ
 తనువు వీడగ లేక బ్రతుకు దారియుగనరాకవగచి
 జనన మరణ చక్రగతుల సంసర్గముల జిక్కికొంద్రు

206

మనుజ మనీష ప్రభావ మహిమ విశ్లేషించి పొగడి
 మనుజునేవిభునిగా గొల్చి- మత్తిల్లి మతిమాలితూలి
 మునుపు జేసిన పాపచయముముసల మై పీడించువేళ
 మనుజశక్తిని మించు విష్ణు-మాహాత్మ్య శరణమ్ము నెంతు

207

తనకనుకూలమై కలిమి తరలి వచ్చెడు వేళలందు
 తనకన్న పునుడెవండన్న-దర్పాన గనుగానకుండు
 తన పిరుల్దొంగంగ బరమ-దారిద్ర్యమున గ్రుంగువేళ
 మనుజుని శేముషి మహిమ-మసీబారుగడు దీనమగుచు

208

కుడిచి గూర్చుండు వారికిది - గొప్పసత్కార్యమ్ముటంచు
 కడుపేదలగు వారికిద్ది - కడుపు నింపని నష్టమనుచు
 గుడులు స్వాములు భక్తులెల్ల-కుటిలాలస జనమ్ములనుచు
 జడభౌతికాచార్యులెల్ల - సత్ప్రతులబరిహసెంతు

సమసమాజమటంచురిక్త-శపథాల రాజకీయాల
సమయాల వాగ్విలాసాల - జనులనంచన జేసి పాం
సము గూర్చు మాతృనూత్రముల నడిపించు శాస్త్రాల వెల్లె
సమలినంబౌ మానవత్వ-మనవి సుద్దీపింప గలవె

210

ఒకడు మేధావియై వెలుగ-నొకడు జడభరతుడగును
ఒకడు సత్పురుషుడైయుండ - నొకడు దానవుడై బరంగు
ఒకడు సద్భక్తుడై వెలుగ - నొకడు నాస్తికుడై జెలంగు
బ్రకట సమసమాజ సౌఖ్య ఫలమద్దియొక యెండమావి.

211

ప్రకృతి కోపింపనీజగతి-పచరించు వివిధజీవాలి
యొకట దానానలకిం-నొకట దాదబాగ్ని గ్రాల
నొకట ఝంఝానింహేల- నొకట జలప్రళయడోం
వికటార్పక్రిమి నోలెనరుడు-విపశుడై యెగశ్వాసబీల్చు

212

జగతి వేలెడువాడు జీవ-జాలాల హృదయాబ్జములను
సుగతి బ్రవేశించి బుద్ధి-శుద్ధ మొనర్చు చైతన్య
ప్రగతి బెంచెడు శక్తినిచ్చు- పరిపూర్ణ జ్ఞానమ్మునొసగి
విగమ వేదిత సత్పుదమ్ము విశ్వం సాన్నిధ్యమిడును

213

సకల జీవుల హృదయాల సంచార మొనరించు కతవ
ప్రకటు డంతర్యామి సతని - బరమాత్మ భగవంతుడండ్రు
సకల విశ్వాం లోబొచ్చి-శాపించి రక్షించుకతవ
సకల సర్వుల పూర్ణునతని - సర్వేశుడగు విష్ణువండ్రు

214

అతని దయగలుగ శక్య- దానంద మనుభోగ్యమగును
అతడాగ్రహించుచో సకల- మంధకారమున మునుంగు
ప్రతులెల్ల రుండుకే వాని - ప్రైభక్తి సత్ప్రదలంబ్రు
అతని గొల్చెడు శ్రద్ధలతని - నరయు దీక్షల భక్తియండు

215

భువిని కార్యములు జరుగవు- మునుపు సంకల్పాలు లేక
భువిపునర్జన్మం వోలె - పుణ్యపాపపు శేషములకు
వివిధ జీవాల సద్గతికి - విజ్ఞాన సోపానములను
భువుల సంకల్పించు దివ్యపురుషోత్తమ శేషశాయి

216

జగతినిర్వది నాల్గుతత్వ-సంఖ్యానముల నెంచు విభుడు
త్రిగుణాల బంచభూతాల - దిరిగెడు జీవాకులందు
అగణితో పాదుల మూర్ఖ - సకలంక భక్తాలెంచి
నిగమ నిశ్చిత పదమిచ్చి - నిత్య సత్సాంతి నొసంగు

217

సహజమగు విదేహ వాస- శాంతి చిన్నయ జీవకళం
సహరహ మీకుని - చెంత - నానంద సందర్శనముల
సహమికల్మరచుటే జీవికత్యంత సాఖ్యాగమ్యము
ఇహ సుఖమూలవెల్ల నశ్య - రేండ్రియ రతి సంగతములు

218

విందులేయనిపించు వివిధ - విషయాప్థల-వివేచగతులు
ముందు కాళ్ళకు బంధనములు - మోహ విభ్రమకారకములు
మందరానంద చిన్నుక్తి - సుఖమిచ్చు సద్భక్తి, విజ్ఞ
లందరెన్నెదరు సద్భక్తి - సత్కంత శ్రేష్ఠమృటంచు

219

తొల్లి పునమనీషులు శ్రద్ధ-గల్గనిజము
లేరి జీవనిమ్మొన్నతి - నెంచి చూచు
విధి వి ధానము కాసింపు - విశ్వవిభుని
విపుల లీలల బాడిరి - వివిధ శ్రుతుల

220

తొల్లికపులెల్ల ఋమలన్న - గల్గకాదు
నియమ నిష్ఠల బరిపూత - నీతి రీతి
విశ్వ శ్రేయము లను భూతి - విరుల బూయ
వెడలు నిభృతంపు సుమసూక్తి - వేదలహరి

221

అమర మై నవి యామ్నాయ - విమల సూక్తు
లవని హిమగిరి దివ్యసా-నువుల దూకు
గగన గాంగేయ శీత శీ-కరము లబ్బు
మధుర మంజారి భావార్థ - సుధ లాసంగు

222

తుహిన మానస గంగోత్రి - తోయగతుల
ఋమల మానస గంగోత్రి - ఋక్రవంతు
లేగసి దూకెడు చందోక్ష - నిగమ గిరుల
చెంగు చెంగున దూకు సారంగ గతుల

223

చంద మదికబ్బ భావార్థ - సంగమార్థ
సహజ కైశికి రీతిప్ర - సారితపద
పల్లవ వినర్గ రమణీయ - వందనీయ
విశ్వశ్రేయో విధానమ్ము - కావ్యతమ్ము

224

జగదధీశుని దరిజేర్చు - నిగమ గతుల
జాలు వారెడు చందస్సు-కైరురులు
సహజగమనాల ప్రతిలయ-ల్లాలువార్చు
సాగరుని జేర వదులెల్ల సాగునట్లు

225

నవరసమ్ముల నొలికించు - కవితలందు
శబ్దములు నేను నేనంచు - సాగివచ్చు
భావగతి బయనించు స-త్పదములందు
తమకు దామేప్రతిలయ-ల్లమక మిచ్చు

226

భావశబరతలోపించు - వచన తతులు
గురిక ధ్లాల్లిడి బిందెలో - గెలుకు పగిది
కరిన కర్కశ శబ్దసం- మట్టనముల
ప్రవణ సాఖ్యము జెడగొట్టు - సత్వరముగ

227

సమయ సందర్భ శుచితేక - శబ్దములను
కవితల బిగించి త్రాళ్లలో - గట్టరాదు
యెడద ను పొంగు భావం - పడినెరింగి
నవరసమ్ములు ద్రవియంప - గవితలగును

228

కావ్యములు గావు వేదము-ల్కథలుగావు
మాదు పూర్వ పూర్వజాల స-వైదరకోద
సాధనోద్భూత సహజ స-ద్బోధనముల
విదితమై వెల్లు యాత్మని - వేదనంపి -

229

నిత్యమను భూతి విశదమా - నిశిత దృష్టి
చిద్ర హస్యము లాత్మ - నిర్దిద్రగతుల
హృదయ కుహరాన సాక్షియై - సదయుడొకడు
తనకు బరుడొచు వివరించు - తత్వశ్రుతుల

230

వ్యాసవార్మికీ ముమ్మల - బాణదండి
భాసకాళిదాస్సవ భూతి - భారపులను
కవిత్రయుల్పోతనల దివ్య - కావ్యగతుల
దన్మయమ్మిచ్చు నిట్టివే - దర్శనములు

231

జ్ఞాన భాస్కరు ల వ్వారి - కరుణ కిరణ
భరిత భావకేదారాల - పలములందు
భావ్యకారుల విజ్ఞాన - పథములందు
వెలుగు చున్నది భరతోర్వి - విశ్వవీది

232

సంస్కృతాంధ్ర కర్ణాల భావలను దేశ్య
దక్షిణోత్తరాహిక కవి-దక్షులెంద
రెందరనిజెప్ప సాధ్యమ్మ - దీధరిత్రి
వారలందరు భరతోర్వి - బండివారు

233

అరయ శ్రీ బ్రహ్మ పవనజా - లాహిగరుడ
రుద్ర సురవతి యమరవి - రోహిణీకు
లాదితత్వ దేవతలెల్ల - ననవరతము
వినుతి పేళురు విశ్వేశు - విష్ణుమహిమ

234

అట్టి స్వతంత్ర సుతత్యుడు
బెట్టిన సంవదలికెల్ల - విశ్వస్థితిలో
అట్టి విభున్ మన మెరుగము
గుట్టెరిగెడు బుద్ధినతడు- గూర్చకయున్నన్

235

ఎవ్వని మహిమ యపారము
యెవ్వడు మన కిశుడెప్పుడు - నిష్ఠుడు గురుడున్
ఎవ్వడు నామెదలు దుదియు
నవ్వలి సర్వోత్తముండు - సజాడచ్యుతుడున్

236

అణుకణ రేణుమహత్తుల
గణనల నాటం బ్రౌటాను గతుల నమీద
పణితుల జలతల మృగకపి
గుణ గణ సరజీవులెల్ల - గొల్పరుస్సహరిన్

237

ఈనాటి విధానమ్మతి
జ్ఞానోద్ధతి నవ్యమంచు - గర్భించెదరే
న్యూనమ్ముగ నానాటిని
నానాటికి తీసికట్టు - నాగంభౌల్లున్

238

మనుజు మనీష వికాసము
మనసిజ సుమశర విలాస- మహిమావృతమై
వెనుకటి నేటియు రేపటి
మునపటి మాంధాత కథల - బునరావృతమౌ

239

ప్రతిదినమున తరణి జగ
ద్వితముగ దమసమ్ము బాపి-తేజమునింపున్
ప్రతి యుగమునదే గతి మతి
ప్రతిభలు నజ్ఞాన మణచి - ప్రగతిని బెంచున్

240

ఇదియహివైపాల్కడలిని
పదివేసంపు దొరయు రమయు - బాచిక లాటన్
పదసోపానపు, గదులను
ముదమున నైకుంత పాతి - మురిపించుగతుల్

241

అణువొక్కంట మహత్తునం గణమునం - దంతర్గతిం వ్యక్తమై
ద్వ్యణుకంటైత్ర్యణు కంబునై య గణితం - దైతహస్థితిం శాసక్
న్నణి యంగువృ ప్రమాణ పీత ప్రభయై మామాధవంటైతతా
కణనిర్మాణ ద్విధా పృథః కరణ శాఖా బింబమై బాపిలున్

242

తొలిలంకేశుడు రామునిం గెలిచెనే - దుష్టప్రతాపమ్మునన్
అందు ర్యోధనుడచ్యు తుంగడిసెనే యగ్గంపు బగ్గమ్ములన్
దలపన్ బొండ్రక వాసుదేవుడు హరిన్ - తద్రూపమున్ డాసెనే
బిలగర్వాంధులు దుష్ప్రయోగములచే బంధింపనొనే హరిన్

243

సదహంకారము జీవ హృజ్జలజమై - సద్భక్తినుత్పుల్లమై
యుదయింపన్ హరి కర్మ సాక్షిహితుడై - యొక్కొక్కనింబ్రోచెడిన్
మదమత్తుల్లు రహంకృతిం జెలగగ్రీ-ష్మన్నద్య మార్తాండుడై
పదియించున్ తతరౌద్ర తేజప్రసరత్ - పాలోగ్ర కీలోద్ధతిన్

244

తలిదండ్రు ల్య సుదేవ దేవకి యశో-దానందులుం గొల్లలున్
లలిత భోపికలున్నుని ప్రజములున్- రాదాసుదా మాదులున్
చెలికాడో విజయుండు భక్త సులభున్-సేవింపరే భక్తిను
జ్వల దివ్యామల విశ్వరూప విభవున్ - శాంతి ప్రదాతన్ హరిన్

245

అతడు మహాస్నాతాద్భుతద - యాచల శృంగము వానియాజ్ఞచే
నితరము లైన సత్యము లెల్లెగ్రియా పరివోదితమ్ములై
సతతము జన్మ చక్రముల - సత్య ర జోగుణ తామ సాది సం
గతుల నియమ్య జీవుల జ-గమ్ముల బొందు ద దాసుభూతులన్

246

జగము ప్రయోగశాలయిలు - సద్గతి జీవులు పెక్కుయోనులన్
మగుడుచు సత్యరాజస త-మస్త్రిగుణాదుల దేహదారులై
యుగముల దత్వదేవతల - యోగసహాయములం సుతత్తులై
నిగమ పతోక్త భక్తి పరి - నిశ్చిత సన్నిధి గొల్ప రాహరిన్

247

జగమొక పద్మవ్యూహ మిటు - పంగతులై తలిదండ్రీబం
దుగులని మోహవైరముల - నొచ్చుచు జీవులు గర్మవశ్యులై
తగులము బాయలేక సువి-దానసులక్ష్మము లేనితామసీ
జగనిరయమ్ము లందు స్రుతి-సంస్థలుగా గడుగుండు చుండరే

248

జగమొక పాంథశాల బహు-చక్కని ముచ్చట మూడునాళ్లకై
యొగబడి గెంతి వత్తురిల - పాచ్చులు దగ్గులు మచ్చరంబులన్
సిగలు సిగల్పెనంగి కడు - చిత్రము గానిల శాశ్వతంబుగా
సుగమ నివాస మేర్పరు పజాతురహా సుఖజీవయాచకుల్

తొలి జన్మల కర్మల చే
నిలలో బహు దేహవాస - మేర్పడు గతులం
దలసలు చే దారిగనక
విలవిల లాడెదరు గాని - విష్ణుని గనరే

పుట్టున దెల్ల గిట్టునను మున్నుడి యున్నది నిత్య సత్యమై
పుట్టుక లేక జచ్చులయు బాజ్యము జచ్చుల లేక బుట్టులల్
వట్టివిగాన బుట్టుకల - బాపెడు బ్రాజదు వుల్ బ్రదానమై
నట్టి పవిత్ర భూమిని సు-రాదులు గోరివసింప రారాకో

బ్రతుకుల కోసమై తినుట - భావ్యము తిండి భుజించు కోసమే
బ్రతుకుల నీచ వృత్తి భవ - బంధము బాపెడు విద్యనేర్పుటే
బ్రతుకుల సార్థకమ్ము పరి-పక్వత లేనియవిద్యలే కదా
ఇతరపు విద్యలెల్ల బరి-కింపగ కూటికి కోటి విద్యలే

పదపులు సంపదర్థనత పాండితి శౌర్యజవమ్ము దర్కపుం
జదుపుల తెల్వితోదుదకు-జాపునుదప్పు కొనంగలేరు మై
ప్రిదిలెడు దేహవాసనల - బ్రీతిని మోహము బాయలేరుస
ద్విదితుని విష్ణునింగనువి-వేకపు విద్యగ్రహింప రేలకో

హరి ని జవక్షసిమ-గమలాలయ రమ్యరమాసమేతుడై
తిరముగ భక్త హృత్కమల - దీప్తి కుభంబిడు బింబరూపుడై
వరిమొనకైవడిన్ వెలుగ భక్తిని గొల్పెడు దత్తదేవతల్
నిరవధి సాఖ్యాదాయకుని నిత్యుని జానగ గాంచరీజమల్

254

సిరి చెలికాడు లోకముల - చిక్కులు బాపెడు దొడ్ల వేల్పునం
దరి యెకిమీడు వాని చరణములు మ్రొక్కుట బాడియో పరా
త్పరుడను వేనుబ్రహ్మనను వట్టి ప్రగల్భం శుష్కవాక్యనం
భరితమహోగ రావణుల - మాయపు దారి జరించు పెలోకో

255

శ్రీపురుషోత్తమ ప్రకృతి చేతన దుఃఖము తాకలేని ము
క్తా పరదేవతాకమల తామరసాగ్ర రమాలామ దా
గాపుర ముండు విశ్వ విభు-కంజ హృదంతర రమ్య పీఠిపై
శ్రీపతి సేవసాల్కడలి - సేమము గూర్చి జగమ్ము లేలెడున్

256

విశ్వ వ్యాప్తవిభూతికి
దాస్యామీదృశ ద్వితీయ-తత్వ శ్రీతా
నైశ్వర్యాప్త కములనిడి
శశ్వ ద్వైకుంఠదామ - సాన్నిధ్యమిడున్

257

వనితల దోలుబొమ్మలుగ - బాశవికేచ్ఛల భోగభా
జనులుగ జాత బీరులుగ - జంచల చిత్రలుగా దలంచు దు
ర్జన పురుషాధము ల్లబల - శాచకు లమ్మ ఋణమ్ముదీర్చరా
మనువు ద్రి మూర్తులున్ పతుల - మక్కువ తక్కువ చేసినారలో

258

హరి హృదినుండు శ్రీ నగజ-కర్ణ శరీరము వాణినాల్కపై
సరితకు గంగకున్ శిరము - పద్రతి దేహమనంగ భావమున్
ఋరుమల పుణ్య భాగ్యములు - బోటికి గౌరవ మెల్లలోకమం
దరయగ నిచ్చి పుచ్చుకొన-నంగన లేగతి బేలెడురో

259

అదిల లటంచు నెక్కెనము - లాడు రసజ్ఞ నృకీటకాధముల్
గుదిగుది మాయ పంకముల - గ్రుంకుచు మాతల గర్భవాసులై
సదిలపు వేడ్పుతో జనని - చన్లవ లాని కృతమున్ను లౌదురే
త్రిభువన స్వర్గసీమగల - దేసరి తల్లికి జన్మభూమికిన్

260

మాతాత్రయ మంది పరా
సీతా సానిత్రి యాజ్ఞ - సేనియహల్యల్
ఆతారల్మండోదరి
ప్రాతస్మరణీయ లెల్ల - దిలహీనులటే

261

గార్గీ మైత్రేయి సుమతి
దుర్గపు కీర్తూరు రాణి - దుర్జయ యూస్సీ
దుర్గాంబా రు ద్రాంబిక
స్వర్గార్పరకాల కనుపు - సతులల్పులరా

262

పరకాంతా వ్యామోహము
మరియాదను పాతిపెట్టు మరణాంతకమౌ
సురవతి నుడువతి నహమల
మరతుమె రావణుని భస్మ - మహిమల కథలన్

263

వనితల కెట గౌరవమో
మనియెడునట దేవతాళి - మహిమలు పిరులున్
వనితలు గినిసిన చవె నా
శనమై రావణుని లంక - శతకౌరవమున్

264

అదియారాధన మంగనా పురుష ప్రేమాకర్షణం బూర్ణమై
సృదయ ద్వంద్వ ప్రసూ వికాసమమృత - మ్మేకాంత సౌహార్దమై
త్రిదశుల్ గొల్పు రమారమాపతుల చిద్దీప్తి వికాసమ్మునై
ముదముంగూర్పు సుమప్తి యోగవలమై ముక్తి ప్రసాదమ్మిడున్

265

వనితలు బారుమల్లివి విధ-వర్గములంచు విరుద్ధ బుద్ధివా
దనల బరస్పరమ్ము మమ-తల్లెడ సేతురు గిల్లి కజ్జముల్
వనితలు లేక వల్లభులు - వల్లభులుండక వారిజాక్షులున్
వనజ భవాండవాన వరి - పక్వపలాల శుభాలు గాంతురే

266

అహారనిద్రాభ-యాశ్మైథునాల
సాహ చర్యల నరుల్ - జంతుపుల్పములు

267

మోహల మగలకు - ముదితలకైన
దేహస్వధర్మాలు - దీర్చుటే పాడి

268

కామమ్ము గీడను - స్వాములెల్లరును
కామ మార్గములంటి - భూమిపై బడరె

269

మామూల ఋషులైన - సామాన్యులైన
గామాగ్ని వేగక - గామారి గవరె

270

ఏటికీ మాటలు - వీటిపైవ్రాలు
బాటెవ సహజ స్వ-భావాలు కావె

271

దర్మాల సుత్తర - దక్షిణ దృవలు
దర్మప్రతాకర్ష - కర్మలంగూడ

272

మర్మమ్ము గుహ్యమ్ము - మాలిన్య మంచు
గర్మలంపట మంచు - గడు గుందవేల

273

అతిభుక్తి' యతిరతి - యానదలెప్పించు
కితవ దృక్పథమున్న - గీడొనుగాని

274

వామదేవుని యజ్ఞ - పథమిద్దిగాదె
కామితార్థము లిచ్చు - కర్ణ్యమ్ముగాదె

275

సిరిగూడి హరియును - శివుగూడి యుమయు
వర సర్వస్వతి విధుల్ - స్మరుడును రతియు

276

జానకీ రాములు - శౌరి రుక్మిణీయు
న్యాసులే స్త్రీపుంస - యోగులుగాని

277

అతి పవిత్రము చిత్ర - మద్భుత ప్రతము
క్షితిని దుఖము బాపి - గతి గూర్చు హితము

278

రవి చంద్ర తారకల్ - రాజిల్లు దాక
భువి బంధమోక్షాల - భువులివి గావె

వారికి వీరు వీరలకు వారు హిత్వార్థి నన్యవంశముల్
 గోరుచు దర్శమార్గముల - గూడె నతుర్విద పూరుషార్థులై
 కేరుట మేలు దంపతులు - జిక్కుల బొక్కుచు క్షుద్ర విద్యతో
 వారడి వామయోగ వాత్సలై కృశులై నశియించుటెలాకో

280

ఋతువున దశమీ దినత్రయ
 తత సర్వ పితృదిన దర్శదగు వర్జ్యములై
 ఋతుషోడశస్పృశ రాత్రుల
 హితరతి పద్మహ్నా చర్య - మిరినతి పతికిన్

281

దంపతి యోగము భువిమటి
 యింపమి స్త్రీపుంసతత్య మీశునకు సమ
 ర్పింపుచు సత్సోదిత హృ
 త్పంపదతో జీవితాల - సాగుట హితమా

282

మాతృత్య మహోన్నతి సతి
 మాత్రంబెరుగు వరము మగ-మహారాజులదే
 మాత్రంబు గ్రహింపని బహు
 చిత్రంబౌ పురుటి నొప్పి - తెలువగు - ముఖమున్

283

బీజావాస్తకి బురుషుం
 డోజాత్మక పుత్రవాసు - కొద్దన్నదగుచున్
 యోజన్ బున్నామనరక
 వ్యాజమ్మగు దుణుమూడ్చు - భవసంతతులన్

దశమి - ఏకాదశి - ద్వాదశి - దినత్రయము

284

అట్టివివాహ బంధనము నట్టి పవిత్ర పురోభివృద్ధియు
న్నట్టి గృహస్థ ధర్మముల - నాత్మ సమున్నతి బుత్రసౌతులై
బుట్టిన మెట్టి నిండ్ల శుభముల్గలి గింతుతరార్తరాలనె
పట్టున వంశజాల్ పసిడి వన్నెకు దావి లభించుకైవడిన్

285

స్త్రీలు ఋరుషులు విశ్వశ్రేయసు
మాలగావ్యసు గే యములతో
మేలుకొల్పు శకుంత తతులౌ మిడున జీవములై
కాలదేశ కళాతిశయనుఖ
పాలకుండగు శ్రీశుసన్నిధి
పాలకడలిని ముక్తి సుఖముల - భక్తి గాంచెదరే

286

ధరను నాలుగు నాశ్రమముల
బరమ శ్రేష్ఠ గృహస్థ ధర్మము
బరగు ని తర శు భాశ్రమముల - బహువ్రతావకమై
నరుల శాస్త్ర సమస్త హితముల
తెరపుగాదె గృహస్థ ధర్మము
పరమ పురుషుని భక్తిగొల్పెడు - పరమ సాఖ్యమిడున్

287

ద్వైత సంస్థితి భక్తి యోగము
నీతి కథల బురాణ శ్రుతులను
రీతిగా బరమాత్మ విభవము - లెస్స వినిపించున్
ఖ్యాతిలో తత తత్వదివిజ
న్రాతమెల్లను మిడున తతులై
ద్వైతులౌ హరి పిరుల దర్శన - భాగ్య మొనగూర్చున్

288

హరియె పురుషుడు రమయె శ్రీనతి
 వరమ పావన క్షేత్రభువులే
 వరమ యోగ యుగప్రసార ప్ర-పంచ సంపదలొ
 హరి యొకండుగ బాంకడలిని
 అరకనుల శయ వింపు చుండిన
 వర ప్రపంచము దివ్యగతులను పరిధవిల్లెడినా

289

అతడు విశ్వము లేలు విష్ణువు
 తత రమాసతి వైష్ణవీస్థితి
 సతము దా జగమేలు చిత్తుఖ-కాంతి సంపదలొ
 ప్రతతి సర్వ ప్రదాన పదవుల
 తత సుతత్య ని లింపదంపతి
 గతులతో నియమించు శ్రీనతి - కాంతునాజ్ఞలతో

290

జీవకోట్లు తృషాక్షు దార్తిని
 భావరతులద కేంద్రియాస్థల
 జాపు పుట్టుక చక్రములలో - సతము దిరిగెదరే
 జీవ దంపతు లేక యోగద్వి
 దావిభాజ్యలు పూర్ణయోగప్ర
 భావమరయక దివ్యజ్ఞానము - భక్తి బడసెదరే

291

ఒరపిడిం బసిడికిని వన్నెలు
 బెరుగు కైవడి కష్టసుఖముల
 బరగు శ్రేష్ఠ గృహస్థ ధర్మపు ద్వైతమార్గములొ

చెరి పగమ్మగు బూర్జువలముల
నరయరే నరనారు లిరువురు
బరమ పురుషుని దివ్యసన్నిధి - భక్తి శాస్త్రములన్

292

చదువు నేర్వగ - బ్రహ్మచర్యము
బుధుల గౌర్యగృహస్థ దర్మము
విదులొనర్చగ వాపప్రస్థము వెనదురీయమునై
పదయు గొల్చెడు సద్వి ధానము
తుది మొదలొన సాగగందే
సుదతి తోడుగ లేనిచో బహు- శుభములందెడినే

293

జగతి బ్రగతి విరాగ బుద్ధిని
పగలు రేలు నిరంతరమ్ముగ
సుగతి కాని కఠోర నియమపు శుష్కసాధనలో
నిగమనైర ప్రవర్తనలలో
సగుణ నిర్గుణ సంశయమ్ముల
కుగతి నొంటరి పయనములలో - గుండుటెందులకో

294

సత్య మందర శుభకరమ్ముగు
సత్య జగతి ని జానుభూతి న
సత్య మంచుదలంచి కర్మల - సన్యసించెడుచో
నిత్యసద్గుణ పూర్ణ పురుషు స
నిత్య దేహల దేవిధమ్ముగ
ప్రత్యుపాసన జేతు రొంటరి - పథములందిలలో

మనుజు లెప్పుడును సంఘ జీవులు
 జనని జనకుల సతిసుతాదుల
 వినుత బంధము భక్తి లేనిదె వెలయరీ యిలలో
 మనువు జేసిన పాపకర్మల
 ననుభవించెడు దంపతులరై
 పున సుభక్తి రమేళు సన్నిధి - గాంధ్రు చిత్తుఖముల్

శ్రీరస్తు శుభమస్తు సౌభాగ్యమస్తుమమ
 భూరి దీవెనలందు పుణ్యదంపతులీశు
 జేరు సన్నిధునాలు నిరు చక్రముల బండ్లు - జిక్కరే బంధాలలో
 తీరు తెన్నులు లేని జారచోరుల ముల్ల
 దారిలో తిరుగాడు నేకాకి జీవముల్
 జేరలే రాదివ్య సన్నిధిన్ తల్బ్రహ్మ - స్వయాతిరేకముతో

సతిపత్ని శుభయోగ సంపూర్ణ భావాల
 ప్రతీతి ప్రసూఖాల ద్వంద్వాను భూతులం
 దతి శ్రేష్ఠ విజ్ఞాన సుజ్ఞాన ప్రజ్ఞాను లేసత్య సందర్శకుల్
 క్షితిలోన భవబంధము లెప్పుడు జీవులై
 తతశ్య దానంద సద్భక్తి గమ్యున్
 బ్రతుకులం గడదేర్పు శ్రీద్వైత సైకులం సాసములోవెల్లరే

ఇదియే రాధా మాధవ
 మిదియే ప్రకృతి పురుష హిత సంయోగం
 విది సంపూర్ణ సుతత్యము
 విదితము గల్పాంతగతికి - విశ్వస్థితికిన్

మునపటిజన్మలందరిని - మూలనివాసము దాక వేగి మా
పునతను గాంతుమేనిమన - గర్వమణింగెడు దుర్బరములొ
యెను బది నాల్గలక్షల గుహేంద్రియ వాసప్రసంగ సంగతిన్
దనియగనయ్యె జాలునిక - దాలెదమాత్మ సుఖోదనక్రియల్

300

మెదడున జ్ఞాపకల్పారలు - మీటగ స్వప్న దృశానుభూతులే
త్రిదశుల నాటిన్. బలికి - దెల్పెడు జీవుల పూర్వవాసినల్
విదితము లీభువుల్ విడిది - వేశ్మములచ్చపు స్వగృహంబులా
సదయుని సన్నిధింగలవు శశ్వత సౌఖ్యమొ సంగు రమ్మనున్

301

సయ హరి దారిజాపి సువి -ధాన సుఖంకర భక్తి మార్గ మా
శ్రయ మొనరింప కున్నగడు - జంచలమైన మతల్ప బుద్ధిచే
స్వయముగ బ్రహ్మ నేననెడు స్వార్థదిశన్ బహుకష్టనష్టముల్
భయముల నందతామసపు బాటల నేనెటు గుండుచుంటిన్

302

శ్రీనారాయణదైనవ్యాస వచన శ్రీల్ బ్రహ్మసూత్రములన్
శ్రీనారాయణు నాజ్ఞచే బదరిలో - శ్రీమత్సమక్షమునన్
శ్రీనారాయణ ధ్యాన సంస్థిత మతిన్ - శ్రీపూర్ణప్రజ్ఞాండు సత్
జ్ఞానోత్సాహిత ద్వైతభాష్య సుదచే గావించెసూత్రార్థముల్

303

జ్ఞేయు న్లమ్ముని బూర్ణవడ్డులును దీర్ఘేంద్రుం గురూణాం గురున్
ద్యేయుం దోష వివర్జితం జలదిశ - యిన్ విష్ణు నారాయణున్
శ్రేయోమోక్షప్రసాదు బంధపరిహారిన్ వేద వేద్యుంసదా
హ్నాయోపాద్యుని బ్రహ్మవాచ్యుడని ప్రామాణించె మధ్యుం డిలన్

304

మధ్యకు నిగమ కు వ్యాఖ్యా
ప్రధ్వత్తక ద్వైతభావ్య ప్రాగ్వి ప్రభవే
సుద్వైత గరిమ బెంచెను
మధ్యశ్రీ మధ్య గేహ - మాన్యుని సుతుడై

305

భ్రాజిత పశ్చిమాబ్జితలు - భారత పుణ్యప్రదేశ మూడుపిన్
పాజక గ్రామ మొండు నలు - పండిత వర్యుడు మధ్యగేహుడన్
బూజిత డామహౌదయుని - బుణ్యసుపుత్రుడు వాసు దేవుడై
రాజిలి మధ్వడై వెలిగె - రమ్యమహాజ్యం దివ్యకాంతిలో

306

చిననాలనె పూర్ణ దివణ
మన పండిత్యము గల్గె - కతనన్ యతులీ
తని మరు దైవాంశు డనిరి
హనుమయు భీముడును మధ్వ- రనిరిజాలనుచున్

307

గురుడచ్యుత ప్రాజ్ఞ డిడియె
మరియతి శ్రీపూర్ణ ప్రజ్ఞ మన్మరి దీక్షన్
గురుడచ్యుతప్రేక్షుడలులె
బిరుదిడి యానందతీర్థ పీఠమ్మిడియెన్

308

వేదము మన్యు బలితల
లోదగు శబ్దము మధ్వ - ఋక్సే తెలగన్
ఈధర మధ్వని జన్మసు
పాద్రుర్చనము మధ్యగేహ ప్రఖ్యాన్ బెంచెన్

యదిమను ప్రదీప మధ్వ ఆదవె గుహాసంతం - చిత్రయం. హాహామిలె దరుణం
మధ్వో అగ్రముఖ మన్యు శాక్తము మాతరిశ్యామలాయతి

309

విష్ణువు రాముడై ధరను వెల్లగ వాయుజా దాంజనేయుడై
విష్ణువు కృష్ణుడై జగతి - వెల్లగ మారుతి భీమసేనుడై
కృష్ణ సునామవ్యాసహరి - కేలిడ బ్రాణుడు మధ్యుడయ్యె శ్రీ
విష్ణువు వాయుజాండు జత- వీడరు వ్రత్యన తార వేళంన్

310

హరి యన విష్ణువు విభుడున్
హరి యన మరియ్దాంజనేయు డనిల సుతుండున్
హరి జీవోత్తము డితడే
హరి సర్వోత్తమ సుతత్యు-డచ్యుతుడుగదా

311

ప్రాణాపాన యుదాన వ్యాన సముడై - పంచాత్మక ప్రాణుడౌ
ప్రాణుండే గద ముఖ్య ప్రాణుడగు జీవశ్రేణికిన్ స్పష్టిలో
ప్రాణోచ్ఛ్వాసని వృత్తి దేహమది ని - ర్వాపార కంకార మా
ప్రాణాంతర్గతుడైన శ్రీహరియు దానైకుంతమున్నైరెడున్

312

బందితులైన దానవుల - బంధవి మోచగదాబి మాతముల్
పాండగ జేసి యావిరజ - పూత జలాలను లింగభంగమా
బొందలు వీడజేసి హరి - పూర్ణ కటాక్షసువీక్షణాద్రితా
నంద వికుంత మందిరము నన్నము జేరెడు బ్రాణుడీతడే

313

పరతత్యు రమాయుతునిన్
హరివి సదాగొల్పుచుండు ననిలసుతుండై
హరి వచ్చిన నచ్చునిలకు
చిరనన్నిది ముక్తి నుండు జీవోత్తముడై

314

కృతయుగమున వాయుజాడై
 నత త్రేతన్నాంజనేయ దను జాంతకుడై
 మత ద్వాపర భీముండై
 యతిమధ్యుండయ్యె గలిని యచ్యుతుగొలువన్

315

మత పరతత్వచతుర్విం
 శతి తత్వ సుతారతమ్య చయ కక్ష్యంచే
 శ్రుతి సూక్తంతో మధ్యుడు
 వితరణచే తత్వ శాస్త్ర - విధి హరి గారికెన్

316

ఉడుపిన్ ద్వైత సు సంస్థితం డగుచు శ్రేయోభక్తి మార్గములన్
 "కడగోల్కొన్నని" గోపించదన హితుంగం పొరినర్పింపుచున్
 వడిపాల్మీగడ లావు వెన్న బెరుగుంభక్త్యాల మధ్యుండు దా
 గుడుముల్లక్కులి గోరుముద్ద లిడునా గోపాల చిస్మార్తికిన్

317

కవ్యముతో గోపాలుడు
 మువ్వల మొలత్రాడు ముద్దు మురళీరవళిన్
 సవ్వడి గజ్జెల గంబల
 నపువ్వుల వెన్నెలరినుడుపి - నడయాడుగదా

318

అబాలుని వంశీరవ
 మా బాలుని దివ్యలీల - లద్భుత కథలా
 ప్రాభవముల్ని దృశ్యచో
 వైభవములు కృష్ణనుడుపి - ప్రత్యక్షములె

కవ్యముతో మనకృష్ణుని

319

కతురామ్నాయ పుమంత్ర సూత్రమాలక్ష్మన్ సత్పద్ధతిన్ ద్వైతమున్
బ్రతిపొంపుచు వ్యాస చిత్తము సదా-బ్రహ్మవన శ్లేయుచున్
శ్రుతి సూక్తమ్ముగ సత్యసమ్మతముగా శేమండు దామెచ్చని
ప్రతి మానమ్ముగ వ్రాసెమధువుడు బహు ప్రామాణిక గ్రంథముల్

320

ఇరువది నాల్గు తత్వగతు లేర్పడగూర్చి జగమ్ము లేలునా
దొర హరి శ్రేష్ఠతత్వుడని - దోసితియొగ్గితదాజ్ఞలెందుబా
యరు సిరి బ్రహ్మగరుడాహి మహేశు డు మా యముల్పురం
దరులు సముద్ధరింతురని - తత్వసుశ్రేణుల మ్రొక్కెమధువుడున్

321

జనికీవిరించి శ్రీహరి ని - జస్థితి శూరిమనప్పు గౌరిభా
వన వచనమ్ము వాణి కర- పల్లవ మండు శచీ పురందరుల్
కనుగవ సూర్య చంద్రులును - కాశులు గంతుడు శ్వాస బ్రాణుడౌ
యనలుడు జాతరాగ్ని యము డయ్యెడు మిత్రిన్పదేహ గేహళిన్

322

పలుతర పాంచభౌతిక ప్ర-పంచ గుణింతపు తత్వజాలమ
న్నిట హరి సాక్షియై మిగుల-నిలెడు నిర్వదినాల్గు తత్వముల్
పటేమ భువిందివింబలిని - బాదత్రయమ్మున నేల జాలు స
ద్యలుడగు వామనుండు పర-తత్వము విష్ణుపు బంచవింశతిన్

323

ఇది విష్ణుని సద్విభవము
సదమల సర్వాంతరాత్ము - సామ్రాజ్యమ్మున్
మొదలు తుదల్మధ్యలహరి
యద్దెదైవంబనియె మధువు డమలిన భక్తీన్

324

ఇది ద్వైత విధానందై
నది మాత్మలీకిశోర - న్యాయ మనంగన్
తుది బ్రోచుట హరి దర్శము
పదముల బరిపక్వ భక్తి - బాయని యెడలన్

325

అది చపలపు బుద్ధివశ
మృదియె కపికిశోతన్యాయ - మద్వైతమనన్
తుది మొదలు మమేకోద్ధతి
మదహంకృతి దనుజబుద్ధి మాంద్యమ్మనియెన్

326

మనదేహములో దితిగెడు
పునుడో సర్వాత్మవర్తి - కరుణా ద్భుతునిన్
గన స్వీయోపాధి వశత
మనియెడు నీచోచ్ఛ భావ-మలినులు జీవుల్

327

అనుభూతిని తాదాత్మ్యము
గని యది బ్రహ్మైక్యమన్న - కడుదుర్గతియౌ
అనుభూతిని పెనుభక్తిని
గనుచండెడు దివ్యస్పృహయె - మనముక్తియగున్

328

ఒక సూర్యుడు బహుజనులకు
నొక డోకడైతో చునట్లు - లున్నతి హితుడై
ఒకడే హరి సద్దైవము
సకలము గని బ్రోచువాడు సర్వోత్తముడై

329

సుకమిడు రువ్యాహారము
వికటించు విషణ్యరార్తి - విపరీతులకున్
ప్రకట ప్రభున్ హరి గౌర్యక
సకలము దమరే యటన్న - సద్గతి కలదే

330

గురుహితమాతా పితృడని
పరమాత్మను గౌర్యముక్తి - బహునిశ్చితమా
సరుడు స్వయంబ్రహ్మవనిన
బరము లిహమ్ములను రెంట - బరపతి చెడెడున్

331

నను దయగను మను సరుసకు
మనుడగు పరమాత్మ - ముక్తి గరుణించుగదా
తనదు సహంబ్రహ్మ పదవి
మునుగాళ్లకు బంధమైన - మోక్షము గలదా

332

మిడిమేలపు దనుజోద్ధతి
బుడిబుడి విపరీత బుద్ధి - బోధించుచు బల్
గడిబిడి జేసెడు జడులకు
గడుసాఖ్యంబైన ముక్తి - కలుగన్ గలదే

333

శ్రీకుడు హరి సర్వోత్తము
డిశావాస్యండు విష్ణు - వెన్నుడు హితుడై
తా సాన్నిధ్యంపు సుఖ
వాసస్థిత ప్రజ్ఞవియ్య - భక్తికి వకుడై

శ్రీ సదబీష్టద ప్రకృతిర
మానకలైశ్వర్య దాయి - మాధవ హృదయా
వాస సరోజ వి వాస సు
హాసిని బంధనము లేవి - హరి భక్తినిడున్

335

దాతేతి చతుర్ముఖు డా
నాతాత్మజ మాతరిశ్య - భావి బ్రహ్మర్
ఖ్యాతుర్ తత్పతులు సములు
మాతల్గయత్రివాణి - మరెభారతియున్

336

గరుడుడు సృష్టితత్వము
నరదుడు విష్ణుని విహంగ - నానానము సుమా
యురగడు శేషు డనంతుడు
నరయగ దానబ్ధి శేష - శయనమ్ముకదా

337

రుద్రుడు సద్యోజాతుడు
భద్రములిడు వామదేవ - భవుడు శివుండున్
అద్రిజ వాముండచలపు
చిద్రూపనియామకుండు - జీవులకిలలో

338

యమవరుణాగ్ని పురందర
సుమశరరతిమిథున శ్రేణి - సూర్యుడు శశియున్
విమలుడు విష్యక్తేనుడు
ప్రముఖుడు గణపతియు విష్ణు - పరిహారకుడున్

339

ప్రథమార్చ్యుడు విఘ్నేశప్ర
మథపతి శివసతిసుతుడవ - మానించు శశిన్
శిథిలత గన నిడియె నప
ప్రథమూషిక వాహనుండు - వారణ ముఖుడున్

340

ఉక్తులు శేషులు సనకులు
శక్తిసనందన సనత్పు - జాతులు ముఖ్యుల్
భక్త నృపుల్ ముక్తనరులు
సక్తులు తతతారతమ్య - సత్సేణులలో

341

ఆతని శ్రీహరి దయచే
నీతిగ సద్బుద్ధి జ్ఞాన - నిశ్చితమతులీ
యాతనల భవాద్ధిని ని
ర్పీతిగ సద్భక్తి నావ - విహరింతురనెన్

342

మధ్యము శ్రుతుల సుశబ్దము
మధ్యుడు మనమధ్యగేహ - మాన్యుని సుతుడున్
మధ్యుండే తతమారుతి
మధ్యమునుడి మధువనాల - మసలిన కతనన్

343

ఇరువదియొక్క భావ్యముల హేల జయించుచు బ్రహ్మసూత్రముల్
ఇరువది రెంబ భావ్యవిశ - దీక్పతివ్యాస ముఖోక్తరీతి త
ద్వరమున న్రాపె మధ్యయతి - భావ్యసువద్ధతి ద్వైత శాస్త్ర సు
ష్టిరముగ నప్తత్రింశతుల - దివ్యపవిత్ర ప్రమాణగ్రంథముల్

344

సకలాచార విచార సమ్మతముగా కాప్రియ తత్వార్థ బో
ధక దివ్యార్చన పూజనా విదులని - త్యాగ్నాక సత్పర్వతీన్
నికలాత్మన్ హరిభక్తి నైజసుఖమున్ - నిత్యంబు సేవించు స
త్యకలంకంబును వ్రాసె మధువుడు స - దాచార స్మృతిన్ సద్గతిన్

345

శ్రీ మన్నద్య మతమ్మునందు హరియే - శ్రేష్ఠండు సత్యంబు తత్
శ్రీ మద్విశ్వము తార - తమ్యములతో - జీవుల్పదాబి స్తులై
స్వామిన్ గొల్తురు ముక్తి నైజసు ఖమౌ ప్రామాణముల్మాడు స
త్రేమన్ భక్తి యె సాధనమ్ము శ్రుతిచే వేద్యుండుగున్ బ్రహ్మమున్

346

సేతుమొదల్ హిమాచలపు సీమల దాకను విష్ణుతత్వ వి
శ్యాతిని జైత్రయాత్రల వి - కాసక దిగ్విజయాల ద్వైత కా
స్త్రాతత భక్తిబోధనల - కద్భుత వ్యాఖ్యాలోనర్చు శిష్యులన్
బ్రీతి దిశాంచలాల నిజ - పీఠ సుకాఖిల నుంచె మధువు డున్

347

బలియుండావని జామదగ్నిక్వపు డశ్యత్వామ పారాశరుం
డల భక్తుండు విభీషణుండు సతత - మ్మట్లె చిరంజీవులై
వెలయంగాంతు మదేగతిన్ బవనజ - స్వీయాంతు డౌ మధువుడున్
జెలు వొప్పార వెలుంగు నూర్వబదరీ - సీమంజిరంజీవియై

348

మధ్యావార్య సమక్ష శిష్యులగు శ్రీమత్పర్మ నాభుల్ల తా
సత్యేదాంతులు మాధవుల్ నరహరుల్ సద్వైష్ణ వాక్యోభ్యులున్
మాధ్వచంద్రిక దిగ్విశల్పాలు గగా - మావాద శ్రీద్వైతమున్
సద్విద్యాదృత మాధ్యభక్తి పథప్రా - శ్చమ్ము వ్యాప్తంతురే

గురులక్షోభ్యసరంసర
విరిరాజేంద్రమరి మాద - వేంద్రుల్పూరి
శ్వర బోదరి వంశ మహిని
బరగన్ తైతన్యకృష్ణ - ద్వైతసుఖాల్
350

జయతీర్థండక్షోభ్యుని
ప్రియశిష్యుడు మధ్యకాస్త్ర - విస్తృతి భాష్య
స్వయ వ్యాయమధా వ్యాఖ్య
చ్యయటికాచార్యుడంచు - సద్యశముగవెన్
351

శ్రీ పద్మనాభ పీఠ సు
తాపన శ్రీ పాదరాజ - తపముల మహిమన్
శ్రీ పతి పదరాజీవ ద
యాపూర నృసింహ తీర్థమగు ముకుటాగల్
352

శ్రీ పదియంతలు గాగా
బ్రాహ్మి శ్రీ పాదరాజ - భాతము గరవన్
పాపక్షయ కావ్యసుధా
ద్వాపన గవెవ్యాసతీర్థ - తాపపితెంతన్
353

వెనతలి దండ్రీయు గురుడై
యసదృశ పాండిత్యగరిమ - మాచార్యు డీడన్
దశదిశలన్ మధ్యమహిమ
రసపుష్పము జేసె వ్యాస - రాయలు భువిలో

సోపలె బ్రత్యర్థి ద్విప
 కేసరియై వ్యాసతీర్థ - కృష్ణార్చనచే
 వ్రాసె సుదాచంద్రిక ను ను
 దాన దృశము వ్యాయతర్క - తాండవ వ్యాఖ్యాన్

సురభూజము శ్రీమద్భుడు
 సురభి యంశ జయతీర్థ మారి సురభి శ్రీ
 కరవ్యాసతీర్థ ము నిత్రయ
 వరులీ పరిపక్వ భక్తి - ద్వైతాచార్యుల్

పలిమారు అదమారు ప్రథిత కృష్ణాపుర
 పుత్తి గెయు పిరూరు - బొలుపు సోదె
 కాణూర్పె జావర - మనయప్త - పిఠముల్
 ఉడుపి పర్యాయాప్తి - నొప్పుచుండు
 భందారు కేరి ను - బ్రహ్మణ్య గోక్షర్
 కాశి బీమన కట్టె గొడి కూడ్ల
 మజ్జగే వాల్లి బ్ర - వ్మాణ్య చిత్రాపూరు
 యుతు కొంకణార్మిర్వు - తొలిమతాం
 ద్రవిడ కర్ణాట మహరాష్ట్ర - దాక్షిణాత్య
 ముత్కళాంద్రాం వంగోర్వి - సుత్తరాది
 ద్వైత తత్వమార్గపు భక్తి ప్రతతి బెంచి
 మద్భుదానందతీర్థుడె మహిని బ్రోచు.

357

హంస సునాముడైన బరమాత్మకు నీవలి షోడ శస్త్ర ద్వా
వింశతి సూత్ర భాష్యమిడు విజ్ఞాడు మధ్యుడు నాయుజాండు నా
సంపది రాసువేంద్రయతి - సద్గతి ముప్పది రెండు ను జ్వరత్
శంస దుపాసనామహిమ - జాటెను ద్వైత మ భక్తి తత్వమున్

358

ఆ విధి మధ్య పరంపర
లోవిజ్ఞానియాండులు సుధీంద్రులున్ శోభితసు
శ్రీ వెలిగిరి సద్వైష్ణవ
కోవిదులై రాసువేంద్ర - గురుపరములై

358

సత్యంబైన సులోక తత్పుడితడే సత్సంకు కర్ణుండనన్
నిత్యున్ శ్రీ హరి నెల్ల వేళదలచున్ నిష్కాత్మబ్రహ్మదుడై
ప్రత్యుక్తిం దొరిగించె రాయలకుహూ ప్రారబ్ధమున్ వ్యాసుడై
దైత్యారిం గవె రాసువేంద్రయతియై - తత్తుంగ భద్రాతటిన్

359

ప్రతివాది ద్విపకేసరి
యతి సోపలె వ్యాపరాయు - డల ప్రహ్లాదుం
డతి మహిమల మంత్రాలయ
యతి సురభిగ రాసువేంద్రు డలరున్ ధర్మపై

360

మంత్రాలయ గురురాజై
తంత్ర ప్రదీపాశ్వా వ్యాశ్వా - తత్వోన్నత స్వా
తంత్రు హరింగొల్పెడు హిత
మంత్రాక్షత లిచ్చిబ్రోచు - మహిలో జనులన్

361

రాయల భువన విజయ మెడ
 బాతుని నైతికుడు గృహ - భట్టును నిగమా
 ద్యాయి ప్రతిభుడు వేంకన
 యేయతి గురురాసువేంద్రు - డిలసురతరువున్

362

వీణావంశజ కృషసు
 నైతిక కనకాచల్యా - వరతిమ్మణ్ణర్
 తాణిముఖశృంగవకీ
 క్షోణిం గౌతమ సుగోత్ర - కులశేఖరులై

363

వేద శిఖరి వ్యాఖ్యల వ
 లోదన పవమాన మర్మ - మాక్తుల జరిధిన్
 మేదిని మధుర గ జారో
 హోదుల మీమాంస భట్ట - జయముల్పదసెన్

364

బృందావన మందిరమున
 నందముగ రాసువేంద్రు డందరి యెదుటా
 నందుని గను నైజిప్తితి
 బృందావనమందునిలై - వేల్పులు బొగడన్

365

యతిగురు రాసువేంద్రుని కృపార్త్ర కటాక్ష శుభేక్షణార్థమై
 ప్రత మునవాన సేవెలమి - భక్తు ల నేకులు తుంగభద్ర పడ్
 ఋతువుల శీతలాంబువుల - రూఢి మునుంగుచు బొర్లుదండముల్
 జతగ బ్రదక్షిణార్చనలు - నల్పుచు బాసెదరిల్ల పావముల్

366

భాష్యాను వ్యాఖ్యాన - ద్వైతము స్థాపించి
 హనుమ - పద్మావత్య - దైరిపించె
 నాకరాల్ జయతీర్థ - వ్యాయసుదా వ్యాఖ్యా
 సుకృతి టకావార్య - మయతి యయ్యె
 ప్రహ్లాదుడే వ్యాస - రాయలై వ్యాఖ్యాన
 చంద్రి కావార్యుడై - చంద్రిక లి డె
 శ్రీ వ్యాసతీర్థుండు - శ్రీరామవేండ్రుడై
 పరిమళావార్యుడై - పరిమళించె
 మద్య జయతీర్థ వ్యాసరా - జ్ఞాని త్రయ, స
 దోష విజయింద్రులు సుదీంద్ర - రామవేంద్ర
 కలిత బృందావనపు మంత్ర - నిలయ మందు
 ఏడు సూరేంద్రు గురురామ - వేంద్రు డలరు

367

ద్వైత తత్వ విస్తృతి మధ్య - భక్తి పథము
 సర్వ సమ్మత జనహిత - శాస్త్ర గరిమ
 విశ్వ శ్రేయము గూర్చెడు - విష్ణు పదమ
 భక్తి పరివక్య సామీప్య - ముక్తి నొసగి

368

శ్రుతి ధర్మ సురక్షణలో
 యతు లవతారాలు హితము - లాకాంక్షించె
 ముతి హినులు విశి జోత్తురు
 అతి చంకర కుక్కులోక - యమ సామెతగా

369

చెడునడలన్ వ్యవసములన్
జడులై మానవులు బ్రతుకు - సాగించెడుచో
మిడి మేలపు రిపు లార్గురు
దడి పింతు రదంతులెని - తామి సములన్

370

కమ పింపని పెను చీకటి
మసలి మిర భయోగ్రహిణి - కర్కశుని, ని
ద్దిన నీరంద్ర నిబిడకా
వన మజ్జా నాందకార - నరకోపమమా.

371

కితవ కలాపాద్ధతగతి
హితమతికతి జారచోర - హింసారతికిన్
శ్రుతిదూ వ్యకమ్రుతి సంస్థల
దిలిసు తులు జరించు వేళ - దిశ్మాడ నిశిన్

372

చిమ్మని చీకటి గ్రమ్మిన
ఇమ్మహిని రవి కిరణమ్ము - తిడు వెల్లువలెన్
ముమ్మరవ్వుడుతు దీదితి
ద్రమ్మరు హరి యంతరాత్మ - దేజమునింపున్

373

హరి సప్తాశ్వనభోమణి
తరణి శ్రీ భువన శక్తి - దాయకు డఖిలా
ధ్వర హేతాధ్వర్యాధ్వగ
నిరతుం డ ఖిలాండ సాక్షి - నిఖిలావసుడున్

374

రవిశగి తారాగతులం

దివముల నక్తముల దిథుల - దిరిగెడు ఋతువుల్
సవనాలను జవ తేజో

భువనాలను భుక్తి శక్తి - ముక్తులు గూర్చున్

375

తరణికర ప్రఖర కిరణ

గురు బీష్మాత్మ ప్రతప్త - కుంభిని వార్యాం
జర తేజోఽనిల ధూమా

భరణత్సవనాలు గ్రీష్మ - వర్షా ఋతువుల్

376

తత శరదాగమ సంగతి

క్షీతివస్తైశ్వర్య వృష్టి - గిలి గింత లిడన్

మితిదవృని సుఖములతో

రతి రాజ్యములేలు శ్రేష్ఠ - రసమయ జగతుల్

377

హరి యె రసానై సః యమ

నిరవది సుఖదాయకుండు నిష్కాత్ములకున్

గరుణించును ముక్తి సుఖము

లరయందన సన్నిదాన మాత్యంతికమున్

378

విచృల విడిజరి యించెడు

తుచ్చులు సెంసార చక్ర - దుర్దంష్ట్ర లతో

నిచ్చలు జచ్చుచు బుట్టుచు

నచ్చపు జీకటి జరింతు - రహమహమికతో

379

పశుపక్ష్యాదులు ఋతుగతి
వశమై సంసారయాత్ర - బరగెడు భక్తిన్
దిశలేని యహం బ్రహ్మల
వశమే సద్బ్రహ్మచర్య - బ్రహ్మార్పణమై

380

ఈశావాస్యము సర్వము
నీశున కర్పించి శేష - మిమ్ముగ గొనకన్
ఈశుడ హంబ్రహ్మను నా
కేసకలమ్మని జెరింగ - గీడగు గాదే

381

పలురకమైన జీవులకు - బట్టని మేధను వాగ్విలాసమున్
గలిమి జవమ్ముయుక్తినిడి గంచుడునైజనుఖాలు మీరలం
చలము దయాపరుండు హరి - యానతులివ్వ నరు ల్పదేపదే
తులువతనాం దుమ్మటిం - దూవ్యగతిన్ జరియించుటేలోకో

382

త్రిదశులు జేయగోరు వ్రత - దీక్షల నైజనుసాధనాదిచే
సదమలస్వస్వరూపగత - సత్యమునా సదహంకృతీస్పృతిన్
సదయుని శ్రీ హరిన్ బిందు - శాశ్వత శాంత సుసన్నిధిన్ సదా
గదిసి పరోక్ష జ్ఞానమను - కమ్మని సాఖ్యము గ్రోరి రీ శతుర్

383

ఒక విష్ణువు జగమేరిగ
ముకుళితులై మ్రొక్కుగలరు - మునులున్ మరులున్
అకలంకుని హరి దలపక
పకలము తమరే యుటండ్రు - శత్రులు దమజుల్

384

దశదిశ లందు దీమతులు - త్యాగ మొనర్చి హితాలు బల్కినన్
వ్యసనము స్వార్థ సంగతిని - బాయని కీదృశ యోగ కోవిదుల్
అశనము మాని నాసిక బ్ర - యాసల బెంపుచు లంబికాదులన్
త్రసితులైన నేమి యగు - దామస రాజస వృత్తి బాయమిన్

385

మనదేశమ్మున లోటు లేదు ధిషణా - మాహాత్మ్యసంపన్నులౌ
మన యోగీంద్రుల శ్రేణికిన్ గరిమకున్ - గాణాచి మాభారతా
వని యేమున్న నదేమి నీచగతులం - బాధింపరే దుర్జనుల్
దనుజుల్ కౌరవకీచకాధమని యంతల్పంపు విద్రోహులై

386

కృతయుగ మాది నేటికి బ్ర - కీర్ణత సర్వసదావతార స
ద్భుతి హరి దుష్ట శిక్షణ - దేర్చుచు శిష్టుల రక్షణ క్రియల్
సతతము సల్పుచుండినను - సైంధవ సంతతి మిక్కుటమ్మునె
హితనుత భక్త బృందమతి - హీనముగా గను పట్టుచున్నదే

387

కలియో వృద్ధిపు మాయలోకుజన సాంగత్య ప్రభావమ్ములో
విలువల్విజ్ఞ తమారుస్వార్థ మతులే - వేత్తల్ల తానేతల్ల
ఖలులై, తుచ్చులు రెచ్చిపోయెదరిదే గర్వాంధ చేతస్కులై
ప్రళయోత్పాదక మారణాణురణ దుష్ప్రాప్తి పాపండులై

388

రాజుల పాలనల్గి డీచె - అక్షణ మైన చతుర్వ్యవస్థయున్
యోజన ఊస్యమై బరగె నున్నత విద్యలు నేతి బీరలై
మోజులడంచె సమ్మతపు - ముద్రల నందల మెక్కు మాయ మా
రాజుల రాజకీయములు - రచ్చల కెక్కిన వెల్ల దిక్కులన్

389

నియత మతింజరించు మన - నిష్ఠుల నొల్లరు గేలి పేతురే
నియమనముం గనంబడని - చిందుల నెప్పుడు మెచ్చికోంచునే
భయమును లజ్జ లేని బహు - పాపగతిం దమమూక బెంచి ని
ర్దయులగు దానవాళిదల - దన్నెడు క్రూరత మించి పొదురే

390

ఒకడు సుకంబునున్నగను లోపమి నీచులు వంచకాళులూ
రక నరచేత స్వర్గము ను - రంజిల జూపెడు గారడీల గో
ముఖముల వ్యాఘ్రముల్య లేను-ముమ్మటదీయని తేనె మాటలన్
ఆకటకలా యమాయకుల - నారడి బెట్టుట నేడుజూడమే

391

గుడిసెయు గూడు గుడ్డగుడి గ్రుక్కెడు నీళ్లును వెజ్జలొజ్జలున్
గడనకు పేద్యముం బనికి - గంజియు రూకలు బంచు రైతులున్
గడు దరి నీరు నంగడియు - గల్గి సుకమ్ముల దేల్పుబల్లె లే
గడిబిడి లేని తెల్లును డి - కమ్ముల గానిక గాను పింపనో

392

నిర్భయమైన జీవనము - నిత్యము రెండకనాలు నిద్రప్ర
దుర్భవ మిచ్చునంపదలు - దూరగవిల్ల బొలమ్ములేకబత్
దుర్భర వ్యాధిబాధల న - ధోగతినుండు దరిద్ర మూర్ఖులై
యర్పకులైన మానవుల - కబ్బునె భక్తియు జ్ఞానమార్గముల్

393

దారిద్ర్యము మను జాల నం
గరములన్ గాల్చుచుండ - గల్గునె జ్ఞానం
బారాముని ప్రభక్తియు
వీరిన్ సరజాతి నుండి - వెలివేసెదరే

394

సంపద దీబల పదవీ

గుంపనలం గొప్ప వారు - గుణకోవిదులై

ఇంపగు బరి పాలనముల

బంపకముల సమ సమాజ - భాగ్యము లి డరో

395

దినదిన గండమీబ్రతుకు - దీరు, శతాబ్దము లాయునైన భో

జనముల నాల్గవేళ్ళబిడ - చల్లిన భాగ్యముగానరాదు దు

ర్థనులును వెచ్చముర్తిరలు - సంతతమెత్తెగ బ్రాకు మండగా

మనసులు నిర్మలమ్ములుగ - మారునె, మారునె లోకమంతయున్

396

కమ్మని కూటిలో గనవు - గాదము గడ్డియు రాళ్లుబెడ్డ బ్రా

ణమ్ములో సంగు మందుల - వినాశకరమ్ముగు మిశ్రణాలు శు

ద్ధమ్ముగు బాలలో జలము - దప్పుడు మాటల శాంతి వాచక

మ్మమ్మక చెల్ల శీలముల - సంగడిలో నిడి ఏక్రయింతురే

397

జీవులలో మానవులే

దైవమ్మును గాంతు రంద్రు - దార్శనిక గురుల్

యీవిరియపుడుష్కలిస

ద్వావిగతింగంచలేరు - ఐహదుర్మతులై

398

మంచివచించెడు కోవిదు

తెంచె డు ఋజు మార్గమందు - హితముంగనరీ

పంచక కుల గురులు సదా

కుంచిత కుటీలై వృత్తి - కోపను తప్పుడున్

399

సామరి పరపిడను లై
వేమరు హింసింతు వ్యాళ - వృశ్చిక మకరీ
తామస వస మృగముల వలె
శ్రీమ ద్దీమజ్జనులను - జెనకుచు నెపుడున్

400

వేనవేలు మృషానవక్తలు
మానవాళినమాయకులకున్
జ్ఞానసంపదవిక్రయింతురు - సంఘద్రోహముతో
హిన్నులై పరమాత్మ పేరిట.
మానవత్వము సిగ్గుజెందగ
వ్యాప యోగ మృషానమాదుల - ధనము దోచెదరే

401

గరిమ భించెడు పునులు వెలిగెడు
పితులు దొరలెడు దేశ మందున
కరకు రక్కుసి మూకబెరిగిన - పునతయుం గలదే
పతుల పిడన జేసిబ్రలికెడు
జీతచరిత్ర నమస్త సంపుట
పరుస మందర కావ్యగతియై జగతి వెల్లడివే

402

మనుజు ధిషణా మహిమ లెల్లను
జనమనాశ్రయ శ్రేయమునకై
వినయ దీధితి విశ్వమంతట - వెలుగగా వందే
కనువి వినవి కుయుక్తి వంచన
జమల బహుగతి తోచుకొని యెడు
వినదసీరుల రక్తవిష్ణవ - నిష్ఠ లెందులకో

ఇహసరమ్ముల హితము గూర్చెడు
 దహసుఖమ్ముగు భక్తితత్వము
 సహరహ మ్మును భూతి - జెందక సహమహమ్మిక తో
 సహజతత్వము మానవత్వము
 సహ సమాన సమాజ సన్న్యహ
 విహరణము విడి విష్ణవాన్ని హ - విస్సువ్రేల్చెదరే

పణిపణోన్మణి వ్యాప్రునఖమును
 మ్మణిన బోమణి గుణి కిణమ్ముల
 ప్రణుత రీతి గుణించుచణులొ - భవ్యమానవులే
 అణు ప్రమాన శుభోత్పలమ్ముల
 కణకణాంచిత దివ్య పలముల
 నణురణాన్ని ప్రచండకిలం - హవన మిచ్చెదరే

పుట్టుగొడుగుల రాజకీయపు
 వట్టి మాటల నేతలతోకెడు
 లొట్టిపిట్టల కితవమతముల - లోటు పాటులతో
 దిట్టతనమున మానవాళికి
 గట్టి మేల్చమకూర్చుటెట్లాకో
 మట్టి గతికెడు మోసకారుల - మాయమాటల తో

పెదవితుదలను తేనె సొనలు
 హృదయమందున నగ్నికీలం
 సదృశులై హసియించు చుదురు - శంఖరానుధులై
 ముదము గొలిపెడు మాంతుమాటల
 గుదురుగా నయ నంచనముల
 మదనతీమదిరాన్రమత్తులు - మాయమాంత్రికులే

407

ధరలు జాక్కులనంటునట్టులై
సరుకు లెల్ల కు మిశ్రణములై .
వరగుజొషదులెల్ల విషమై - వరమకృతకములై
ధరవణిగ్ధన దవసుఖార్దన
వరమసీచస్రలోభములతో
బరగుచుండిన మనుజుజాతికి - స్రగతి కల్గునాకో

408

చదువులమ్మెడు పాఠశాలం
పాదుపు పాదపు - పూటకూళ్లను
మదనతుర్దమమానమమ్మెడు - మలిన వివేచనలతో
సదయహృదయులు వేద వేద్యులు
బుధజనావళి నమ్మకస్తులు
వెదకిచూచిన గాను పింతురె విశ్వశ్రేయదులై

409

జాతిభేదము వర్గ భేదము
రీతి భేదము వర్గభేదము
హేతు వై వరజాతులెల్ల నశించిపోవు నాకో
నీతితో మనమాణ స్పృహతో
నాతిక్రమ్యవిదానతతితో
శ్యాతమత సహనాం మనుజులు - మనతమనవందే

410

ఈరీతిన్ గిరవారివీరగతులన్ హినాతి హిన్మతిన్
జారుల్పొరులు మద్యమాంసగణికా - సంసర్ములై మించుచో
నేరీతిన్ జగమెల్ల మంచి గను నీ - వేతేరి రాకున్నచో
నోరాజీవదళాయతాక్ష నృహరీ, - యుగ్రప్రభాకేసరీ

411

వీరం తిక్కగుదుర్పగ
కేరివిహరి నీకు గాక - జడులకు నగునా
వారువమో నారసమో
వీరాపియ్యెవీరి గూఁపు - వెడలుముకల్కి

412

శ్రుతియుగమందుదుర్దమలు - భ్రష్టమదాంధత మించి పోవుచో
ప్రళతికుభావతారముల - భావప్రకాశమెనత్పుమూర్తివై
హితములు గూర్చవేజగతి - తెల్లమదాంధుల గూర్చిధర్మ ప
ద్ధతి విధిగా నొనర్చిదహ - కాణ మశాంతిని గల్గ జేయవే

413

వినువలె వేరుదైవములు - విక్లముగావవతారమెందుగై
కొనరుయదాయదావిధులు - గూలెడు వేళల సంభవింపుచో
హనుమరమలర్వదీయ పద - మంటుచు వెంటల వత్తురయ్యదే
గొనబగు యానెవాలు విను గొల్వనృకేసరి కేరి శ్రీహరీ

414

జలముల మీనమై విగమ సంపదచోరుని సోమకాసురున్
జలది వధించివేదముల కాశ్యత రీతి సముద్ధరించి త
జ్జలముల జీవజాలముల సద్గతి కూర్చు పతాభిగమ్యమా
కలిత వికుంతవాసనిర - కాలసుఖమ్మది గల్గజేయవే

415

మూపునమేరు మంథనము - ముప్పురి వాసుకి సామువగ్గమై
రాపిడి దేవదానవులు - రమ్యసుదాద్ధిని జిల్కనవృతార్
రేపి సుమమ్మ గుండలిని - లేపి భవాద్ధిని జిల్కడంచు నో
సావహరా హరీ యమృత - భండము జిల్కగ గూర్చమైతివే

416

వకరి దరాతలమ్మునొక చావగ జాట్టు హిరణ్యనేత్రునిన్
గ్రకచకరాళ దం స్త్రముల - ఖండమొనర్చిధరిత్రి బ్రోవవే
ప్రకటవరాహరూపమున - భ్రష్ట మదాంధులు దానవాధముల్
వికట మతిన్ జెలం గినను - విశ్వవిభున్నిమ సైవనోర్తురే

417

అతితెలివిన్ హిరణ్యకశి - సాధము డెంత వరాల వింతలన్
మృతిని జయించెనే తమయ - మేయజలమ్ముల వైరమూని తత్
స్థితిగతులం జయించి వడి - జీర్ణ వవేళను వాడిగోళ్లతో
జతుర మహోగ్ర కీర్తి తెది - సాధ్యము గాదునృసింహమూర్తికిన్

418

బడుగుం బాపడు బొట్టి వాడ్యలుడు బ్రాహ్మను ప్రభన్ వామనుం
డడుగుల్మాడిడు వాకటంచు బలిసర్వ్వంధివృన్ధింపుచో
జెడుగంచున్ గురు కుక్రుడాడెడు వచ : శ్రేయంబులంద్రోయరెం
డడుగు ల్పాన భముల్రయిన్ బలిని బాతాళమ్మునందుంచవే

పరశువు బాని క్షత్రియుల వంశములేర్పితదేక వింశతుల్
 పరమప్రచండ యుద్ధముల భర్గవ రామ పరాక్రమాలు న
 త్వరముగ విష్ణు చాప సహితముగ్రహించి స్వనిష్ణుశక్తి తో
 నిరుదేస బ్రహ్మ క్షాత్రముల నేలితి వే భృగురామ రామవా

మానవతా వికాస ఋజు మార్గము సర్వము భవ్యదివ్యమా
 దానము జేసి చూపి తలిదండ్రీకళత్ర సుపుత్ర భ్రాతృవి
 జ్ఞానుల మిత్రులంరిపుల కంటకులంగడు దర్మవర్తివై
 భాను కులేందుమూర్తిమహి పట్టికి ప్రేముడి రాముడైతివే.

దశరథుడే దశేంద్రియర - ధన్తవిమోహిత రాజసుండు త
 ద్దశముఖుడైతామసపు - దాత్రిజ శ్రీప్రకృతీజయేచ్చవే
 భృశమగు సంయమమ్మునను - విష్ణు మసాత్మిక రామమూర్తివై
 కుశలురు తమ్ములుం గొలువ - కుంభిని సూతి వరించి వెల్గవే

హలముసలీ గదాధ్యుడవు - యాదవశ్యామున కన్నవైమహా
 జ్వరి బలరామ వామమున - వైరుల గూల్చుగదా ప్రయోగముల్
 తెలుపుచు శిష్యునాకురువ - తిందరిజేర్చువు వాన ప్రస్థివై
 వెలసెదనీవు యాత్రలను - విష్ణుని కృష్ణున కీపులార్చివై

పెదవిని వేణు గీతి శిఖ - పంచముగస్తురి బొట్టు గొస్తుభ
 మ్మైదకటికింకిణుల్ సుధర - నిచ్చెడు గోవులు బల్లవాధరల్
 గదియు శరత్ సు చంద్రికల - గాముని యామిని యామునీతటిన్
 ముదితయుగాంతరాల హరి - మోహనుడౌదువు రాసక్రీడలన్

424

చేతన్లేదాక సాయకంబు కళవా-జిస్యందనాల్తోడు సం
ప్రితిందోలుచు బార్ద సారథివి ని - రీతింగురు క్షోణిలో
చేతానంశయవృత్తి బాపివిజయ శ్రీగూర్పు గీతార్థముల్
నాతిక్రమ్య స్వధర్మమంచు-ననికా - జ్ఞాపింపవే చిద్గురూ

425

ఘనతర వేదమంత్రముల - గమ్యముమార్పుచు యజ్ఞహోత్రై
దనుజకుయజ్ఞపూరుషులు - దామెహవిష్మం మాహతుల్గోసన్
పనిగొనివేదనిందులగు - వారిని గెల్వతథాగతాశిశు
క్షణికము నశ్వదృశ్యమను - కారిక క్లేషం బుద్బుడెతివా

426

దేవానాంనామధృతిత్వ
మేవేకోయని శ్రుతిభువు- లెల్ల సుతింపన్
నీవెల్ల సునామకుడవు
శ్రీ విష్ణువాసుదేవ - శివ ! హేస్థానా !

427

దివిభువి నర్వదేవతల - దివ్యపవిత్ర సునామ దారివై
భువులను వేద ధామముల - పూత పీఠా జనితా విధాత సం
భవముల విశ్వదేవతల - మంగళ ప్రశ్నల జీవధారవే
భువనములందు నన్యముల - బూర్ణుడొకండవు విష్ణుమూర్తివై

428

ఉదయాస్తావల సేతు శీతన గమ - ద్యోత్యుష్ణ ధామంబులన్
విరిత శ్రీ పతి నాచు బ్రోచెదవిలన్ - వేదాద్రి వేలాద్రి వా
రిరి భద్రాద్రిని వెంకటాద్రి పుటికా - శ్రీ రంగ శ్రీ పండరీ
బదరీ పూరిగయా వ్రయాగ మధురా - వారాణసీద్వారకన్

429

అలగోదావరి దివ్యవారి తటిపై - నాంద్రోర్విభద్రాద్రిపై
లలితామిత్ర కపింద్రుడంజలి మణుల్ - రత్నాల్పనాభివ్యగ
నిలనిత్యమ్ముగ జైత్ర కుద్దనవమిన్ - యింపాదలంబ్రాంతో
తెలిపితందగ బెండ్లియాడెదవుగా - శ్రీ రామ చంద్రవ్రథా

430

పలముల్ తియ్యని నంచు నెంచు శబరీ - భక్తార్చితమ్మెంగితుల్
తలమేలూపుచుదింటిన్ రమువరా - దన్యాత్మయో యాపెయెం
గిలియే లెన్న కుకమ్ముగ్రోల జయమై - గీతార్ద్రమై భారత
మ్మిలపై జైమిని శౌనకాదులకు గుప్పించె న్మరందమ్ములన్

431

యమునాకూలము నాలుబోతులును సంబాధించులేదూడలున్
కమనీయమ్ములు బాబు వెన్న పెరుగున్ - గడ్డల్కడు స్మీగడల్
మును ముంఁముమ్మును వేతి పంటకములున్ - గోగోపి గోపాలురున్
గుములా నాటికివేటికిన్ మధురలో - గోవిందు మాధుర్యముల్

432

యమునానీల జలాల కాటుక కనుల్ల - య్యాపులంకేకిపిం
చమునన్ వ్యాళ పణమ్ము పైన గబరీ - పంచద్దదమ్మిల్లమున్
మమ గేహాల దమాల నీడల మధల్ - శోదించుభృంగాలమే
మములన్ గాంచితరింతు భక్తులిచటన్ - గంసారి మేనిస్పృతుల్

433

కొలహా పూరున కేగెంక్ష్మి ప్రణయ - క్రోధమ్ముతో నంచునీ
పలమేల్మంగపురాన నింగిమతకున్ - హర్షమ్ము నిర్మించి తి
ర్మల పైనుండువు పంగనామములతో - మాహాత్మ్యముల్బాపుచున్
గలిలో వేంకట సామి నైఋణములన్ - గారుణ్యతన్ దీర్చుచున్

434

పలుగర్వాంధుల బాపనాశన బలా - పాతాలలో ముంచి కుం
తలక్లే శమ్ముల గట్టలందరిగి నానావర్ణసంక్లిష్టమౌ
నిలపై నెల్లర జేరబిల్చి మకముల్ - యీడేర్చి పాన్నిద్యని
శ్చల నైకుంతము గూర్చునే తిరుమలౌ నేంకటేశ ప్రభూ

435

కలిలో దత్తమదాంటి పాదమువయిన్ - గాలాను నంచున్నదా
కలి సంక్లిష్టన జేయుటె మిగుల సా శ్యాంబన్న కర్తవ్యమున్
బలు మౌఢ్యమ్ముని గేలి పేతురుగదా - పాపండు లైభక్తదే
వత దైవమ్ముల నమ్మరాదనుచుబల్ - పాపాత్ములిప్పట్టునన్

436

ప్రేమాగ్నివిషయేంద్రియాజ్య దహిత - ప్రేమైక సారూప్యతన్
బ్రేమేజీవము బ్రహ్మభావమగుత - త్రేమన్నమాది స్థితిన్
బ్రేమే దైవము జీవతత్వమపియన్ - వేదోక్తులంచున్నదా
ప్రేమాచార్యులు బోధ పేతురుగదా - పెష్టికటిం బాతముల్

437

రజనీ పతితా నమలిన
నిజ దంపతి కమరభక్తి - నిజసాఖ్యమిడన్
రజనీకాంతను - తుంటరి
యజనము రతి బ్రహ్మచర్య - మానందమనెన్

438

సర్వ మున బ్రహ్మకలడన
సత్యము నబ్రహ్మయంచు - ఛలవాదములౌ
సర్వజ్ఞేతి ము హంకృతి
దుర్విషయాసక్తి బెంఱు దుశ్చోధలనే

439

మతముల మూల బోధకులు - మానవజాతికి మేలు సేయత
 ధ్మతులను స్వార్థదుర్విపణి - కశ్మల రీతుల విక్రయించిత
 న్మతము లి బన్న రోత లను- మానము బెంచెడు రాజకీయముల్
 మతముల గూర్చి మానవత - మాయ మొనర్తురు ధూర్తబోధకుల్

440

కీతవాచారులు పున్నులై
 ప్రతియూరవ్వెలయు చుండు - భగవానులుగా
 హితములగరపెంతు చతు
 పృథముల దయ్యాలు శ్రుతుల - వల్లించునటల్

441

అందరు పునుల మబందురు
 అందరు నవతారపురుషు - లనఘులరసగా
 నిందలి వంచకులెవరో
 మందర దర మూర్తి మాకు - మదితెల్పుమయా

442

ఏ రూపంబు ధరింతువో ఖలుల నీ - వేరీతి ఖండింతువో
 నీరూపంబున వంచకులైలగిమ - న్నిలై మతోవ్వాదులై
 పారూప్యంపు నమాది బ్రహ్మోనను త - త్సామ్యభ్రమన్ మూఢులై
 దారుల్తోచని బోధసేయ బహదా - తాచింతురే సజ్జనుల్

443

జలతల వాయు వంబరపు - నందులు గొందులు నిండిరిప్పుడి
 ఖలులు కు శాస్త్ర పాఠగులు - కాశ్యపి గార్జును కల్కివౌచ నీ
 రల తల లోని నీవక్రిమి - తాళివి గూర్చి మమేధలిచ్చు చి
 ద్ముఖికల వేయుమయ్య మరీ - కూక కుబుద్ధులు పుట్టుకుండగా

444

జగము నమాన సామ్యమని - చక్కని మాటలు వన్యసించి ము
జ్జగముల యోగభోగముఖ - సారప్రసారనిశానధమ్ములన్
బ్రగతి సమాజ భోజ పరి - వ్రాజ బిడోజాల రాజ్య కాంక్షలో
బోగిలెడు మానవాళినిక - బ్రోవ విజమ్ముగ రమ్ము మాధవా

445

ప్రతియొకరున్న హౌదయులె! - సావనులేమనులే మహాత్ములే !
హితకర బోధకాగ్రణులె - యింపుల సాంపుల తేనెనాకలే
బ్రతుకుట లొక్కతీరు మరి - బిల్కుట లింకొకతీరు కంతలం
దతుకుల బొంతలి జనుల - హంగుబయల్పడరమ్ము మాధవా

446

శ్రీ మత్పాదక పూర్ణషాడ్గణులరై - శ్రీ రామ శ్రీ కృష్ణులై
శ్రీ మానాథ దశావతార గరిమన్ - జెన్నోందగా నన్యులై
స్వాముల్ రిక్త పథాల దార్శనికులై - వాచాలతాచారులై
వామాచార ప్రచార ప్రేమగురులై - బాధించురే భక్తులన్

447

పరమ పవిత్రభక్తి పరి - పక్వపలమ్మగు నైజసాఖ్య సు
ష్టిరమగు యోగమార్గములు - దెల్పు న యోధ్యయు ద్వారకావిభుల్
పరమగురూత్తము ల్మిగుల బిల్కిరై బ్రహ్మం మేమటంచు స
ర్పరై హరి పూజలన్ నిగమ - పద్మతులెన్నిన ద్రైత సంస్థితిన్

448

పదమల భక్తిసాధనం - సత్యపథాన సుశాస్త్రరీతి న
మ్ముదపు బ్రహ్మతముక్తిముఖ - మున్ సహజమ్ముగ జూపి బ్రోతురా
పదయులు విష్ణునంతజాలు - నన్నిటి శ్రీ పతి వాయుజాండు ద
త్పదయుగ పేవలన్విడవి - ప్రత్యవతార సులక్షణాభ్యులై

449

సదమల భక్తి బోధనల - సజ్జన శ్రేష్ఠులు సర్వకాలమం
దుదరభులై జగమ్ముల న - దూర్భిత శక్తుల వెల్గుచుండు స
ద్విధి గురురాసువేంద్రయతి - దీనుల దీపిక పిర్తికాయయున్
బదపడి పాఠశాలల సుభక్తిని - వేర్పుబ్రకాంతి కాయయున్

450

వర మంత్రాలయ రాసువేంద్రగురురాజ్ వ్యాఖ్యాతబాకమ్ములో
విరులై దివ్యసరీరుశంపు బలలై విశ్వస దేశమ్ములై
గరిమన్ పర్యమతానుకూల గతులై - కాలాను కూలంబుగా
గురువిద్యాలయ పూర్ణప్రజ్ఞశ్రుతి సూక్ష్మశ్రోచు సద్భక్తులన్

451

కలిలో నామావళిలో
లలిభజనలు సల్పుచుండ - లక్ష్మము దొరకున్
తొలి పూజలు యజ్ఞమ్ములు
మలభము లో శుద్ధభక్తి - శుభఫలములిడున్

452

అశవ వసవ వ్యవసమ్ముల
నిశిధివ పర్యంతమందె - నిలుచక భక్తిన్
అనదృశ మౌ హరిభజనల
వసియించి హసింపుచుండు - ప్రభుసన్నిధిలో

453

తురగపు నాల్గుపాదముల - దూకెడు ధర్మము క్షాత్రతేజమై
దురితుల నీచకీచకుల - దూయుక్యపాణము జ్ఞాన దారయై
విరత ము శాంతి సౌఖ్యమిడు - నిష్కలతుర్విద పూరుషార్థమై
హరివిక గల్గినై వెలుగవయ్య జగమ్ముల సత్వశాలినై

454

మమతలు స్వార్థముల్విడచి - మాన్యశుభాధ్యర్థులై ద్విజోత్తముల్
దమనము నల్పి దుష్టులను - దర్మప్రసాదములై సుక్షత్రియుల్
ప్రముఖత దర్మతత్కడల - భాగ్య ప్రదాతలరై వణిగ్వరుల్
అమర కృషీవలుల్ శ్రమికు - లన్నములిత్తురు కల్కిరాగదే

455

జనులెల్లన్ సుకముండు యోజనలతో - సంకల్పము ల్రోచుతన్
దనికుండైనను నిర్దనుండయిన దా - తత్వార్థు డౌద్యస్తితో
గణకుండయినను పాలకుండయిన సు - జ్ఞానమ్ములార్థిం చుతన్
వివత శ్యామల నన్యసంపద భువిన్ - బెంపాండు సిరాకతో

456

శ్రీ పతిరాగ లక్ష్మీ విక - సించు వసంతరమా సుమాత్రతా
రావధ చంద్రికా సితవ - రాగ వరీమళ మంద వీచితో
నాపయి వ్యాసమౌనినుము ఖాణ్ణమదాత్రిత బ్రహ్మసూత్రమా
దీప్తవల మధ్యభావ్యములు - విశ్వశుభమ్ముల గూర్చునెప్పుడున్

457

హరుడువిరించి రాక్షసుల - కంతటి వింత వరాలోసంగ నా
దురితులు రెచ్చిపోవ మరీ - దుష్టుల గూర్చి సదావతారముల్
హరిగొనుటాన వాయితి న - దాను భవమ్ముత దాను రూపమున్
హరిధరియించి బ్రోచు విజ - మందరు గూర్చుడు స్వాగతారతుల్

458

ఇది హరిసార్వభౌమ జగ - మియ్యది సత్యము మాయకాదు, నె
వ్విధముగు తెల్వితో వరుడు - విశ్వవిభుండగు వీణులేడు న
న్నిధినిడి తాన యోనిజాడు - నిర్మలు డౌహరి భీమి బ్రోచుటె
నదమల ముక్తి సాధ్యమని - జాటెడు భక్తిని సర్వవేదముల్

459

ఇది విని జదివిన వ్రాసిన
జదివించిన విశ్వవిభుడు - సన్నిహితుడగున్
సదయుడు శ్రీ హరి దయచే
సదమల వైకుంఠసదన - సద్గతి దొరకున్

460

మతులకు గుమతుల తతికీన్
హితులుం గితపులకు నెల్ల - నింగితముగనన్
శతకోటి ప్రణామమిడుదు
తత సాక్షులు సూర్యచంద్ర - తారాజగతుల్

461

అది కల్లాటక మాండ్ర సంస్కృతములం- దాంగ్లేయహిందీవిధిన్
సదయాచార్యుల బోధ ప్రాజదువు లన్ - సద్భక్తి జిజ్ఞాస చే
మదురందైన రమాపతీ మహిమ చే మద్భక్తి పియూషమై
నది నాకెట్లులభించె లక్ష్మీ నరసిం - గాత్మేజ ప్రహ్లాదుడన్

462

ఆత్రేయ అర్చనానస
అత్రుల్కావాశ్యతత్రిత - యాత్రేయ జన
దోత్రీకుడ బ్రహ్మాదుడ
చాత్రదశ సుధీంద్రుడనిరి - సద్గురులు నమన్

463

నారాయణ కొప్రేతులు
బూరించిరి పాణిని నుడి - పూర్ణప్రజ్ఞం
దారీతివి సాహిత్యము
శ్రీ రంగ చార్యభావ్య - శిష్యాణువుడన్

464

లలి రామకృష్ణ బలిజే

పలి దినకర వేంకటాఢ్య వరులు దెనుంగున్

తలిదండ్రులు కల్లాటక

మలవిద్యాలయము హింది - యాంగ్లము గరపెన్

465

ఎన్ని విధాల నేర్చి కడ-కెంత ఘనోర్ధతి విర్రవీగినన్

సన్నతరీతి సన్నతిని - సత్యపథాన జరింపరేని యా

పన్నత మానవారి పలు - పాట్ల గృశించెదరట్లు గాక నిన్

వెన్నుని విశ్వసావకుని - వేడిన జాలు శుభాలు నిత్యముల్

466

నడచుచు నున్నవారి చరణంబుల గ్రుచ్చెడు రాళ్లకైవడిన్

కడకెటు వ్రాయనేమి సమ-కాలము వారలు మెచ్చరన్నత

న్నుడు లి పవాదులై మిగుల - నోముల బూచిన కావ్యపుష్పమున్

అడుకున మ్రొక్కి శ్రీహరి సమర్పణ సేతునహిన భక్తితో

467

కవితా కంఠూతి కి నై

అవిరళ పాండిత్య హేరి - నలరించుటకై

సువిచారా చార ఘనత

సవి కొరకే వ్రాయలేదు - సద్భక్తి వినా

468

శ్రీ మంతులు దీమంతులు

సామంతులు సకల జనులు - సద్గతి గనగా

శ్రీ మానిని విభుని జగ

త్వామిని గడుమ్రొక్కు చుందు - సద్భక్తుడనై

జయ జయ జగదీశ - సర్వ జీవాధివాసా
 భయ దురిత వినాశ - భక్త స్వాధీన వేషా
 నియ మిత సకలాశ - నిత్య లక్ష్మీ విలాసా
 జయతు జయతు శ్రీశ - సచ్చిదానంద వాసా

ఇతి

శ్రీ శ్రీ శతత్వామృత మంథనం నామ
 కావ్యే
 ప్రథమాశ్వాసం
 సంపన్నమ్.

శ్రీ శ్రీ కళ్యాణమృతమంథనం
ద్వితీయాశ్వాసము
శ్రీ మద్వేంకటేశ క్వింగ్యవైభవమ్

1

శ్రీనాథ వీదిత్య - శేషాద్రి యగుగదా
 తిరుమల వైకుంఠ - పరమ పదము
 కమలాంబు ప్రణయ - కలహ కావ్యము గీతా
 పద్మావతీ దేవి - పరిణయమ్ము
 అబ్ధి జామాత తానభజామాతయై
 యవతరించుట గదాయద్భుతమ్ము
 పిరియల్లి పోవగా - నరవాహనుని వడ్డీ
 యపలు మించెడు గదా - యనుదినమ్ము

మనుడ వేతేజ వివియెల్ల - గారణములె;
 భక్తులను బిల్చి రక్షించు - యుక్తిగాని
 పంకట వివాళ మము బ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీక-తిరుమలేశ

2

నీలాంకము లిచ్చి- నిలువు దోపితులిచ్చి
 నిన్నాశ్రయింపరే - నిఖిల జనులు.
 అడుగడ్లు దణ్ణాల - నాపదమ్రొక్కుల
 ధనరాసు లొసగరే - దవిక జనులు
 పంకట వేళలన్ - వేంకటేశాయంచు -
 యెలుగెత్తి పిలువరే - యెల్లజనులు

దశదిశల్పయనించి - దరిజేరి నీపాద
శరణమ్మువేడరే - సకల జన్మలు

శ్రౌండ కొసరిందు గొలుపుండి దండి జనుల
దటికి రప్పించు నీ నేర్పు - వెలుగ గలమె
సంకట వినాశ మను బ్రోచు - వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ.

3

శుక్ల వేదాంతులు - శూన్యవాదము లోడి
కలియరే కల్యాణ - కట్టయందు
ఉద్దండ పండితు - బుద్ధబాధ్యులమాని
యూర్వ పుండ్రాల్లిడ్డి - యొప్పి కొనరె
సురమౌని - శుంబురల్ - సురవతి బృందమ్ము
వైతాళికాళియై - బలుగ లేదె
మునులెల్ల దీరునామ - మురిబాని తిరుమంత్ర
దేశికోత్తంసులై - తేరిలేదె

వంతలను దీర్చు వాత్సల్య - వ్రతము గాక
వంతమున్నదె నీవెంత - పాసనాశ
సంకట వినాశమను బ్రోచు - వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

వదివేసములు జార - వాయాది ముదిసామి
 తిమ్మన్నవైకొండ - దేలినాపు
 దేవేలు లిద్దరు - దివియుటల్ జారదా
 బీబినాంచారిని - బిలిచినాపు
 వశవర్తి యై లక్ష్మీ - వరలిసంజారదా
 వడ్డీలపై నప్పు - వడసి నాపు
 మోక్షాశతో భక్తి - మ్రొక్కినంజారదా
 తలలు బోడులు జేయ - దనిసెదీపు

వింత పనులయ్య తిరువతి - వేంకటయ్య
 భక్తులను బ్రోవ బలుపాల్లు - బడెదవయ్య
 సంకట వినాశముముబ్రోమ - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతి శ్రీశ - తిరుమలేశ

కొండపై రావంచు - గొనలెనాయలివేణి
 అలమేలు మంగపు - రాంగణమ్ము
 విష్ణుపాదజ గంగ - విడలేక దూకెనా
 పాపనాశన జల - పాతరురుల
 విడలేక వచ్చిరా - పెనుబాము పక్కియు
 కేషాద్రి గరుడాద్రి - పిరుల గిరుల
 అనుబంధముడుగక - నాయకోదాతల్లి
 వకుళయై యమ్మయై వచ్చెనయ్య

ధరకు బరివారమును దెచ్చు - తంతుకాక
 నీదు భక్తుల విడుతువా - నిముసమ్మైన
 సంకట వినాశమును బ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీక - తిరుమలే

6

పదునాల్గు భువనాల - బిరువది జాలదా
 వజ్రకిరీటమ్ము - బడసినాపు
 సహజాంగ కవచంపు - సౌఖ్యమ్ము జాలదా
 వజ్రంపు శ్మశాన - వరలినాపు
 నకలాస్త్ర పాండితీ - నశ్చరతల్లానా
 పెదవిపై బిరువ్వున్న - బెట్టినాపు
 కన్నురి తిలకద్ర - క్షుమ్ము జాలదా
 వంగనామాలెప్పటి - పొంగినాపు

వెకిలి వేసంపు బ్రజగంగ - వెట్టులెత్త
 వేసి కొంటివి కలగూర - వేసమిపుడు
 సంకట వినాశమును బ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీక - తిరుమలే

7

కనక గోపుర పక్ష - కలదొల సాదా
 మణిగణాంతచిత రత్న - మహిత దీప్తి
 శ్వేత చత్రచ్ఛాయ - వింజామరలహేత
 మంది మార్పల వంది - మాగదాళి

మృగమద సారథ - మృగయ గస్తురి దూప
 చందనార్త్ర మగంధ - మందిరాం
 వీణామృదంగ ని-క్వాణంపు శ్రుతినింపు
 నన్నరో నాట్యం - ననుదినమ్ము

కొండపై గొల్వదీర్చుట - గొప్పకాదు
 నతుల హృదయాల నడయాడు - హితము గాని
 సంకట వినాశమము బ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ-తిరుమలేశ

8

యతులకు మతిపోయె - నతివల గతియేమి
 భువన మోహన సామి - వెలువ మేమి
 వేదోక్త సూత్రాల - వాదాల తీటులో
 నెఱుగ జెప్పెదవేమి - యెఱుకసాదె
 యజ్ఞయాగాదుల కర్పనా విదులకు
 శతగోప మిడులయా శ్రుతిసలమ్ము
 కైతవార్జిత విత్త - కాలవ్యమును తాన
 ముండిరి నింపుటె - యుక్తమేమి

ధర్మసూక్ష్మము లెన్నెని - దాల్చవయ్య
 ఎల్లవారలు పద్భక్తి - వెఱిగి కొనగ
 సంకట వినాశమము బ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

అష్టకష్టలైట్టి - యానన్నులంజేసి
 కడనహాయము దాక - గార్చికార్చి
 ధనదర్ప - ధనదాహ - ధనదన్యులను దూసి
 కాన్కలన్ మూసలో - గణుగ బోసి
 నిష్క్రియా ముష్కరా - విష్కృత దుష్టులం
 ఋష్కరిణి ద్రవాల - ముంచి ముంచి
 బొజ్జ పెర్గిన వారి - బొర్లు దండార్తిప్పి
 పలువెతల్పల కార్ల - బట్టిగొట్టి

ఇడుములిడుటెల్ల గడముక్తి - నిడుటకొరకె
 పుతము వేయగ నపరంజి పాడమునలుల
 సంకట వినాశమము బ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ

ఆదర్శ దర్శాల - నాచరింపుచు జూపె
 శ్రీరామచంద్రుండు - సీతమగడు
 ప్రకృతి పూరుష యోగ - పరిపూర్ణతను తెల్పె
 రాధాసమేతుడై - మాదపుండు
 యుగవత్సవర్తనా - ల్యుగళ వల్లభలతో
 యుగధర్మమును నిర్ప - జగతి దీగిన
 కుజన ధనమనమ్ము - గొల్లగొట్టెడు దొంగ
 పల్కుత్రు హననమ్ము - నెల్పుజేడ

దొడ్డ దోపిడగాడవై - దోచుటేపుడు
 కుటల చర్యల నడగించు - ఐటిమగారె
 సంకట వినాశమము శ్రోతు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీక - తిరుమలై.

11

భక్తివైరాగ్యశ్రీ - ల్పకహస్తిమలో
 నీదు హృదయసీమ - నాదిలక్ష్మీ
 పెనుబాములంబడు - పునులరు భక్తాళి
 పెనుతాముపై చ్చిద్ర - గవెదవీపు
 దామోదర దరిద్ర - దాములు భక్తాళి
 దామోదరుడవీపు - ద్వాపరమున
 నకల కన్ద సముద్ర - వయ్యవలెల్పాళి
 సంద్రమే గదవీదు - శ్వేతర గృహము

భక్తుల కదీనుడ నటంచు - ఐలుకు కొరకు
 పద్యశ సామ్యములను సరి సలిపెదీపు
 సంకట వినాశమముశ్రోతు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీక - తిరుమలై

12

కష్టాలువాసన్ని - కడదేర్పడమలంచు
 వరుగిడి వచ్చితి - వాణు పురుష

నముఖాన విన్నవం - ఐమరగా వివేదంచు
 ఏకాంత మడిగితి - లోకమంద్య
 ఇద్దఱాండ్రమగవి - కొద్దిక హెచ్చంచు
 మోసర్యము గోరి - తినితేడ
 పదునాల్గు టువనాల - బాలించు దొరవంచు
 పదసేన లడిగితి - ఐద్యపాద

కమ్మిలఱమూపి యౌనవి - గాదటంచు
 పలుక కున్నావు నీదేమి - భావమయ్య
 నంకట వినాకమముఠ్రోచు - వెంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీక - తిరుమలేశ

13

అక్కటికము జాప - నక్కట ఐడునంచు
 కమలర మూపితే - కమలనయన
 మాటజారంగ్రు - మాదమ్మగు నటంచు
 బెదవులు విన్నవా - మధుముఖాన్
 లక్ష్మీ కటాక్షింప - నక్షయ మగునంచు
 హృదయాన రాశునా - మధుర హృదయ
 నిలుపు దోపిడి తరి - నీలాల ముడులంచు
 నభిమాన మూర్ఛునా - అభయహస్త

జాడ జాడగ నీ తీరు చోద్యమయ్యె
 వేచి జేహరి వలెదూచి - ఠ్రోచు విదము
 నంకట వినాకమము ఠ్రోచు - వెంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీక - తిరుమలేశ.

14

విష్ణునర్వృత్తము - వేంకటేశుడవేను
 కొండెక్కి వచ్చినన్ - గొల్వుడనుచు
 సంసార పమదృష్టి - సంసర్గముల నెంచి
 పుష్కరణిని మున్ని - పార్లుడనుచు
 జన్మ జన్మల బెంచు - జటిలక్షేపము దీసి
 కల్యాణ కట్టలో - గలుపుడనుచు
 అరమరలను మాని - తిరునామములు దిద్ది
 తీర్థప్రసాదాలు - దినుడటంచు

చల్లగా నెల్లఱను బిల్వ - పరియెగాని
 పెచ్చినది భక్తి వంచకుల్ పెచ్చిరేల
 సంకట వినాశముముఠ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీక- తిరుమలే

15

పదపురన్ సుకములన్ - గుదురుగా గొనితెచ్చు
 పిదప బుద్ధులెగాని - చదువులేదు
 జగతి వర్గస్వామ్య - పాగసెగల్ రగిలించు
 పగల రాజ్యమెగాని - బ్రగతిలేదు
 గొడవలన్ సృజియించి - చెడుపాముగడియించి
 గుడుచుటే గానిస - ధ్గడవలేదు
 అణుశాస్త్ర పాండితీ - రణకేళి విన్యాస
 విలయ భంగిమెగాని - పాలుపులేదు

మనుజ వేషాల దనుజాలు - మగిడిరాగ
 కదలిరా చక్రి గదబూని - గరుడు నెక్కి
 సంకట వినాశమము బ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ.

16

ఇల్లువీడిన దాది - యిలు జేరునందాక
 యేమేమి జరుగునో - యెటుగలేము
 మంటపై నుదయించి - మన్నుజేరెడు దాక
 మమతలు మోహాలు - మానలేము
 వాచారతను బెంచి - వాదాలు గుప్పించి
 గుటినిల్చి నినుభక్తి - గొలిచి కొనము
 జీవబ్ర ప్నైక్యంపు - భావమేవేనను
 వింత వేదాంతంబు - వీడలేము

నెమ్మదిగ నిమ్మ వనమెక్కు - బెమ్మలట్లు
 కిమ్మనవు నవ్వుల ధరాల - గ్రమ్ము కొనగ
 సంకట వినాశమము బ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ.

17

కొండపై జల్లగా - గుడిచిక్పూర్చున్నావు
 ఎండెక్కి వర్షము - మండుటండ
 కల్యాణ కట్టలో - గలకు కత్తులవాడు
 తలగచ్చకా యుగా - దలగివాడు

పుష్కరిణిని మున్ని - పులుకు పుల్కునజాడ
 మొగమున గండు మీల్ ముద్దులిడియె
 దరిదాపు రానీడు - దర్పింప నీయండు
 శతగోప మిడువేళ - క్షణమొకండు

దెచ్చుకొన్నట్టి పైకమ్ము - దీటిపాయె
 పరమ పురుషుడ నినుజేరు పగిదియెట్లు
 సంక వివాళమము బ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

18

కొండెక్కి మెట్లెక్కి - గుడిగోపురము జాట్టి
 నీ సన్నిధినిజేరి - నిలిచినాము
 అభిమానములు బాసి - ఆత్మార్పణము జేసి
 సంగనామాలెప్పటి - పొంగినాము
 అడుగడ్లు దండాలు - ముడుపులు మ్రొక్కులు
 పార్లు దణ్ణాలెప్పటి - దొర్లినాము
 జలగలవలె బీల్చు - పలు మోసగాండ్రతో
 కొల్లగొట్టగ బడి - గుమలినాము

కొమ్మ కొమ్మల దిమ్మన్న - మమ్ముదోచె
 కలివి దైవమై నీవిట్లు - బలక మేమి
 సంకట వివాళమము బ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ.

పడతికై యడవుల - నిడుములు గుడిచిన
 కడుపామరుని దుఃఖముడుగ లేదె
 పత్నినంతర్యత్ని - వనవాసమునకంపు
 ధర్మదీక్షల నింక దనియెలేదె
 పదియారు వేలగో - పవనితా వితతితో
 సరస పల్లపాలు - జాలలేదె
 లాతుల కాలమ్ము - గీతల నమృతమ్ము
 నాతుల కధరంపు - నీతు లెన్ని

బమ్మితిమ్మిని తిమ్మిని - బమ్మిజేయు
 నీచమత్కార కథలిచ్చె - నీ తెఱుంగు
 సంకట వినాశ మముఛ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

కేవల వేదాలు జాపిబ్రోతువు పునః
 కమతమై కవ్యంతు - నమృతమత్తి
 క్షేత వరాహమై పృథ్వీమోసితవిగా
 నరహరి వైతివి - యరివి జీర్ణ
 బలితలన్ బదముంచు - పలు వామసుదవుగా
 బాపనయ్యవు పరశు - చాపమూని
 రమణిరాజ్యము బాయు - రాజయోగివిగదా
 గొవులన్ బడుకోడె - గొల్లడివు

బుద్ధ కల్యాదివైభోతు - విద్వర్జిత
 తికమకలు జేసి మాతల - తిక్కదిద్ద
 సంకట వినాశమముద్రోయ - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ

21

రాముండు దేవుండు - రక్షకుడే గాని
 కలికల్మషులమమ్ము - గంచరాడు
 కృష్ణుండు గీతలో గేదాతలిడుగాని
 నయవంచకులమమ్ము - దయనుగనడు
 హరివాయు గురులెప్పు - వరమాపులేగాని
 తామసులగు మాకు - దారినిడరు
 ముక్కోటి దేవతల్ - ముడుపులందుటెగాని
 ముష్కరులగు మమ్ము - ముట్టుకొనరు

విషయ వాంచల జెటసాల - వేగువమ్ము
 తుదకు రక్షింప తిరుపతి - తోలివానె
 సంకట వినాశమము ద్రోయ - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ

22

మదనాంతకా బాదె - మైబాసి పంకాల
 భూతాలలో ప్రాద్దు - పుచ్చు మనుచు
 గుడి గోపురము లేక - మడిపూణ లవిలేక
 గడున్వస్తి గడుపుమో - కొడుకటంచు

దున్నెక్కి జీవాల - దోలు చుండుమటంచు
 పవలిరు ల్పువనాల - ఐమల బంచి
 శివ - నలువ - శమన-రవి-శశి-భువి - జలా
 -నల ఖమ్మవిలు బంచి - జలధిమండి

పాల సంద్రావ లచ్చితో పాచిక లిడి
 మఱల దిరుమల బెండ్లికి - మరులు గొంటె
 సంకట వినాశమము బ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

23

పాము పడక వీడి - పక్కిగుట్టుము నెక్కి
 శంకుగోలెము బాని - సాగినాపు
 తూర్య భేరింతో - దొడ్డమేళంతో
 వేదమోషల వీధి - వెడలినాపు
 పాశుర మాళ్వార్లు - పాటల ననమయ్య
 నట్టువరాండ్రతో నవ్వినాపు
 వెల్లగొడుగు నీడ - వింజామరల సేన
 గర్భూర హారతిన్ - గఱగినాపు

నిత్య కల్యాణ గుణపూర్ణ - నిముసమైన
 తేజి జాడవు మఱి నాకు - దిక్కెనండు
 సంకట వినాశమము బ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

కనకమణికిరీట - సునవజ్రకవచాస
 కల్కితురాయితో - గస్తురివిడి
 ద్వంద్వోర్వ పుండ్రం - సింధూరమది మధ్య
 మొగమెల్ల నామాల - సాగసు బెంచి
 మృగమద సునసార - మెగయ గే సరి బూసి
 మల్లెల జాజాల - మాల దాల్చి
 తులసి దననమ్మతో - గలిపి మర్వంబు తో
 చంపక పున్నాగ - సరులుదాల్చి

ఇరుసతుల మధ్యరథములో - మెఱయ దిరుగు
 పురుష దైవమ మమ్మెప్పు - బ్రోతువయ్య
 సంకట వినాశమము బ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ

శ్రీదేవి భూదేవి - సీతరుక్మిణీరాద
 సాత్రల సీవెంబ - వచ్చెలచ్చి
 శేషదే సామిత్రి - సీరియై నిలిచె శ్రీ
 రామానుజ యతీంద్ర నాముడగుచు
 బ్రహ్మయై మారుతి - భండన భీముడై
 మధ్యయతీంద్రుడై - మఱలవచ్చె
 నారాయణుడు విష్ణు - శ్రీరామ శ్రీకృష్ణ
 వేదవ్యాసాది నీ - వేసములకు

హంగు చోపు తెఱతెరంగు - రంగులేక
 సాగువే యాట - సాగసుగా జతుర చరిత
 పంకట వినాశ మముద్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ.

24

పురుడు సూతక మిచ్చి - వరమేష్టి శివులకు
 నడుమ నల్లని పిరి - బడసి నాపు
 తత్వ దేవతలకు - దలకొక పనిబంచి
 పగ్గముల్ నీచేత - బట్టినాపు
 తిని తిండి యరగించు - కొనుపని మాకిచ్చి
 తినకనే పినుడొ - మనుడవీపు
 తప్పుల శిక్షించి - యొప్పులు బహుమెచ్చి
 గొప్ప భక్తికి గొల్పు - గూర్తువీపు

పిచ్చుకల గొట్ట బ్రహ్మాస్త్ర విద్యలేం
 ఇన్ని తబిసిట్లు గడజీపు - లెన్నగలవె
 పంకట వినాశము ముద్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ

27

హరియైన - హరుడైన - వరదేవతపు నైన
 మాకంట బడకుండు - మహిమలేం
 లాలాజలము బెంచు - లద్దు మాయెదుటుంచి
 తింటిరయ్యోయని - దెప్పుటెం

ఇన్ని ప్రలోభాల - నిర్మలైకి మమునెట్టి
 మాదాసగులమనీ - వాదమేల
 అస్వతంత్రులు మీర లంత నాకర్పించు
 డనిమమ్ము వెతలతో నణచనేల

భువికి మము తేకు తెచ్చిన - పోవనీకు
 తెంప వాయించి ముఱిపించు సాంపునీది
 సంకట వినాశమము బ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

28

శైవ బాల్యాల - చదువు సంధ్యల పేల
 ఇల తెల్వితలతట్ట - కెత్తుగోల
 సరస సల్లాపాల - పరిణయ బంధాల
 వరుస సంతానాల - బల్లిగుళ్ల
 పంచ భూతపు మేడ - పడికట్లు పడలగా
 బోసినోళ్ల నుజొల్లు - బుసులు కళ్ల
 గతజల సేతువుల్ - గట్టుట కొన్నాళ్ల
 మతిమఱ్ఱు - గతిలేని - బ్రతుకు వెతల

తుదకు మరణమ్ము మరుజన్మ వెదకు మాదు
 బుద్ధి నైభవము గని బల్ముఱియు చుంటె
 సంకట వినాశమము బ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

గీర్వాణ వాణికి - గేల్మొక్కులే గాని
 ఆంగ్ల వాణికిగల్గ - నాదరమ్ము
 దేశభాషలయందు - దెలుగులెప్పుయెగాని
 పోల్ల గిత్తులు కవుల్ - పాడుచుకొండ్రు
 సరసాక్షి సాహితీ - శ్రమలెన్నుటేగాని
 గుణ రసాస్వాదకు ల్గొడువయ్యెరి
 వచనాల బద్యముల్ - బల్మిసి కవితలు
 గడుసు వాచారతల్ - ఘనత కెక్కి

పాతతింత్రిణి లేహ్యమ్ము - వగిదినుండు
 కైత నీవాకండవె మెచ్చు - కాలమయ్యె
 సంకట వినాశమును బ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ.

అచ్చంపుగైతల - నిచ్చగింపరు మెచ్చి
 మచ్చరింతురు పెచ్చు - లొచ్చులెంచి
 మననాడు మనకన్న - మనుడైన నెల్లని
 యెదగొట్టు కొనుచు గుంజెదరు కాళ్లు
 పైక మెదురు ణించి - మూక శిష్యుల బెంచి
 మేళతాళిల్పాల - మాలలెంచి
 దుక్కాలువల దోచి - దొడ్ల బిట్టుదుల నాచి
 స్వంత మ్మానాలు - పంతరించి

ఎత్తు లెఱిగిరి సమకాల - రిత్తకపులు
 విందురో లేదా తప్పదు - వివగ వికు
 సంకట వినాశ మముఁబ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

31

కనరాని నయనాలు - దినలేని యుదరాలు
 ద్వనులేరి కైతరి - గొనబులేరి
 కడుపు గాలుచునుండ - యొడలు వణకు చుండ
 పడికల్లరంకార - భరిణలేరి
 సమ సమాజస్పృహ - గమనమే లేకుండ
 కుసుమగుళుచ్చారి - ప్రసవ మేరి
 కుడువ గూడు గుడిసె - యొడలికి నుడుపులు
 గలిగింప లేనట్టి - కవితలేరి

యనెడు వన సమాజపు మనురి విడచి
 దెచ్చితినికైత నీవైన - మెచ్చుకొనవె
 సంకట వినాశమము బ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

32

వర్ణభేదితులప్పు - వర్ణభేషజా లిప్పు
 పాచ్చ దగ్గురికెప్పు - లొచ్చులేదు
 దనుజా లు గ్రుంపుడు - మనుజు దనుజు లిప్పు
 కుటిరి క్రౌర్యంకు - గొడువ లేదు

రచ్చ రాచటికాల - రక్కసుల్లారు లప్పు
 రాజకీయుల పక్షి - రాజ్యమిప్పుడు
 శుకవ్యాస సురగురుల్ - బ్రకట పండితలప్పు
 పండిత వేమలే - ప్రబలు రిప్పుడు

సులభ పద్ధతి దైవమై - వెలుగు వార
 లిప్పుడు మారూర గలరునీ - వెంచి నావె
 సంకట వినాశ మముఢ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ

33

మతము ల భిమతాలు - మహిపులు యాచకుల్
 మనసులు సరిజేసి - మనిరదెందు
 తనవారు బెటవారు - ధనిక దరిద్రులు
 కాటిలో గాకుండ - గలిసి రెండు
 అధికారి యటు బంటు - లందున బనివాండ్రు
 వైరాగ్నిలోగాక - బడుదు రెండు
 ఎలుకలు బిల్లులు - జిలుకలు గ్రద్దలు
 పాము ముగిసలెట్లు - బడయు హితము

ఇన్ని వికటముల్లల కెత్తి - కొన్నమనుజు
 ప్రాణికబ్బునే యైక్యతా - భావ మిప్పుడు
 సంకట వినాశమము ఢ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ.

ఐక్యతా భావాల - నాత్మార్పణము లేని
 అతి కయాసాంక్షతీ - కృతులెగాని
 భృత్యాను భృత్యుడో - పెనుభక్తి గలదెందు
 అడుగడ్డు - దండము న్నిడుటెగాని
 అమ్మ గన్నమ్మవని - నమ్మి మ్రొక్కుట లేందు
 గుమ్మనమ్మను జేయు - గొప్ప గాని
 తారతమ్య ములంచు - దలపోయు నెవ్వండు
 ననుమించు మనుడెవండనుట గాని

అన్ని పరిసాలీ మఱి నాలీ కవియెసాలీ
 రిక్త భక్తిని నిమగ్నంబు - రీతులెల్ల
 సంకట వివాళమును శ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీక - తిరుమలేశ

మొగమున నగవులు - మూపున హసాలు
 పెదవిని దేనియల్ - పెట్టివాను
 కాముని కొలిమిలో - శ్రేమ పైత్యములో
 హృదయాన వినుగాన - కదరివాను
 వెల్లి వేదాంతముల్ - ఋజు తక్కించుకొని
 నిసాద ములమ్రొక్కు - నిక్కివాను
 శుకమల్లు వేదాల - వృకమల్లు దర్శాల
 వృథజేసి విమతేర - వెఱచినాను

వరము పక్వభక్తి ప్రసాద - వరముగనక
ముక్తి బ్రాంతిని స్వాత్మార్థ - మునిగినాను
సంకట వినాశమము బ్రోచు వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ.

36

నీదయలేనిదే - నేనెందు బోవుదు
నఖిలాండములు నీ-యండనుండ
చీమ మొదలు బ్రహ్మ - పీమలన్ హృదయాల
నొదుగు నీ బింబంబు - పదలు నెందు
కనుమూసి యజ్ఞాన - పెనుచీకటి బలున్న
నన్ను రక్షించుని - నెన్ననలేను
పాపాంధ తమసాన- బడిపోవుచున్నాను
వెలుగులో నిను జూడ వెలుచినాను

వేతున పవాద శతములు - విజ్ఞాడనని ;
ఇట్టి పెడదారి నన్నేరి - పెట్టినావు
సంకట వినాశమము - బ్రోచు వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

37

ప్రసవవేదన వేళ - పతిపక్ష గవనని
నీరవధము జేయు - నారి యల్లు
వల్లకాటను గాలు - వల్లభ తతి గాంచి
మఱిబన్మ పరిదన్న - మనుజాలల్లు

సకల మెర్దుదునని - సుకములే తిరమని
 వికటింప వెల్లనొ - విజ్ఞానమ్ము
 బ్రహ్మమ్మునేనను - భ్రాంతి వీడిన వెంట
 నానార్తులొమ్మషా - జ్ఞానులమ్ము
 పట్టుకొనలేక విడలేక - బ్రాణములను
 వేంకటరమణా యని బిల్వ - వినవదేమి
 సంకట వినాశ మము - బ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ శ - తిరుమలేశ.

38

దొంగ వ్రేల్గొటికి - నీ యుంగరము గ్రహించు
 " జాగ్రత్త " యను బోధ - జార్చి నట్లు
 ఇంద్రియాలకు నెల్ల - నెరలను జూపింప
 నిగ్రహము వహించి - నిలువగలవె
 ఆమూల బోకుడి - అటబూచి కండన
 ఆమూలకేనేగు - అజ్ఞానమ్ము
 విధినిషేధము లెల్ల - వివరీతముగ దోచి
 మంచివీడి జెడుగ్ర - హించగలము
 తప్పు జేయించి మాచేత - దండనిడకు
 సతము నీభక్తి విడనట్టి - శక్తినిడుము
 సంకట వినాశమము - బ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ శ - తిరుమలేశ.

39

తర్కశాస్త్రము జాల - తలకెక్కినది నాకు
 ఏనె దేవుడనునీ - వెవడనందు
 బుద్ధత్రిపితకం - బుద్ధిమొల్పెను నాకు

సర్వముఃసూన్యము - క్షణిక మందు
 జగము స్వయంభువ - సహజస్ఫోటితము
 స్థిరమేయము మృషా నీతమందు
 ద్వైతము తరతమ - భావాంధ తామిస
 నిరయ నిశ్చయ పథమ్మరయు మందు
 మతికి మూతికి మితిబెడ్డ - కతంనల్లి
 కూయు మేదోక్తిమికి శిలా - స్రాయు దైతె
 సంకట వినాశ మము బ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద వద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ .

40

బాదెకు సుద్దకు - బొడుగడ్డగీతం
 కచ్చుముద్దరంకు - రచ్చకెక్కి
 పాదోదకము ద్రావ - సైజల్లు కొనుటకు
 పిగవల్లగోత్రం - సాగమ బెంచి
 కౌపినమా గూడ - కట్టా మడత పంచె
 కచ్చాతగునటంచు - క్షణలెంచి
 మీసాల గడ్డాల - మిడుకు వార్పెరవారు
 పింకల గడ్డాల - విలువ బెంచి
 అహము విడకుండ పేచీం - సహరహమ్ము
 దన్నుకొను చుండ దాల్మిని - దాల్మివెల్లు
 సంకట వినాశ మము బ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద వద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

భువిపైని జనులంత - బాదెను బాయుచో
 బాదెయే మిగులుబో - భూమినంత
 మూడు నామాలతో - ముల్లోకములు నిండ
 బరకీయముల రక్తి - భక్తి పాచు
 తారతమ్యములంచు - దన్నుకు లాడుచో
 నాయకులందలా లోయలేరు.
 అల్లా జోరాస్తరు - యాక్రీస్తు నానకుల్
 యెవరి గొప్పల వారు - దవీలి యుండ్రు
 ఉన్నదొకడవే ప్రభుడవు - నిన్నిభావ
 రూపభిన్న సత్యములను - జూపుటేల
 సంకట వినాశము ము డ్రోచు వేంకటేశ
 వరద వద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ.

చార్యాకుడై బుట్ట - చారు సౌఖ్యములబ్బు
 తార్కికుడైనచో - తలపెఱుంగు
 వైయాకరణుడైన - వాగ్గుంభన ము పాచు
 పాశుపతుండైన - బలము బెఱుగు
 జిన శ్రమణుకుడైన - జీవాలు మెయినాడు
 బౌద్ధభిక్షుకుడైన - బుద్ధిదోఱకు
 అద్వైత మబ్బుగా - నఖిలాండము మాయ
 సత్తు చిత్తులు మన్న - హత్తులగును
 పెక్కువేర్తిన్మలను గొల్వ - పెదవి విడవు
 విరజ లింగభంగము కర్మ - వెడలు దనుక

సంకట వినాశ మము బ్రోచు - వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీ శ - తిరుమలేశ

43

తూచాలు దప్పక - నీచొప్పులెరిగించు
పాఠాలు పలుమార్లు - వల్లెవేసి
ఒంటినిండుగ భక్తి - యొంటిపూటను భుక్తి
యొంటికాలితపస్సు - నొంటి నిలచి
సుకములబోనాడి - శోధనలను గూడి
ప్రకటముగానీదు - ప్రభలబొగడి
భజనలజిందుల - యజనసత్కర్మల
అజినాసనముపై - నవధి బెంచి
కడకు దరిజేర వేతురే- గుడికి గడియ
నెడద తలుపులు తీసితి - వెడలి రమ్ము
సంకటవినాశమము బ్రోచు వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీ శ - తిరుమలేశ

44

ఆదియు నంతము - లవిలేవు గావున
ఎందు జూచిన నందు - నుందువీవు
నద్గుణ సంపూర్ణ - సర్వేశుడవుగాన
నిర్గుణుండవు గావు - నిశ్చయముగ
సుఖదుఃఖముల స్వామి - వకశంకుడవు గాన
నిగ్రహమగ్రహ - విగ్రహుడవు
భావాలకు మొదలు - భావమౌదువుగాన
ప్రాగభావములేని - పరముడివు

ఉండు చుందువు సకలమ్ము - లుండుచుండ
 నుద్ధరింపగ మమ్మెల్ల - నుద్భవముల
 సంకట వినాశమముబ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ

45

పరమ ముఖ్య ప్రవృత్తి - ప్రతిచోట నున్నావు
 నామ సమస్తాలు - నావటంచు
 పుట్టింప బోషింప - గిట్టించు కార్యముల్
 నానార్థక్రియ లెల్ల - నావటంచు
 నామాట లేనిదే - చీమైన గదలదు
 నానాజగముల్లులు - నావటంచు
 ప్రాగ్భావము నభావ - ప్రధ్వంసలు ను సదా
 జ్ఞానభావము లెల్ల - నావటంచు
 బల్కెడునియంత వౌక్పసా - పరుడవీవు
 తెలిసె నిను దక్కలేదిక - దిక్కుమాకు
 సుగటవినాశమము బ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ

46

ఏనాటివాడవో - యెవరెల్లుదురు నిన్ను
 సిరియైన దెలియగా - దొఱక వీవు
 నిజరూపమేమిటో - నిను జూచి రెవ్వరు
 స్మరియించు ధాతయు - జెప్పలేడు
 పంచభేద ప్రపంచ - సంచయునుడవీవు
 పంచభూతాలకు - బట్టుబడవు

దేవ జీవుల మోయు - జీవోత్తము డతడు
 వాయుదేవుడు - నీడు భావమిడడు
 ఎందుకీచద్యవేషాలు - ఇందిరేశ
 హృదయ మధి వసింపుచిదేల - నెదుటబడవు
 సంకటవినాశ మము బ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ.

47

శ్రీ రక్షియైనను - నీలీరలెఱుగడు
 జీవరాసులు నిన్ను - జేటు పెట్లు
 అందటి హృదయార - నరరారు చుందువు
 కనులతో నీరూపు - గంచుపెట్లు
 తృణమైన కణమైన - నణుమహత్తైనను
 నీ ప్రమేయము లేక - నిలుచు పెట్లు
 పదునాల్గుభువనాలు - భయపడునీమ్రోల
 నీవు తానను వారి - త్రోవలెట్లు
 సోఽయమాత్మాతదేతద్ధి - సోఽహమస్మి
 యనెడు దనుజాంకథలేల - వినిచెదీవు
 సంకటవినాశమము బ్రోచు - వేంకటేశ
 వరదపద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ.

48

జీవుండె దేవుండు దేవుడే జీవుండు
 భేద భావము మూర్ఖ - వాదమనుచు
 సోయమాత్మాబ్రహ్మ - సోహంశి వోఽహము
 తత్వమసియనుట - తథ్యమనుచు

బ్రహ్మమే సత్యమ్ము - ఐలు మిథ్య జగమంత
 సకల నాశమ్ముది - సత్యమనుచు
 జ్ఞాన ప్రాప్తియెముక్తి - జ్ఞానమేబ్రహ్మమ్ము
 ద్వైతభావము రెర - వమ్ముటంచు
 వేదబాహిరదనుజవి - వాదగ్రస్త
 వ్యాసపరి వంధి జనభ్రాంతి - బాపవేల
 సంకటవినాశమముత్రోచువేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ శ - తిరుమలేశ

49

మిథ్యమిథ్యయటన్న - మిడిమేరిమేరికో
 మిథ్యతానగునేమి - మిత్తికెడుట
 పిండబ్రహ్మాండంబు - లుండనేకాత్మలో
 జ్ఞానార్థనము సేయ - యాని యెచట
 స్వగతికమేలేక - బ్రహ్మనిర్గుణుడైన
 ఆరోపిత ప్రమితి - కవధియెచట
 స్పష్టిస్థితి లయాలు - చేష్టలన్మోలమైన
 పురుషసూక్ష్మరమ - పురుషుడెచట
 ఆగమానుమాన ప్రసిద్ధ - యోగమువిడి
 అస్మదాదులు బ్రహ్మలై - రనుట లేల్లు
 సంకటవినాశమముత్రోచు - వేంకటేశ
 వరదపద్మావతీ శ్రీ శ - తిరుమలేశ.

నీవు బ్రహ్మ శ్రీవి - నేనుబ్రహ్మ శ్రీని
 సకల బ్రహ్మ శ్రీలు - నొకటబ్రహ్మ
 అజ్ఞాని యవివేకి - యగునట్టిజీవుండు
 శుద్ధబ్రహ్మైన - నశుద్ధుడెవరు
 బ్రహ్మనిర్గుణమైన - బ్రహ్మత్వచ్యుతిజెంది
 దైవత్వమును బాసి - జీవుడగునె
 మట్టివితనమది - మామిడి పండానె
 బట్టె గుట్టమగునె - బ్రహ్మయగునె
 సర్వసమరూప భావము - ల్సాధ్యపడునె
 దైవమును దూరమొనరించు - త్రోవగాని
 సంకట వినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

శంకర కువిమర్శ - సల్పుదూషణకాదు.
 శాస్త్రసమ్మతమైన - చర్చగాని
 ఏడుసూర్తకాన - నెఱిగించె శంకరుం
 డద్వైత మార్గము - నర్థమనుచు
 సోఽహమహంబ్రహ్మ - సోఽయమాత్మాబ్రహ్మ
 తత్వమసియు - జీవ దైవమొకరి
 యను నాల్గుసూత్రాల - కును వ్యాఖ్యాలోనరించి
 మార్గమ బొడ్డుల - మాయవిడక
 శూన్యమునె బ్రహ్మగా మార్చి - సూత్రతతుల
 మాయను భజింప బ్రహ్మయే - మాయమయ్యె
 సంకటవినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

కాముని విక్రమ - క్రమము దానెఱుగమి
 పరకాయమున జ్ఞానమరయలేదె
 రగులమంటల మేను - లక్ష్మీన్నసింహుని
 గేలూత్తై స్తోత్ర - కృతులు గావె
 ధనవసువనితల - దలపని గురుమౌళి
 కనకధారల లక్ష్మీ - గనడె మ్రొక్కి
 తనకు దాద్రహ్మయై - తాదాత్మ్యమును జెంద
 ఇతర దైవాలస్తోత్రాల - నతులనిడడె
 ద్వైతమున కృష్ణ - కాలాడి భక్తిగొలిచి
 పరమప్రఖ్యాతి గాంచు - సు - ద్వైతిగాడె
 సంకటవినాశమముభోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ.

గంగ దాటెడు దాక - గడునమ్మిపడవను
 దగుల బెట్టిదరేమి - దాటుపిదప
 సగుణ పద్మకీతో - సాన్నిధ్యసుఖమంది
 స్వస్వరూపుడుజీవి - భస్మమగునె
 అద్దాన బ్రతిబింబ - మసలు బింబము జూచు
 హాయిగోరును గాని - మాయమగునె
 అస్వతంత్రుడనంచు - నరయగల్గును గాని
 అధికారవిభవమ్ము - లందనగునె
 నిత్యమగు జీవి హరిచెంత - విలిచి గొలువ
 హరికి బెరతత్వమగుగాని - పరముడగునె

సంకటవినాశ మము బ్రోచు - వేంకటేశ
వరద వద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

54

బ్రహ్మయజ్ఞానియై - పతనమ్ముదాజెంది
పరమ పాక్యతుడౌనె - భవమునందు
అచ్యుతు డవ్యయుం - డధమంపు జీవియై
విలపించునాయిల - దెలివి లేక
ప్రారబ్ధ సంచిత - పాపాల నాగామి
తిరుగాడు పురుగడి - దేవుడగునె
రవిశశాంకులు తిమిరగముల య్యెదరేమి
శూన్యమే బ్రహ్మయౌ - సుభగుడేమి
అకటసోఽహమహంబ్రహ్మ - మనెడు భ్రాంతి
భక్తి వీడి చరించుచో - ముక్తి కలదె
సంకట వినాశమము బ్రోచు - వేంకటేశ
వరద వద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

55

శూన్యంబు సాధింప - శోధనలవియేల
నిర్గుణుగమనము - నిర్గుమనము
ఆతడిచ్చునటంచు - నడుగుట యదిపాడి
ఆతడే నేనైన - అడుగుటెల్లు
ఆతని దెలియగా - నన్ని యోగమ్ములౌ
ఆతడు నేనైన నీ - కతలవేల
బ్రహ్మసత్యమనుట - పరమ సత్యమైన
సత్యజము - జగ మసత్యమగునె

సత్యమోబ్రహ్మ సర్వము - సత్యజము
మిథ్యయను మాట మాయలో - మేలమాడు
సంకట వినాశ మము బ్రోచు - వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీ శ - తిరుమలేశ.

56

పంచవింశతితత్వ - భంగ్యప్రపంచముల్
నిజము లొక్కటిగాదు - నిశ్చయముగ
తారతమ్యము లేక - వేరువేరుగగాక
స్వామి భృత్యులరాకే - బ్రహ్మగాదు
జీవనాశములేదు - దేవుడునిత్యుండు
ప్రకృతి పూరుమలోకే - ప్రకృతికాదు
ద్యేయము జీవికి - జ్ఞేయుగమ్యుని జూడ
తెలియ బడెడు వాడు - దేవుడతడు
యుగయుగాది కల్పాలలో నుండు వాని
శూన్య నిర్గుణమని జెప్ప - శుద్ధతప్ప
సంకట వినాశ మముబ్రోచు - వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీ శ - తిరుమలేశ

57

సృష్టితాగదలదు - వేగ వీరము బాటు
సంకోచ వ్యాకోచి - జలము గాదు
గాలికి గలదు గా - మనతయు లఘుమయు
తేజము వలె వెల్లు - తీరులేదు
ఆకాశమున నుండు నవకాశ మఖిలము
దానికిలేదు ని - దాన శక్తి

రూపరసము గంధ - రోచిష్ణుతత్వముల్
 యొకటి కన్న మఱొక్కలుత్తమమ్ము
 వీటినన్నింటి శాసించు - మేటి ప్రకృతి
 మించునీశక్తి నేనంచు - మిడిసి పడెద
 సంకట వినాశమము బ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ.

58

జీవ దేవులు వేరు - జీవ జీవులు వేరు
 జడజీవ జడజడాల్ - జడము బరము
 పరగ చతుర్వింశతి - పంచభూత ప్రపంచ
 తత్వాలకు నవలి - తత్వమతడు
 పరతత్వదాహరి - పరమాత్ముడైయుండ
 సర్వమొక్కటను బ - సంగతమ్ము
 హరిజీవులు వహింతు - తరతమ భేదాలు
 సత్యనాటక రంగ - నిత్యగతుల
 జ్ఞాన మిడు హరి గైకొను - తాను జీవి ;
 కాకబ్రహ్మమేనను దనుజు - డాకతాయి
 సంకట వినాశ మముబ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

59

అద్వితీయుడు శ్రేష్ఠ - డందటి ప్రథముండు
 రెండవ స్థానాన - నుండడెపుడు
 అద్వైతి యే కాకి - అన్నింట నొంటరి
 అతనిమెచ్చెడు వాడు - నతడె యగును
 పురుషపురాణుండు - బురుషోత్తముడు హరి

పరుడద్వితీయుడ - ద్వైతి కాడు
 పరమఖండితమనావారమద్వైతంపు
 క్లిబ నిర్గుణమౌనె - కేశపుండు
 జగము లరకంట శాపించు - సత్కుడతడు
 బ్రహ్మ జడమై బదార్థమై - బరగునేమి
 సంకట వినాశ మముద్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ శ - తిరుమలేశ

60

గంగానదీన్ మోష - గంగలో లేనట్లు
 తరుశాఖ - చంద్రుండు దగులనట్లు
 ప్రప్రత్యయము గూడి - ప్రజ్ఞాని క్లిబమై
 ప్రజ్ఞాన బ్రహ్మమై - పట్టుబడడు
 బ్రహ్మనాయందుండ - బ్రహ్మహమస్మియే
 సోఽయమాత్మాయన - దోయికాదె
 తత్త్వమసి యనగ - దద్యత్త్వమసిగాదె
 మఱి "తత్త్వమసియై" - మాయమగునె
 బుగ్యజాన్నిమనిగమాల - శ్రుతులవెల్ల
 జీవబ్రహ్మైక్యపద్ధతి - జిక్కుకొనునె
 సంకటవినాశమముద్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ శ - తిరుమలేశ

61

బ్రహ్మమరుత్తులు - వరగరు డోరగుల్
 రుద్రుడు యము డింద్ర - భద్రులెల్ల
 రవిశశి పావక - ప్రవిమల తారకల్
 పదునాల్గులోకాల - భవము లెల్ల
 విశ్వములంజొచ్చి - విశ్వం బాలించి

విశ్వాం రక్షింప - విష్ణుడనగ
 ఈశునావాస్యమ్ము - ఈ విశ్వమనిజెప్పు *
 విశ్వమ్మునీశుండు - వేరుగాదె
 అన్నియొకటన్న నది యేమి - యందమగునె
 స్వామి వీనైన భృత్యులు - మేము గామె
 సంకట వినాశ మముఁబ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ

62

అద్వైతీకైనను - అన్యైకైవ్యజ్ఞీకైన
 మానాడుడే దిక్కు - మఱిమఱి
 మూడు సంద్యల యందు - మూడష్టకమ్ములు
 కేవల నామముల్ - వాసిగనవె
 ఆత్మనేస్వాహామ - మాత్యార్థణమనుచు
 తమకాళ్లు మ్రొక్కుక - దనియగలరె
 భజనలో శంభుడు - బ్రహ్మక్షమై నంత
 భగవంతులమని - పాటమార్చి
 భస్మమొనరింతుబార్వతి - బడతుననుచు
 పరుగులిడు భస్మరావణుల్ - భష్మలైరి
 సంకటవినాశమముఁబ్రోచు - వేంకటేశ.
 వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ

63

పరిలమజ్జస్నాయు - మలమూత్రపంకాల
 బడివచ్చివాటినే - పలచదేహి
 దేహాన దేహియే - తిరుబ్రహ్మమనుచును
 ప్రతిబింబములు బింబ - భక్తగనక

* “సయథా సైందవ ఖిల్య” ఆశాశము సముద్ర జలముల కారము

భ్రాంతివీడు డబంచు - బ్రహ్మభ్రాంతిని దాల్చి
 గాలిమేడలు గట్టి - మనుల మనుచు
 దృశ్యమునశ్యము - దేహియే దైవము
 సోఽయమాత్మాబ్రహ్మ - మాయదవిలి
 ఉరము క్రిందుగ - నాల్చిపై బటగుహారిని
 పదములంటి గ నరు స్వయం- బ్రహ్మలనుచు
 సంకటవినాశముముఖోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

84

లీలావినోదియై - శ్రీవతి ప్రకృతితో
 సరసములాడగా - నరులు గాంత్రు
 నరులు నాటకములు - నటనూత్రధారులు
 అందఱొకడనంగ - నాటయెటులు
 నిర్గుణబ్రహ్మము - విశ్వలమ్ముగనుండ
 సంకల్పములవెల్లు - జగములెల్లు
 హరి సూత్రధారియై నరుల భోవకయున్న
 తనను తా - భోచుక - రమ్యుడగునె
 పకలపద్మణ సంస్కార్థ - సత్కుసీశు
 నొక గుణవిహీనుని జేయు - యుక్తులేల
 సంకట వినాశముముఖోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

పురుషోత్తముడు మొదల్ - జరుగునింతటిదాక
 సంభవించునదియసత్యమేమి
 వేదోపనిషదాది - విజ్ఞాన శాస్త్రముల్
 అష్టాదశ పురాణ- మన్వంతరమేమి
 వ్యాఖ్యాతృవర్గాల - బ్రహ్మసూత్రపు భాష్య
 సత్యశోధనము ల - సత్యమేమి
 బ్రహ్మ సత్యముమఱి - వానికృత్స్తుకృతులు
 జగములు మిథ్య ల సత్యమేమి
 " వాడు " సత్యమ్ము సరిగాని - వానిచర్య
 పకలము వితథమనుటెల్ల - శాస్త్రమేమి
 సంకట వినాశ మముద్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

పులిజాచి నక్కలా - నలుపు వాతలు దాల్చి
 ఇకిలించు నట్లుగా - నెక్కిసముగ
 పరమాత్మవలెదాను - బ్రహ్మయేననుకొన
 విశ్వపాలకుడౌచు - వెలుగగలడె
 తనయందు ప్రభుశక్తి - తనదంచు భ్రమియించు
 నరుడు దనుజాడు వా - నరుడెనుమ్ము
 నీయందమడిచాలు - నిఖిలేశు సౌందర్య
 బింబమ్ముగను నీ హృదంబరాన
 నీదుచేతగాని తనము - సాదిచాలు
 శరణు వేడుము విభునన్న - నరుడువినడు

సంకటవినాశ మముఁబ్రోచు - వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

67

పందొమ్మిదులు దొల్లి - భాష్యం దునుమదా
శంకరుండద్వైత శాస్త్ర చర్చ
ఇరువదియొకటి గా - గలపె రామానుజం
దావిశిష్టద్వైత - మనుప్రసత్తి
మాతరిశ్వుడు మధ్వ - మౌని యైవిలసిల్లె
ద్వావింశతీ భాష్య - ద్వైతసూక్తి
మద్భుని ఖండించు - మహనీయులుండిరా
నేటికింభువిలోన - నీతి బెంచి
వాదములు పూర్తి పవనుని - భాష్యస్ఫూర్తి
దాని గ్రహియంప జెడుగొనె - ధరణి బ్రజకు
సంకట వినాశమము బ్రోచు - వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ.

68

చెడును గర్హింపక - చిత్తమున్నలమౌనె
తప్పను దెగడుబల్ - దప్పులగునె
సకలమ్ముబొగడుబల్ - సరియౌనె సతతమ్ము
మంచి చెడ్డల నెంచ - మంచి గాదె
ఓగునోగుని మెచ్చు - బుత్తమ కార్యమే
దుష్టశిక్షణ ము తా - దుష్టమగునె
సహజ జీవనమది - సత్యమటయుగాదె
నిత్యసత్యుని సేవ - నిజముగాదె

బ్రహ్మసూత్రాంకపవ్యభ్యా - పణితి బెంచి
 వ్యాస హృదయమునునరయని - భావ్యమేల
 సంకట వినాశమముద్రోచ - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ .

69

అన్నంబుజలవాయు - నశనముమానుచు
 జీవిని సతము హింసించు వారు
 వాజపేయిసమాన - వామదేవుని యాగ
 గుహ్యజ్ఞానము లేక - గుండువారు
 ప్రకృతి పూరుషరతుల్ - పాపకార్యములంచు
 సృష్టిక్రమముగేలి - సేయు వారు
 జననమరణ చక్ర - పునరావృతులమాన్పు
 జక్రినెడద జూడ - జంకు వారు
 స్వయముగా బ్రహ్మనను భ్రాంతి - వలరిజిక్కి
 కృపలరైపోరె హతయోగ - క్లేశములను
 సంకట వినాశమముద్రోచ - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

70

అతడు నేకొకటన్న - అతడు నేనైక్యమై *
 ఒక్కడెపోదుమే - యొక్కచోట
 ఒకటి కొకటే జేర - నొక్కటేయగునేమి
 రెండుగావేమిటి - లెక్కసేయ
 దేశకాలైక్యాలు - రాశిసమ్మిశ్రాలు
 వ్యష్టిత్యనష్టిస - మిష్టులగునె
 * ఏకత్ర భావము కేకస్య భావమగునా

ధనము చెంతలలేని - ధనపతి దరిద్రుడా

ధనము మోసెడు బంటు - ధనదుడగునె

స్వామిమహిమను భృత్యులు మేమొకింత

చిన్నవరిమొన మోసిన - జిన్నయులమె

సంకట వినాశమముద్రోచు - వేంకటేశ

వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

71

నరుడెన్ని రూపాల - పురుషోత్తమని రూపు

గుఱుతింపగానేమి - హరియొకండె

వేనవేల్పామముల్ - విష్ణునకుండగా

పేరేది బిల్చినన్ - వెలయునతడు

కేశవనామముల్ - కృష్ణాంకితములు

ఆత్మనేపరములా - యటసిజాడ

బ్రహ్మమ్మనేనైన బరమాత్ముభజనలు

ననుగూర్చి భజనలై - నగపురాదె

వాదములవేల హరియంచు - బరుడటంచు

పరమపురుషుని గొల్పుట - నరకమేమి

సంకట వినాశమముద్రోచు - వేంకటేశ

వరదపద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

72

బ్రహ్మస్వరూపాన - భావించుకొనినన్ను

నీవలె నేనని - నిక్కుచుండు

నిముసమొక్కటి యైన - నీవులేకున్నచో

నాదేహమగుబొంద - నాదిగాదు

మానసాదీశుడుమాపతి యలుగుచో
 బుద్ధిస్వాదీనమై - పృథ్విగాదు
 తత్వదేవత లెల్ల - తమవః మానుచో
 నాదేహధర్మము - నాశమగును
 బహుపరాధీనపుబ్రతుకు - బంధనమిది
 నీవుగరుణింపకవిడదు - నిజముగాను
 సంకటవినాశ మముఢోచ - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

73

నానావిధాధమ - నరక మార్గములందు
 జన్మించు యాతన ల్జాలలేదె
 మూత్రపురీషాల - మాతృస్తనస్మూల
 గ్రోలెడుగోర్మలు - జాలలేదె
 నానా రు జాగ్రస్త - దీనస్థితిం జిక్కి
 మూలుగుముక్కుబల్ - జాలలేదె
 పుత్రమిత్రకళత్ర - భువికనకార్తె
 శాంతిని జాయుట ల్జాలలేదె
 బంధితులుగారె ప్రతిజన్మ - భవములందు
 నిత్యసంసారు లాత్మనీ - నెంతయుగనక
 సంకటవినాశమముఢోచ - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

74

ఎవ్వని దయచేత - నీవిశ్వములు వెల్ల

నట్టి విష్ణుని బొగడు బబ్బురంబె
 వైశ్యానరుండౌచు - పచనాన్న సౌఖ్యముల్
 కలిగించు వారినెన్న - కర్మవమ్మై
 దుస్తరపు భవాల్లి - దోడునీడక నిర్మి
 రక్షించు విభుగౌర్వ - రచ్చయగునె
 ఆదియంతముసదా - అంటియుండుననంతు
 స్మరియించి దరిజేర - దురితమగునె
 అంతయును బ్రహ్మనేబ్రహ్మ - ననునవజ్ఞ
 వ్యర్థమౌ జన్మ ప్రాప్తించు - నసురజన్మ
 సంకట వినాశమము బ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద వద్మావతీ శ్రీ శ - తిరుమలేః

75

అఖిలాండ కోటి బ్రహ్మాండ నాయకునిన్ను
 నరుడల్ప ప్రాణి తా - నెఱుగుటెమి
 లక్షలెప్పదినాల్గు - కక్ష్యల జీవల
 నరునకేతెల్విదా - బఱగుటెమి
 చినచేప పెడచేప - దినుతిమింగిరితిమిన్
 దిను మాదిరిగ మిత్తి - దినుట లేమి
 చేతనా చేతన - జీవ ప్రకృతులన్ని
 తమకు దామెస్వతంత్ర - తత్వములరె
 త్రాట ద్రిప్పిన బొంగరా - లాలలోన
 త్రాడు నీవైన బొంగరాల్గోతు మాది
 సంకట వినాశమము బ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద వద్మావతీ శ్రీ శ - తిరుమలేః

అష్టాంగ యోగముల్ అలవరించిన మాత్ర
 కరతలామలకమా - పరమవిద్య
 ధ్యానసమాధిలో - దన్మయించిన మాత్ర
 సాక్షాత్కరించునా - సాక్షి సాక్షి
 భజనకోలాటాల - బరవశించిన మాత్ర
 విధివ్రాత దిద్దునా - విశ్వవిభుడు
 పూర్తవిదులొనర్చి - పుణ్యమ్ముగను మాత్ర
 గైవల్యదామమ్ము - ఖచ్చితమ్ము
 శోధనలొనర్చి నీశుద్ధసాధనమ్ము
 మెచ్చిదరిజేర్చుగమలాక్షు - నిచ్చలేక
 సంకటవినాశమమబ్రోచు వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

బ్రహ్మచర్యము గాదు - బడతినిద్యేషింప
 బ్రహ్మతత్వము జూచు - వ్రతముగాని
 యోగిబైరాగియా - భోగమ్ములను మాని
 రాగద్యేషాల్వీడు - త్యాగిగాని
 కందమూలము దిని - గనుమూయమౌనియా
 కినిసి వృడిపులను - దునిమిగాని
 భక్తాగ్రగణ్యుడా - బ్రహ్మతాననునంత
 హరి బింబ మెదగొల్చి - ముఱియగాని
 విష్ణుసర్వోత్తముని సేవ - వీడకుండు
 భక్తిసంపద సతతమ్ము - బడయు వలకు

సంకటవినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
వరదపద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

78

“పురుషఃపురోఽగ్రతో - పూర్వోఽజాయత
కల్పయన్వే చాన” - పునులు వినరె
పురుష పూర్ణప్రకృతి - బుట్టె ద్వేదాశక్తి
ప్రకృతి శ్రీలక్ష్మీయై - పరిభ్రమించె
రవిశశితారకల్ దివము నక్తదులు
సుఖదుఃఖద్వంద్వలు - సురులసురులు
ప్రసవప్రస్థానాలు - బాపపుణ్యంబులు
ఉచ్చనీచగతులు - నుద్భవించె
వేరువేరుగ విభజించె - నీరు పాలు
పరమహంసలు హంస ప్ర - పంచమణయ
సంకటవినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

79

నీచోచ్చభావాల - నిఖిల జీవమ్ములు
స్వస్వస్వరూపాల - సరళి వెంట
పూర్వకర్మగతుల - బుణ్యపాపఫలాల
నమభింపుచు బుద్ధి - మనత బెంచి
పరుడప్రమేయుండు - ప్రతిచోట హరియుండు
బవగాహనము జేసి - దవిలి భక్తి
సర్వేశుడాతడే - సర్వోత్తముడటంచు
నిశ్చిత సత్యమ్ము - నిలిచి గొలిచి
‘ఏమఃపురుషః ఏమః ప్రకృతిః (బ్రహ్మసూత్రం)

అల్పునను బ్రోచు దేవుం డ - నల్పుడనెడు
 భక్తిగనుచుండు సుఖస్రాప్తి - ముక్తి స్థితియె
 సంకట వినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

80

యుగయుగావర్తాల - జగములు దీటుగవా
 కల్పాలనేకాల - గతులగతుల
 రవిశశాంకుల జాడ - బవలిటుల్బలగవా
 వెల్లుతారలు వియ - ద్వీదులందు
 జనిమృతి నావృత్తి - సంసార చక్రాల
 మన్వంతరాల్ రావె - మఱల మఱల
 జ్ఞానమజ్ఞానమ్ము - కష్టసుఖమ్ములు
 మిట్టపల్లమ్ములు - మిథ్యలగునె
 చక్రి చక్రాంకితాల్బజగ - చృక్రగతులు
 గనుచు నపరోక్ష - జ్ఞాని యైమనుట ముక్తి
 సంకటవినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

81

ముమ్మారు బలుమార్లు - మ్రొక్కి జాటించెద
 దేవుడౌ శ్రీపతి - దిక్కుమనకు
 ప్రకృతి రమణుడైన - పరమ పూర్ణుడతండు
 వర రమేశుడు మాకు - బరమ రక్ష
 ఆతని దయలేక - న్నాకైన గదలదు
 ఆతని కృపమనకు - నవసరమ్ము

తెలిని గూర్చి యతండు - దెలియ జెప్పిన వేళ
 తెలివి నాదేనన్న - దెలివి తప్పు
 ముక్తి నివ్వంగ బంధింప - శక్తుడతడు
 అతని సాటిగ బ్రహ్మనే - ననుటముప్పు
 సంకట వినాశమముద్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

82

ఇంద్రియ భోగాలు - నీశార్పణమటంచు
 అతి మితి పాటింప - కఠిశయించి
 నిర్గుణ బ్రహ్మంబు - నేనొక్కటేనని
 దేహవ్యాపారంబు - దిక్కురించి
 జహజహల్లక్షణ - మ్మనుసరించి చరించి
 ఈ శుభానము నుంటి - నిచట ననుచు
 దేహివిదేహియౌ - దేవుడనేనంచు
 ద్వైదా ప్రవర్తింప - పఠనుకాదు
 పరము యాతని దెలియుటే - పరమహితము
 అతని ననుసరించుట ముక్తి - వ్రతము మనకు
 సంకట వినాశమముద్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ .

83

అన్నంబు దినుచు బ్ర - హ్మార్పణం బన్నచో
 భుక్తియౌ జన్నంబు - భువనమందు
 నీరమ్ము గ్రోలుచు నారాయణాయన్న
 నీరమేయమృతమై - మారునిజము

వైశ్యానరుని కీల - ఐహళక్రద్ధనామాయుల్
 విశ్వక్రేయస్సుతై - వెలుగు ప్రభలు
 ప్రతిపనిన్ పరహిత - పరమార్థమటయుచో
 విశ్వకాంతుల మెట్ల - వెలయునరుడు
 ఆత్మవత్సర్య భూతాని - యనెడు జీవి
 తాను తరియించి విభుజేరు - దారిజాపు
 సంకట వినాశమముత్రోచ - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

84

పుట్టిన వెంటనే పుట్టపు వర్ణలు
 గుణ కర్మభార - పటితిగాని
 ద్విజుడైన వెనువెంట - విజ్ఞాని తాగోడు
 శమదమాదుల గృషి సలిపి గాని
 ఆజిని గెల్వగా - నబ్బదు క్షాత్రమ్ము
 శిష్టసంరక్షణ - నిష్ఠగాని
 విపణిలో సరుకమ్ము - బేహారి తాగాడు
 ధర్మసంభారాలు - తార్చిగాని
 సత్యశ్రమ దానమొనరించు - సాత్వికులును
 వరల జగముండు లేకున్న - వటుస జెడును
 సంకట వినాశమముత్రోచ - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

85

సహజ ధర్మము బాయ - నిహపరమ్ములులేవు
 ఏకాల మందైన - నెచటనైన

వేదచయము నాల్గు - వృత్తి వర్గము నాల్గు
 నితరనీచపుగతుల్ - బ్రతుకలేవు
 చతురంగ బలములు - సతతమ్ము రక్షింప
 పరిపండులెప్పుడున్ - జోటగలేరు
 రాచటి కాల్రబా - రాజ్యమ్ములెనను
 మనుజహితము బాసి - మనగలేవు
 విధినిషేధపు గ్రమములు - వెలితి బడవు
 మనుజ మదమత్త మాలిన్య - మతులు గాని
 సంకట వినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

86

ఆహార నిద్ర భయాది విషయమందు
 పశులతో సముదైన - ప్రాణినరుడు
 పరమాత్ముగీర్తించు - వాక్కుద్ది సాధించు
 జ్ఞానమార్జింపు చో - మానవుడగు
 మతములే వైనను - మానవత్వము లోడ
 మనుజ ధర్మము బెంచి - మనుపుస్పుతులు
 వైకుంఠసీమలో బరమాత్మసన్నిధి
 దర్శనానందంపు - దన్మయతల
 గర్మలుడుగగ జగదీశు - గాంచు చుండు
 ధన్యులకు గాదె తన్నుక్తి - పన్నిదులును
 సంకట వినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

తమసాంధలోకాల - క్రిమికీటజీవాల
 వెన్నిజన్మమ్మల - నీశుగాంచు
 రౌరవమ్మనియెడు - రౌత్రనరకమందు
 స్రుతి సంస్థల నతి గతి యదేమి
 మానవ జన్మమ్మ మఱిగల్గుటెన్నడో
 పరమదుత్తభ మండ్రు - పాదౌనర్ప
 స్వాతిశయకుతర్క - పాండితీశతమూని
 భంగవడుట లేల - భవ భవాల
 దీప ముండగ గేహమ్మ - దిద్దునటుల
 జీవముండగ శ్రీపతి - జేరవలయు
 సంకట వినాశమముభ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

మనుజ శరీరమ్మ - మఱి మఱి రాబోదు
 సాధన కన్తువైన - జన్మమిదియె
 సురులు భ్రష్టులుగాగ - నరజన్మములు గోరి
 పాపక్షయమ్ముకై - పరితపింతు
 బహుయోనులనుమ్రగ్గి - పలుపాల్లు బడిగాని
 దొఱకని నరజన్మ - ద్రోయరాదు
 కరుణాళు డైహరి - నరజన్మగలిగించె
 వ్యర్థమ్మొనర్చుట - నర్థమగును
 నన్ను రక్షించు సంకల్ప - మున్నగాని
 హరియొసంగడు నరజన్మ - ధరణిపైన
 సంకట వినాశమముభ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

లక్షలెన్నదినాల్గు - కక్షలు దాటక
 జీవికి సరజన్న - జేరరాదు
 అక్షర జ్ఞానమ్ము - లలవడు సందాక
 నరునకు దెల్పిదా - తిరము గాదు
 దాత్రిలో తనయల్ప - స్థాయి నెఱుంగక
 ఉన్నతి పైనుండి - యూడి పడదు
 స్వీయచైతన్యాన - విష్ణుని గొల్వక
 నైజముక్తి సుఖము - నడచిరాదు
 వీడు బండెను భక్తి - నే వీని బ్రోచు *
 ననుచు గరుణించి - హరిమమ్ముగ నెడువఱకు
 సంకట వినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ

నినుబోలు కరుణాత్ము - గనలేరువిశ్వాన
 ననుబోలు వంచకున్ - గనగలేరు
 జ్ఞానమిడెడు నిన్ను - గనలేను గర్వాన
 జ్ఞానినినే నంచు - గర్వపడెద
 విపుల విశ్వమ్ములో - వెలయునెంతటివాడ
 విశ్వేశు డేనని - వెలుగనెంత
 చీమకన్నను చిన్న - దోమ కన్నను చిన్న
 దగుబుద్ధి బ్రహ్మహ - మస్మియందు
 నిన్ను దలపని దౌర్భాగ్యమున్న వాని
 నన్ను గరుణించి దయబ్రోచు - సున్నతుడవు

* పరమభక్తి పక్య మేనం మోచయామి. అని దైవపరమము

సంకట వినాశ మముబ్రోచు - వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

91

నాలుగు వర్ణాలు - నాలుగు వేదముల్
ఆశ్రమాల్పాల్గని - వ్యాసుడని యె
అస్తవ్యస్తమైన - ఆమ్నాయములదీర్చి
సూత్రాళితో బ్రహ్మ - సూత్రమిడియె
ఇరువది యొకమారు - ధరణిపులను ద్రుంచె
సరళరాముడు రా - చటికములను
ఇరువది యొక భావ్య - సరళిని ఖండించి
మారుతి వెలయించె - మధ్యశా
విష్ణుపుబ్రతువు నదీనమ్ము - విశ్వమనియె
సర్వమై క్యమై గననానె - జగములెల్ల
సంకట వినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

92

నిత్యబుద్ధవిశుద్ధ - నిఖిల చైతన్యక
రస నిర్గుణము శంకరము బరమ్ము
శేష శేష విశిష్ట - సేవ్యసేవక మైక్య
పథము రామానుజ - తైష్ఠనమ్ము
విష్ణుడొక్కడెస్వామి - వేరలెల్లరు తార
తమ్యాల దదదీన - దాసక్రమము
జగదీశుడు జగము - సకల తత్వాల్పిన్న
ములు సత్యమను మధ్య - ముని మతమ్ము

ఇన్ని కథలేల వెన్నుదా -- నీవుగాక
 భక్తి మెచ్చిముక్తి నొసంగు - బ్రభువెవండు
 సంకట వినాశమముద్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

93

పాంచభౌతికతత్వ - పరిణత దేహమ్ము
 నందుండు విభుడు దానంటు కొనక
 పంచభూతములందు - బవనుండు లేకున్న
 మనుజు శరీరమ్ము - మనుట కల్గ
 పవనుడు లేకున్న - బరమాత్మజ్ఞానరాడు
 పవనుండు వెడలివ - ప్రభువువెడలు
 పవను డే మముద్రోచి - పరమాత్మదఱిజేర్పు
 జీవోత్తముడగుమా - దేవగతికి
 భావిబ్రహ్మయై మము హరి - పదము జేర్పు
 బవనజాడు మధ్యముని యయ్యె - భువనమందు
 సంకట వినాశమముద్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

94

విష్ణుతత్వమురామ - వేషానభువిరాగ
 మారుతియైతాను - మహిజెలంగె
 విష్ణుతత్వము కృష్ణ - వేషమ్ము దరియింప
 దీమపేనుడగుచు - వెలసెప్పత్తి
 కృష్ణద్వైపాయన - విష్ణుతత్వమురాగ
 పవనుడు మద్దుడె - బరగభువిని

పరిపూర్ణతయ్యలె - హరిరమల్పిన్నులె
 హనుమదాత సుతత్య - మగును పిదప
 బాయరొండొరుల వతార - ప్రతియుగాం
 తత్యమిరువది నాల్గపై - తయ్య డీవు
 సంకట వినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

95

వాయుతత్యములేక - వరల వేతత్యముల్
 పరతత్యమునకైన - పరమహితుడు
 జీవోత్తముడతడు - జీవుల ప్రతినిధి
 అతడు జూపిన గాని - హరినిగనము
 ప్రాణాదుల న్ముఖ్య - ప్రాణుండు జగతిలో
 ప్రాణికోటికి జీవ - భావమతడు
 ఆమహాజుని శక్తి - దీమితి కెనలేదు
 ప్రబలజవు డతడు - భావిబ్రహ్మ
 వినయనయశీలి దీశాలి - విమలభక్తి
 ప్రణతి మాను నే హరిసేవ - క్షణము నైన
 సంకట వినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

96

దాతయయ్యెడు యోగ - మాతని కున్నను
 దాసాను దాసుడౌ - శ్రీశునకును
 అతడు మనోజవుం - డతులిత బలశాలి

ఎన్నదీశాలిజి - తేంద్రియుండు
 ఆతడస్థలితుండు - నకళంక హృదయుండు
 సాటియేలేనట్టి - మేటిజోడు
 వజ్రశరీరుండు - భక్తి వినముండు
 సుమసదృశుడెడద - సుందరుండు
 వినయ పుంజీకృత ప్రవృత్తి - విమల పథియు
 విష్ణునకు ముఖ్య సచివుండు - బేరు హనుమ
 సంకట వినాశమముద్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలోశ

97

దేవునొక భుజాన - జీవునొకభుజాన
 వహియుంచు హనుమంత - వాయుజుండు
 ప్రాణాగమన వేశ - ప్రాణనిర్గమవేశ
 బాగు ధనంజయ - వాయువతడు
 నవసూత్రనామక - నవక వ్యాకృతినిది
 గలగించు శిలనైన - గానపణితి
 నిజసుఖమను ముక్తి - నిజభక్తి మార్గమ్ము
 ప్రవచించు నాచార్య - ప్రథముడతడు
 హనుమ భీమ పుద్వాఖ్యుడై - యంజలించు
 శ్రీహరిని గొల్చుదా జిరం - జీవి యగుచు
 సంకట వినాశమముద్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలోశ

98

పూర్ణతత్వము గొల్చు - పూర్ణప్రజ్ఞుడు మధ్య
 దానందతీర్థస - దాఖ్యుడతడె

తుది భావ్యమతనిదే - యదునాతనమ్మగు
 బంగీకరింపఁబ్ర - యాసలేల
 వ్యక్తి దూషణలేని - భక్తి వాదమ్ముల
 సమద్వస్తి సూత్రాల - సమత బెంచి
 విశ్వశ్రేయము గోరు - విజ్ఞాన పరులెల్ల
 మధ్యసిద్ధాంతమ్ము - మహిమనటసి
 తత్వ సంఖ్యానమెఱిగించు - తత్వవాది
 ద్వైతజ్యోతిని వెల్లించు - పథముగనరె
 సంకట వినాశమముఁబ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

99

వ్యాస బీజావాప్తి - ద్వైతమ్ము శ్రుతిభుని
 భగవత్పదాంబుజ - భక్తి మొలిచి
 ప్రత్నమీవద్భిన్న - వ్రతి జని జయ కా
 జయతీర్థమలయాత్ర - సస్యమెదిగి
 ముని వ్యాస తీర్థండు - మొగ్గలు దొడిగింప
 విజయ్యాంధ్రుల సుధీంద్ర - వికచవిరుల
 గురురాఘవేంద్రుని - పరిమళసుఫలాల
 మంత్రాలయము వెల్ల - మధ్యమహిమ
 రాఘవేంద్రుడు బూజించె - రామచంద్ర
 వేంకటగ బుట్టి నీసేన - వేంకటేశ
 సంకట వినాశమముఁబ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

శ్రీవిష్ణునిం మ్రొక్కి - శ్రీలక్ష్మీని మహిని
 మఱిమ్రొక్కి బ్రహ్మను - మాతరిశ్వు
 గాయత్రి భారతిన్ - గరుడోరగులమ్రొక్కి
 రుద్రదేవుని నగజ - భద్రకాళి
 శ్రీ రమాతనయుని - శ్రీయుమాతనయుని
 విష్ణునివ్యక్తేన - విభులమ్రొక్కి
 యముని శ్యామల మ్రొక్కి - యాపురందరుశచిన్
 రవి శశితారకా - వివిదతత్వ
 దేవముని పితృభూపదీ - జీవతతుల
 తారతమ్యమెఱిగిజన్మ - దాటు డనియె
 సంకట వినాశమముఠ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

శుక్లు వేదాంతాల - జొప్పు గుప్పించుచు
 వింతవాదములు - వెలయసాగె
 ఆశ్రమాల్ ప్రతియూర - నల్లిబిల్లిగనుండె
 అందఱుయోగులై రందముగను
 వీధివీధికి విశ్వ - విద్యాలయములుండ
 విశ్వవిజ్ఞానము - వెలితిబడియె
 ధర్మాసనాసీన - ధర్మకర్తలు వేడు
 దైవాలరక్షించు - దక్షులైరి

ఎవరి చొప్పులు వారలే - యవధరింప
 భక్తజనులన్న బ్రజలకు - భయము పొచ్చె
 సంకట వినాశమముఠోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ

102

పెత్తనాల్ వహియించు - పెద్దమనుష్యులు
 పెద్దటిక ము- బాసి - పిన్నలైరి
 బ్రహ్మకర్మతులెల్ల - బడుగునుద్యోగ్గులై
 పాట్టకూటికి గూలి - బట్టుకొనిరి
 వ్యాపారదృష్టితో - పాపసాధములెంచి
 కోల్లకు బడగెత్తు - క్రూరులైరి
 పునకృషీవలు లెల్ల - కర్తకమ్ములు మాని
 రాజకీయాలలో - రాజుకొనిరి
 స్వీయ ధర్మాలు విడిపర - కీయమెంచి
 తికమకల వరుల్ పరమ నాస్తికులైరి
 సంకట వినాశమముఠోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ

దైవమున్ వంచిండు - దర్శనాచార్యులు
 బుట్టగొడ్డలవోలె - బుట్టినారు
 ఇంద్రియానందమే - ఈశ్వరార్చనయను
 నక్షేపలాచార్య - నాథులైరి
 వీధివీధికి గుడి - పేరుపేరు మఠమ్ము
 విద్యుత్సమాధి ప్ర - వీణులైరి
 ఆనవపాన విన్యాస సమాదులు
 ప్రతి పట్టణము నందు - బాదుకొనియె
 దైవ భావన మపహాస్య - దర్శ మయ్యె
 భక్తుడనగానె సంకయాత్ - భయము హెచ్చె
 సంకట వినాశమముభోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

మనుధర్మ స్మృతున్ని - మాంధాత కథలయ్యె
 గీతబోధన లిపుడు - రోతలయ్యె
 నిజము జెప్పెడు వారు - నిజముగా గజ్వలైరి
 దర్మాత్ములైరి చా దస్తజనులు
 ప్రతిరంగమున గుళ్లు - ప్రతిచోట డంబమ్ము
 ప్రతిచోట భయము సం - ప్రాప్తమయ్యె
 జారచోరత్వముల్ - స్వైరప్రవృత్తులు
 నేరము ల్ కావను - తీలు హెచ్చె

పిదప బుద్ధులు సామాన్య - విషయమయ్యె
 చేటు గలమువచ్చెనా - శ్రీనివాస
 సంకట వినాశమముఖోచ - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

105

ఋతువులు గతిదప్పె - గ్రతువులు గణవయ్యె
 విశ్వశ్రేయాల్యట్టి - వేడ్కలయ్యె
 అజ్ఞానమౌఢ్యత - లందెబరాకాష్ట
 కుందేళ్లుమూగళ్ల - గులుకుచుండె
 యతులలో రతిరాజ - వ్రతులెక్కువైనారు
 రతిసమాధులుగైవు - హితములయ్యె
 మారణాయుధముల - మహిమలు వేగాలు
 ప్రళయావధినిమిష - ములకు దించె
 భస్మమగునేమొ పుడమితా - భగ్గుమనుచు
 వికట నరస్పష్టికుటిలాణు - భృకుటికీల
 సంకట వినాశమముఖోచ - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

106

అంగడిలో నుండు - అల్లమా బెల్లమా
 దేవునివిపణిలో - దెచ్చుకొనగ
 మాయల గారడీ - మహిమలా మంత్రాల
 దేవుని లీలలన్ దెలిసి కొనగ
 వేదాంతవిపినాల - వాదోపవాదాల
 దేవుని జాడలు - దేవిరింప

వేదశాంతిలోన - శోధనార్పణములా
 దేవుని చిద్రూపు - దిద్దిజూప
 సతము బహిరంత రంగాన - సాక్షియైన
 వాని నాత్మబిందుగు నిన్ను - బట్టుకొనరు
 సంకట వినాశమముద్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

107

అల్పాక్షరాలన - నల్పార్థములనెంచి
 బల్కుచోరమ్యమ్ము - వాక్సమమ్ము
 కరుకుకంతమ్ముతో - పరుషవాక్యములాడ
 మంచి మాటలు గూడ - మలినమగును
 చెప్పెడు బనిజేసి - జేయగలది చెప్పి
 చేసి చూపించుట - శ్రేష్ఠమగును
 సత్యమార్గమిప్పుడు - సరళత్వమును బాసి
 డొంకవీధులబడి - పంకరయ్యె
 తిక్కప్రశ్నల శాస్త్రాల - చిక్కుజేసి
 మాయమిథ్యాప్రలోభాలు - మానరేల
 సంకట వినాశమముద్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

108

శ్వాససమముజేసి శ్లేశము ల్దొంగించి
 జలశుద్ధి మలశుద్ధి సరియైనర్చి
 అంతరాత్ముదరించి - కంతరిబంధించి
 చిత్తవాంచల్యంబు నొత్తిపట్టి

జపతప సాధనాల్ - సత్కృతనలు సల్పి
 ద్యానాన మా నాథు - దయను బడసి
 హృత్కమలతలాన - నెంచి నాభికి జైన
 వరిముల్లమొనవోలె - బలుగుహరిని
 బింబమూర్తి ని సతతమ్ము - భ్రీతి మ్రొక్క
 గలవిదేహస్థితిని నిర్వ - గలుగుముక్తి
 సంకట వినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

109

మితముగా భుజియించి - హితముగా మాట్లాడి
 మానవత్వపు నైజమహిమనెఱిగి
 ఇరుగుపొరుగు వారి - కిలసహాయమొనర్చి
 ఇంతతాదిని వారి - కింత యొసంగి
 లేమి గీముల నోర్చి - లెస్సలు బరికించి
 చూపాపమిని ద్రోసి - సుకముబంచి
 తమ గొప్ప జెప్పక - తమతప్పు దిద్దుక
 తమసమ్ము విడనాడి - యమృతసిద్ధి
 మనుట మానవత్వపు తీరు - మనుజుతతికి
 మానవత్వమె హితము సమ్మతము హరికి
 సంకట వినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

110

వదలిచీకటిదారి - మెదలి వెల్లల దారి
 అపమృత్యువును బాసి - యమృతులగుచు

సత్యమ్మునే పల్కి - చరియించిదర్శాన
 మాతాపితృగురుల - బ్రీతిగనుచు
 పంచఋణముల దీర్చి - పంచమాసము జాసి
 పంచభేదమ్ముల - పణితులెంచి
 విష్ణునిహృదయాబ్జ - బింబమ్ము నంగాంచి
 భక్తిమార్గాన నా - సక్తిబెంచి
 విభుని సందర్శనానంద - వేద్యులగుచు
 నరులు గనుచుండ్రు నీచెంత నైజముక్తి
 సంకట వినాశమముభ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

111

దేహమ్ములోనుండి - దివ్యవ్యాపారంబు
 గావించు శ్రీహరిం - గాంచవలదె
 పంచకులార్గురి - పంచనన్నుంచక
 మంచి బెంచెడు హరి - నెంచవలదె
 కలిమిలేములలోన - ఘనరోగ సమయాల
 దిక్కగు మార్దవున్ - మ్రొక్కువలదె
 సద్బుద్ధి బెంచుచు - శాంతి నొసంగుచు
 భ్రోచు రమాకాయ బొగడ వలదె
 అతడు రక్షింప సకలమ్ము - హితము గాదె
 అత డలిగిన సర్వమ్ము - రోతగాదె
 సంకట వినాశమముభ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

వైకుంఠమును జేరి - విష్ణుమూర్తిని గొల్వ
 జీవించు సద్భక్తి - జీవి ముక్తి
 కర్మంబు పక్వమై - కాయంబు బక్వమై
 బరమపక్వపు భక్తి - బడయు ముక్తి
 పరములో నిరములో - వాసుదేవుని మూర్తి
 గాంచుచు మనుటలో - గలదు ముక్తి
 తుంటి య హంభావ - మొంటి జరింపక
 వెంట నుండెడు హరి - నంట ముక్తి
 నియత గురుపరమగురుల - నిరత కృపను
 శ్రీశ నీదయ నిజముక్తి - చిక్కుగాత
 సంకట వినాశమముఖోచ - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలౌ

నేను నమ్మెద నిన్ను - నీవు నావాడవే
 నేను బ్రహ్మ మనుట - మానుకొందు
 సకలవేదాంతంపు - సారంబు దెలియుచో
 సర్వజ్ఞాడనను నా - గర్వమూడ్చు
 సంగీత సాహిత్య - సరసత్యమెఱుగుచో
 గానాల నీగుణ - గాన మెంతు
 సద్భక్తి సజ్జన - సాంగత్యముల్లరి
 చింతనామృతముల - సంతరింతు
 ఇదియె తుదిజన్మ యని నాకు - నిమ్ము ముక్తి
 నీదు చిద్రూప మెడదలో - బాదుకొలిపి

సంకట వినాశమముద్రోచు - వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

114

దీనుని గానీకు - హిసుని గానీకు
నను బ్రోవు దయ జూచి - నళిననాభ
సత్యమార్గములో - సతతము ననునిల్చి
కరుణ జూడుము - తండ్రి పరమపురుష
వంచకులెవ్వరో - మంచి వారెవ్వరో
ఎంచి గాంచగలేను - ఇందిరేశ
ఏరీతి నిను గొల్చు - టెరిగించి బ్రోవవే
చిద్రహస్యము దెల్పి - శ్రీనివాస
మౌన మే శరణ్యమను నీ - మహిమజూపి
లేమి బాపుము సాన్నిధ్య - లేకమిమ్ము
సంకట వినాశమముద్రోచు - వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

115

సకల సౌభాగ్యాలు సమకూరు జగతిలో
విష్ణునాథని జగతి - విశ్వసింప
చతురబ్ధి మేఖలాన్వత యౌధరిత్రి దా
సస్యశ్యామలపరి - శార్దూల యగు
న్యాయ మార్గములెంచి - నడచెడు బ్రభుతలు
మనుజులి ధర్మాన - మనుట లెంత
సకలలోకములు - సుకములు గనియెడు
భక్తి మార్గము భువి - ముక్తినిడును

శ్రీహరి రమ దుగ్ధాబ్ధి బా - చికలలీల
శాంతి డోలల నూగు ము - జ్జగము లెల్ల
సంకట వినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీ - తిరుమలేశ

116

అయిపుణ్ బులుక్కులు హల్వృద్ధి ర్నదెచ్చు
నారాయణ గురుడు - నాకు దెలిపె
మణిమంజరీ మధ్య - ముని విజయమ్ముదా
జెప్పె గొప్రేశుండు - శిష్టశాల
మేఘమాఘాదుల - మిలిత పాణిని గూర్చి
పూర్ణప్రజ్ఞాడు కావ్య - బోధ జేసె
బ్రహ్మ సూత్రపు సుధా - వ్యాఖ్యానము లైలె
రంగనాథాచార్య - ప్రాజ్ఞగురుడు
బలిజెప్పల్లి దివాకర - తెలుగు బోధ
లిడగ రచియింతు శ్రీరామ - వేండ్రు గృపసు
సంకట వినాశమముబ్రోచు - వేంకటేశ
వరద పద్మావతీ శ్రీ శ - తిరుమలేశ

117

శ్రీ విష్ణు కీర్తనల్ గావించు గీర్వాణి
సద్భక్తి సంగీత - సరసగతుల
శ్రీరామ శ్రీకృష్ణ - శ్రీ సుప్రభాతముల్
రాఘవేంద్ర కరావ - లంబములును
విరియింతు నాంద్రాన - వేంకన్న విభవమ్ము
శ్రీశతత్వామృతాల్ - చిరుద్రిపదులు

హనుమ సత్యాగ్రహ - మృనికథల్ పలనాటి
 నాటి వీరబ్రహ్మ - నాటకములు
 హరి పవన గురు రాజాలు - వరము లిడగ
 భువి సుదీంద్ర సుకవి వని - బుధులు బింవ
 సంకట వినాశమముభ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

118

ఆత్రేయ గోతుండ - నాంద్రాన కోసిగి
 రాయలేలిన రమ్య - రత్నసిమ
 శ్రీలక్ష్మీనరసింగ - సిరిభూసురుల జ్యేష్ఠ
 సుతుడను ప్రహ్లాదు- డితి సుతుండ
 యధికార విశ్రాంతి పదవి- నందిన వాడ
 కేంద్రప్రభుత్వాంద్ర - కేంద్రములను
 సంపూర్ణయాత్రలో - సకల క్షేత్రేశుల
 నాశుస్తోత్రార్ఘ్యాల - నర్చనలిడి
 సద్భవాస్థినై సాహితీ - సత్కుటుంబ
 విపుల గోష్ఠుల బుధుల సత్కృప లసెంతు
 సంకట వినాశమముభ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

119

కృతి సమస్త మ్మిద్ధి - కేశ - వార్పితమగు
 నాచంద్రతారార్క - మవనియందు
 నా శక్తియుక్తులు - నాకైతలెల్లను
 శ్రీశుని గుణకీర్తి - సేయుచుండు

ఐక్యతాభ్రాంతుల - ననుమానముల గ్రుంగు
 జీవాళి కమృతంపు - జినుకులివ్వి
 నిత్యసుమములివ్వి - నిష్కర్మశములు
 శ్రీనివాసుని చెంత జేరుగాత
 ద్వైత విశ్వవిద్యాలయాల్ ప్రభల బెంచ
 విష్ణుతత్వమ్ము వెల్గించు - విశ్వశాంతి
 సంకట వినాశముబ్రోచు - వేంకటేశ
 వరద పద్మావతీ శ్రీశ - తిరుమలేశ

120

హరిచరణ యు గార్తీభూత కావ్యం మనోజ్ఞం
 సురుచిర శుభ్రశలీసుందరం ముగ్ధరమ్యం
 హరిగురురనిలా శీః జాతకన్యాం ప్రసన్నాం
 హరిచరణ సరోజాంఘ్రే సమర్పన్నమామి

ఇతి

శ్రీ శ్రీ శ తత్వామృత మంథనం నామకావ్యే
 ద్వితీయాశ్వాసం
 సంపన్నమ్

శ్రీ శ్రీ శతత్వామృత మంథనమ్

తృతీయాశ్వాసము

త్రివిక్రముని - త్రిపద - విన్యాసములు

త్రిపద ముక్తకములు

1

శ్రీలిచ్చు శ్రీతల్లి - మేలెంచు శ్రీవిభుడు.
భూలక్ష్మీ భరతార్వి - త్రైలోక క్షేమమ్ము
లాలించు గనుడు జనులార

2

వివరించు వేదాల - కవుల సత్కావ్యాల
బ్రవించి పవనగురు - బ్రవిమలమ్ముల నిజము
జెవులొగ్గి వినుడు జనులార.

3

శ్రీకారమును జాట్టి - లోకాల జీకట్లు
బోకారు ప్రభుభక్తి - గైకొందు సర్వజ్ఞ
బోకడం ద్రిపది - జనులార

4

ఎన్నియుగముల గూర్చి - నెన్ని కల్పము లేర్చి
వెన్ను డఖిల జగల - సన్నిహిత సద్గతికి
మిన్న. గమ్యుడగు జనులార

5

తొలుత నుమాసుతుని - దలచి మ్రొక్కక యున్న
జెలగు విష్ణుములు గు - ప్పలుగ మున్నతనినే
దొలుతన్ నుతించు జనులార

6

హరి రమా భూబ్రహ్మ - హరి వాయు బ్రహ్మణీ
వరభారతీ గరుడు - లరగ రుద్రాళితో
వరుస తిరమండ్రు జనులార

7

పలుకు ననబోడి లో - దలపక సాగునే
లలితోక్తి సుకవితా - కలితోక్తి సరసోక్తి
చెలువొప్పు భక్తి - జనులార

8

కవివ్యాస కాళిదాస్కు విదండి వలెగాక
గవు లితరు ల కవులగు - కవి కాక నాములే
కవుల కవి హరియె జనులార

9

మానవుని నైజమ్ము - మానవత్వము సుమ్ము
వేనవేల్ వైషమ్య - హీనబుద్ధులు మాని
జ్ఞానమ్ము గనుడు జనులార

10

తెలిసె సర్వమ్మునుట - తెలివిజాడ్యము సుమ్ము
కలిమిలేముల నీర్వ్య - కులవర్గ వికటముల
ఖలులు గావలదు జనులార

11

సహజ సహజీవనము - లిహవాస ధర్మముల
విహరించు మనుజాళి - సహజ శాంతుల తోడ
సహజ సుఖ మరయు జనులార

12

ఎనలేని ప్రభుశక్తి - గను విశ్వగోళముల
జనియించు జీవములు - పునముక్తి పయనముల్
కనవలయు సత్యము జనులార

13

ఆది యంతములేని - వేదముల్ గనలేని
ఆదిమూలుని గాంచ - బ్రోదిసేయుడు భక్తి
నాదమోంక్యతుల జనులార

14

అతడుండు నన్నింట - నతని దాకగలేరు
అతడొసగు తెలివితో - నతని నెరుగగదుదకు
గతియతడె సుమ్ము జనులార

15

అతని బాయగలేము - అతని జూడగలేము
అతడస్తి నాస్తి యను - బ్రతివాదముల్ విడచి
హితశ్రుతుల వినుడు జనులార

16

బహిరంతరంగముల - జహజహల్లక్ష్యు
సహజసద్భావముల - దహరాంబరములోన
విహరించు గనుడు జనులార

17

దేహమను కోవలను - దేహియొక పూజారి
కోఁహమను టెటిగి దాసోఁహమని ప్రభుగాంచి
త్రాహి యనవలయు జనులార

18

అతని దెలిసితి నంచు - అతడు నేనని యెంచు
మితబుద్ధులకు నతడు - సతము దెలియగ రాడు
హిత భక్తి లేక జనులార

19

అతని మౌహాత్మ్యము - అతని యైశ్వర్యము
అతని చాతుర్యము - సతత మరయగ వచ్చు
అతని గనలేము జనులార

20

అతడు కర్తయటంచు - అతడు భర్తయటంచు
అతని విడలేమనుచు - శ్రుతులు హితములు జెప్పు
అతని కెనగాము జనులార

21

కాదనుచు వాదింప - నాదియంతములేని
వేదవేద్యుడు దుదకు - వీధిలో దొలుకునే
నాది నీదనగ జనులార

22

పరిమితియె లేనట్టి - పరమాత్మ ప్రభుశక్తి
పరికింప జిన్నూర్తి - విరిబోలు హృత్పీఠి
నెరుగుటే ముక్తి జనులార

23

నరుల హృదయములందు - విరిభక్తి నెగబూయు
వరసరోజము క్రింద - పరిముల్లు కొనవోలే
హరిబింబముండు జనులార

24

పరమ ముఖ్యప్రవృత్తి - హరి పరవ్వాదయముల
బరగు బింబపు కాంతి - నరయు బ్రతిబింబముల్
వరభక్తి శ్రద్ధ జనులార

25

జగదీశు డనవద్య - నిగమ వేద్యుండగును
జగతి నామములన్ని - సుగతి గేశవుజేర్చు
బ్రగతి - గతి ముక్తి జనులార

26

త్రిపద వామన వటుడు - విపుల విశ్వముగొల్చె
త్రిపద సర్వజ్ఞుండు నుపమ కన్నడనుడికి
త్రిపదు లెన్నెదను జనులార

27

కవి వేమన వ లె దా - జవులూరు వచనాలు
బ్రవిమలమ్ముగ బెప్పె - శివయోగి సర్వజ్ఞ
డవని గన్నడము జనులార

28

అక్కియను బీయెంచి - బెక్కున్ను పిల్లెంచి (10+10)
చొక్కబదతేజిగురైంచి తెలుగన (17)
సొక్కునోడెంద సర్వజ్ఞ (కన్నడవచనం) (13)

29

అక్కిగని 'బీయమను - బెక్కున్ను పిల్లియను (20)
చొక్కమగు తేజినొక - గుక్కుతో గుర్రమను (20)
తిక్కు తెల్లనియెజనులార (13)

30

దేశద్రిమ్మటి యతడు - ఆశువుగ వచనములు
వాసి రాశిగజెప్పె - వ్యంగ్యమర్యాదతో
దేశకైతలను జనులార

31

శర్వుశివు దత్తమ్ము - సర్వజ్ఞ వచనమ్ము
గర్విత - మనకుతార - ముర్వి సద్విహితమ్ము
సర్వమ్ము భక్తి జనులార

32

ఇంద్ర గణముల నెన్ను - నినునితో నొప్పారు
చంద్రగణ భరినలరి - సంతోడనైదింబ
సాంద్రమ్ము ద్రిపది జనులార

33

సిసవద్యము వోలె - వాసి దూగునుగాని
చూపె చంద్రుల త్రిపద - బాసెగీతం వెంది
వేసె మూడడుగు జనులార

34

తగదు నుత్కృళిక జిగి రగడ "యమజ" గణముల
నుగమ మగు బ్రాసతో - సుగుణ ముక్తకైలి
ముగియించు ద్రిపది జనులార

35

సగము షట్పది గాదు - నిగమత్రిష్టపు గాదు
తగ దనుష్టవ్ శైలి - మొగలి సాగసుల రేకు
సిగపూపు త్రిపది - జనులార

36

పది మాత్రలకును యతి - మొదట నిర్వది బల్కి
పిదప దా బదునేడు - దదుపరిన్ బదమూడు
గుదిరించె నతడు జనులార

37

పదిమాత్రలకును యతి - మొదట రెంటిరువదుల్
తుది మూల బదమూడు సుధలోలుక బ్రాసలో
ముద మొప్పవ్రాతు - జనులార

38

అతని యదార్థవాద మతని రీతినిమెచ్చి
అతని లోకజ్ఞాన - వితతి నీతులు మెచ్చి
నుతులిడిరి స్రజలు జనులార

39

అతని నీతులు గొన్ని - ప్రతిభ కెక్కినవాని
మతిమెచ్చి స్వేచ్ఛతో - మితముగా బచరింతు
హీతులు మెచ్చంగ జనులార

40

పలక బలపము బట్టి - పలుకు నేర్వడు గాని
విలువైన గీర్వాణి - మలుపు లెఱుగడు గాని
గులికించు ద్రివది జనులార

41

ముక్కునూటిగ నీతి - మక్కువలతో జెప్పు
జిక్కు పాడుపు కథలను - జక్కుగా పొడిపించి
తిక్కు గుదిరించు జనులార

42

మొగమాట మదిలేక - జగదీశు నైన దా
నగవు వ్యంగ్యము లెగయు పగిదిలో నిగమార్థ
మగుపింప జేయు జనులార

43

తనతల్లి యౌమాలి - తన తండ్రి ద్విజాడంచు
తన గోడు జెప్పకొని - తనుగూడు నెఱజాణ
జెనటి యని రోసె జనులార

44

అతివలన్ క్షీతిసురుల - కిత్తవవామాచార
ఋతరిపుల జిన బౌద్ధ - వ్రతుల మెచ్చండితడు
స్థిత ప్రజ్ఞాడనిరి జనులార

45

అతనివలె గాకున్న - నతనికైలిని కొంత
ప్రతతితో దెలుగులో - హితసూక్తులను గూర్చి
నుతియింతు శ్రీశు జనులార

46

కాలమను పాతఱన్ - గైతలన్ ఊరింతు
వీలెంచి విజ్ఞతతి - మేలు గీడుల దెలియ
జాలగా భావి జనులార

47

మన సువర్ణచ్చలర - తనువర్ణనలు లేవు
మనసి సుమనస్సులగు - మనవి మ్రొక్కులు గంపు
గొనబులగు ననలు జనులార

48

నిగమోక్త సారముల - సాగసైన తెలుగులో
 త్రిగుణ త్రివదుల హేల - సుగమ ముక్తక మెంతు
 సుగుణ సుందర శైలి జనులార

49

త్రిపద వచనము దెల్ల - సుపదముల గనరావు
 ద్విపద షట్పదకంద - మువజాతి రగడలును
 విపులముత్కళిక జనులార

50

పిడుపర్తి పొల్కురికి - ఉడుసోమనాథులు
 వడివామరసుడుగ - న్నడము దెల్ల రచనలు
 నుడివిరందముగ జనులార

51

ద్విపద షట్పదు లెంచి ద్రివదులంగొనలేదు
 త్రివది నీషద్విన్న - సుపదములనుతింతు
 ద్రిపద వామసుని జనులార

52

కన్నడము నాపితరు లెన్ని ను డీవిన భాష
 మిన్నగా భావముల దిన్నగా దెవిగింతు
 సన్నుతుల ద్రిపది జనులార

53

ఇన శకుల్పరసతుల - భవలతో నలలతో
 నొనగూర్చి యమజ లను - గనకుండ ద్రిపదిలో
 ననల గొనలిత్తు జనులార

54

ప్రతి రెంబ నిరువదులు - యతి పదింబను బ్రాస
త్రితయగతి బదమూడు - సతివోలె ద్రిపద స
ద్ధతికి మేల్చుంతి జనులార

55

సర్వస్వతంత్రుండు - సర్వేశు డమృతుడు
సర్వదేవత ల తని - సర్వగీతుల గొల్తు .
సర్వోత్తముడని జనులార

56

జగదీశు నాజ్ఞచే - ఖగశకుల్తారకలు
సుగతి నిర్దిత రీతి - బ్రగతి బయనించెదరు
పగలులేల్లగతి జరులార

57

కడలి చెలియలి కట్ట - గడచి పైనడుగిడదు
ఉదురాజు కవ్వంప - మిడిసిపడు కెరటాల
విడదు తన నడత జనులార

58

అనలుడు బురోహితుడ - వని మహానన మందు
జనులకున్ బచనాన్న - మున సౌఖ్యమిడువేల్పు
గనలించు నమము జనులార

59

శమనుండు శసకుడు - దమన దండ ధరుండు
సమవర్తి జీవాల - తమ - సాంధ నిరయాల
గ్రమశిక్ష గూర్చు జనులార

60

రుద్రుడు గ్ర నటేశు డ్రిజా విభుడతడు
రుద్ర భూముల జీవ - భద్రులకు సచ్చిత్ర
చిద్రూపు జూపు జనులార

61

పవనుండు జీవాలి - బవలిరుల్ విడబోడు
ప్లవన కారకుడయ్యు - పవమాను డతిహితుడు
జవ సూత్రధారి జనులార

62

సిరి వాణి లలితయై - పరదేవతాంబయై
సిరి విభూతుల గూర్చు - వరము లెనిమిదులిచ్చు
పరమ - విభు జూపు జనులార

63

గజముఖుడు ద్రిజగతీ - యజనాది పూజితుడు
స్రజిత సుమకర ధన్వి నిజమనసిజా డనంగు
డజానైన విడడు జనులార

64

హితతత్వ దేవతలు - తత చతుర్వింశతులు
సతతమ్ము జీవ సత్త్వేతులలో నిల్చెదరు
వ్రతులు హరిసేవ జనులార

65

పంచభూతము లైదు - పంచ గుణకారముల
అంచితుని హరియాజ్ఞ - వెంచునిరువదినాల్గు
మంచి తత్వముల జనులార

66

ఇవి తత్వ శాస్త్రముల వివర ప్రమాణములు
భువి నవీనములైన - వివిధ విజ్ఞానంపు
టవధాన గతులు జనులార

67

ఏనాటి వారైన - వైనమ్ము లివియంచు
వేనవేల్ శాస్త్రాల - జ్ఞాన సంపద లొసగు
ధీనిధానములు జనులార

68

సకల శాస్త్రపు గరిమ - నికషాయ మానముగ
బ్రకటింప బడునిచట - వికట తర్కము మాని
సుక్ష్మత నెఱుగెదము జనులార

69

ఒక సూర్య గోళమ్ము - నకు జక్రభ్రమణాల
గికురించు గ్రహగతుల - వికసించి ప్రభుకరుణ
సుకములను గనుడు జనులార

70

సవిత్వ నామక విష్ణు - డవధరింప గ్రహాల
నవకములు సవరించు - పవలిరుల ద్వంద్వాల
నవతీర్థులగుడు జనులార

71

దినకరుని కిరణాల - గనునంబుజమువోలె
మన హృదయ ప్రతిబింబ మున విశ్వపతి బింబ
మును గాంచవలయు జనులార

72

పంచ భూతమ్ములున్ - పంచతన్మాత్రులును
పంచ ప్రపంచంపు - పంచ భేదము లెల్ల
నెంచు తరతమము జనులార

73

పరమాత్మ దర్శనపు - తిరమైన దారిలో
ధరలోని జీవాళి - తరతమపు శ్రేణిలో
పరమ పదమందు జనులార

74

సకల జీవుల కన్న - బ్రకట దివణుడు నరుడు
సకల సాధనలరసి - సకల జీవులు బ్రహ్మ
లోకటి కాదనియె జనులార

75

సకలమ్ము శాసించు - నొకబ్రహ్మ నిజము;
అకట మిథ్యా జగతి - బ్రకట నరబ్రహ్మ. యే
రకపు నిజమయ్యె జనులార

76

జగదీశుడొక నిజము - జగములింకొక నిజము
నిగమ వేద్యుని ప్రభుత - సుగమ భక్తియు నిజము
బ్రగతియే జగతి జనులార

77

సకల మేకమైన - సుఖదుఃఖ మొకటియా
ఒక జీవి సుఖియంప - నొకడేడ్చు నెందులకు
ప్రకట ద్వంద్వములు జనులార

78

నిశిత బుద్ధి యొకండు - అశనైకరతుడొకడు
నసిధారలోనొకడు - వ్యసనముల పుట్టొకడు
మళక కరులవలె జనులార

79

తన ధర్మమున నుండు గొనబోడు పరధర్మ
మెనలేనిదైన ; సజ్జనసేవ హరిసేవ
యనిదలచు నెప్పుడు జనులార

80

తన ధర్మమున నుండు - నొనగూడు గడుదృష్టి
మనడయ్యు పరధర్మ - ధనకనక పరదార
గనడు సజ్జనుడు జనులార

81

మతములను కులములను శ్రుతి శుద్ధగతిమాని
అతికలుష విషయాస్త హితజగతి గతిమరచి
కితవు లయ్యెదరె జనులార

82

మతములన్ జెడులేదు - గతిహీన మతులకట
మతమన్నముసుగులో - బ్రతుక్కిడ్చు కితవులరు
నతిమూర్ఖ జనులు జనులార

83

మతములేవైన న - నృతమాడు మనియెనే
సతత వైరప్రవృత్తి - గుతుక గొమ్మనియెనే
హితనీతిగాక జనులార

84

భువి జీవ జాలముల్ - సువిధముల గుమిగూడి
వివిధ వర్గములగుచు - నవనవోన్మేషులై
నివసించు గాదె జనులార

85

రుచిరాన్న పక్యములు - శుచిశుభ్ర సౌఖ్యములు
ఖచితమగు భిన్నరుచి - నిచయము లనేకగతి
ఐవరింప వేమి జనులార

86

పాదిన, కరివేపాకు - మదనమంజరి జాజి
సుదతి పచ్చడి జేయ - నుదయించునే రుచులు
విదులు, వివిధములు జనులార

87

ప్రతిమనిషి హితమతికి - మతమన్న మాటయ్యె
మతములే వలదన్న - దతినూత్నమతమయ్యె
హితమయ్యె స్వేచ్ఛ జనులార

88

ప్రతదీక్ష విశ్వహిత - శ్రుతిసూక్తి హితమతము,
మతము బాకుగజేసి - కుతుకలందెగ్గోయు
మతరిపులు హితులె జనులార

89

కొలనులో గుంపులై నళినములు మీనములు
దిరికింప ఐహుపాంపు వెలిదీయ మరణించు
గలుపుచోరోత జనులార

90

కులములో మతములో - గల భిన్న భావముల
తిల కాష్ట సమిధాజ్య - జ్వలనానలానిలము
గెలుకంగ వలదు జనులార

91

ఎవరికేది హితము - బ్రవచించు హృదయమున
నివసించు విభుబింబ - మవిరామ శుభ్రైలి
జెవులొగ్గి వినుడు జనులార

92

కులములవి వలదన్న "కులగర్వ"మని తెలిసి
అలమతము జెడుగన్న నిల "మతద్వేష" మని
విలయములు విడుడు జనులార

93

మతములన్ గులములన్ - ఇతర దేశము మనల
తత భిన్నతలు గూర్చి - రతిచేష్ట విశ్వహిత
మతము ఋతవాక్కు జనులార

94

జగతి శ్రేయము గోరి - నిగమములు నినదించె
సుగుణ సర్వోత్కృష్ట - సుగమ మార్గము జూపె
జగతి భరతొర్వి జనులార

95

హిమనగొన్నత్య - మమృతోక్తి మనసూక్తి
దుమికి నైషమ్యాల - తమక పశ్చాత్తాప
తమసమ్ము వలదు జనులార

96

మత్తనైరకుండముల - తత్తతైం జ్వాలలో
నతము నెగడుచు నుండు - బ్రతుకులను రణములం
దితరులున్నారు జనులార

97

సర్వజనులకు హితము - పర్వమను మనమతము
సర్వాదిపత్యముల - సర్వాస్త్ర శస్త్ర - ముల
గర్వింతు లొరులు - జనులార

98

ఇసుములో తైలంపు - బసదీయు మూర్ఖులే.
అసురాణు రణములో - నశియింపు చున్నారు.
దెస జాడరయ్య జనులార

99

మతయుద్ధమెచ్చోట - సతతమ్ము జరుగునో
ప్రతిశకము ప్రతిజాతి - ప్రతిదేశ మెరుగదా
తత మద్య ప్రాచి - జనులార

100

శాంతికై యుద్ధములు - క్రాంతివిద్రోహములు
శాంతి క్రాంతుల జ్వాల - శాంతి నేతల గోల
భ్రాంతి సుఖశాంతి - జనులార

101

రామరావణము సంగ్రామకురుక్షేత్రమ్ము
స్వామి రాక్షస శిక్ష - నీమయుద్ధమొనరెప్ప
సేమమ్ము నలుప - జనులార

102

అతిధర్మ యుద్ధముల - కీతవులను దెగబార్చి
హితమార్గ పాండికుల - సతతమ్ము హరిబ్రోచె
మతము లన్నింట - జనులార

103

పరదేశముల వారు - పరిపాలనము సేయ
పరధర్మములు మనకు - చరమ ధర్మములయ్యె
బెరిగె మతరుచులు - జనులార

104

పరధర్మముల గొనని - పరనిందలను గనని
వరభారతీయులే - ధరసమస్తపు శాంతి
గరిమ గాంచెదరు - జనులార

105

భిన్నమతములవెన్ని - యున్న నిది మనదేశ
మున్నతిని విడబోదు - సన్నిహిత సహనమ్ము
విన్నపము జేయు - జనులార

106

మేరునగధీరులను - వీరనారీమణుల
శూరధీ విక్రముల - గూరినది భరతార్వి
శ్రీ రమణులందు - జనులార

107

మనదేశ గౌరవము - మనుసూక్తి మహితోక్తి
మనత్యాగమున శక్తి - మన యోగమున భక్తి
మనము నిడరాదు - జనులార

పరహితము సమ్మతము - పరమతానుకరణము
 పరస్పరిత కోసమై - పరమాస్త ధర్మ ముల్
 భరతోర్వివిడదు - జనులార

ఎవరి ధర్మము వారలవగాహనము విడరు
 భువిదేశ భక్తాళి - స్వవిషయసుధర్మముల
 కువిషయాల్ గనరు - జనులార

క్రమగతుల విడబోరు - యమ వరుణ రవిశశులు
 కుమతులే సన్మతపు - గ్రమము దప్పింతురు
 సుమతి భరతోర్వి - జనులార

సకల మత సహనమ్ము - మకుటాయమానమ్ము
 ప్రకట వాదమెగాని - వికట యుద్ధము లేదు
 శుక హితము మతము - జనులార

శుకము రుచి జూచు నా - సకల ఫలములు దీపి
 వికటార్థములు వీడ - సకల శాస్త్రహితమ్ము
 లొక విభుని జూపు - జనులార

మనదేశ గరిమలను - మనము బెంచగవలయు
 మనలోన మనమెప్పుడు - గినిసి జగడము లాడ
 పునత యెల్లగును - జనులార

114

జగతికిని భరతౌర్వి - ప్రగతి మార్గము జాపు
జగతి మేదోవర్గ - సుగుణసంఘము మెచ్చు
నిగమ సూక్తులను - జనులార

115

కులమతము గ్రమశిక్ష - గలిగించు వ్రతములే
కుల వికృతి మతగర్వ - ములు పాచ్య గడుచిచ్చు
కలహింప రాదు - జనులార

116

పతి పత్నులు వివాహ - వ్రతగతుల రతులెన్ని
మితి హితము దెలియుటే - తతముక్తి మార్గము
సుతపుత్ర సూత్ర - జనులార

117

హరితా స్వతంత్రుండు - సిరితాహరికధీన
సిరియె చిచ్చక్తి యై - బరగు లోకము నిండ
వర ద్వైతగతుల - జనులార

118

హరియె సర్వోత్తముడు - సిరితత్వమాపిదప
ఇరుతత్వ నియతితో - వరుస నిరువది నాల్గు
వరతత్వ వితతి - జనులార

119

శ్రీ మాతయే మిన్న - శ్రీ హరికి దరువాత
ఏ మాత్ర సాధన - మ్రేమి బంధములేదు
స్వామివలె ముక్త - జనులార

120

జగతి యే శ్రీవక్యతి - జగదీశు నాజ్ఞచే
నగణి తో - పాదులను - యథమోచ్చ జీవాం
బ్రగతి గర్హించు - జనులార

121

జగదీశుహృదయమున - జగదంబ వసియించు
యగయుగా వర్తముల - సాగసెల్లనియమించు
సుగుణాల్ని జాత - జనులార

122

జయలక్ష్మి శుభలక్ష్మి - సంతాన వరలక్ష్మి
శ్రీయలక్ష్మి మరీవాణి చిరమోక్షలక్ష్మియై
జయసిద్ధులిచ్చు - జనులార

123

అబలతా నబలయే - ప్రభున కర్తాంగియై
సాబగు సాయగముతో - శుభ సాఖ్య డోలలో
త్రిభువనాంబయగు - జనులార

124

ఉ విద రబలబంచు - భువిలోన ప్రథగందు
భువి జీవ జాంమ్ము - లు విద గర్భానాన
భవములను బండు - జనులార

125

ఒక సిత మాతగా - నొకరాధ ప్రేయసిగ
నొక గౌరి సోదరిగ - నొక మాధవుని జాట్టి
వికసించు వనిత - జనులార

126

అంగనకు నంగన క - నంగ జనకాపాంగ
మంగళా లింగ శ్రీ రంగ, రాసక్రీడ
శృంగారపూజ - జనులార

127

పితృదొక్కమాధవుడు - పతి సుతుడు మాధవుడు
అతివ కట్టునిటుగూడ - హితుదొక్కమాధవుడు
స్థితికి బ్రగతికిన్ - జనులార

128

కాలపూరుష పూష - కరము వృక్షుతుమతీ
కేళి బ్రక్పతి హేళి - లీలా వినోదమగు
దోలయగు జగము - జనులార

129

ప్రకృతి పూరుష సరళి - బ్రతిజీవి వికసించి
సక్పదస కృదనుభవపు - సుకృతిన్ సు ముప్తిలో
ప్రకృతి విభుగాంచు - జనులార

130

యుగయుగావర్తముల - జగతి శ్రీ రమణమ్ము
జగదీశునాటకము - విగమనైజ విదాన
సుగతి సౌఖ్యమ్ము - జనులార

131

ప్రకృతి పూరుషయోగ - సుకృతి సూత్రద్వైత
సక్పదసక్పదనుభూతి - ప్రకృతి నైజము గాక
వికృతి యొంటరిది - జనులార

132

అతివలును బురుషులును - మితిమీరి కలహించి
ప్రతభంగ మొనరింప - హితమగునె జగతి స
ద్గతికి నున్నతికి - జనులార

133

సరనారి కలహ మొంటరితనము - సరిగాదు
సరియైన జతగూడి - చరియించుటే తత్వ
పరిపూర్ణ పలము - జనులార

134

వరకట్న మోలియని - పరిదానము గ్రహించు
పరిణయ ప్రణయములు పరమదౌర్భాగ్యములు
విరస సరసములు - జనులార

135

వరుడు కట్నమ్మడుగ - బురుష గణికుడు గాదె
లేరుణి శుల్కమ్మడుగ - మరి వారవనితయే
ధంశులు - జనులార

136

ప్రణయామృతాబ్జిలో వాసముచిత్రాల్ ప్రణవ
గుణసూక్తి మురిపించు - మణిరత్నహేమములు
గణికలకు గడన - జనులార

137

పుంసవన శుభమరసి - పుంసుండు బుత్రుడన
యంశగని పున్నామ - సంశయము విడచి - సత్
శంసనము గాంచు - జనులార

138

నరనారు లిరువురును - వెరసి నరవారి గొల్లు
సురలోక సాఖ్యాల - ధరలోన బురికింపు
పరిపూర్ణంగుచు - జనులార

139

పరమ పావన మైన - నరనారి ప్రణయమ్ము
తిరముక్తి దాయకము - బరమదూష్యమైనద్రు
నిరయపాంథికులు - జనులార

140

మనతాతముత్తాత- లను బోలు ఋషిమూల
మనుమాల వెగలయ్యె - మననవ్యమానవులు
“జెనిటిక్కు” లండ్లు - జనులార

141

కంది జొన్నలు పెసర - లందు నవదాన్యములు
విందులిడు నిజరుచుల - వెందులకు నైజపు ద
సందులను విడవు - జనులార

142

జగజీవ జాలములు - విడలేవు నైజములు
విడివిడిగ తమ జాతి - గడు శుభ్రముగ నుండ
జెడుగు మన కేల - జనులార

143

రతి - కార్య - మ పచార - మతి హేయమనరాదు
మితరతుల హితకర్య - పతిపత్ని ప్రతులు స
ద్గుతుల నందెదరు - జనులార

144

కాముడిల్లక మోక్ష - దామమ్ము గనరండ్రు
కాముండు గామిని - హేమమ్ములెటుగక
స్వాములెట్టెరి - జనులార

145

మలమూత్రముల తెత్త - పెంపంకమని రిత్త
దంచెదరు తామెల్ల - దన్యులై తద్వార
ముల బండిరారె - జనులార

146

ఉప్పుకారము దినెడు - తప్పుతడికెం దేహి
పప్పులో కాల్యేయు - దప్పులన్నియు దిద్ద
నొప్పువారి గొల్చి - జనులార

147

దురిత నామాచార - నిరతి జొక్కుని జీవి
పరమవైకుంఠమున - పిరిపతిని గని మ్రొక్కి
చిరసౌఖ్యమందు - జనులార

148

జనజనాల్లక్షణము - గ్రహియింప గలజీవి
అనారహము బరమాత్మ - దహరాంబరములో
విహరింప జూచు- జనులార

149

కుజన సోఽహం భ్రమయె - రజత శుక్తి భ్రాంతి
రజత శక్తులు వేరు - నిజము దెల్పున జాండు
సుజను లెరుగంగ - జనులార

150

ఒకటి శ్రేష్ఠ స్వతంత్ర - మొకటి తన్నియమితము
ఒకటి పరమాత్మ - ఇంకొకటి విశ్వమగు
ప్రకట మివి రెండు - జనులార

151

ఇంద్రియానుభవాలు - నిందిరేఖనపాంగ
చంద్రికాకృపలంచు - సత్సమర్పణబుద్ధి
సాంద్రమగు భక్తి నరులార

152

సక్తిలో దామసము - రక్తిలో రాజసము
భక్తిలో పరమాత్ము - శక్తి దర్శింపగా
ముక్తుడగు జీవి - జనులార

153

క్రియలందు నింద్రియాల్ - వ్యయములగు గాన స
త్క్రియల సత్పలితముల - కేశవుని చరణముల
జయసిద్ధి గనుడు - జనులార

154

సుఖికాదు సన్యాసి - ప్రఖరగ్రీష్మప్రవాసి
సఖియతో జతుర్థా నిఖిలముగను గృహస్థి
సుఖద మోక్షార్థి - జనులార

155

జననమరణాదులను - గనిపెంచు మిథునములు
వినుత శ్రీ చిచ్ఛక్తి - యనెడు శ్రీ చక్రముల
నను దినము దిరుగు - జనులార

156

జనని జనకుడు గాక - జనుమ మొంటరి పరిమె
మనుజ సామాన్యులు - మనరాదు యొంటరిగ
జనుమ వృథయగును - జనులార

157

పనులు గోదా మీర - లను ద్రిమత గురులవలె
పన శ్యాము పైభక్తి - ముని నిష్ఠ గనకున్న
ననుకరణ కీడు - జనులార

158

అతివలను జన్నముల - శ్రుతి సూక్త పురుష స
ద్రతికి గతి వారియంచు - స్థితప్రజ్ఞ నుండెదరు
నితరాంసువ్రతులు - జనులార

159

స్నేహ ప్రతాపమ్ము - మోహాది విభ్రమము
దేహ వ్యాపారమ్ము - గ్రాహమ్ము లైపట్ట
దేహి యొంటరియె - జనులార

160

తొలికర్మ దలవంచి - తలచి ద్వైతసుభక్తి
నిలుచుటెగొప్పయన - నలనొంటరిగ బ్రహ్మ
ములరె జీవాళి - జనులార

161

నరుడు నొంటరి వాడు - దర నజాండములెల్ల
పరిపాలనము జేసి - వరమిచ్చి బ్రోచునే
బురద క్రిమిగాక - జనులార

162

ఈ యహం భావకృతు- లీయవిరళావినే
కాయత్తయున్నత్త - జాయమానములెల్ల
హేయ సంగతులు - జనులార

163

మనవిలపి నితరత్ర - మనుప్రాణులెన్నియో
తిను నిద్ర గను భయము - గను మైతునపు సుఖము
మనతెలివి జెడపు - జనులార

164

ప్రీపుంస యోగమ్ము - శ్రీ పతియె హితమంచు
నీ పగిది జగతి సత్ - వ్యాపకమ్ముల ద్రవ్య
రూపు లొనగూర్చు - జనులార

165

ఒకజీవి దినెడు నిం - కొక జీవి యాకలిని
ఒక కణము బెరిగి నిం- కొక కణమ్మును గూడ
బ్రకట మగు జగము - జనులార

166

అణుకణ మమీజాల - కణకణము వృద్ధితో
పణ మిడున గుణరాశి - తృణరేణు భువిప్రాణి
గుణీయించు బ్రభువు - జనులార

167

జనన మరణములేని - మును నైజరూపమున
మన విశ్వవ్యాపునిం - గని మురియు మిడునములు
గను ముక్తి సుఖము - జనులార.

168

అగమన నిర్గమన - మౌగతుం దొంగించు
నాగమపు మంత్రముల - యోగములు వివరింప
తీగనుడు విభుని - జనులార

169

మనులమేమని దలచి - మును స్వరూపము మరచి
దినదిన మహంకార - మనునిరయస్ర తి సంస్థ
వినలేరు శ్రుతులు - జనులార

170

మనవిభుని దయచేత - నొనగూడు మనభక్తి
వినయ మున దన రూప - మును జూపు హరిగాంచు
జనులు ముక్తులరు - జనులార

171

భువిని మేధోజీవ - సువిధాన మిదియంచు
భువి విశ్వశ్రేయులగు - భవ ప్రవక్తలరెల్ల
బ్రవచించినారు - జనులార

172

అవయవములొక దేహ - వివిధ వర్గములయ్యు
జవమిచ్చి జీవముల - భువనేశు దరిజేర్చు
దివిజ తత్వగతి - జనులార

173

సహజ సహజీవనము - లిహవాస దర్శములు
అహరహము వికటమతి - బ్రహసనాత్ కలహం
జహియింపు దళిని - జనులార

174

కితవ వంచనలచే - నితరులను హింసించి
బ్రతుకు బది నీచమ్ము - సతము హితముల గూర్చు
ఋతవాక్కువినుడు - నరులార

175

గ్రసనముల వ్యసనముల - గుసగుసల బ్రణయముల
ససి జీవ నౌషధుల - గసిరాజకీయముల
వినము లిడవలదు - జనులార

176

తనకుక్షి నింపుటకు - జనములను వంచించి
తిననది యమేధ్యమ్ము - జనహితపు బ్రతుక్కుకై
దినుట మానవత - జనులార

177

వేదిక లుపన్యాస - వాదచర్చలు బెంచి
నాది నీది యటంచు - వీధివీధికి ముఠా
కాదు జనసేవ - జనులార

178

మంచి బుద్ధుల వారు - వంచకుల విడనాడి
మంచి గురువుల నుడుల - మంచినే గ్రహియించి
మంచి నిడవలయు - జనులార

179

భేదములు వలదన్న - వాదములు సరిగావు
వేదము లనంతములు - శోధించు ఐరమాత్మ
సాధమ్ము జూపు - జనులార

180

మనం నడిపెడు వాడు - పునుడు విశ్వవ్యాపు
డని మ్రొక్కువారెల్ల - పునులైరి; నేనతడ
ననెడు దనుజుండు - జనులార

181

నామములవెన్నైన - స్వామి యొక్కడు గాదె
ప్రేమతో మ్రొక్కిన - బ్రేమతో మముబ్రోచు
బ్రేమ ద్వైతమ్ము - జనులార

182

మముబ్రోచు ప్రభుప్రేమ - సుమభక్తి మనప్రేమ
సుమరమారమణుండు - విమల భక్తికి వశుడు
సుమ సమర్పణల - జనులార

183

వాదముల భేదగతి - సాదించు సత్యంపు
మోదముల జగతికిన్ - స్వాదులందించుటే
వేదములబ్రగతి - జనులార

184

జగదీశుడగవడడు - నిగమ వేద్యుడు గాని
నిగమములు విశదించు- జగదీశుప్రభుశక్తి
యుగకర్పకళల - జనులార

185

కనదడని తత్వమ్ము- పునద్రవ్యలాఠి
పున వేదమనుమాన- మనయమను సాక్షి శ్రీ
వనమాలి గాదె - జనులార

186

నరచిరంజీవులే - హరిచెంత గొల్చెదరు
నరబుద్ధి నిశితమై - యరయు సత్యముగాని
నరుడు హరిగాడు - జనులార

187

గురుశ్రేష్ఠులనిశమ్ము - బరమాత్ము నెదగాంచి
పరిశోధనలు జేసి - సిరి ప్రకృతి విభుడైన
హరి విష్ణువనిరి - జనులార

188

గంగ గుడిసెల రెమ్మ - పంగలో జందురుని
తొంగిచూచెడు భంగి - రంగనాథునిజగతి
రంగమున గనుడు - జనులార

189

హరిబింబ మరయగా - నరజన్మ సాధనపు
బర్తుడైన బ్రతిబింబ - వరభక్తి పరికరము
చిరముక్తి వెలుగు - జనులార

190

హరియై న హర్తుడైన - పరదేవతయునైన
కరుణతో దరిజేర్చి - తిరిగి పంపని వరము
చెరముక్తి పథము - జనులార

191

నరుల దేహోపస్థ - నెఱుక గల్గించుటే
పరమాత్మ కరుణ యగు - నరుడహంకృతి బొంది
తిరిగి రాదగదు - జనులార

192

శక్తి మిన్నయని స - దృక్తో దొరకునని
యుక్తితో సాదించి - శక్తి నేనన గడు గు
యుక్తి నిరయమ్ము - జనులార

193

అతనివలె నేననిన - నతడు నేన్వేర్వరు
అతడనే నేననిన - నతడెట్టులగుడును
ద్వితయ శూన్యలకు - జనులార

194

పరమాత్మ జీవాత్మ - బరికింప నొకటనుచు
పరమొకటి తిరమనుచు - మరి జగతి మిథ్యయన
ధర ముక్తి మిథ్య - జనులార

195

అవిరాము లవినాశు - లవతారు లవ్యయులు
జవ జీవ జగదీశ - భువి లక్ష్మీ శ్రీవిభులు
భవచక్ర ధరులు - జనులార

196

యుగకళల కల్పముల - జగదీశుడు సృజించు
మగిడించు తతసుప్త- త్రిగుణముల జగములను
నిగమ సద్వృత్తి - జనులార

197

జవసత్య వికసనము - భువనేశుడే గలుగు
భువనోపసంహరణ - భువనేశుడే చేయు
భువు లెరుగ గలవె - జనులార

198

భువులుండు నందాక - భువనేశు నాటకము
జవజీవ ములు గాంచు - నవనికల విశ్వముల
భవ భవములందు - జనులార

199

దశవిధేంద్రియ వశము - రసబుద్ధి; దిశమార్పు
దశవిధేంద్రియ రతుని - దశకంఠ దునుమడా
దశరథుని సుతుడు - జనులార

200

దురభిమానము దుష్ట - కురుపతిని జంపదా
పరదార పరధరము - లురగ దంష్ట్రలు గదా
గరిమ సద్బుద్ధి - జనులార

201

హరి "రసోవైసః" నృహరి దశాద్యవతారి
అరులార్గురిని యణచి - సరిజేయునరబుద్ధి
నరుడు హరికాడు - జనులార

202

అంతరంగమునందు - సంతతము హరిబింబ
చింతనామృత సక్తి - వింతగను ప్రతిబింబ
సంతసము జీవి - జనులార

203

ఈ సుఖము రుచిజూడ - చేసిరి సుఖోధనలు
వాసి నరసెడు జీవ - రాసు లీసులు గనక
నీశు గనవలయు - జనులార

204

బిన్నవాదులరయ్య - నున్నతిని సత్ స్థితిని
సన్నుతుని జాపగల - మిన్నలే గనవలయు
సన్నిధిని హరిని - జనులార

205

ఎందరెందరొగలరు - సుందరానుభవమ్ము
సుందరేశుని భక్తి - బంధింపగలవార
లందరికీ నతులు - జనులార

206

బసవణ్ణ ప్రభుదేవ బసవేశ్వరుడు జెన్న
బసవ శివ శరణు దెస - కుశలాక్కమాదేవి
యసమాక్షు గొలిచె - జనులార

207

శివశరణ యనుభవపు - శివయోగ సారముల
ప్రవచించె నిజగుణుల - భవి భవామ్మత సూక్తి
సువచన శైలి - జనులార

208

అక్కమహాదేవి - చక్కనౌ వచనముల
మక్కిమక్కిని గాక - తక్కువెక్కువగాక
జక్క దెనిగింతు - జనులార

209

ఆపె శర్వాణ్యంశ - తా పతిగ శివునెంచి
తాపసిగ విభుగొలిచి - రూపించె శివ శక్తి
స్త్రిపుంస తత్వములు - జనులార

201

210

ఇంద్రునికు నిధి వోలె - పరిములో రుచివోలె
తీలెందారవలె - జెలువుగా బ్రహ్మమ్ము
వెలయుననె స్పష్టి - జనులార

211

ధర్మపాలన చింత - కర్మధారణ చింత
'ధర్మపోషణ చింత - నర్మసౌఖ్యము చింత
మర్మమనె బ్రతుకు - జనులార

212

ఉదరపోషణ కొరకు - ఖదిరవేషము కొరకు
మదమోహషడ్వర్గ - విధములవి వలదంచు
మదిని శాసించె - జనులార

213

మరిమూత్రముల కడవ - కలుష మెముకలతడిక
లలచీము రక్తముల - ఖిందేహమలినమ్ము
వలదంచు నుడివె - జనులార

214

లేగరూపును జూప - సాగునే శుకబోధ
శ్రీ గరిమ విభుగనని - యోగులరు-సద్భక్తు
లే! గరికలనియె - జనులార

215

పంచభూతములందు - పంచేంద్రియపు గతులు
పంచత్వముల గలియ - నెంచు మునుసేప్రభు ద
లంచ సుఖమనియె - జనులార

216

వరిపాట్టునకు నీరు - మరలింప వరియగునె
ఖరబుద్ధి నాచార- పరుడు సుఖియించునే
గురుపూజ ననియె - జనులార

217

శ్రీమల్లికార్జునుడు - కామారి నామగడు
కామాంధులకు జిక్కు - భామనేగానని
బ్రేమించె హరుని - జనులార

218

పగలశన నిశివ్యసన - యుగళముల ముని గెదరు
నాగిత్పత్త రజకుండు - దెగి నీల బడినట్లు
మృగత్పత్తలనియె - జనులార

219

బంగారు సంకెళ్లు - రంగు మణిఖడ్గములు
హంగు ముతైపువలలు - శృంగారలీలలె
బృంగి సుఖమనియె - జనులార

220

లింగాంగముల బుట్టి- లింగాంగములరక్తి
నింగితము గనలేని - శృంగభంగుల నీతు
లెంగి లనె తల్లి- జనులార

221

గంధము నరగదీయ - గుందునా పరిమళము
చందమోడునె పసిడి - విందు పేయదె జెలుకు
చిందుచో ననియె - జనులార

222

కాయమింద్రియ శతులు - బాయలేవొండొరుల ;
కాయజారి దహం - హేయములు దొంగినట్
జ్ఞేయమగు నవియు - జనులార

223

జాలరులు మృగయులును - మీలుమృగముల బట్టి
చాలసంతోషింతు- రేల నేడ్చురు హిత జ
నాళిమృతి కనియె - జనులార

224

అడవిలో గుడిగట్టి - కడలితటి దడిగట్టి
దడుపేల గెరల మృగ- మిడు సుఖము దుఃఖములు
విడవనియె జంట - జనులార

225

జగదీశునాడిలోని - సుగుణాబ్ధిజాత శ్రీ
జగతి బ్రాణాదులను - ద్రిగుణ పంచకములను
బ్రగతు లిడుననియె - జనులార

226

విభుడు బింబముగాగ - సుభగప్రతిబింబములు
బ్రభవించు జీవములు - విభుజేర తత్పుణము
శుభమనియె దుదకు - జనులార

227

పశువు బడగల పాము - రసగాన రసికులును
మనమనల వినములను - కసిపాసగు మృడిపుల
వశము విడరనియె - జనులార

228

పశువులన్ వృద్ధిపురి - నసమాక్షుడు బిగింప
శిశువులై రసరాజు - కుసుమశరు పితయనుచు
దిశ లెరుగు వనియె - జనులార

229

శ్రుతులెన్నిజదువగా - మతిని సందేహములు
మితిమీరుదర్శగతి - కతలున్ బురాణములు
మితి సుగతి యనియె - జనులార

230

మదగజము సూకరము లెదురైన హేయమ్ము
విదలింప - కరి యొడుగ - నది భీరువని పంది
ముదమొందుననియె - జనులార

231

గంగ పాషాణములు - లింగసాలిగ్రామ
జంగమ స్థావరా ల్లంగుబర్చన స్వాంత
రంగ సుఖమనియె - జనులార

232

జపతపము లు - పవాస - ముపశాంతి కాదనియె
విపుల విశ్వానంతు- డపరిమితు నచ్యుతుని
కృప వేడుమనియె - జనులార

233

పాలలో నేయివలె - మేలిమిని రంగువలె
నాలోన నివసించు శూలి - నా మగడంచు
లాలించె శివుని - జనులార

234

నరస సంగీతములు - వరకావ్య సాహిత్య
గురుతర్కమీమాంస - సరిపోడు హరిహరుల
కరుణ వలయుననె - జనులార

235

చెలువుతో ధనముతో - దెలివి దర్కముతో
నలవి కాదనియె హరు - వలచి వలపించుకో
వలయు సుమ్మనియె - జనులార

236

గిరి మేఘముల గనక - బురివిప్పునా నెమలి
సరసి జలముల గాక - దిరుగునా కలహంస
హరునామెవలచె - జనులార

237

పరిమళము సుధలేని - విరిగనునె భ్రమరమ్ము
చిరుమావి దిని దాక - స్వరమెత్తునే పికము
హరుడామె బ్రోచె - జనులార

238

నరజాతి పలియెకడు - పరమందు విభుడొకడు
ఇరుమగల కాపురము - నిరయమని తానెంచి
హరుజేరె నామె - జనులార

239

ఒక్క హరునకు దక్క - దక్క నింకొకరికను
అక్కమ మహాదేవి - జీక్కెను మహేశునకు
నిక్కమ్ము సుమ్ము - జనులార

240

కాయమను పీఠమ్ము - కాయజారికి వేసి
స్వయాత్మనర్పించె - శ్రీ యద్రీసుతవోరె
ఆ యక్క - మాంద - జనులార

241

గదిసె శ్రీకైలమున - గదలీవనమ్ములో
మృదుమల్లి కార్జునుని - హృదయమ్ములోనిల్చి
గదిసె గదముక్తి - జనులార

242

ఉడుతడిని లాబుట్టె - గడుదీక్ష గదలిలో
గుడి మల్లికార్జునుని - యడుగులన్ గవిమ్రొక్కె
బడసె శివభక్తి - జనులార

243

ఇవి యక్కమాదేవి - శివశరణ వచనములు
శివదృష్టిప్రజ్ఞాని - భవదృష్టి విజ్ఞాని
శివశరణయామె - జనులార

244

త్రిపదు లాశువు ను డివె - డుపదేష్ట సర్వజ్ఞ
డుపమాన ముపమేయ త్రిపద సాగసుల గన్న
డపునుడుల నింపె - జనులార

245

తెలుగు గన్నడ బండి - తులు కవులుభయసాము
లిల దెల్ల ద్రిపదులను - బలుకలేదెందులకొ
దెలియంగరాదు - జనులార

246

తెలుగు గన్నడ కైలి - చెలువు కందము రగడ
పలు షబ్బదోత్కళిక - వెలుగు జిందగ దెనుగు
వెలయనిది ద్రిపది - జనులార

247

త్రిపద చందస్సునకు - నుపదర్శకు డతండు
విపుల రుచి సర్వజ్ఞ - నుపదేశము విమర్శ
త్రిపదులమృతములు - జనులార

248

పలక బలపము బట్టి - గిలుక లేదే చదువు
పలు విజ్ఞులను జేరి - దెలిసితిని సద్విద్య
జలది చదువనియె - జనులార

249

తొలియక్కరమ్ముల న్ - ఇదిదిద్దలేదితడు
లలిసంస్కృతపు కావ్య - ముల జూడలేదితడు
పలికె నమ్మతోక్తి - జనులార

250

ఉపమాన ముపమేయ - ముపచారిత ధ్వనుల
విపుల శ్రుతి పేయముల - నుపద హంసలినడల
ద్రిపది గులికించె - జనులార

251

యమక రూపక వ్యంగ్య - మమరు ప్రాసలనొగసు
సుమనదృశ శ్లేషలో - సములు లేరితనికని
సుమతులన్నారు - జనులార

252

శర్వశివునండతో - సర్వహిత నుడినేర్చి
గర్వహీనత శాస్త్ర - సర్వతము నైతిని
సర్వజజ్ఞుడని యె - జనులార

253

శివయోగి కవులందు - శివశరణ భవులందు
భువిమేటి సర్వజ్ఞ- కవి వేమనకు సాటి
చవులూరు నుడుల - జనులార

254

ఇతనిమాటలు సూటి - ఇతని పోలిక మేటి
ఇతని త్రిపదుల దాటి - తత వేమనకు సాటి
కృతు లాట వెరిది - జనులార

255

తనతల్లి మాళియని - జనన మంబాలూరు
తనతండ్రి మాసూరు - పునభూసురుండనుచు
తను జంగముడనె - జనులార

256

మనవేమనుని పోల్కి - వెనటి యొక తెను రోసి
పున జంగములవోలె - జనపదములందిరిగి
త్రినయునిన్ గొల్చె - జనులార

257

పున శ్రుతుల స్మృతి సూక్తి - వినసొంపు నెరిగించి
వెనుకముందులు లేక - జెనటులను సువిమర్శ
లను ముంచె నుడుల - జనులార

258

మతపిచ్చి కులపిచ్చి - నితరతిక్కలనన్ని
కుతకుతల మడికించె - హితవచన బాణలిని
స్థితప్రజ్ఞజ్యోతి - జనులార

259

క్షీతిసురుల నతివలను - కీతవ వామాచార
తతబౌద్ధశ్రమణకుల - హితులంచు నరయండు
వ్రత హినులనియె - జనులార

260

సర్వజ్ఞ వచనములు - పర్వములు కన్నడులు
సర్వులకు శ్రుతులట్లు - గర్వితుల కసిధార
లుర్వికిని హితము - జనులార

261

శివయోగి జంగముడు - భవపాదచారియై
భువనాను భవమెల్ల - వివరించె ద్రిపదులను
భవునిపై భక్తి - జనులార

262

ఏడు కోట్లను లక్ష - లేడు వేలైబ్బదుల
వాడిగల వచనముల - నాడితిని ద్రిపదిలో
జాడు మనెఘనుడు - జనులార

263

అతిసూటి వాగ్దాటి; - అతి వ్యంగ్యమర్యాద
లతని వచనము లెల్ల - హితనీతి సుగుణములు
రతనమ్ములంద్రు - జనులార

264

తత్తైలి తెగడకను - హితమాక్తులను గొన్ని
మితముగను వచియంతు - నతని ద్రిపదుల తెన్ను
చతుతరైలి - జనులార .

265

కన్నడపు వచనములు - మిన్నైన వెన్నెదను
అన్ని మితముల వారు - సన్నుతించెడు రీతి
నున్నతిని విడక - జనులార

266

అతని వచనపు సాగను - ద్రితతి బెంచెడు రీతి
యతి ప్రాస నియమముల - హితమైన తెలుగులో
మితిగ వచియింతు - జనులార

267

నందినెక్కినవాని - జందురుని సిగ్గైన
నందముగ విడువాని - నందనుని మతియుంతు
ముందుగా వనియె - జనులార

268

ఊరుజేరగనెవరు - దారి జాపిన వేమి
సారించి నిజమైన - దారి జాపెడు వారు
దీరగురులనియె - జనులార

269

బందువులు దివిసావు - మందలేగాని భువి
బంధనము బాపెదరె - మందరేకునికన్న
బంధు వెవరనియె - జనులార

270

పితృనకున్ గురునకును - తతభేద మొకటుండు
పితృడెంచు సద్గురుని - గతిజూపు సద్గురువు
హితముక్తి కనియె - జనులార

271

గురుని మనుజు డటన్న - హరుని శిరియని జెప్ప
కరుణ ప్రసాదములు - మరి యెంగిరిను వాడు
నిరయ క్రిమియనియె - జనులార

272

ఎద్దువలె తొత్తువలె - మొద్దువలె బెరచిలో
విద్వేనేర్వగ గురువు - వద్దకు శ్రూషచే
బుద్ధి గనుమనియె - జనులార

273

పెఱుగు జిల్కగ వెన్న - దొఱలివచ్చెడు భాతి
గురువు నుపదేశముల - వరభక్తి జిన్ముక్తి
దొఱుకు సుమ్మనియె - జనులార

274

పండిచందనమలద - గంధగజమగునేమి
మందమతిగురువైన - సుందరము సత్యమ్మ
దందదనె శివము - జనులార

275

దానముల భక్తిలో - నేననుట మరువవలె
నేననెడు రోగమ్ము - లేనిచో జ్ఞానమ్ము
తానె గనుననియె - జనులార

276

శ్వానమ్ము పెంకాయ - దాను దినగల దేమి
హీనమతి కుపదేశ - జ్ఞానమ్ము బోధింప
హానియగుననియె - జనులార

277

చెక్కముక్కలు రెండు - దిక్కుండ పలమేమి
ఒక్కటను మదియింప - జక్కనొనగ్ని చే
జిక్కునని బల్కె - జనులార

278

పచ్చికట్టెల దెచ్చి - చిచ్చొనగ్నగ నగునె
తుచ్చ విషయాస్థులకు - వచ్చునే గురుకరుణ
లచ్చముగ ననియె - జనులార

279

చదువ వాదములేల - సాదబురాణములేల
విదితర్కమీమాంస - రొదలేల దైవన
న్నిధియె సుఖమనియె - జనులార

280

ఇంగువను వాసనను - గంగ పెంకాయలో
భృంగకోకిల గళము - లంగాన మిడెడు శ్రీ
రంగు డె వరనియె - జనులార

281

తనలోని విభుబింబ - మును గాంచి మ్రొక్కడతి
మనముగా బ్రతిమలం - దనుదినము దోమెడిని
మనుగానడనియె - జనులార

282

ఆహారమును గోరు - దేహిజంగము గనక
మాహేశలింగాని - కాహారమిడిమ్రొక్కు
ద్రోహాత్ములనియె - జనులార

283

రాతిలింగపు దలను - బ్రీతి పత్రిని బెట్టి
నేతి దీపము నుంచి - బీతిమ్రొక్కిననేమి
నీతిగనరనియె - జనులార

284

సురులపతి కరినెక్కి - వరమివ్వడొకటైన
మృరి జరగ్గవ మెక్కి - వరములం గురిపించు
హరుడె దైవమనె - జనులార

285

బాస కంటెను మేలు - దాసునకు నధముండు
మోసకారికి గతులు - శ్రీశ పరమేశులకు
వాసి యెవరనియె - జనులార

286

శేష కన్నను బలుడు - పూష కన్నను హితుడు
దోషాకరు ధరించు - యోషార్థుడికుడె
పోషకుండని యె - జనులార

287

అపుడురా ఇపుడురా - ఎపుడొరా యనకుండ
అపుడె దానమొసంగు - నుపకారి బ్రోచుదా
శిపివివ్వుడనియె - జనులార

288

యాచించి గడియించి - పావనం దవరించి
చూచి క్షుధార్తునిన్ - గామవానిని శుభము
బ్రోచు నుమ్మనియె - జనులార

289

అడుగకన్నిడు మనుడు - అడుగనిడు మధ్యముడు
అడిగినన్నిడబోడు - గడునధము డగువాడు
పెడమూర్ఛుడనియె - జనులార

290

మానవుని దుర్మణము - నేను జెప్పగనుగునె
దానమీయడు సుంత - వేనవేంపరాధ
హానిదడుననియె - జనులార

291

అన్నదానము కన్న - మిన్నదానములేదు
ఎన్నియున్నదేమి - అన్నమేప్రాణహిత
మన్న మజాడనియె - జనులార

292

వేదవాదముజేసి - బూదెబ్బాసినజనులు
వేదములహృదయాల- నాదములు వినలేక
బూదెయ్యెరనియె - జనులార

293

అనుదిన స్నానమ్ము - తనుజేర్చునేదివికి
అనుదినము జలములో - మునుగు గవ్వంవేరి
జనవు దివికనియె - జనులార

294

గంధమ్ముదిలకమ్ము - సుందరమ్ముగదిద్ద
నందునే నాకమ్ము - గంధంపు సానదివి
బొందనటులనియె - జనులార

295

బాదెబూసినయంత - నాదగునె సర్వమ్ము
బాదెల్ బొర్రలాడి - మోదించు ఖరము దివి
సాధింపదనియె - జనులార

296

పెక్కుార్వ పుండ్రముల - నెక్కితక్కిగ బూసి
అక్కమల వనమాల - నెక్కువగ ద్రిప్ప దివి
దక్కునా యనియె - జనులార

297

నాలుకకులేదెముక - మేలగునె నిర్దనికి
దూలముండునె గగన - బైలునకు కులమేది
ఘాలికని యడిగె - జనులార

298

భువిరజస్వలమూల - భవమెల్ల మైలయని
భువిభవానందముల - దివిసౌఖ్యమనియెంచు
బ్రువులె మైలనియె - జనులార

299

ముట్టెనవనితలను - తిట్టె వెలినుంచెదరు
ముట్టుగట్టిపలింప - బుట్టు శిశువులవెట్లు
గట్టి ముద్దనియె - జనులార

300

ఎంగిలెంగిలియనుచు - భంగపడు మడివారు
ఎంగిలి శరీరంపు - టెంగిళుల మరుబారి
దొంగలైరనియె - జనులార

301

అవయవము లెల్లరకు - భువి సమములై యుండ
భువి దివిజ శ్వసచులని - వివిధ మత్సర మెంచు
కవుల కథలనియె - జనులార

302

అవయవము లెన్నైన - శివుని దలచెడు దేహి
భవబంధితుడు గాక - శివుని సామీప్యమున
చవిగాంచుననియె - జనులార

303

మెండివానినినీతి - దండింప ఫలమేమి
బండఱాయని వాన - దండిగా దడుపుచో
గండి పడదనియె - జనులార

304

ఆకలికి నంబలియు - కాకెండ కొకగొడుగు
వేకటికి గోడలును - లోకమున కొకనేత
సాకల్యమనియె - జనులార

305

ఘనులం దలంచుచును - వినయగతి నడచుచును
వనితలకు నెరగాక - మనువాని కాదీన
మనియె మోక్షమ్ము - జనులార

306

మధుసాయి కడురోత - మదవరాహము కన్న
నది శుభ్రమొనరించు - ముదభుక్తి కొందరికి
మధువు పూయమనె - జనులార

307

కల్లు త్రాగినవాని - ఇల్లుయొళ్లును గుల్ల
వల్లమాలిన పనుల - చిల్లబడి తెగిజచ్చు
కల్ల సుఖమనియె - జనులార

308

పరసతుల గోరకుడు పరధనము పరధర్మ
మరయకుడు పరనింద నిరుగుపారుగుల తోడ
ష్ఠిరబుద్ధిననియె - జనులార

309

సిరులు సౌఖ్యమ్ములు - దీరమంచు నమ్మకుడు
మరిసంతలో జనము - దిరిగిపోయెడు రీతి
దరుగుసుమ్మనియె - జనులార

310

వనితచే నిహముండు - వనితచే బరమరయు
వనితచే సిరిబడయు - వనిత మెచ్చనివారు
మనులు గాదనియె - జనులార

311

ఇలచీమ మొదలుగా - నలబ్రహ్మపర్యంత
మురజీవ జాలములు - పలియించు సుదతిపా
త్రికులలో ననియె - జనులార

312

స్మరుని గాల్చిన నేమి - హరుడర్థనారియై
వరపార్వతీ సతికి - యురము నర్పింపడే
గరిత వరమనియె - జనులార

313

హరియురములో లక్ష్మీ - హరుని తల్పై గంగ
వరదాత నార్కపై - వరశ్రుతుల శ్రుతి వాణి
గరిమనియె గరిత - జనులార

314

గణన ధనమది లెస్స - బుణము దీరిన లెస్స
గణిక రోయుట లెస్స - గుణముగల సతి లెస్స
గుణవంతు కనియె - జనులార

315

అంగనయె తనుమెచ్చ - బంగరము జేజిక్క
సంగరమ్ముజయింప - జంగమేశునికరుణ
పొంగు వరమనియె - జనులార

316

పిల్లలున్న గృహమ్ము - నుల్లసిత పికవనము
సల్లలిత కవనమ్ము - పిల్లలెమ్మెఱగాన
మొల్లరవె బడులు - జనులార

317

మనపైన వనితతో - జనువు ముచ్చటలతో
మనసార దనిపించు - మనువుతా నమ్మతంపు
సాసల తావియనె - జనులార

318

తనుమెచ్చనట్టి పర - పనిత గవిసెడు వాడు
వనరాజు భోజనము - దినగోరు నక్కవలె
పెనులేకి వాడనియె - జనులార

319

మాత దిట్టెడు సుతుడు - నీతినెఱుగని సతియు
రీతి నెఱుగని బంటు - కోతులాడెడు గృహము
భాతి రోతనియె - జనులార

320

నారితా నుపకారి - నారి స్వర్గపు దారి
నారి భువిహితకారి - నారి గినిసిన వింటి
నారి శరమనియె - జనులార

321

పవన నియమమ్మెఱుగ - శివుడు సన్మతినిచ్చు
భవమాల భువిద్రెంపి - భవుని మదిలో గొల్చి
శివు గాంచు మనియె - జనులార

322

నవద్వారములు మూసి - శివధ్యానమున నున్న
నవఖండ పృథ్విలో- బ్రవచించు ప్రణవమ్ము
చెవినింపు ననియె - జనులార

323

జీవిజీవిని జంపి - జీవించు జగమెల్ల
జీవులంగాక వే - రేవి తిందురట భువి
జీవ మయమనగ- జనులార

324

సర్వజ్ఞుడీ నెఱుగ - సర్వమెఱిగిన యల్లు
సర్వజ్ఞవచనముల - నుర్వి దలపని వారు
గర్విష్టులనియె - జనులార

325

వనితలో సుధజిలుకు - వనితలో విసమెలుకు
వనితలో నియమమున - మనువాడు యోగమున
గను ముక్తి ననియె - జనులార

326

మూలెఱిగిన వాడు - మేటియగు ధరలోన
సాటిగౌరవమందు - సూటిమూలంపోటు
కాటి మూలనియె - జనులార

327

రాగులను దినెడుచో - రోగమ్మురాదనియె
రాగిబీదలకూడు - భోగియొల్లడు వాడు
రోగి యగుననియె - జనులార

328

అక్కరములేఖలకు - జిక్కుతర్కమ్ములకు
తక్కుచదువులు కూడు - మెక్కుటకు ముక్తి రెం
డక్కరము లనియె - జనులార

329

ఎల్లనెఱిగిన వారు - కొల్లలుందురటయ్య
తల్లలిత సాహిత్య మెల్లరకు సరిరాదు
చల్లగా ననియె - జనులార

330

మల్లెనలె వికసించి - నుల్లపిత సుధయగుచు
మల్లికార్జునుగుడికి - తెల్ల వెల్గుగెన శిల
వెల్ల విరియనియె - జనులార

331

కాలులేదొగి బ్రాకు - కేలు లేదెగసిపడు
నాలుకయు లేదు వచ - నాలకిరికిరి లాడు
హేల " నది" యనియె - జనులార

332

రాతి బండకు మ్రొక్క - నీతి కాదనియెదరు
రాతిలోకళలుంచు - చేతి విన్నాణంపు
జ్యోతి ప్రభువనియె - జనులార

333

శిలల వెలిగెడు దైవ - కళ బింబ కాంతులను
తిరికించు ప్రతిబింబ - ములభక్తి వివళతయె
ఇలముక్తి యనియె - జనులార

334

మరణింప దొరుకునే - తిరమైన మోక్షమ్ము
మరణించు మునుపె శ్రీ - హరి హరుల నరయుటె
స్థిరముక్తి యనియె - జనులార

335

కుండలిని గనువాడు - పెండిలిందలచనే
కుండలివిభూషణుడె - యండ యనువాడు మృ
త్పిండ మొల్ల డనె - జనులార

336

నాడనెడు దేహమున - రూఢినిడు బ్రాణుండు
నాడు జెడు రూఢిజెడు - జేడు ప్రాణుడు దొలగ
" నీడు " కాడనియె - జనులార

337

భృంగశ్రుతి రాయంచ - భంగిమల రయరీతి
సంగతుల పికగీతి - పొంగు సత్కవిత స
భృంగ భృతిననియె - జనులార

338

సత్యద్రష్టలు వారు - మృత్యుగతు లనబోకు
సత్యసుధ రమృతోక్తి - నిత్యమిడు శ్రుతులవలె
స్త్రుత్యులని పల్కె - జనులార

339

కప్పచేపలు క్రిములు - గుప్పలుండెడు జలము
లోప్పునె తీర్థమై - గొప్పసజ్జన గోష్ఠ
లోప్పు దీర్థమనె - జనులార

340

కర్మచేత శివుండు - చర్మమ్ము ధరియించె
గర్మనజా డజమయ్యె - కర్మ హరి గొల్లడగు
కర్మతప్పదనె - జనులార

341

గాయత్రి తల్లి యాహ్వాయముల కనిబోగడి
వేయారు శాలను - బాయరీ ద్విజాలెట్లు
శ్రేయులని దెగడె - జనులార

342

వేదమంత్రములెల్ల - బోదించు బ్రభుభక్తి
 వాదభేదము విడక - వేదపండితులెల్ల
 బీదలైరనియె - జనులార

343

ఈ షత్రుభిన్నముల - దోషములుగానెంచి
 రోష ద్వేషము బెంచు - భాషాధ్య భాసురులు
 వేషధరు లనియె - జనులార

344

బసవేశ్వరుడు దనకు - కుశలకాలజ్ఞాన
 భసిత మిడి చెప్పగా - నసమాక్షు సై - భక్తి
 దిశ గుదిరె ననియె - జనులార

345

వీరబసవంతుండు - దీరు బిజ్జలు మీరి
 పొర కల్పివైవమై - వెరవ్యరతనికిన్
 గారనియె సాటి - జనులార

346

రాగమ్ము దూర్పునను - యోగముత్తరమందు
 రోగమ్ము బడమబన్ - భోగమువ దక్షిణము
 సాగు జనమనియె - జనులార

347

1 2
 ఉడికించి తూర్పునను - వడిగాల్చియుత్తరము
 3 పిడితట్టి పడమబన్ - గడు⁴ - ముద్ద దక్షిణము
 గుడుచు కూడనియె - జనులార

1. వరి , అన్నము 2. చపాతి 3. జొన్నరొట్టె 4. రాగిముద్ద

348

దరిసెనము లారిటను పరప్రమాణము మూట
తరగనిది పరతత్వ - మరయు మనువారు స
ద్గురువర్యు లనియె - జనులార

349

పరతత్వ మెదుట బడి - యెరిగింపనొల్లక
పరయాప ధారియై - తిరుగునిల దైవమై
గురువుగాన్మనియె - జనులార

350

సురతరువు మ్రోడగునె - సురభి గొడ్డావగునె
హరుడు బాషాణమే - నరుడు పరతత్వమే
హరులు గురులనియె - జనులార

351

సుకము లింద్రియ వశత - లొకభోగమనకుండ
సకలమీశార్పిత - మృకళంకమని దెలియు
శుకుడు గురువనియె - జనులార

352

కాయమను కొలనులో - బాయు హృత్కమలంపు
వేయిదళముల సుఖము - కాయజారికి నిడుట
ద్యేయవిధియనియె - జనులార

353

వీడిసహజపు నడత - వేడుకల పవలిరుల
షోడశవిధార్చనల - వేడినను విభుడుండు
జాడెరుగ రనియె - జనులార

354

సహజ సహజీవనము - లిహవాస ధర్మముల
జహియించి భజనలో - విహరింప గనబడునె
గుహాని పితయనియె - జనులార

355

జననముల కల నలువ - మనుగడకు మాధవుడు
హననమునకు హరుండు - ఘనులరని వేదములు
వినుతించు ననియె - జనులార

356

జ్వరమున్న వారికిన్ - మరి పాయసము చేడు
నరకమున బడువారు - హరిహరామృతపాన
విరస జడులనియె - జనులార

357

హరికరుణ లేనిదే - పరశివుని దలపనిదె
ధరలోని నరులెల్ల - పరమపురుషుని గాంచు
స్థిరత గనరనియె - జనులార

358

జాతధీరుడు జాతి - నీతివిడి భీతిలునె
జాతన్యమరణం ధృ- వేత ద్వినిశ్చిత
జ్యోతిగను ననియె - జనులార

359

సజ్జనులస్నేహమ్ము - గొజ్జంగి పరిమళము
పజ్జదుర్జనులన్న- సజ్జ దుర్విధివ్రాత
గజ్జి రొచ్చనియె - జనులార

360

శంకరుడు బిక్షుకుడు - పంకేజ నాథుండు
లంకాపులగోయు - వంకనేడి కిరీటి
జంకి విధికనియె - జనులార

361

యోనిజాలు యోనులను - హీనమనజెల్లునే
యానందమిడుజన్న - మౌనులకు మూలమ్ము
జ్ఞాన గతులనియె - జనులార

362

మదగజము జలకాన - బెదరునే చేపలకు
వదరుచున్ శునకమ్ము - లేదురైన జడియునే
బుధులరట్లనియె - జనులార

363

గంధమ్మరగదీయ - గుందునా పరిమళము
సుందరేశుని భక్త - బృందములు గష్టముల
గుంది చెడరనియె - జనులార

364

గుటిలేని శరవృష్టి - గురిపింప వలమేమి
సరిమాటలేనట్టి - బిరుదుదర్శములెల్ల
హరు జూపవనియె - జనులార

365

వేద శాస్త్రాగమపు - వాదనల శ్రమలేల
నాదోంకృతి శ్రుతిలయ - సాధించి పరమాత్ము
కోదింపు మనియె - జనులార
అవతార మూర్తులైననూ విధి లిఖితము తప్పదనియె

366

వెన్నకుంపటి చెంత - నున్నచో గరుగదా
కన్నెదటిమాణవకు - డున్నచో జడువెల్ల
సున్నయగుననియె - జనులార

367

సిద్ధాంతియనువాడు - నిద్దురను వాసనల
బద్ధకము విడనాడ - శుద్ధయోగము వరయు
సిద్ధుడగుననియె - జనులార

368

ఖరమల్లు బూదెలో - బొరలుచో బరతత్వ
మరయునే మానవుడు - హరిహరాదులనాత్మ
బరికింప కనియె - జనులార

369

దండకౌపిన మిడి - గుండు నున్నగ గీసి
నిండు భస్మము బూసి - ముండమిడికెడు దోసి
దండి కాడనియె - జనులార

370

నీత దేశముమధ్య - నీతి సాధము లెల్ల
పాతకుల చెఱసాల - నీతిమంతుల స్వర్గ
వ్రాతమ్ములనియె - జనులార

371

క్రీడలన్ బాల్యమ్ము - ప్రాథమున భోగములు
గాఢ చింతలు ముదిమి - బీడు దేహము జాడ
మేడిపండనియె - జనులార

దండి సన్యాస

372

నాలుగున్ దశలందు - నాలుగశ్రమములను
నాలుగున్ ధర్మముల - నాలుగున్ దురుషముల
మేలెంచు మనియె - జనులార

373

శివయోగి సర్వజ్ఞ భువి భవానుభవమ్ము
లవలీలగా జెప్పె - నవిరళపు గన్నడం
దవని ద్రిపదులను - జనులార

374

అతని వచనములన్ని - కీతకీతలు బెట్టించు
హితము లయ్యును చుఱుకు - కీతపులన్ దెగబార్చు
ప్రతి సిద్ధుడతడు - జనులార

375

శివకేశవుల నతడు - కవనముల నుతియించె
త్రివిధమగు వచనముల - శివయోగమున దాను
భవములం బాసె - జనులార

376 *

తిక్కన్న ముల్తాత - యొక్క భాస్కరుడును హు
ళక్కిభాస్కరు డొకడు - జక్కరామాయణము
దక్కింప్రి తెనుగు - జనులార

377

గోనదుద్ధారెడ్డి - మానివీమణి మొల్ల
తేనెలూరెడు కవిత - జానకీ జాని కథ
వీను విందిడిరి - జనులార

ఇక్కడికి పర్యంత వచనముల భావాను వాదములు ముగిసినవి. తక్కిన త్రిపదులు స్వయంచలులు

378

తాల్లపాకనమయ్య - తాల్లపాక్తిమ్మక్క
పిల్లపాటలు మొదలు - కొల్లవేదాంతముల
నుల్లముగ్గొనిరి - జనులార

379

భరిగొండ వేంకమ్మ - తిరుమలేశుని భక్తి
బిరుదు గొని తెనుగులో - విరివిగా రచించె
సిరిరమణు కథలు - జనులార

380

హరిహరులు ధాత రవి - పరదేవతా తత్వ
వరదైవ మెవరైన - హరియె యంతర్యామి
పరుడు విష్ణువును - జనులార

381

యోనామధాయేక - మేనమ్మ " ని హరిని
ద్యానమ్మునన్ నిల్చి - జ్ఞానమ్ము బడసెదరు
దీనాదు లింను - జనులార

382

హరి యంచు గొందరున్ - హరుడంచు గొందరున్
హరిహరుల రాక్కరని - పరదేవతాధ్యయని
విరివి గల హింత్తు - జనులార

383

ఒక విష్ణుమూర్తియే - సకల నామములందు
సకల హృదయములందు - బ్రకట వివిదాకృతుల
వికసించు గాదె - జనులార

384

పేరేమిటైన దా - నోరార మనసార
కారీర త్రికరణపు - దారాకుచింగొలువ
శ్రీరామ రక్ష - జనులార

385

నేటివిజ్ఞానమ్ము - నాటికోదనంపై
నాటుకొన్నవి గాదె - సాటియేలేనట్టి
మేటివిధు జూపు - జనులార

386

ఎన్నినేర్చిన నేమి - యెన్ని గొలిచిన నేమి
సన్నతాధ్యులు గూడ - బిన్నగతి స్వార్థమతి
పిన్నవారైరి - జనులార

387

కులములన్ మతములన్ - పాఠి ప్రేమమ్ములన్
కళలలో భక్తిలో - పలు రాజకీయముల
కలుషము ల్గలసె - జనులార

388

మూలమంత్రము గాదె - మూలరూపము తోడ
మూల పురుషుని గొలువ - మేలు గను విశ్వములు
వారి కారమ్ము - జనులార

389

ఈ జగత్సృష్టికిన్ - దేజప్యి రవి సాక్షి
తేజస్విలో సాక్షి - తాజగత్సాక్షి యగు
నోజప్యి హరియె - జనులార

390

అన్నిరూపములందు - అన్నితత్వములందు
అన్ని కార్యములందు - అన్నివేశలయందు
వెన్నుడే వెలుగు - జనులార

391

కులము లీనాటివా - తెలికి కోధింపగా
కలిసి మర్దింపగా - చిలికి చికిలింపగా
కులము సంకులము - జనులార

392

పాలితి హృదయములో - విలుకాడు మన్నకుడు
వలపు ములుకులు గ్రుచ్చ - గుల ధనము, రూప, గుణ
ములవి యడ్డు నే - జనులార

393

ప్రారబ్ధ సంచితము - దూరంపు నాగామి
తీరైన విడులలో - బోరాడు జీవాళి
వారించు బగునె - జనులార

394

పరిణయాల్లివిలోన - మరీ మునుపె సిద్ధమని
నరులు నమ్మెదరు - విధి గరిమ గంతకుబొంత
సరిజేయు ననుచు - జనులార

395

సంకరము భావమ్ము - సంకరము వర్ణమ్ము
సంకరము సకలమ్ము - శంకరుండెటుదొరుకు
పంకితుల కిలను - జనులార

396

ఇది పిన్ఱపేషణము - మదమత్తవక్రొక్తి
ఇది చులమతి నూక్తి - యెదియైన నేమనెడు
పిదప కాలమిది - జనులార

397

పూర్వకర్మపురీతి - పర్వజీవులు జగతి
సర్వకర్మల నరపి - నిర్వి కారత నుండ
సర్వమ్ము శుభము - జనులార

398

లొలి మార్గమును విడక - నిలప్రస్తుతమువిడక
కులవైరములు గొనక - నిల సద్గుహస్థియై
దిరికించు వారిని - జనులార

399

మనుజు లోకములోన - మనుజుడై సహజత్వ
మున మనుట లీనాడు - మొనకత్తిపై పడక
పునకార్య మగును - జనులార

400

పెదవి తుదజిలునవ్వు - లెదలోన ధనకనక
మధువు గను గణికవలె - మద ముదిత జనులు తుది
మొదలు విష్వక్రిములు - జనులార

401

నెయ్యములు వియ్యములు - కయ్యమ్ములై మిగుల
దయ్యములు దలలోన - కయ్యలను గెంతించు
సయ్యాటకముల - జనులార

402

నరుని ప్రాణము నేడు - వరకాసు కొరగాడు
తిరకాసు ప్రతివోట - మురుగు కంపుల వీట
దిరుగాడు పురుగు - జనులార

403

త్రాసు బేరముల్లోన - వాణిచదుపులలోన
దేశప్రేమికులంద్లో - ఈశు ప్రతి నిధులందు
మోసములు రాళ్ళ - జనులార

404

వివిధ రంగములెరిగెడు - వివిధ వేషములందు
శివాశివా! హరిహరీ! - ప్రవచనాడంబరము
పని విందు నేడు - జనులార

405

పెదవిపై బియ్యనప్పు - హృదయమందున విషము
తుదకత్తి పూదేనే - మృదువాక్కు లొలికింపు
మృదుల వంచకులు - జనులార

406

పైకమ్ము గడియియ - గాకి బంగారంపు
షోకు గణికల భాతి - లేకి గురువులనీతి
డోకు గలిగింపు - జనులార

407

వేదముల వల్లించి - సాదెల్వోబలికి
వాదబ్రహ్మము లంచు - వాదముల జెందాడి
వాదె బొడ్డెదరు - జనులార

408

వంగ నామము బుంచి - హంగు పూజలోనర్చి
మంగళారతులిచ్చి - రంగవాతుని మఱచి
యంగవల గొల్చు - జనులార

409

ప్రతము లుపవాసముల - తత షోడశార్చనల
రతివతికి దండ్రీ శ్రీవతి యంచు దెగమ్రొక్కి
రతి విరతి విడరు - జనులార

410

ప్రజలదీరాజ్యమ్ము - ప్రజకు నేనంకితము
ప్రజలకే భోజ్యమని - ప్రజల రక్షము దీర్చు
ప్రజల నాయకులు - జనులార

411

పదివంద లొక మూక - విది నేలు నొకవేత
పదివేత లొకదేశ - మధమమార్గము లందు
బదిదిక్కు లీడ్చు - జనులార

412

ప్రతివోట దంభములు - ప్రతివోట వంచకులు
ప్రతివీట బోధకులు - ప్రతహితులు దిష్ణులను
కితవ తండములు - జనులార

413

ఏలనీవంచనము - లేల నీ ద్రోహమ్ము
లేల నీ ద్వివిధంపు - గోల గగ్గోల మా
మూలు బ్రతుకులో - జనులార

414

అణుకాంతి బ్రహ్మమున - రణగుణధ్వని వింపి
 కణకణము వింపగా - క్షణములో వృష్టిని
 ర్షణము పేతురిక - జనులార

415

జగతి పేమములంచు - జగతి మిథ్యలబంచు
 జగతినే దృఢియింప - మిగులు సన్యాసమ్ము
 లోగి బాదె గాదె - జనులార

416

నేతినేతి యుటంచు - నేతులను దెగద్రావి
 నేతలము మనమంచు - జాతిద్రోహము జేయ
 ప్రేతలయ్యెదరు - జనులార

417

జగదీశుడిభువుల - మిగిలించు వెందులకు
 దెగడి జచ్చుటకేమి - మిగులనిర్గుణ బ్రహ్మ
 లగుటకా ! తుదకు - జనులార

418

జీవితా నిలబుట్టు - జీవి తా నిలజచ్చు
 జీవి భక్తి జ్ఞాన - నానలో ప్రభుపేన
 త్రోవ నిత్యుండు - జనులార

419

అతడు హరి యచ్చుతుడు - అతడు విభులకు విభుడు
 అతడె బుట్టించు మఱి - యతడె గిట్టించు తత
 హిత ముక్తి కతడె - జనులార

420

అతడ ప్రమేయుడని - అతడ వే వేననిన
అతడు జేసెడు ఐనులు - ప్రతతి జేయంగలమె
శ్రుతులొప్పునట్లు - జనులార

421

తలను బోడి యొనర్చి - మొలనూలు దెగగోసి
బలుమిథ్య జగమన్న - కలిమిలేముల యుగళ
చలములని విడువె - జనులార

422

ఈ జగజ్జీవనము - లీ జీవ దేహములు
నాజాకుగా వెల్ల - నాజగత్ప్రాణుని
ర్వ్యాజంపు కరుణ - జనులార

423

భక్తి పేలవమయ్యె - యుక్తి మిన్న నియెంచు
రక్తి పైదోడయ్యె - ముక్తి విభ్రమమను కు
యుక్తి హితమయ్యె - జనులార

424

చార్వాక పద్ధతులు - గర్వితుల ప్రతమయ్యె
మర్రి జీవన మిప్పుడు - సర్వభోగాలకను
నిర్వచనమయ్యె - జనులార

425

భోగలాలమలరై - రాగరంజితలరై
త్యాగయోగమునీడి - రోగపడితులరై
విగదరు ప్రజలు - జనులార

426

తమనుఖము కొరకునె - సుమములన్ వలిసెదరు
రమణీయ ప్రకృతిలో - తమ వికృత కృతులుంచి
తమ గొప్పలండ్లు - జనులార

427

జీవ రాసులను మే - దావి మానవు డండ్రు
భావ మాధ్యమ బౌద్ధ - దైవకూన్యపు గతుల
కావి గట్టుట లేల - జనులార

428

వేదోపనిషదాది - మాదిరి బురాణములు
బోధించు సత్యముల్ - స్వాదులెఱిగిన గాని
రాదు నిజసుఖము - జనులార

429

గట్టి శాస్త్రము లెన్ని - భట్టి పట్టిన నేమి
పట్టివ్రాతలు నీట - గుట్టు దెలుపం గలవె
తుట్టుతుది పట్టు - జనులార

430

శాస్త్రములకు పక్ర - శస్త్ర చేదనజేయు
పస్త్రములు వాదనలు - భస్మికలు నెగశ్వాస
నిస్త్రాణ వండు - జనులార

431

రూఢీయగునర్థంపు - వాడు - కలువిడవాడి
మ్రోడులగు పిడివాద - మాడుచో పంమేమి
జాడ తెడిపోవు - జనులార

432

నతి యనుచు జితి బేర్చి - నతిబిల్మి దహియింప
నతికి మోక్షము లబ్ధి - నతి - యాత్మ మెచ్చునె
ప్రతము ప్రతి హితమె - జనులార

433

అలచకోరపు జంట - వలె విరహమోర్వక
సులభస్వచ్ఛందముగ - లలి బ్రాణముల్విడువ
దిలవంత మగునె - జనులార

434

తన మరణవార్తవిని - తన భార్య బ్రతుకదని
తనమృషామృతి వార్త - వినిజచ్చు బ్రణయగతి
గనడె భర్తహరి - జనులార

435

ఆ మహా సాధ్వీ వ - త్రేమగతి మూర్త్యవ్య
సామాన్య జనులకి - మోమోటము ల్లెవె
కామ వాసనల - జనులార

436

ప్రేమ యోగగ్నిలో - భామతనువును వీడ
నేమనుని, దిలవంత - మేమూల శాస్త్రములు
నోమింపగలవు - జనులార

437

రామాయణముగాని - ఈమహాభారతము
సామాది త్రితయములు - నీమాదిరీప్రతాలు
నీమమ్ము లెవె - జనులార

438

మనశ్రుతుల నున్నదా - తనసతిని గాల్చునుని
మనప్రేమ యోగగ్ని - తను త్యాగ మదిసతియె
చనదు సతిబల్మి - జనులార

439

రాము మాతలు గాని దీము తల్లియు గాని
నోమి చితులను బేర్చి స్వామితో సతిగనిరె
ఏమి వ్రతమిడ్డి - జనులార

440

ఈ శు డీటు జెప్పెనే - వ్యాసుడిటు వ్రాసెనే
వాసియనునట్లుగా - బాసజేసెదరెట్లు
మాసి మసి బాసి - జనులార

441

మొగలాయ ప్రభువులు - పగబూని కులసతుల
బొగిలింప జితులలో - నెగసి దూకిరి శీల
మెగిరి పోకుండ - జనులార

442

చిత్తురు వద్దినిని - తత్తరపు సులతాను
ముత్తెంపుబద్దమున - చిత్తరువు హత్తగా
నత్తరుణి గాలె - జనులార

443

తొలిమెరితైమూరు - మలిటిప్పు సులతాను
లంసలను జెఱబట్ట - నిల చితుల దూకి రవి
దంప సతిగావు - జనులార

444

అమలిన ప్రేమమ్ము - రమరునే యెల్లరకు
 అమరత్వమది సతికి - భ్రమగాదె ముక్తికని
 సమయింప బల్మి - జనులార

445

జీవకారుణ్యమ్ము - దైవమున కిష్టమ్ము
 ఏవిధిని "సతి" యయ్యె - జీవులకు హిత వ్రతము
 దేవుడే యెరుగు - జనులార

446

శ్రుతుల మంత్రములకు - మతిలేని వ్యాఖ్యాన
 కృతకముల మౌఢ్యంపు - గతి బాయ రేలకో
 క్షితి జనుల రవని - జనులార

447

సత్యమ్ము బ్రహ్మన, య - సత్యమ్ము జగమగునె
 నిత్యమ్ము బ్రగతి గల - సత్యమ్ము జగమయ్యె
 మిథ్యయగునెట్లు - జనులార

448

"తత్వమసి" యన్నచో - సత్యశ్రేష్ఠుని వలన
 సత్య తరతమ శ్రేణి - తత్వదేవులు వివిధ
 సత్కులైరనుట - జనులార

449

సాహమన ప్రభునివలె - దేహినిత్యుండనుట
 దేహి స్వల్పానందు - డాహరి వలె జగన్ని
 ర్వాహకుడు గాడు - జనులార

***తత్ - THAT / IS త్వం THOU అసి - ART
 THAT IS & THOU ART. TWO STATES**

450*

సంపూర్ణషాడ్గుణుడు - సంపూర్ణుడగు హరివి
సంపూర్ణ దుగ్ధాబ్ధి - నింపుకొనుతన పాత్ర
వంపగల భక్తి - జనులార

451**

పూర్ణు డట పూర్ణుడిట - పూర్ణమున పూర్ణుగొని
పూర్ణ సదృశీ భ - వార్ణవము దాటవలె
పూర్ణాణువులగు - జనులార

452

అయమాత్మ బ్రహ్మయ - అయమొకడు బ్రభువొకడు
వ్యయుమౌ శరీరుమ - వ్యయుడు శ్రీ హరియన్న
ద్యయమయ్యె గాదె - జనులార

453

ఇది ద్వైతపారము - నిది ప్రకృతి గతియంచు
సదయుండు వచనజాడు - హృదయ వ్యాసునిగొల్చి
తుది భాష్యమిడియె - జనులార

454

వరపరాత్పరులైన - పరీహరి ద్వితయులకు
తరువాత పరివములు - వరదాత వచనజాలు
మరి బ్రహ్మ పదవి - జనులార

455

యుగయుగావర్తముల - జగతి సంభ్రమణము
జగదీశు కర్తృకం దిగణితంబగు నైజ
సుగమ సౌఖ్యము - జనులార

- * : భక్తి బోధోపలబ్ధి జీవోపాధి పరిమితం - ఆనందాను భూతి సమం కాదు
* * : అణువు-ముహూర్త-జీవ, ఈశ తారతమ్యమే గుణ సామ్యమే కాని ఎకం కాదు

456

జగతి చక్రము లందు - యుగళ ద్వాదశ తత్వ
మొగి నిగమ వేద్యునకు - మగుణ సేవావృత్తి
మగుడుచును దిరుగు - జనులార

457

శ్రీ మాత శ్రీ పక్వతి - శ్రీ మహిభారతుల
నేమించు వజ రుద్ర - సోమ రవి తారకం
స్వామి హరి యాజ్ఞ - జనులార

458

మాతరిశ్వుండతడు - మనుజజీవాశిక్స్
బ్రీతి భక్తి వి బెంచి - విష్ణుసన్నిధిజేర్పు
ధాత యగుభావి - జనులార

459

హరియె సర్వోత్తముడు - ననిల జీవోత్తముడు
పరమ పాపము లెల్ల - బరిమార్చి జీవులను
హరిముందు నిలుపు - జనులార

460

ప్రాణులకు ముఖ్యమగు - బ్రాణవాయువితండు
ప్రాణుని యనావృత్తి - ప్రాణ లెల్లరి మిత్తి
ప్రాణమయి జగతి - జనులార

461

హరిరామకృష్ణులకు - హనుమ భీముండయ్యె
హరి కృష్ణ వ్యాసునకు - మరీ మధురైగొల్పె
గరుడ కేషింశ - జనులార

462

మరుతజాడు రాకుండ - మాధవుడు రాబోడు
 మరుతజాడు వెడలుచో - మాధవుండును వెడలు
 ఇరువు రొక జంట - జనులార

463

ఆతడు హరి విష్ణుండు వితడు హరి మారుతియు
 ఆతని వాకిట వితడు - విత డొప్ప నతడిచ్చు
 హితనైజముక్తి - జనులార

464

నవవిధ వ్యాకరణ - నవరసాల్ గానముల
 ద్రవియింప గా జేయు - నువిధి హనుమత్తోడి
 ప్థవిర శిలనైన - జనులార

465

అనిలవేగము జనము - మనసు దేజమున రవి
 మనజితేంద్రియ యుక్తి - హనుమంతు డతి బలుడు
 వినతుండు భక్తి - జనులార

466

అనిలజాడె హనుమంతు డనెడు జీవోత్తముడు
 అనిలజాడె యాదార మఖిల జీవుల కిలన్
 ముని మధ్యడతడె - జనులార

467

ప్రాణ నియమమ్ము తో - ప్రాణ వాడుని గొల్చి
 ప్రాణవతి మంత్రమ్ము - బ్రాహ్మ సహితావృత్తి
 ప్రాణి జపియించు - జనులార

468

ఆనంద తీర్థామ్య దౌ హనుమమధ్య వ్యా
ఖ్యానాల జీవి సు - జ్ఞానదాత ననంత
ధ్యానగతి గొలుచు - జనులార

469

అజాని స్పష్టి క్రమము - ద్రిశగదంతర్వాప్తి
గజచర్మధారి లయ - విజ స్వరూపపు జీవి
ఋజువు గనుచుండు - జనులార

470

ఎవరి పని వారిదే - యెల్ల రొక్కటి కాదు
పవలిరులు జీవాళి - నవవిధపు భక్తితో
వివిధముగ గొల్చు - జనులార

471

పంచభూతాళిని బ్ర - పంచితమ్మగు దనువు
నెంచి - కొని సాధనల - మంచిగని జీవి యే
తెంచు ప్రభుచెంత - జనులార

472

నిజమిట్టులుండగా - నజాడ ! బ్రహ్మనటంచు
భుజకీర్తి బ్రహ్మలు దనుజులై జెలంగుచో
నిజమగునె ముక్తి - జనులార

473

ఉన్నచున మంత్రముల - దిన్నగా దెలిసికొను
పెన్నగా లేక దా - మన్ని దుర్వ్యాధులను
బన్నెదరు ఖలులు - జనులార

474

హరియుండు నెదలోన - హరుడుండు మదిలోన
నరుడుండు దేహమున - వరబింబ బ్రతిబింబ
నరుసలో తిరము - జనులార

475

నరుడు హరిహరుడగునె - నలుడు దివికేగునె
హరుడు చిత్రము నిల్ప - హరిబింబ మెదగాంచు
నరుడు ముక్తుండు - జనులార

476

మదిలోని శివునడిగి - యెదలోని హరిగాంచి
నదమల శ్రీరమణు - నదయుగ్మ మందుటె
ముదభక్తి ముక్తి - జనులార

477

ఇదికల్ల కాదయ్య - ఇది హరినివాసమ్ము
ఇదిరమా మందిరము - విది ప్రకృతి శ్రీ జగతి
విధివతుల మేము - జనులార

478

విధివను లిద్దరొక - పదవి సరివారండ్రు
అదికారి బ్రహ్మ భా - వ్యధికారి వననజాడు
తుది సూత్ర దారి - జనులార

479

హరిరమా శివశివా - వరధాత వాణీవలె
నరవారి రత్న పతులు - హరిని పేవించుటె
వరమ ధర్మమ్ము - జనులార

480

వేకువను తానమ్ము - నాకటికి భోజనము
తేకువను సత్త్రియలు - జీకటిని హరిసేవ
మాకు సహజమ్ము - జనులార

481

న్యాయంపు బార్హనము - మాయా విగర్హణము
స్వీయాతి శయము విడి - ద్యేయు శ్రీ - శుని జేర
జ్ఞేయమ్ము మనకు - జనులార

482

ఇరుగు పొరుగుల హితము - లెరిగి చరియించుచో
పొరపొచ్చెములు రావు - దురితమ్ములకు మనము
దొరకి పొరాదు - జనులార

483

తమ చూపావమిని - దోసముల మదిరోపి
లేకమై నను మంచి - చేసి నివసించుటే
వాసియగు మనకు - జనులార

484

పంచభూతములెంచి - పంచమానము లేర్చి
పంచబుణముల దీర్చి - పంచభేదములెఱుగ
మంచికిని దారి - జనులార

485

ఒకడు కాకాహారి - యొకడు మాంసాహారి
యొకడు పవనాహారి - నకల జీవులరెల్ల
రొకవిధముగాదు - జనులార

486

ఎవరింబ వారు తిన - ఎవరి పని వారు గన
మివుల సుఖదుఃఖముల్ - వివిధమ్ములుగ నుండు
నవరింప లేము - జనులార

487

ఎవరి కేది హితమ్ము - వివరించు విభుడాత్మ
వవిరళా పేక్షతో - నవిరామగతి నీతి
పవలు నిశి మనకు - జనులార

488

ఎల్లరొక త్రోవలో - నుల్లసిలగా లేరు
ఎల్లరెన్ని విధాల - నల్ల - నయ్యను గొల్వ
జెల్లదాయేమి - జనులార

489

జగదీశుడచ్యుతుడు - నగపడడు కన్నులకు
జగతిలో బ్రతిచోల - నిగమవేద్యుండగును
దగ గొల్వదగదె - జనులార

490

హరి యప్రమేయుడై - నరులను నియోగించు
హరిహరుడ నేనంచు - మురియు దనుజాధముల్
కొరగారు తుదకు - జనులార

491

దగదగల రవిగాంచ - దగులబడు మనకమలు
ఖగకోటి తేజాడగు - జగదీశుల - మె మనము
నగు బాటు - గాదె - జనులార

492

కడలి కెరటము కెదురు బడి బ్రతుకగాలేము
బుడిబుడిని బ్రహ్మలని - మడిగట్టు కొనియెదము
పెడబుద్ధిగాదె - జనులార

493

యుగకల్ప ప్రళయాల - విగతులము గాకుండ
బిగదీసి కళలతో - జగదీశు డొదిగించ
మగిడి వచ్చెదము - జనులార

494

సర్వస్వతంత్రుండు - సర్వోత్తముండతడు
సర్వజీవుల జొచ్చు - సర్వకాలము బ్రోచు
గర్వితుల మేము - జనులార

495

జగతి జన్మలు మనకు - జగదీశుడేయొసగు
నిగమోక్త సారముల - నొగిదెలియు దేహముల
సుగతులొనగూర్చు - జనులార

496

పదితలల మెదడు తో - గదలించె నే గిరిని
మొదటి రావణబ్రహ్మ - పదితులపు మెదడుతో
విధియగునె జీవి - జనులార

497

హరి విష్ణునేపేర - తిరముగా బిల్చుచో
వరమిచ్చి బ్రోచెడిని - హరబ్రహ్మనేననిన
నరక మే ప్రాప్తి - జనులార

498

పరమ నాస్తి కు లిపుడు - హరి హర బ్రహ్మలను
మరి శ్రుతి పురాణముల - సరికాదు పామ్మనిరి
నరుడై గురుడనిరి - జనులార

499

ధరవర్వభోగములు - పరమాణు శాస్త్రములు
పరమాత్మయను పేరు - నరుని స్పష్టియటండ్రు
నరుడు గాడండ్రు - జనులార

500

పుక్కిటి పురాణముల - పెక్కువ్రాతలు వ్రాసి
చిక్కుబక్కిని బెంచి - మ్రొక్కించి బొరలించు
తిక్కవారనిరి - జనులార

501

రాగమయ జీవితపు - భోగలాలసులరై
వేగభౌతిక శాస్త్ర - మూగయంత్రపు సేవ
రోగిష్టులైరి - జనులార

502

ఒక గులాబిని గాని - యొకమల్లెనిరిగాని
యొక కణము రుధిరమ్ము - మక్యతింప గాలేరు
వికట సప్తలరు - జనులార

503

పురివెమ్మి నాడించు - స్వరపికము గూయించు
పరిమళపు విరిసాగను - పరస్పష్టి సేతురే
నరప్రజాపతులు - జనులార

504

అణుమారణాస్త్రాల - క్షణములో జగతిని
వృణముగా వడి గాల్చు - మన శాస్త్రములు శాంతి
గుణ వాళకములు - జనులార

505

ప్రగతి గూర్చగలేరు - కుగతి జంపంగంరు
రగడలును నృజియింతు - దెగహింపరి జరింతు
నిగమ నిందు్యంరు - జనులార

506

వదిమందినడచుచో - వదిబాట యది విడచి
మదమత్తు లనంతంపు - విది విదాన మెరుగక
వధములయ్యెదరు - జనులార

507

తరణి మండల గతుల - దిరుగు గ్రహముల భూమి
నరుడెంత నలునంత - గరువమ్ము కొండంత
పరమాత్మ ననెడు - జనులార

508

ఖగరవికి బలురెట్లు - నగపడెడు తారకలు
గగనమండల మందు - నగబడనివని యెన్ని
జగదీశుడేయెఱుగు - జనులార

509

ఈ యనంత విశాల - న్యాయలోకములందు
మాయుర్వి యొక నలుసు - నీయుర్విలోనరుడు
తోయధిని కణము - జనులార

510

వరుడెఱుగ గాగఁడు - పరమాత్మ నైభవము
గురుభక్తి పద్మద్రి గురి - గుడిరివంగాని
దరిపెవము గాదు - జనులార

511

హరి కుక్షిలో దిరుగు పరమ బ్రహ్మాండముల
వరుని హృది బ్రతిబింబ - మరయు చిద్బింబమై
గురుకరుణ వెలుగు - జనులార

512

మనుజుల మనీషముల్ - మనునెవని కరుణచే
మనజన్మలెవనిచే - మును శాంతి బడసెడిని
మనుని దయగాక - జనులార

513

తనమ దెలిపెడు తెల్వి - మనకతడు నిడకున్న
మన మనీషులదెల్లు గవగలరు మంచి చెడు
మనుని దర్శనము - జనులార

514

మనుజులు మనీషులై - మనగల్గ జూలుచో
జెనటి కపటి కుహనా - జనులెల్లు బుట్టెదరు
మును కర్మగాక - జనులార

515

శ్రీ రమేశ యుమేశ - శారదాపతి ద్వైత
హిరముల ద్రిగుణములు - శేరి నిట పరజన్మ
గోరి నిజముక్తి - జనులార

516

ప్రకృతి పూరుష ద్వైత - మొకపూర్ణయోగమ్ము
 మకృతి నరులనిమేషులకు దివ్య పాదపము
 నకలంక వృత్తి - జనులార

517

సగుణమ్ము ద్రిగుణమై - యగణితో - పాదులను
 తెగదిరిగి సుగుణమై - సుగుణ సంపూర్ణుడగు
 నిగమ విభుగనును - జనులార

518

ఇది సరమనీషాజ్ఞ - సుదయింప గాలేదు
 ఇదిపూర్వ కర్మంపు - గుదిబండ హరికరుణ
 తుదిజేరు సుమ్ము - జనులార

519

ఇది యదియు బ్రహ్మయను - బది మూర్ధవాదమ్ము
 ఇదియదియు ద్వైతమ్ము - తుదిమొదలు శాశ్వతము
 ముగిసిన స్థితి సతము - జనులార

520

వరబ్రహ్మసూత్రముల - భాష్య మిరువది రెండు
 గరిమ సంవత్సరా - పరిపూర్తి ముద్రచే
 గురుమధ్యుడయ్యె - జనులార

521

భాష్యముల దొల్లిటివి - దూష్యమ్ములందునిమి
 భాష్యమిదె పొష్యనిశి - పూష్యదయముచోలె
 పొష్య భాష్యమ్ము - జనులార

522

గురుమద్య భావ్యము - దరుగదే ఖండనము
 నరసిండుడును మెచ్చె - దరను దీనుతులై
 శిరసాపిరయ్య - జనులార

523

గురువు హరిబోధింప - నరుడరయు హృదయమున
 వరద్యైత సద్భక్తి - గరిమమ్ము విది కలివి
 వరమంచు గాంఠ్రు - జనులార

524

తొల్లి భావ్యపు వ్యాఖ్యా - లెల్లగల్గలు ఐల్లి
 వెల్లనె వెలివడియె - అల్లమద్వని భావ్య
 మెల్లెడల విరియ - జనులార

525

వివిధ తత్వములనక - భువినరుల్ బ్రహ్మలన
 భువనముల భువనేశు- డవతరించుట లేం
 ననని మిథ్యమని - జనులార

526

హితప్రతులు మతిమెచ్చ - మతజాతులేర్పడియె
 ప్రతికూల శ్రుతి హీన - మతమౌఢ్య తత్వైర
 గతులు గావయ్య - జనులార

527

జ్ఞానహీనులగూడి - కలిమి గూడుట కంటె
 జ్ఞానవంతులతోడ - బానుస్పర్శలు మేలు
 జ్ఞానులొక మతము - జనులార

528

చదువు లెఱిగిన వారు - బదిమంది కదివెప్ప
పదవి నుండెడు వారు - నిదులన్ని నమకూర్చ
నుదయించు సమత - జనులార

529

శతక కారులు నీతి శతకోటి - బల్కెదరు
బ్రతుకు గుంపులలోన - హితమతము లుండవా
మతశూన్యమేల - జనులార

530

వినాటివేదముల - నానాప్రబోధములు
మౌనీంద్ర బృందముల - జ్ఞానోపదేశముల
బాని మతమయ్యె - జనులార

531

మనుజ వానరులతో - దనుజులను గెల్వెనారి
మనుజులే కోతిమతి - దనుజులై పొవగా
మనుడెట్లు భ్రోచు - జనులార

532

దనుజులను వధియింప - మునుసెన్నిమారులో
జనుల భ్రోచినవాడు - మననీల క్యాముండు
గనుపించు మఱుల - జనులార

533

మనతల్లి దండ్రులే - మనకన్న మనులన్న
మనుజుండు నిజమరయు - జనని జనకుల మరచు
మనుజు లనురులే - జనులార

534

తలిదండ్రులకుగాక - నిలబట్టునరుడెట్లు
నిలనయోనిజాడు దా నల - సునశ్యాముండు
నిలజీవియగునె - జనులార

535

నరహృదయ పద్మముల - పరబింబతేజమై
హరియుండ దిలకించు - నరుడు త్రిబింబమై
సరిసములె వారు - జనులార

536

హరిగాని హరుగాని - పరదేవతనుగాని
నరజీవులున్ గొలువ - సరియైన దారియది
చిరకాల జగతి - జనులార

537

విజ్ఞాన యంత్రయుగ - ప్రజ్ఞనెరిగిన మాత్ర
ప్రజ్ఞాని కాబోడు - సుజ్ఞాన మరయమిని
యజ్ఞాని నరుడు - జనులార

538

విద్యలరువదినాల్గు - సుద్యమమ్ము గనేర్పు
నద్యాసకాచార్య - విద్యాశ్రమాల్ నాడు
వేద్యమ్ములయ్యె - జనులార

539

పరిమిత జ్ఞానమ్మ - పరిమితాబోధముల
నరకారల గరిమ సంబరపు బాచార్యులై
గరిపెద రవిద్య - జనులార

540

ఉదరపోషణకునై - పదిమాటలను నేర్చి
పదిలమ్ము లేనట్టి - మది వంచగాలేక
బెదరి జచ్చెదరు - జనులార

541

ఒక పూట దినకున్న - సుకుమార వదనములు
తికమకరి జెందు మది - వికటముగ దాగుండు
నిక వ్రతము లెట్లు - జనులార

542

నరుడల్ప ప్రాణియే - తిరుబ్రహ్మగాలేడు
చరమకాలముదాక - హరిభక్తినుండుటే
గరిమమగు ముక్తి - జనులార

543

మతములను నిందించి - కులములను దెగగోసి
పలమేమి ప్పడిపుల నిల గెల్వలేనిచో
గలుగనే సుఖము - జనులార

544

మితభుక్తి మితసూక్తి - మితరతుల జరియించి
ప్రతిచర్య హరిభక్తి - సతతమర్పించెదరు
హిత జీవులను - జనులార

545

అతిచేష్ట సకలమ్ము - మతిలేక జరియించి
వితథమార్గము లెల్ల - హితమంచు గర్వింతు
మృతప్రాయ జనులు - జనులార

546

స్వాదు స్వీగ్గులుటకన - మాదరపు హితవచన
 మేది చేసిన గాని - శ్రీధరుని కరుణయని
 మోదింతు బుధులు - జనులార

547

కులమతమ్ముల సారముల సర్వమొక్కటే
 కళల శాస్త్రముల బదు - పులమర్కమొక్కటే
 తొలిప్రభుని గనుట - జనులార

548

ఎన్నికులములు వచ్చె - ఎన్నిమతములు పాచ్చె
 ఎన్నిచదువులు బలిసె - నెన్ని " యిజములు " వెలసె
 వెన్నునిం గనరు - జనులార

549

ఎవరి కులమత హితము - లెవరాపు టెందులకు
 భువిసమాన సమాజ - మవియొక్కముద్దయా
 వివిధములు గాక - జనులార

550

ఆత్మకల్పకలమన - నాత్మత్యాగముకాదు
 ఆత్మలన్నిటి బెద్ద - యాత్మగలుపుటకాదు
 ఆత్మ విభుగనుట - జనులార

551

మును ప్రవక్తలరెల్ల - బునరుక్తులనకుండ
 పునమంత్రములు జెప్ప - గిదిపి పిల్లల వోలె
 జెవకెదరు ఖలులు - జనులార

552

శని వెల్లి గుడిపెపై - బ్రసరింప దాయేమి
దీశదీశం హరికరుణ - నిశిదినము బ్రోవగా
అసహనమదేరి - జనులార

553

తొల్లి కర్మఫలమ్ము - కల్లకాదనుభూతి
యుల్లమ్మునిలుచునే - వెల్లుల్లి వడ గొరికి
కల్లుగ్రోలంగ - జనులార

554

ఒక కార్యమునకు మును - పాకట సంకల్పమ్ము
యొకజన్మ సంకల్ప - మొక త్రికరణపు శుద్ధి
సకలేశుజాపు - జనులార

555

కారణములేక నె - వ్యరుభువి రాదోరు
తీరుచో కర్మబుణ - మూరుచో దృఢభక్తి
జేరెదరు హరిని - జనులార

556

ఎన్నియుగ గర్భముల వెన్నిపితృగర్భముల
ఎన్ని జన్మల భువుల మన్నారమో యెఱుగ
మెన్నటికి జడత - జనులార

557

మనమె కర్తలమంచు - మనముగా బిల్కాచో
మనశ్యాము డతిచోద్య - మనినప్పు మనమెఱుం
గవిది మునుకర్మ - జనులార

558

నరజన్మ దొరకుటె - పరమ దుర్లభమండ్రు
నరమాత్మ కుభదృష్టి - నరవిమున మరయమిని
ధరమండుటగునె - జనులార

559

ముందునకుబోవునది - తొందరగ కాలమ్ము
పందుదిరుగదు వెన్క - కుండిగిరాగు పతముగో
విందు పదమందు - జనులార

560

దీపమున్నప్పుడే - కాపురము దిద్దవలె
కాపురపు దేహహృ- ద్దీపములో జ్యోతి
జూపు హరి నతము - జనులార

561

జగములుండుట నిజము - జగదీశుడతి నిజము
నిగమమ్ములున్ నిజము - యుగలయలవాటకపు
సాగపెల్ల నిజము - జనులార

562

దివకరుడు బ్రతిదినము - జనియించు మరిగ్రంకు
మనుడల్లె భువనాల - జనిమ్మతి ప్థితి గతుల
బునరావృతంచు జనులార

563

కొన్నిటికి సమాధాన - మెన్నగలే మెప్పుడు
ఇన్నితత్వములేల - చిన్నములవెందులకు
వెన్నుడే దెలియు - జనులార

564

నందినందిని జేయు - పంది నందిని జేయు
తొందరల వ్యాభ్యాస - మందమ్ము గదయా
మందరము భక్తి - జనులార

565

జగతిలో బడివచ్చి - జగతి మండగలేము
జగతిరాకలు పోక లోగి - మనకు వశములే
జగపతికి గాక - జనులార

566

భరతదేశమునందు - సురులు దేవతలెల్ల
విరివి ముప్పదికోట్ల - పరివారముల వారు
పరదైవ మొకడె - జనులార

567 *

హరియన్న హరుడన్న - పరదేవతాంబయన
మరికేశపువినామ - పరమంత్ర జనములే
హరిజేర్పు గాదె - పరులార

568

చిన్నవచనములెల్ల - అన్నమోగిరమట్లు
చిన్నమతములవెల్ల - మన్నయివి ప్రభుజాపు
సన్నిహిత గతుల - జనులార

* " పర్య దేవ నమస్కార కేశవప్రతి గచ్ఛతి "

569

హరిసర్వశ్రేష్ఠుడని - గురుతించి గుడిగట్టి
పరిశుద్ధతలు లేని - యురములం దరమరల
దురితమ్ములేల - జనులార

570

కరచరణ శుద్ధమతి - కరుణ సంయమనమ్ము
నరయనిది గుడిజొచ్చు - బరయ నత్కార్యమై
గఱిమ యనబడునె - జనులార

571

యమనియమ ప్రతగతుల - శమదమపు క్రమగతుల
తమరిబుల్ తెగదిట్టి - యమగండములబంచు
నమయింప నగునె - జనులార

572

జనులెల్ల మనబుద్ధి - మనధర్మములు దెలియ
మనమాట మనబాట మనము దెగడగ రాదు
మన మనుస్మృతుల - జనులార

573

నాలుగున్ ధర్మములు - నాలుగున్ వర్ణములు
నాలుగున్ వేదములు - నాలుగాశ్రమములును
నాలుగేఫలము - జనులార

574

ఒకడు దాయోచింప - నొకడు సంపాదించ
నొకడు దా రక్షించ - నొకడు దా శ్రమియంప
రకములవి నాల్గు - జనులార

575

ఒక కంఠ మదిగూరి - సకల భవనము గూలు
ఒకదానికింకొకటి - బ్రకట మిత్రములైన
సుకముండు జగతి - జనులార

576

నాలుగున్ స్థంభముల - నాలుగు రకాలట
నాలుగున్ కాలార - నాలుగే విధములను
లీలలై మిగులు - జనులార

577

జగము సుకముండుటే - విగమ యోగము లెల్ల
విగమ శాసనములే - బ్రగతి మార్గము జూపు
కుగతు లవిగాపు - జనులార

578

విగమమొక్కరు వ్రాయు - సుగమ కావ్యము కాదు
నొగిపూర్వ పూర్వజాల - బ్రగతి సాధనములే
విగమమ్ము లగును - జనులార

579

విగమ మొక మతముచే - దగ స్పృహకాలేదు
విగమ సాధకులెల్ల - సుగమ యాస్కని రుక్త
ప్రగతి దర్శకులు - జనులార

580

కులమేదియైన నిర్మలపు టేమతమైన
నిలదైవమొక్కడే - గంపేరులెన్నైన
దెలిపి కొనరయ్య - జనులార

581

వికట బుద్ధులవెన్ని - మఖపుబ్బజనిమ్మతుల
బ్రకటింప ఫలమేమి - సకలసాధనలలో
సుకమది సుషుప్తి - జనులార

582

జగమొక్కకలయైన - సగమందు నిద్రలో
నొగినిద్ర ననుభూతి - సుగమ వ్యాఖ్యానమగు
నిగమార్థమగును - జనులార

583

కలలోని యనుభూతి - బలుమిథ్యయని తెలుపు
చలవాదమే మిథ్య - కలలజూపు విభుండు
కలగాంచ మనము - జనులార

584

కలలోన రసరూప - ములు నట్లే గంధములు
ఫలమిచ్చు సురభూజ - కలితార్థ శబ్దములు
బలికించు విభుడు - జనులార

585

కలలోని యాద్యంత - ముల కలల కవి బ్రహ్మ
కలలోని యాద్యంత - ముల గాంచ కవిపక్షు
లిలజీవులెల్ల - జనులార

586

కలగాంచ హృదయముల - వెలుగొందు విభుబింబ
చెలువమ్ము ప్రతిబింబ - ములరగుచు జీవారి
తిలకించు చుండు - జనులార

587

శయనింప నింద్రియాల్ - నియమాలు విరమింప
నయబోధ హితరీతి - దయజూపు హరియె తా
శయనించునెడద - జనులార

588

తెలివిగల జీవితా - మెలకువన్ గ్రహించి
కలగాంచు సుఖమెల్ల - గలిగించు హరిగాంచ
వలెను నిరతమ్ము - జనులార

589

అతని జూచుట ముక్తి - అతని గొల్పుట భక్తి
అతనిదే కర్తవ్య- మతడు శ్రీ పరమాత్మ
అతడు నరుడగునె - జనులార

590

అతనివైభవ మేడ - అతని శక్తులవేడ
అతని వలె మనమన్న - ధృతియగునె తత్వమసి
కృతక వ్యాఖ్యల - జనులార

591

ఎన్నినేర్చిననేమి - ఎన్నిగూర్చిననేమి
ఖిన్నులము మనమెంత - ఉన్నతుడు హరిచెంత
చిన్ననలుసంత - జనులార

592

దేహసాధమునందు - దేహిగాడధికారి
శ్రీ హరియె కరుణింప - దేహముక్తి కలుంగు
సోహమనరాదు - జనులార

593

దేహమున మెలగుచున్ - దేహదేవునిబింబ
మాహాత్య ప్రతిబింబ - మాత్రుడైగాంచు దా
సోఽహమను వృత్తి - నరులార

594

మనతిండి మనబట్ట - మనయిల్లు మనదేశ
మనత వివిధములైన - మనము బిన్నులమైన
మన - గోళ మొకటి - జనులార

595

బిన్నులయ్యును గూడ - నున్నతుని గాంచు బల్
సన్నతుల కులజాతి - బిన్నతల నొంచకుడు
మనుజ వర్గముల - జనులార

596

మనుజు బిన్నులరెల్ల - గినిసి కాట్లాడుచో
మనపుత్రపౌత్రాళి - మనకీర్తి నెఱుబెంచు
మనతలని యెంచి - జనులార

597

మనభరతమాతయే - మనవేదమాతరా
మనశ్రుతుల సారమే - మన - శ్యాము జగతిరా
జననాంతరాల - జనులార

598

జగతి శ్రేయమ్ములే - నిగమ బోధనలురా
సుగుణ సంపూర్ణుండు - జగతి వెలినుండురా
భగవాహనుండు - జనులార

599

ఖగమనగ బృహ్మయగు - ఖగుడనగ సూర్యుడగు
ఖగమనగ బృహ్మయగు - ఖగవాహనుడు విష్ణు
జగ నవిత్రుడగు - జనులార

600

తరణి గ్రహతారకం - మరి జీవ హృదయముల
దరగు నంతర్యామి - హరి జీవములు వేరు
మరి శంకలేల - జనులార

601

మేరుపర్వత పశ్చే - ధీర గంభీరాబ్ధి
భూరి కే దార జల - పూరవాహినుల నల
రారు, భరతోర్వి - జనులార

602

ఇచట బుట్టుట లెటిగి - శచిభర్త సేవకులు
శుచి మోక్ష మందుచో - విచికిత్స దుర్మతులు
పచరింతురేల - జనులార

603

భరతదేశము మనది - పరమాత్మభక్తులము
మరివిశ్వశ్రేయముల - కౌరక జీవించుమని
యెరుగు జగమెల్ల - జనులార

604

ఈ యుర్విబుట్టుటే - వేయినోముల పలము
శ్రేయమగు విశ్వమున - ద్యేయుడగు శ్రీ విభుడు
జ్ఞేయగమ్యుండు - జనులార

605

అతితెలివి జెడవలదు - రతిసతము హితమంచు
సతతమ్ము ముఖములకు - నితరులను బీడించు
బ్రతుకీడ్వవలదు జనులార

606

వేలాది లోకముల - భూలోక మొకలోక
మాలోకమున మనము - ఏలాటి బ్రహ్మలము
దోలాయమాన - జనులార

607

అందరిది యీనేల - అందరివి సౌఖ్యములు
అందరివి దుఃఖములు - కొందరే పునులండ్లు
మందభాగ్యులరు - జనులార

608

ఎవరేమి చెప్పినను - ఎవరేమి చేసినను
ఎవరికిన్ వారలే - రవితనయ తీరమున
శివమెత్త నేల - జనులార

609

మనసులో నొకమాట వినిపింపు మందురా
అనవరతమును మంచి - తనము మార్చసి మందు
పునుడు గనిపెట్టు - జనులార

610

సతతమ్ము సత్కర్మ - లతులితపు భక్తితో
ప్రతిఫలము ప్రభుపాద - పద్మముల ముందుంచు
మతులు గావలయు - జనులార

-1. కాళింద - యమునా - విరజా

611

నడక నేర్చిన వారు - పడబోరు ధరలోన
నడత యే లేనట్టి - జడుల మేలెంచుటే
పుడమి గనవలయు - జనులార

612

వినదగునని - మె నుమతి - వినరవేమని మెవే
మన కందముల వెలిది - పనన తొన ద్రిపదులన్
వినితె నర్వజ్ఞ - జనులార

613

తొలి భక్తులెల్లరకు - దెలుపగా మార్గములు
కలుషములు గనకుండ - తెలివిగ్రహియింపుడే
ఇలజీవులార - జనులార

614

పుట్టునది గిట్టునను - గుట్టు మీరెఱిగియును
బట్టరే పాదములు - గట్టిగా హరియంచు
బొట్టి వామనుని - జనులార

615

ఎన్నిజన్మలలోన - నెందరు పితరులో
అన్ని జన్మల గూడ - వెన్నంటిబ్రోచు హరి
వెన్నుండుగాదె - జనులార

616

మంచిభక్తులబ్రోచు - కించిత్తు శ్రమలేక
వంచకుల కించముల - వంచి రక్షింప శి
క్షించు నరహరిగ - జనులార

617

హరు డజాడు వరమివ్వ - పరమ క్రూరత మించు
సురవైరి తండముల - హరిగూల్పు బలవాటు
నిరత యజ్ఞముల - జనులార

618

ఘనుల గోదామీర - లనమయ్య తిమ్మక్క
తనిగొండ వేంకమ్మ - ఘనశ్యాము గాంచరీ
జనుల సమదృష్టి - జనులార

619

బసవణ్ణ బసవంతు - దెస "అక్కమాంబలును"
కుశలుడగు సర్వజ్ఞ - నసమాన ద్రిపదులను
పసగాంతు జనులు జనులార

620

శర్వులును వైష్ణవులు - నర్వులును సుఖముండ
గర్వరాహిత్యంపు - సర్వనమ సంఘముల
సర్వజగముండు - జనులార

621

నను గన్న తలిదండ్రు - లను లక్ష్మీనరసింగ
ఘనుల నాత్రేయజాల - ననయమ్ము గొలిచివే
వినిపింతు మతులు - జనులార

622

రాయలేలిన రమ్య - రతనాల సీమలో
రాయరగు గురురాజు - రాఘవేంద్రులపేస
వ్రాయగా వేర్తు - జనులార

623

గురువనగ గురురాజ - దొరతిరుమలేశుండు
 వరరానువేండుండు - వరద వేంకటవతియు
 వరమగురులయ్య - జనులార

624

అవని నానస్తంబ - భువిదివిజా లాత్రేయ
 వనవహిత నరసింగు - డు విద లక్ష్మమగర్భ
 భవుడ జ్యేష్ఠుండ - జనులార

625

రాయలేలిన సీమ - రాయగురురాజాన కు
 పాయనములిడు కోస్ల - రాయగుండుాక్షుష్ణ
 రాయశాత్రుడను - జనులార

626

నరసింగరావనెడు - స్థిరకీర్తి నాతండ్రి
 గురు డుపాధ్యాయుండు - గరిమ శిష్యులు గలరు
 ధరలోన వేడు - జనులార

627

సన్నెప్పి లమకోపి - వెన్నగుండియ దండ్రి
 మున్నెరిగి నద్గతిని - వెన్నునిన్ దర్శించె
 మిన్నైన భక్తి - జనులార

628

ఎనుబదేడులు మనియె - పునముగా నాతల్లి
 వినయ సద్గుణశీల - నమజమ్మ లార్గురిని
 గవె చల్లనమ్మ - జనులార

629

నాడు. జనకుడు గడున్ - వేదముల హృదయమున
స్వాదుగని వరపింగ- డై దగిన భక్తితో
వేదజాని జేరె - జనులార

630 *

నామాంత. జనకుండు - శ్యామ్రూప మల్లారు;
నోమె చిత్రపుదుర్గ - భూమి నను ప్రభవంబు
నామె తొలికాన్పు - జనులార

631

పితృని శిష్యులరెల్ల - నతివినయ శీలులరు
నుతియింతురిప్పటికి - నతని దెత్తపుబోధ
హితుడు నాతండ్రి - జనులార

632

అతడు నాతొలి గురువు - నుతుడు బలిజేపల్లి
హితదివాకరుడల్లె - తతరామకృష్ణులరు
గతులిడిరి తెనుగు - జనులార

633

గరిమ గీర్వాణాన - గురులు నారాయణుల్
వరకొ ప్రనరసింహు- లరు పల్లెపూర్ణాశ్యా
గురుప్రజ్ఞబోధ - జనులార

634

మామమేమాదులను - బాగుగా రమువంశ
మాగమపు శ్రుతి సార - యోగ వ్యాకరణమిడు
వాగురులు మనులు - జనులార

* - ప్రభవ 1927 భాద్రపద శుద్ధ ప్రతిపది

635

వ్యాకరణ పండితుడు - వాసాన్నవనుశాస్త్రి
శ్రీ కుప్పబైరాగి - చెరుకు కామవదాని
నాకిడిరి శ్రుతులు - జనులార

636

శ్రీ జమ్మలమడకవి - రాజమాధవశర్మ
నోజ తల్లా న్నెఱ రాజకవి రామ్రాజ
నైజకవి వనిరి - జనులార

337

కరుణ శ్రీ జంధ్యాల - కవివచో మాధురీ
కరుణాద్రి తమరోక్తు - లరసి సందర్శించి
మురిసి కవినైతి జనులార

638

భాషాత్రయ సుకవీ ! - ప్రహ్లాద క సుదీంద్ర
భేషంచ దీపాల - పిచ్చయ్య శాస్త్రి, సం
తోషించి మెచ్చె జనులార

639

అప్పజోడ్కువి రాజ - దొప్పెర్రాక్షాపాక
మొప్ప శ్రీ పద్మనా - భప్పమున్నుడివ్రాసె
గొప్ప వ్యాకర్త - జనులార

640

నాగురుల్ శ్రీరంగ - నాథమాగడి బోధ
మాగినది మద్భక్తి - మధ్యముని సుద్వైత
యోగ తత్వముల జనులార

641

పవన మత వ్యాసకులు - భువిచీకవ్యాసాది
భువి దివిజ గురురాజ - కవి రాసువేండ్రులరు
పుపు సేనలిడిరి - జనులార

642

ఒకరు మల శేడులో - నొకరు సోసలె యందు
ఒకరు మంత్రాల యపు - సుకృత బృందావనుల
ప్రకట గుర్తులైరి - జనులార

643

హరి సర్వశ్రేష్ఠుండు - మరి జీన శ్రేష్ఠుండు
గురు మధ్యపవనడుజా - గురి భక్తి గొల్పుచో
హరినెదను జాపు - జనులార

644

గురువు మంత్రాలయపు - వరరాసువేండ్రుండు
తెఱపిలేకుండగా - వరమిచ్చుచున్నాడు
దురితములు బాపి - జనులార

645

అతని యాజ్ఞనునేను - అతని బోధనలెఱిగి
తత్త్వైత మార్గంపు - హిత మెరిగి కవనాల
నుతీయింతు హరిని - జనులార

646

శ్రీ వేంకటేశుండు నావేల్పు నిలవేల్పు
భావింప గురురాజ - నావిద్యలకు గురువు
"క్యావు " మనునాడె - జనులార

647

పసికందు రోగిష్టి - పుసినన్ను శ్రీ పాద
స్పృశముగా పేర్కొల్చి - వెనబిల్చె "బ్రహ్మద"
శిశువనుచు దండ్రీ - నరులార

648

మరణించు దశమార్చి గురురామవేంద్రుండు
కరుణతో ననుబ్రోచె - మరలి బ్రహ్మాదుడని
దరకు వచ్చితిని - జనులార

649

నాగురువు గురురాజు - శ్రీగురువు పవనజాడు
ఆగురుని గురువు శ్రీ - నాగశయనుడుగాదె
యోగసద్బుష్టి - జనులార

650

తంత్ర ప్రదీపాద్య - మంత్రాలయ గురుండు
మంత్రాక్షతల నిడివి - మంత్రణనుదీంద్ర స్వా
తంత్ర కవి వనియె జనులార

651

మనుజు లోకము లోన - మనుజు సంతతినేడు
జనవి జనకుల సేవ - లను దైవముం గనరు
జనుల దిరుగుచును - జనులార

652

జనవి జనకులుగూడ - మును వన్యభావకులె
తను గన్న తరమునకు - దన సంతతికిజూడ
పెనుభేదముండు - జనులార

653

తరతరాల జనాళి - పరధర్మముల మెచ్చి
పరిపాటి మునురోసి - మరల తమరాతరపు
మరుగునం బడరె - జనులార

654

హరివాయు గురుపూజ - సిరిరమణు దరిసెనము
నరయ బ్రహ్మాదుడై - వరసుధీంద్రులు మెచ్చ
గురిసె నా కవిత - జనులార

655

భవపు బ్రహ్మాదుడను - కవిసుధీంద్రుడనైతి
కపులల్లు నను బిల్చి - సవియంచు శిరసూపి
కవివి సుమ్మనిరి - జనులార

656

శ్రీ శ తత్వామృతము - శ్రీ సుప్రభాతముల్
శ్రీ శ రామశ్యామ - శ్రీచరిత లమరోక్తి
వ్రాసెతిని భక్తి - జనులార

657

సకల క్షేత్రేశుల ప్రకటాశు శ్లోకముల
సుకృతి నర్చింతిని - త్రికపాదవిక్రముని
నికట చరణాల - జనులార

658

హనుమ సత్యాగ్రహము ననుల పరిపాటి కథ
ఘనవీరబ్రహ్మాండ్ర - వినుత నాటక కృతల
వనికల లసింకె - జనులార

659

వెంకన్న సీసముల - బింక వ్యాజస్తుతుల
వెంకన్న త్రిపదము ల - లంకరించి తి త్రిపద
శంకలేకుండ - జనులార

660

ఇదితరణి శశితార - పదితరాల తరాల
మదురోక్తి సుధలూరి - ముదమిచ్చు జనకోటి
హృదయాల మీటి - జనులార

661

రవిశశంకులదాక - భువులుండు నందాక
కవిత ల్మదీయాలు - భువనేశు మతుల గే
శవు దరిన్ జేర్చు - జనులార

662

కలమున దీయ దేనియలు - గాలువలై బ్రవహింపగా సుకో
మల కలకంఠ గీతికల - మాధురులు పుతిలం ద్రవింప ను
జ్వలగతి విశ్వశ్రేయగతి - శాంతి ప్రదాయకవాచకమ్ములై
నిలిచెడు దేవ నా కృతులు - నిత్యసుమాలు తవాంఘ్రి సేవలన్

663

శ్రీ పద్మేశాంఘ్రి ద్వంద్వార్ద్రో
త్సుల్లం కావ్యోద్గీతం శ్రుత్వా
ఆచంద్రార్కం - ఆశీర్వాగ్యాన్
దేయాత్ శ్రీః శ్రేయోపాయాన్

శ్రీ శ్రీనివాస పదపంకజ మంగళ శ్రీ :
 శ్రీ బహ్మ మారుతి పదాంబుజ భారతీ శ్రీ :
 ఈశాన గౌరి దివిజేంద్ర పరంపరా శ్రీ :
 దేయాత్ శుభాన్ సత మనంత నితాంత భక్తిమ్

ఇతి

శ్రీ శ్రీశ తత్వామృత నామ కావ్యే
 తృతీయాశ్వాసం
 సంపన్నమ్

శ్రీ శ తత్వామృతమంథనం నామ కావ్యే చతుర్థాశ్వాసము మంత్రాలయ శ్రీ సుద్రాఘవేంద్ర స్వామిని దండకము

1

ఓమంత్రాలయవాస, యోపరమ - హంసోత్తంసయోకల్పకా
యో మందారజనాననా గురువరా - యోరాఘవేంద్రప్రభూ
యే మాలిన్యము లేని చిత్రజనిత - మీదండకమ్మే సదా
సీమూర్తిమ్మున తారహరముగ స-ంధింతున్ బ్రవంచంపరా

2

కూర్మి శ్రీరాము పదములు - గొల్పు నుడుత
యెంగిలి పరిమ్ములర్పించు - నెడైకబరి
గంధలేపమ్ము మైబూయు - గన్నె కుట్ట
పరమ భాగవతోత్తంసు - లరయగాదె.

3

భక్తియేగాని ముఖ్యమే - శక్తివెన్న
గానమన్ననః కుసుమిత - కల్పమిదియె
గొమ్ముగైకొమ్ము దండక - మిమ్ము సేస
రాజిత సుయశః సాంద్ర శ్రీ - రాఘవేంద్ర

4

దండకము : శ్రీరాఘవేంద్రా సుదీంద్రాశ్వామో వీంద్ర
చంద్రాంకు రాధీర వాగ్గీర కల్పద్రు - మాకార సదృశ
మందార, ప్రహ్లాద సత్పంకు కర్ణాశ్వా శ్రీవ్యాసతీర్థేతి దాత్రీసు - రాధ్యావతారా,
నృసింహాఖ్య హరిన్ విష్ణునిన్ సేవించి గృతయుగమ్మందు
సందేహ మందేహాలైనట్టి దైత్యాళి కత్యంత శ్రేయమ్ము
సన్ముక్తి మార్గమ్ము, నారాయణుం గొల్పుతత్వోపదేశమ్ము

బోధించు ప్రహ్లాద భూమిదవా పేమ గర్వాఖ్య
 పుత్రుండవైవెండి యాద్యపరమ్మందు శ్రీద్వైత విద్వేషులన్
 జీల్చి చెండాడి జృంభించి శ్రీకృష్ణసంతుష్టుగా గొల్చు
 బాహ్యక భూపుండవై, కలియుగమ్మందు శ్రీవ్యాస
 తీర్థుండవైద్వైత పక్షాన రాద్ధాంత సిద్ధాంత
 తర్కాలలో గెల్చి, శ్రీద్వైత వేదాంత తత్వార్థ
 ముల్చిల్చి, సద్బుద్ధి యోజించి గ్రంథాలు, గ్రంథాలు
 తర్కాలు కావ్యాలు, వేదాంత భాష్యాలు వాఙ్మన
 మన్నింబ ముత్యాలు రత్నాలు గుప్పించి పెంపెక్కి
 శ్రీ మధ్వశాఖోప శాఖమ్ములంబెంచి తుదకున్
 శ్రీమన్మహా సర్వ సర్వసహాచక్ర చక్రమ్ములం జంబు
 ద్వీపమ్ము గావెల్లు భరత ఖండమ్ములో నందు
 నుత్తుంగ శృంగోప శృంగప్రదేశాంత
 సంజాత సంజాత నీలేందుకాంతోపలారమ్య
 రమ్యప్రదేశాలలో వక్ర వక్రమ్ము గాబాటి కల్లాట
 మారాష్ట్ర సారాష్ట్ర భూభాగ ముల్మేట్టి యాంధ్రావనిన్
 సంగమేశ్వరంబు న్న ప్రాంతమ్ములో బారు
 శ్రీ కృష్ణ కృష్ణాంబులన్ సంగమంబొచు కర్నాట
 మాలక్ష్మీ కీన్మేఖలం బైన నుత్తుంగ రంగతరంగి టి
 తుంగ భద్రానదీ తీరతీరాల్లోకెల్ల మేలైన
 దైయొప్పు నానావిధానూన వృక్షమ్ములందీగె
 లల్లాలి బిల్లాలి గానల్లి కొన్నట్టి బదరికాశ్వత్థ
 తక్కిం హింతాల తాలాది వృక్షాల శాఖోప
 శాఖమ్ములన్నల్లికాపుష్ప సాదృశ్య పుష్పాలి సారభ్య

ముల్తిమ్ము గంధస్సుగంధమ్ము లౌ మంద మందాని
లానామ గంధవాహమ్ములన్దేర్చి డెందమ్ము లానంద
సందోహాడోలాయ మానమ్ముగా జేయు
తండమ్ము కేకీశుకాద్యాళి శాకుంత సంతాన
సౌహార్ద సంతృప్త సంగీత సంపూత వన్యప్ర
దేశమ్ము - నన్ యొప్పు మంత్రాలయంబన్న మంచాలె
యంచన్న ఆదోని ప్రాంతమ్ములోనుండు గ్రామమ్ము
మిమ్ము సేవింప నేతెంచు వేంక్షభక్తాళి కిన్
జాల నిష్టార్థము ల్గార్చు శ్రీ రామవేంద్రావతారుండ నై
లీల నారాయణున్ ముక్తి కాంతామణిసంగ
ప్రేరేపణున్ గమలినీ షండ గండాంతరావిర్భ
వాంభోజ గర్భాఖ్యసత్పుత్రకాద్యుక్తవేద వేదాంత
తత్త్వార్థపారాయణున్ సిద్ధధ్యసాధ్యోరగా ద్యక్ష
గంధర్వ బృందారకాద్యక్ష వక్షప్రదేశాంత
సంచారణున్ విష్ణు జిష్ణు సృహిష్ణున్ భక్తి సేవించి
భక్తాళి కత్యంత యుక్తమ్ము నిత్యమ్ము ముక్తిన్
బ్రహ్మాదించు మార్గమ్ము శ్రీ వేదవ్యాసరాజ్ఞాని
సంస్థాపితార్థమ్ము శ్రీ మధ్య సిద్ధాంత సూత్రమ్ము
శ్రీ టీక రాఘ్నదా వ్యాఖ్యమ్ము శ్రీ వ్యాస చంద్రికా
వ్యాఖ్యాన పీఠూష పాత్రమ్ము పరిమళాఖ్యాన
వ్యాఖ్యానవిత్రమ్ము షడ్వర్గశత్రునిర్మూలనా
సూత్ర స్తోత్రమ్ము పాపా లతా లవిత్రమ్ము గోపాల
చత్రమ్ము కంజాతపత్రమ్ము శ్రీముక్తి కాంతామణి
సంగమున్ లీల నందించు భూకల్ప వృక్షమ్ము
తోబోలు శ్రీ మధ్య వృక్షమ్ము నంజిన్ని జిన్నారి

పుష్పాలు గైసేసి కాశిరామేశ్వరమ్మాదిగాగల్గి
 మేదిని భాగమందెల్ల నీదైతసిద్ధాంత ప్రాత
 రుత్తుల్ల మందార మందానిలమ్మున్ బ్రసారించి
 పేరెన్ని కెక్కంగ ఏడ్వారు వర్షాలు శ్రీమద్య
 మతమున్ వ్యాప్తమ్ము గా జేయు నీ క్షత్రి సామర్థ్య
 సత్యమ్ము నీభక్తి తాత్పర్య తత్వమ్ము నీయుక్తి
 లీలోపదేశమ్మునీయుక్తి సంధాన సూత్రమ్ము
 గీర్తింపగానేమొ యాయాది కేమిండు వేలాది
 జిహ్వగ్రము ల్దాలె త్వత్కీర్తి వ్యాప్తద్యుతుల్ గాంచ
 గానేమొ దేవేంద్రుడే వేయినేత్రమ్ము లందాలె
 వేటాండు దుగ్ధాబ్దియే యంచు నాశ్చర్యముంజూపి
 నీవైన పాండుద్యుతోవ్యాప్త డిండిరముల్
 జూపి సంభోజనాభుండే శ్రీదేవితో జెప్పి
 సల్లాపముల్పల్ప సన్నంగనున్నట్టి మాల్లభోంట్ల
 కేమోను జాటు వాచాటతల్వపుటేగాక
 మన్నింపు మోస్వామి యోదేవదేవాకారుణ్య
 సంభావ భావాబ్ధికే నాన యానానకే నీవు
 జక్కానిగానా సుదీంద్రాఖ్య మౌసింద్ర పీఠాంకు
 రాదీర నీపాదద్వంద్వమ్ము పై రజో లేశలభ్యమ్మె
 మామౌళి దాల్పంబవిత్రమ్ము నీనామసంకీర్త
 నమ్మొక్కటే మాకు సంగీతశాస్త్రమ్ము నీరూపు
 రూపించి నిన్నేభజింపగ మాకండ్ల కానంద
 బాష్పాబిషేకమ్ము నీసేవజేసేత, హృత్కంజ
 కంజాత పుష్పాంజలిన్ మ్రొక్కి మ్రొక్కంగ
 మాకొంగుబంగారు పుంజమ్ము నీయర్హ్య

సాదోద కా ప్రోక్ష్యమే మాకు శ్లేష్మాకః పితృ
 నానావిదానేకరోగాలకున్ రక్షకవచమ్ము
 నీనామమాత్రమ్మే దుష్టగ్రహశ్చోర
 వాహూహి భల్లకముల్లోనలంపింపలేనట్టి
 జలాతి వస్త్రమ్ము నీస్తోత్రమే మాకు సంసార
 శ్లేశమ్ము బ్రోద్రోచ మార్గమ్ము త్రైకాలము ర్హిష
 శ్రీ యప్సణాచార్య వాగ్దారచేస్తోత్ర
 రూపమ్ములో నొప్పు శ్రీ రామవేంద్రస్తోత్రమ్ము
 తోబాటు నీభక్త కోటాను కోటిలోనొక్క
 రేణ్యంశమాత్రుండ సాహిత్య భూయిష్టమౌ
 లోకమ్ములో గుప్తనామమౌ సూదీంద్రు
 డన్నేర రాజించు ప్రహ్లాదు డన్వానిచే వ్రాయ
 గనైన శ్రీ రామవేంద్రోరు దండకమ్మున్
 దెల్లప్రసూనమిద్దాని నాంద్రోర్విలో నుండు
 సదృక్షులౌవారు నిన్సూర్చి కీర్తింపగా గల్గదానిన్
 వల్లింప దోషమ్ముద్యేషమ్ము శ్లేశమ్ముదారిద్య
 ముల్పిడ - లన్ బాసినరేప్పితామ్మాయు రారోగ్యభాగ్యమ్ము
 లబ్ధింగ నిక్కమ్ము శ్రీమన్మయగ్రీవ దేవుండె
 తాసాక్షి గానుండు సంచీపు నీశిష్యుడైనట్టి
 శ్రీఅప్సణాచార్య మౌనీంద్రుకున్ దర్శనమ్మిచ్చి
 బ్రోవంగలేదే శ్రీ ముఖ్యప్రాణాంతరంగమ్ము
 లోనుండు శ్రీవిష్ణుసత్యన్నిదినంజేర్చునీవేర్చు
 లోకాలు జూడంగలేదే గాననీమూర్తి దర్శించు
 నీకీర్తి గీర్తించు నీపాదముల్నేవలె వ్యేళంజేతు

నిన్నేభజింతున్ శ్రీ రామవేంద్రాయతీంద్రా
మంత్రాలయేంద్రా సుధీంద్రాబ్ధిచంద్రా
నమస్తే నమస్తే నమస్తే నమోన్నమః ।

పదపడిదివ్యయోగమున - భక్తజనాళి త్రికాలమందు స
మ్మదమున నీదుదండకము దూనికలో పరియింతురేని,యా
పదలను తేమి గీములను - బాసె తిరమ్ముగ నభ్రవీధిలో
సదనము గట్టి కొందురు ని - జమ్మునిజమ్ముని గేశవుండు బల్
బదిలముగా నృసింహుడయి - బల్మోగదయ్య సుధీంద్రనందనా
కీర్తన (మోహన)

ప శ్రీమంత్రాలయ - స్వాముల మహిమను
ఏమని బొగడుదు నో మనసా

చ చిరదావనమున - వందితజనమన
మందారుడు మనరామవేంద్రగురు । శ్రీ ।

- 1) స్థితిసత్యమ్మున - శంకుకర్ణుడై ! కృతయుగమందున బ్రహ్మాదుండై
యతియై సోసలె వ్యాసతీర్థుడై సతతము శ్రీహరి సద్భక్తుండగు । శ్రీ ।
- 2) యద్వాన్తమగునా - యాసురీ స్థితి బ్రధ్వస్తబరాస్తముగాగా
మద్వాచార్యుల పీఠపరంపర సద్విదిబ్రహ్మాదవరదుని గొల్చెడు । శ్రీ ।
- 3) హరిసర్వోత్తమ వాయుజీవోత్తమ పరిభూచేవాణి గరుడపణింద్రుల
బరగరుద్రాదుల సంగతులెరిగిన - బరమాత్ముడు బ్రహ్మాదవరదుడను । శ్రీ ।

ఇతి

శ్రీ శ్రీ శ తత్వామృత మంథనం నామకావ్యే
చతుర్థాశ్వాసం
సంపన్నమ్

(* రచనా కాలము 1944 స్వామి ఆరాధన సంద్యార)

శ్రీ శ్రీ శతత్వామృత మంథనం
పంచమాశ్వాసం
సకల తత్వ దేవతా స్తుతి కృతిమంజరి

1

శ్రీ విఘ్నేశస్తుతికృతి

నాట - ఆది

- చ | శ్రీ విఘ్నేశం - శిరసానమామి
యావద్భవమత మనిశంభజామి | శ్రీ |
- అ-ప | నమిత సురాసుర-ప్రమథ గణేశం
ఉమామహేశ్వర - ప్రముదితహాసం | శ్రీ |
- చ | 1. గజముఖ సుందర - కుండైకరదనం
గజ శూర్ప కర్ణం - సునలంబోదరం
సుజని, సువిద్యా - శుభఫల దాయకం
విజయ వినాయకం - విఘ్ననివారకం | శ్రీ |
2. మూలాధార - క్షేత్ర సంస్థితం
లీలాగురుగుహ - బింబలోషితం
పాలిత యరీయ భావప్రకాశితం
మూలరామహిత - సుదీంద్రసుతమతం | శ్రీ |

శ్రీ విష్ణుస్తుతికృతి

కేదారగళ - రూపక

ప|| భావయామి సంభావ యామి
దేవ దేవ రమేశ విష్ణుం | భా |

ఆప|| భావజారి విధాత వాసవ
దేవ మునినుత - పావనాంఘ్రిం | భా |

చ - 1 క్షీరసాగర - కేశయనం
వారిజాక్షం - పద్మనాభం
క్షీర సాగర - కన్యకా పరి
చారితాంఘ్రి - సరోజయుగ్మం | భా |

2 మరుద్వీధి - ద్విజ - యురగ రుద్ర
సురప, వైశ్రవణ శమన
వరుణ రవిశశి, మదన పావక
గురుసుధీంద్ర సుతార్చితం - తం | భా |

శ్రీ లక్ష్మీస్తుతికృతి

శ్రీ - రూపక

న | నమామి ముహూర్ముహూర్నమామి
సుమాస్త్ర జననీం హరిణిం | న |

అ-చ | నమామి - ఉమా - రమావాణి
త్రిమాతరాద్యామార్ద్రాం | న |

చ-1. విమల విశ్వ విధి విదాయని
శమన సృజన లయావర్తిని
సమయశాసని యశోజ్వలిని
అమృతహిరణ్యయా రూపిణి | న |

2. అష్టైశ్వర - వృష్టి వర్షిణి
మృష్టి రిష్ట - భీష్టదాయని
జ్యేష్ఠ సప్తారిష్ట వారిణి
శిష్ట సుదీంద్రజ సుతాంశ్రీం | న |

హనుమత్స్తుతి కృతి

తోడి - త్రిపుట

ప । ప్రాంజలిం నమ - ఆంజనేయం
ఆంజనాసుత - మనిరి తనయం   । ప్రాం ।

ఆ-ప । భంజకం రిపు ప్రాణానిచయం
రంజకం శ్రీరామపదద్యయం   । ప్రాం ।

చ । ఖేచరద్రవి - గృహ్యమాణం
వీచికోదధి - లంఘ్యమాణం
వాచకైర్నవ - వాక్రమాణం
ప్రాచురీకృత - తోడితానం   । ప్రాం ।

2. పవన చాలిత - భువన ప్రాణం
భవసుమమ్నా - భాసమానం
పవిత్ర భక్తి పథస్రమాణం
భువి సుధీంద్ర సుతార్హమాణం   । ప్రాం ।

శివస్తుతికృతి

సారంగ - ఆది

ప పందేశంభుం - పార్వతిరమణం
పందేయినశశి - పావకనయనం | పం |

అ-ప పాలలోచనం - వ్యాళభూషణం
నీలకంధరం - చంద్ర శేఖరం | పం |

చ 1 హిమాద్రిగేహం - ఉమార్దదేహం
రమేశ స్నేహం - సుమాస్త్ర దాహం
క్షమాస్వభావం - కృపాప్రభావం
ప్రమథ రుద్రగణ - ప్రముఖాది దైవం | పం |

2 త్రివేత్ర దారిం - త్రిభూరిపాణిం
పినాక ధనుషం - శంకమాడం
అనన్యానా నానా భసిత దేహం
- మునిసుదీంద్రమత - వినుతం. శివం | పం |

హిందోళ - ఆది

ప సాంబనదాశివ - తాండవనమయే
రమ్యహిమాద్రివి - తర్దికువలయే | పం |

అప | వినదతి ధమరూ - నవపంచవారం
వర్ణసముచ్చయ వాక్కుతిసారం | సాం |

చ | గిరిగుహసానూ పరితా జలజల
తరుశాపిక - గీతీ కలకల
నందిసుమర్దత - భృంగి కాహళ
తుంబురునారద - వీణానిస్వని | సాం |

2. వృషభో భజతి - రింఘైస్తాళం
పణినాభేలతి - కాలవ్యాళః
ప్రమదాగ్నై - ప్రమథాన్పత్యై |
నమంతి భ్రమరీ - భృంగాభరణం

3 సురగంగా త్రిత - సుజటాజాటే
శశిరేఖాంకిత - చూడాముకురే
స్మరసంహారక - గిరిజాలింగనె
సుదీంద్ర సుతకృత - శ్రుతివ్యాఖ్యానే | సాం |

దేవీస్తుతికృతి

7

భైరవి - రూపక

ప | పరిపాలయ - పరిపాలయ
పరిపాలయ - మాంభైరవి | ప |

అ-ప పురత్రితయ భంజని పురాణీ
వరదే నిగమ నిజ స్వరూపిణి | ప |

చ 1. మధుకైటభ మదస్రవారిణి
మదితమహిషా సురవిదారిణి
క్రుధితకుంభనికుంభనాశి
విదిత వేదను - దాబ్ధివాసిని | ప |

2. కమలనాభన హౌదరీ మణి
కమలజాండ క్రమోద్ధారిణి
అమితనైజను - ముక్తి దాయిని
సుమతి సుదీంద్ర - సుతసుపాపిణి | ప |

శ్రీ రామస్తుతి కృతి

8 ఆరభి - ఆది

ప రామంనమ శ్రీ రామం - రఘు
రామం జగదభి - రామం - సీతా | రామం |

అ-ప హేమాంగిని భూమి సుతావామం
ప్రేమాంజలి నత - హనుమం శ్యామం | రామం |

చ 1. పురలోలక్షణ - భరతశత్రుఘ్నం
 సురనరవానర - గురుయుతవిజ్ఞం
 వరసింహాసన - సతీపమగ్రం
 కరుణాలోకన - కార్యనిమగ్నం | రామం |

2. దనుజవిరామం - ధైర్యలలామం
 ఇనకుల సోమం - మనిమనధామం
 జనమనరంజక - రాజ్యారామం
 మునిసుదీంద్రసుత - వినుతసునామం | రామం |

శ్రీ కృష్ణస్తుతి కృతి

9 మోహన - ఆది

ప|| మురళీమోహన - మోహనకృష్ణ
 కురుమయి కరుణా - దరణం కృష్ణ | ము |

ఆ-ప|| దురితభవార్థన - దుస్తరజలమయ
 తరణోపాయం - దేహి - కృష్ణ | ము |

చ|| 1. యదిజగతీ ఖలు - ముదితారాధా
 హృదయాభై రమ - యదుపురుషోత్తమ
 సదయనివేదిత - దధి నన వీతే
 మృదితాధరమధు - మధురం త్వంపిబ. | ము |

2. యమునా కూలే - సుమిత్రాద్యనే
 రమరమరమణి - రమణిమధ్యే
 విమల అప్రాకృత - రాసవిన్యాసే
 సుమతి సుదీంద్రణ - సూత్రార్థేరమ | ము |

శ్రీ కృష్ణస్తుతి కృతి

10

శంకరాభరణం - ఆది

- ప | యదిసంగీతం - నహిజానామి
 హృదయోద్గీతం - కింనకరోమి | య |

- ఆ- ప | మధుమయ మురళి - మృదువాదనచణ
 సుదరీమోహన - యదుకులకృష్ణ | య |

- చ | 1. కరుణిత రిషభచంత్రాందారం
 శ్రుతిబద్ధమహిమ - హితసుపంచమం
 కరుణ సుధైవత - తతకాకరీ ధ్వని
 ప్రతిపద హిత శ్రుతి - ప్రపూర్ణతానం | య |

2. హితసంవాదే మితసంచారం
 కరుణాలాపన ప్రతివాది స్వనం
 అనితారస్థిత తురీయజ్ఞానం
 యతిసుదీంద్రణుత - కృతిసంగీతం | య |

శ్రీ కృష్ణస్తుతి కృతి

తోడి - ఆది

స అనుసరకృష్ణం - మనసా
అనుదినమనిశం - దహరాకాశే | అ |

అస వినుతహాకృత - త్రిపుటవికాసే
ఘన శ్యామంనమ - హృదయనివాసే | అ |

చ 1. జనిజనిమరణే - పునరాగమనే
జననీజతరే - శయనావేదనే
భణిత త్రయైషణ - భవసంచారణ
ఘనవిపినే .. గహనే మాచర | అ |

2. పరమదయాళుం - భవోత్తారిణం
కరుణాపార కృపాస్రవోచనం
నరనారీజన - సురభూజం హరిం
గురుసుధీంద్రసుత - కృతి సద్భూషణం | అ |

శ్రీ కృష్ణస్తుతి కృతి

12

దేశి - ఆది

ప రమయసికిం - తిసారసంసారే
నమకోమలపద - కృష్ణమురారే | ర |

అ వ కుమతి కుమార్గే - కృపణోమాభవ
సుమరాశోభవ - సుమనసయానే | ర |

చ 1. క్షేత్రహేమమణి - సాధను పంక్తి
పుత్రకళత్రసుమిత్రప్రసక్తి
తవాంత్యకాలే - నాఽను గమంతి .
నాఽను గమంతి - నాఽను గమంతి | ర |

2. గీతామృతోక్తి - కేశవ పంస్తుతి
పూత సు దీంద్రసు - పుత్ర సుసూక్తి
తవాంత్యకాలే - పరిరక్షంతి
పరిరక్షంతి - పరిరక్షంతి | ర |

శ్రీ మాధవ స్తుతికృతి

13

భూష్

ప॥ రేమానస రేమానస - కామాశింత్యజ కుగతిం
వామాంకిత శ్రీమాధవ - నామాశింభజసతతం । రే ।

అ॥ మరణాంతక స్మరసంగతి , చరితాఘంత్యజత్వరయా
నరకాంతక చక్రాంకిత - చరణాద్ధాన్యమక్యపయా । రే ।

చ 1. యదుమాధవ, పదవల్లవ , మృదుయుగళంధర శిరసా
మధుసూదన, వచనామృత - మధుపానం కురు మనసా । రే ।

2. పునరావృతి , జనినిర్గమ - నిశిమార్గం త్యజ చిరసా
ఘనయోగి సుదీంద్రసుత వినుతం భజ - శుచివచసా । రే ।

శ్రీ హరిస్తుతికృతి

14

భైరవి - ఆది

ప॥ శ్రుణు హరిపూజావిధానమిదం
భటితమతిసులభభక్తి ప్రణీతం । శ్రు ।

అ॥ ఆశక్త రుజార్తి తార్క కానాం
సుసూత్ర పథమిద - మధవతానాం । శ్రు ।

- చ 1. రమేశోహృది స్థితబింబమూర్తి ।
సమీరోభృత్యః స్వజనాః ప్రాణాః
సమస్త సుకర్మ - సుభాషణాని
సుమార్చనాని హరికిర్తనాని । శ్రు ।
2. యజనం విషయోపభోగరచనం
నిజపదాలనం హరిప్రదక్షిణం
సుజన భాషణం - శ్రుతిస్మృతిపురాణం
నిజజీవనం ఖలు ధర్మ సాధనం । శ్రు ।
3. స్వగ్రామోదివిః స్వదేవోహరిః
స్వగేహంసాధం - స్వతమసారాయం
సుగుణాశయాః సతిసుతాదయా
సుగురుసుధీంద్ర సుతవిదమిదానీ । శ్రు ।

హరిభక్తిసంస్తుతీకృత

15

కదనకుయూహలిం

- ప|| దిగస్తు దీజాడ్య మదోన్మత్తానాం
ప్రగల్భ పాండిత్య - పటాబోపకానాం | ది |
- అ-వ బదిరాంధమూకఖంజాత్మకానాం
విధిప్రాక్రవెజ స్థితి దూషకాణాం | ది |

- చ 1. స్థగిత ద్వైతాద్వైత - సంశయాత్మకానాం
నిగమవనాటనాకుతర్కగర్వితానాం
సగుణతారతమ్య సమ్యక్జ్ఞాన హీన
మృగత్పస్థాపమిత - మీమాంసకానాం | ధి |
2. హృదయాంతరంగే సతతంచరిష్టుం
సదానందపూర్ణం - జగదీశవిష్టుం
సుధాబ్ధిమద్యే - నితరాంశయానం
కదాఽపి దష్టుంనహిశక్నువానాం | ధి |
3. స్వరగమకగతిహీన - వృథాచర్యణానాం
వరభావశ్రుతిరాగ - అయలోపకానాం
హరిచరణయుగభక్తి - హీనాత్మకానాం
గురుసుదీంద్రసుతసుత - హరిదూషకాణాం | ధి |

శ్రీ విష్ణుస్తుతికృతి

16

చారుకేశి

- ప | నానామపంకే - నితరాంఘ్రితంమాం
దీనంప్రపన్నం - పరిహిహివిష్ణా | నా |
- అ ప | ఏనంక్షమన్య - తవాత్తదృష్ట్యై
జ్ఞానంసుభక్తీం - ముక్తీంప్రదత్యా | నా |

౩ 1. వేదాంతమీమాంస సుతర్కన్యాయే
స్వాదీన అష్టాంగ - సుయోగమార్గే
నాడుశ్రుతిస్తోత్ర సు రాగ యోగే
వేదోత్పలం ద్వైతపథంనజానే | నా |

2. ఆనందతీర్థోక్త - సుభక్తిమార్గే
జ్ఞానప్రమాణీకృతతారతమ్యే
ద్యానప్రభాబింబ స్వరూపినంత్యాం
కేనాప్యపాయేగ్రహితుంనజానే | నా |

3. శ్రీ మద్రమే శాత్రక్రపాకటాక్షే
శ్రీమారుతీదివ్య సుపక్యభక్త్యా
శ్రీ మత్సుదీంద్ర సుతప్రాక్త వ్యాఖ్యాత్
శ్రీమద్యశాస్రా ర్థ సు పలం నజానే | నా |

శ్రీ కృష్ణస్తుతికృతి

17

సింధుబైరవి

ప | నహిసహ్యమితవపదవిరహం
నహిముంచామి - తవపదస్మరణం | నా |

ఆ ప | క్షణమపియుగమివ - గమయతికృష్ణ
క్షణమపి మనమివ - మలయతి కృష్ణ | నా |

చ 1. యదిత్వంసరసి - జలనరమహమివ
 యదిత్వంకులగిరి- తృణకణమహమివ
 యదిత్వంసుతరుః విహంగ మమహమివ
 యదిత్వం సూత్రః మణిగణమహమివ | న |

2. వాగర్థావివ - సుమసుగంధమివ
 రాగభావమివ - ప్రకృతిపురుషమివ
 యోగభక్తిరివ - ముక్తి జ్ఞానమివ
 యోగిసుధీంద్రజ - పక్వభక్తి రివ | న |

శ్రీ కేశవస్తుతికృతి

18

యమన్ కల్యాణి

ప॥ ఈశావాస్యమిదం సర్వం - శ్రీ
 కేశవ విష్ణ్వై - వాసమ్మఖిలం | ఈ |

ఆ ప॥ సత్యజ్ఞానా నంతో విష్ణుః
 తేనప్రళస్తం విశ్వం సమస్తం | ఈ |

చ 1. అణరోరణీయాన్ - మహతోమహీయాన్
 అనాదిమధ్యాంత మనంత కాలాత్
 సునిర్వచనీయో - అనుభవ వేద్యో
 అనవద్యో రచింత్యస్య - అద్భుతావాసం | ఈ |

2. తేనవ్యక్తేనభుంజీతామితి
తేనవ్యక్తా నక్రియతే కించనారే
తేనస్మష్టే ప్రితిరయకార
తేనసుదీంద్రసుతనుతమోహనస్య । ఈ ।

శ్రీ మన్నారాయణస్తుతికృతి

ఓండావనసారంగ

19

(అపస్త్యము)

హరిఁ - నారాయణ
సత్యజలధి శయనా | ౩ |

అచ సరిదనంత మధురవారి
శీతసేచనా

౩. జరిగినదన జరిగి శయన, జరిప రాయణ
జరిజనయన, జరిదవచన, భువనకారణ | ౩ |

2. ఆపగమన, తాపగమన జీవ జీవనా
పరిప్రపాష అమృతవర్ష మనమనామనా । ౩ ।

3. జలదలతిక, తతప్పులాచి, పవిప్రతారణ
విలయహేల, నశయకాల - రయప్రకర్షణ । ౩ ।

4. కలిత కల్పసుతసుదీంద్ర నుతిప్రపోషణా
దళసుమార్ద్రపథసుభక్తి ద్వైతభావనా | హ |

20

తేజోతత్వస్తుతి

తేజోతత్వము

దీపక

- ప| దాహవ్రతాపా - తేజస్వరూపా
పాహవ్రభో హే - స్వాహావిభో | దా |

- అ| ప| అంగారవర్ణా - మేషారూఢా
చత్వారిశ్పంగా - సప్తజిహ్వ | దా |

- చ| 1. జాతవేదా - దక్షిణాగ్ని
త్రైతస్వరూపా - ఆహవనీయ
వీతిహోత్రా - గార్హపత్యా
ప్రాతర్నమస్తే - వైశ్వానర | దా |

2. జఠరాగ్నిస్త్యం - సవనాగ్నిస్త్యం
దావానలస్త్యం - బడబానలస్త్యం
అహస్కరస్త్యం - శశితారకాస్త్యం
కాలాహికీరి - జ్వాలానరి | దా |

3. త్వంప్రాణిదేహే - ప్రవిష్టువన్
 చతుర్విదాన్నం - పచనంకరిష్యసి
 హితాగ్నిదేవా - పురోహితస్త్యం
 సుదీంద్రసుతనుతయోగన్యసింహా | దా |

పార్థసారథీస్తుతికృతి పార్థివతత్వము

శహన

21

- ప హేపార్థసారథి పృథ్వీసముద్ధార | హే |
- అ ప మాంపాహిభూనాథవరాహోవతార | హే |
- చ 1. హేమకలదౌతసప్తదాతుప్రశస్త
 భూమిజద్వాదశలవణసంయుక్త | హే |
2. శ్యామల శార్దూల సస్యసముపేత
 స్వామిసుదీంద్రజ - మతభూమితత్వ | హే |

శ్రీ సరస్వతీస్తుతికృతి

22 సామ - ఆది

- ప నాద సు ధార్ణవ సంజనితే వాగ్దేవతే
 వేదత్రయీ సుపూజితే శ్రుతిసూక్తిగతే | నా |

అ ౪ ముఖరిత వీణా - నాదాలంకృతే
సుఖసంగీత సు సాహిత్యగతే | నా |

చ 1. విమలీంకారజ - షట్సుతిపూరితే
అమలిన రాగభావసంచారితే
ప్రముదితాభంగమృదంగలయాన్వితే
అమృతం గమితం - సామాన్యమితే | నా |

2. శిశునాంహితే - పశునాంహితే
ఆశీవిషహితే - విశ్వరాదితే
త్రసక జనిమృతి - పథవిదూరగతే
మసకరి సుధీంద్రజ - వ్యాఖ్యానసుతే | నా |

వ్యోమకేశమహేశస్తుతికృతి (ఆకాశతత్వము)

23

సునాదవివోదిని

౪ వ్యోమాభాకాశ - వ్యోమకేశ ఈశ
వామేయుమావాస - పాహిమాంమహేశ | వ్యో |

అ ౪ కామేశ్వరీహాస - కామదేహనాశ
శ్రీ మాధవస్య - చింతనానువేశ | వ్యో |

చ 1. కైలాసవాస - గంగాత్ర శీర్ష
ప్రాలేయభూషా - ప్రమథాళి పోష

బాలేందు డోలీకృతచిద్విలాసా
లీలాసుతాండవ - కేలీనటేశ

। వ్యో ।

2. సురనదీనినాద- ఐరావతప్రమోద
సురబి, సురతరు - సురనర్తకీ వినోద
తరణీశశితారకా, నిత్యరథ్యాపథ
గురుసుదీంద్రసుత - భక్తి మార్గాస్పద

। వ్యో ।

ముఖ్యప్రాణస్తుతికృతి (వాయుతత్వము)

24

హంసానంది

పా నమస్తేమాతరిశ్య - సమస్తజగత్ప్రాణానిల । న ।

అపా నమస్తేవాయుదేవా - భవిభ్రహ్మ మహాబలా । న ।

చా 1. సకల ప్రాణీసమ ..... శ్వసన
ప్రాణాపాన ఉదానవ్యానసమాన
పాంచభౌతికగతి సంజీవన
పంచప్రాణవి - ధాన ముఖ్యప్రాణా । న ।

2. మలియప్రాణేయాచరికీశోరా
సుమప్రసూనసుగంధవాహో
హిందోళ డోలిత వనసమూహో
సకలజీవోత్తమ స్వభావా । న ।

3. దహనదాహేయాద్దామస్నేహో
జ్వలనధ్వంసవనగతిప్రోత్సాహో
యుగయుగాంతరలయప్రభావా
మధీంద్రమతసుత - సూత్రదేవా | న |

శ్రీ రాఘవేంద్రస్వామిస్తుతికృతి

25

భూసాల

- చ   ఉత్తిష్టగురురాజ - ఉదితభక్తిసరోజ
ఉత్తిష్ట మంత్రాలయ - కల్పభూజ | ఉ |

- ఆచ   ఉదరతి కీరణైః ముదితానికమలాని
గదిత శ్రుతినాద - విదితా భ్రమరాః | ఉ |

- చ 1. మధ్యమునితత్వాజ్ఞా భాష్యాణివికచంతి
మధ్యామృతం భక్తి - మధుసా పిబంతి
విద్వాంసవేదాంత - వైణికాః గాయంతి
సుద్వైతకాస్త్రాణి - వసుధాం సుకోభంతి | ఉ |

2. తవభావదీపః స్తవతంత్రదీపః
త్రివిధవేదవ్యాఖ్యా - పవమానజలధిః
తవభావభాట్ట - సంగ్రహన్యాయదీపః
స్తువంతినుదీంద్రజ - సుక్ష్మతిపరిమళా | ఉ |

శ్రీ రాఘవేంద్రస్తుతికృతి

26

కవ్యాణి

ప బృందావన స్థితగురుంనమరాఘవేంద్రం | బృ |

అ ప బృందార కాస్తహరిభక్తి యుతంయతీంద్రం | బృ |

చ 1. శ్రీ మూలరామపదభక్తి సుపక్వమాణం
ఆమోదవ్యాకరణతర్కత్రయీప్రమాణం
శ్రీ మధ్య శాస్త్ర సమలంకృతమంత్రగేహం
స్వామింతథామరతరుం సురకామధేనుం | బృ |

2. సర్వోత్తమం పరమహంసగురుం శ్రీం
ఉర్యం విధి రవిర వాణిసుపల్ల శేషం
శర్వంచ సద్గురు పరంపరతారతమ్యే
సర్వజ్ఞ మధ్యవిజయీంద్రసుధీంద్రసూనుం | బృ |

శ్రీ రాఘవేంద్రస్తుతికృతి

27

దర్పార్ కావడ

ప యాతేఽహం ప్రభు తవపదసేవనం
హేచింతామణి భక్త బృందావన | యా |

అ ప మంత్రాలయప్రభు రాఘవేంద్రా
తంత్రప్రదీప - తత్వాభిచంద్రా | యా |

౪ 1. అనుదినగంగా తుంగా స్నానం
 పునాపుమర్షణ - మర్ష్యప్రదానం
 జనిజాడ్యాపహ - తీర్థ పానం
 పునబృందావన - నిత్యసందర్శనం | యా |

2. దదిప్పుతక్షీర - నారికేళఫల
 మదు-శర్కర హిత - పునసారజల
 కదలీమిశ్రిత - తతపంచామృత
 ముదితబృందావన - మూలప్రదక్షిణం | యా |

3. జలజభవకర - కమలార్చితసుమైః
 జలదనిభమూల రామ విగ్రహ
 స్థలమంత్రాలయ - నిత్యసుమార్చనే
 కలితమంత్రాక్షత - సుదీంద్రజార్చనం | యా |

శ్రీ రాఘవేంద్రస్వామిస్తుతికృతి

హిందోళ

28

౪ భజరే మానసగురురాజం ...
 భజమంత్రాలయ విరరాజం .... | భ |

౫ రాఘవేంద్ర పరివ్రాజం దురి
 తామ భంజన - రాజాధిరాజం | భ |

- చీ 1. వీణావంశజ - వీణానిపుణం
 ప్రాణాగమ నవ - వ్యాకరణ చణం
 ద్యాన ప్రతిష్ఠిత - సీతారమణం
 జ్ఞాన భూషణం - భక్త పాషణం | భ |
2. మధ్యమతాద్భుత - మహిమాంభరణం
 సుద్వైతామృత సూక్తి వితరణం
 విద్యన్మండిత - విజ్ఞానధనం
 సద్విదానయుత - శాస్త్రాచరణం | భ |
3. ప్రతిదినవ్రతతుషితాన్నదానం
 శ్రుతి విద్యాలయ - చాత్రసుపాషణం
 కృత సమీరనమ - యాభివర్ధనం
 యతిసుధీంద్రజేతి - స్తుత్య మాణం | భ |

శ్రీ రాఘవేంద్రస్వామిస్తుతికృతి

29

రీతిగళ

- పా మంత్రాలయావాస - మాంపాహి పాహి | మం |
- అ వ తంత్రప్రదీప - వీణావ్రవీణపాహి | మం |
- చీ 1. మంగళ ప్రద మూల రామార్చకా పాహి
 అంగీకృతానంద - తీర్థసన్నతపాహి
 తుంగా నదీశీత - పవనార్చితా పాహి
 సంగీత సచ్చాస్త్ర పారంగతాపాహి | మం |

2. సాందర్యహరిభక్తి - సాందర్యపాహి
 బృందావన స్థ సత - బృందామాపాహి
 మందార హితభక్త - మందార మాంసాహి
 బృందారకనుతపత - బృందార్పితాపాహి | మం |

3. సురభూసురేంద్రనుత - సుగుణ సంస్థితపాహి
 వరభక్తి సిద్ధాంత - వర్ణకామాంసాహి
 దురితాసు భవరోగ - నిర్మూల కాపాహి
 గురుసుధీంద్రసుతేతి - సంకీర్తితా పాహి | మం |

శ్రీ రాఘవేంద్రస్వామిస్తుతికృతి

30

శ్రీరాగం

ప వందే రాఘవేంద్రం - జగద్గురుం
 వందే ....రాఘవేంద్రం ..... | మం |

అప బృందావనేరమ్య మంత్రాలయేష్ఠితం
 చందస్సు సంగీత - వ్యాకృతీ శోభితం | మం |

చ 1. మందానిలోర్మికా పూతయంగాతటి
 మందిరావాసభూసుర కల్ప భూజం
 ఇందిరేశ పదాబ్జమందరార్చితభక్తి
 చందనా- లేపిత - బృందావనస్థం | మం |

2. హరిరమాభూబ్రహ్మపవనగరుడ
 ఉరగరుద్రాగత - తతతారతమ్యే
 గురుపూర్ణప్రజ్ఞా ణుభావ్యసంగ్రహిత
 పరిమళేతినుధా - చంద్రికా భావదీపం | వం |

3. స్వరశాస్త్ర నిపుణేతి - వ్యాఖ్యానకర్తృరితి
 కరుణాసముద్రేతి - గురుసార్వభౌమేతి
 నిరతాన్నదాతేతి - వరదాయకేతి
 గురుసుధీంద్రసుతేతి - సంస్తుత్యమాణం | వం |

ఇతి

శ్రీ శ్రీ శతత్యామృత మంథనం నామకావ్యే
 పంచమాశ్వాసం సంపన్నం
 సర్వంసు సంపన్నం
 త్వదీయం వస్తుగోవింద తుభ్యమేవ సమర్పితమ్